

Torsdag den 9. oktober 2014 (D)

1

3. møde

Torsdag den 9. oktober 2014 kl. 10.00

Dagsorden

1) Forhandling om redegørelse nr. R 1:

Statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38.
(Anmeldelse 07.10.2014. Redegørelse givet 07.10.2014. Meddelelse om forhandling 07.10.2014).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 1:

Forslag til finanslov for finansåret 2015.
Af finansministeren (Bjarne Corydon).
(Fremsættelse 07.10.2014).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 2:

Forslag til lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2018.
Af finansministeren (Bjarne Corydon).
(Fremsættelse 07.10.2014).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 3:

Forslag til lov om ændring af lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansårene 2014-2017. (Konsekvenser af Aftaler om Vækstpakke 2014 m.v.).
Af finansministeren (Bjarne Corydon).
(Fremsættelse 07.10.2014).

Meddelelser fra formanden

Formanden :

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Lovforslag nr. L 15 (Forslag til lov om ændring af lov om vikarers retsstilling ved udsendelse af et vikarbureau m.v. og lov om Arbejdsretten og faglige voldgiftsretter. (Overførsel af kompetencer til Arbejdsretten)).

Miljøministeren (Kirsten Brosbøl):

Lovforslag nr. L 31 (Forslag til lov om ændring af lov om jagt og vildtforvaltning. (Styrkelse af vildtudbytteindberetning m.v.)).

Undervisningsministeren (Christine Antorini):

Lovforslag nr. L 32 (Forslag til lov om ændring af lov om efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler og forskellige andre love. (Fornyelse af frie fagskolars undervisningstilbud m.v.)) og

Lovforslag nr. L 33 (Forslag til lov om ændring af lov om produktionskoler. (Ophævelse af revisionsbestemmelse m.v.)).

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Lovforslag nr. L 34 (Forslag til lov om ændring af sundhedsloven og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed. (Lægesamtaler, lægelig stofmisbrugsbehandling, frit valg i forbindelse med stofmisbrugsbehandling og befordring af personer i lægelig stofmisbrugsbehandling med heroin)) og

Lovforslag nr. L 35 (Forslag til lov om ændring af apotekerloven. (Friere adgang til oprettelse m.v. af apoteksfilialer, veterinærafdelinger og apoteksudsalg, ændret procedure for Sundhedsstyrelsens meddelelse af apotekerbevilling og bidrag ved ansættelse af sygehusapotekere, ophævelse af apotekeres adgang til statsgaranti ved lånoptagelse m.v.)).

Fødevareministeren (Dan Jørgensen):

Lovforslag nr. L 36 (Forslag til lov om Hav- og Fiskerifonden),

Lovforslag nr. L 37 (Forslag til lov om ændring af lov om landbrugsejendomme. (Udvidet adgang for selskaber m.v. til at erhverve landbrugsejendomme, ophævelse af reglerne om fortrinsstilling til suppleringsjord, m.v.)) og

Lovforslag nr. L 38 (Forslag til lov om Landdistriktsfonden).

Udenrigsministeren (Martin Lidegaard):

Beslutningsforslag nr. B 6 (Forslag til folketingsbeslutning om tiltrædelse af Associeringsaftalen mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske Atomenergifællesskab og deres medlemsstater på den ene side og Georgien på den anden side),

Beslutningsforslag nr. B 7 (Forslag til folketingsbeslutning om tiltrædelse af Associeringsaftalen mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske Atomenergifællesskab og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Moldova på den anden side) og

Beslutningsforslag nr. B 8 (Forslag til folketingsbeslutning om tiltrædelse af Associeringsaftalen mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske Atomenergifællesskab og deres medlemsstater på den ene side og Ukraine på den anden side).

Kl. 10:00

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Udenrigsministeren (Martin Lidegaard) har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse om Østersørådssamarbejdet.
(Redegørelse nr. R 4).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil fremgå af folketings-
tingstidende.dk.

Redegørelsen vil komme til forhandling fredag den 24. oktober 2014.

Udenrigsministeren (Martin Lidegaard) har desuden meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse om arktisk samarbejde.
(Redegørelse nr. R 3).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil fremgå af folketings-
tingstidende.dk.

Redegørelsen vil komme til forhandling fredag den 24. oktober 2014.

Forsvarsministeren (Nicolai Wammen) har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse om nordisk forsvarssamarbejde 2014.
(Redegørelse nr. R 5).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil fremgå af folketings-
tingstidende.dk.

Redegørelsen vil komme til forhandling fredag den 24. oktober 2014.

Ministeren for nordisk samarbejde (Carsten Hansen) har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse om det nordiske samarbejde 2013-2014.
(Redegørelse nr. R 2).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil fremgå af folketings-
tingstidende.dk.

Redegørelsen vil komme til forhandling fredag den 24. oktober 2014.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Forhandling om redegørelse nr. R 1:

Statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38.

(Anmeldelse 07.10.2014. Redegørelse givet 07.10.2014. Meddelelse om forhandling 07.10.2014).

Kl. 10:03

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen er åbnet. Hr. Lars Løkke Rasmussen som ordfører for Venstre.

Kl. 10:03

(Ordfører)

Lars Løkke Rasmussen (V):

Politik handler om at forandre – forandre for at forbedre. Derfor har jeg glædet mig rigtig meget til dagens debat, for statsministerens redegørelse og åbningsdebatten er jo mere end noget andet en chance for at diskutere fremtidsvisioner. Hvor skal Danmark hen? Og hvilke skridt kan vi tage for at nå dertil?

Jeg havde også glædet mig til statsministerens tale i tirsdags og til at høre nye bud på, hvordan regeringen vil bringe Danmark ind i fremtiden, men jeg lyttede lidt forgæves. Jeg hørte en tilfredshed med det, der *er* gjort. Jeg hørte en statsminister, der mente, at dyb krise er vendt til fremgang. Jeg hørte, at regeringen fører en robust og retfærdig udlændingepolitik. Jeg hørte en statsminister, der sagde, at hun vil skabe arbejdspladser, og jeg hørte en statsminister, der grundlæggende ikke har et svar på det enkle spørgsmål: Hvordan gør vi det? Hvad gør vi nu? Det ærgrer mig lidt, for der er nok at tage fat på.

Efter 3 år med denne regering har vi hørt mange ord om vækst. Virkeligheden er dog, at vi endnu ikke har oplevet ét år, hvor økonomien er vokset, og vores vækstudsigter i fremtiden halter langt efter vores nabolande Sverige og Tyskland. Efter 3 år med statsministeren har vi hørt mange ord om økonomisk ansvarlighed.

Virkeligheden er dog, at finansministeren i fredags pludselig opdagede, at han manglede 15 mia. kr. for at holde EU fra døren. Efter 3 år har vi hørt mange ord om en robust og retfærdig udlændingepolitik. Virkeligheden er 31 lempelser, en årlig milliardregning og det højeste antal asylansøgere i mere end 15 år. Så hvad nu? Virkeligheden er, at Danmark er faretruende tæt på at være gået i stå. Vi hænger fast i dyndet, og regeringens svar er pæne ord om vækst og om de reformer, vi *har* lavet i fællesskab. Men reformerne *er* jo aftalt, og de er på plads – selv dem, der var modstand mod inden valget.

Mens regeringen er gået i stå, er Venstre klar til at gå videre. Jeg er enig i, at Danmark er på sporet. Venstre lagde selv sporet ud, og hos os er vi glade for, at regeringen efter valget slog ind på det. Vi har i fællesskab forlænget sporet, men vi er ikke i mål. Danmark skal være et bedre land for fremtiden, og derfor har Venstre præsenteret fem mærkesager, som vi for fremtiden vil forfølge:

For fremtiden skal det kunne betale sig at arbejde. Små 800.000 danskere er på offentlig forsørgelse, og det er den allerstørste samfundsmæssige udfordring, vi står med. For ikke alene er det en tung økonomisk byrde for samfundet, det er også et problem for den enkelte, der bliver placeret uden for det arbejdende fællesskab. Det er ikke godt nok, at 300.000 danskere kun har et svagt økonomisk incitament til at tage et arbejde, at 47.000 danskere har mindre end 1.000 kr. om måneden ud af at tage et job, og at 17.000 danskere tager penge på at være i arbejde.

Derfor har vi brug for en jobreform, der går på to ben: Et moderne kontanthjælpsloft, der skal sætte et loft over ydelserne, samt skattelettelser til de laveste arbejdsindkomster, så forskellen mellem at være på overførsel og at gå på arbejde bliver større.

For fremtiden skal vi have skabt flere private arbejdspladser. Private arbejdspladser er selve forudsætningen for velstand og dermed velfærd. Det er de private arbejdspladser, der betaler regningen for de goder og de muligheder, vi alle gerne vil have. Derfor skal vi gøre det mere attraktivt, og vi skal gøre det lettere og nemmere at drive virksomhed i Danmark. Skatter og afgifter skal systematisk drives ned, og bureaukratiet skal begrænses. Det er derfor, at vi i Venstre ønsker at indføre et skatte- og byrdestop, så der ikke kommer nye skatter og afgifter. Det er derfor, at vi ønsker at standse overimplementeringen af EU-regler, så danske særregler ikke sender arbejdspladser ud af landet. Det er derfor, at vi vil gøre det nemmere for danske virksomheder ved højst at indføre ny erhvervsrettet lovgivning 2 dage om året, så de i årets resterende 363 dage kan koncentrere sig om at skabe vækst, skabe arbejdspladser og drive virksomhed.

For fremtiden skal Danmarks åbnes mere for dem, der kan og vil, men lykkes for dem, der ikke vil. Vi ønsker en helt ny udlændingepolitik. For nogle skal det være nemmere at komme hertil, for andre skal det være langt, langt sværere. Erhvervslivet skal selvfølgelig have adgang til udenlandsk arbejdskraft, så vi har den arbejdskraft, der skal til for at sikre velfærden i vores samfund. Det siger sig selv.

Omvendt skal vi sige klart nej til dem, som kommer til Danmark for at bo i parallelsamfund; som kommer til Danmark for at lade hånt om danske værdier; som kommer til Danmark for så at melde sig ud og dybest set undergrave den udvikling, vi alle sammen ønsker. Hvis man har det sådan, er det ikke her, man har en fremtid.

Kl. 10:08

For fremtiden skal vi være trygge i hjemmet og på gaden. Danmark er i udgangspunktet et godt og trygt land, men Danmark er også det land i Europa, der har næstflest indbrud, og vi har justitsministerens ord for, at politiet i visse dele af landet ikke går op i indbrud, hvis der er stjålet for mindre end 100.000 kr. – det er ligesom forbeholdt de velstående at få besøg. Vi har boligområder, hvor politi og brandvæsen ikke kan rykke ud uden at blive mødt med sten, flasker og tilråb, så de må vende om og køre væk igen. Og vi har set en hård kerne af helt unge, der desværre begår grov kriminalitet, og som det nuværende system ikke kan håndtere.

Derfor har vi brug for en tryghedspakke, som vil skabe mere synligt politi og mere tryghed i hjemmet og på gader og stræder. Der er brug for en langt mere effektiv indsats over for bander med bl.a. forhøjet straf for rocker- og bandekriminalitet, og der er brug for et langt mere konsekvent og målrettet system, som kan tage fat på de 12-17-årige og sikre, at de ikke slår ind på en livslang kriminel løbane.

For fremtiden skal vi gøre et godt sundhedsvæsen endnu bedre. Vi har i hovedtræk et godt og velfungerende sundhedsvæsen. Det er godt, men det er langt fra perfekt, og for Venstre er godt ikke godt nok. For mange patienter venter for længe, og efter operation venter alt for mange alt for længe på at komme i gang med genoptræning. Desværre er muligheden for at overleve sygdom dårligere i nogle dele af landet end i andre, og overlevelseshastighederne for kræft er dårligere end i vores nabolande. For os er et velfungerende sundhedsvæsen en hjørnesten i velfærdssamfundet, og derfor er godt som sagt ikke godt nok.

Derfor vil Venstre bruge 1 mia. kr. ekstra i sundhedsvæsenet til næste år. Derfor vil vi sikre, at ingen patienter tvinges til at vente mere end højst 1 måned på behandling. Derfor vil vi igangsætte en kræftplan IV, der bl.a. skal sikre, at sundhedsvæsenet er gearet til de kommende års udfordringer, og at kræftpatienter får en patientansvarlig læge. Og derfor vil vi igangsætte en grundig gennemgang af uforklarlige og uforsvarlige regionale forskelle i patienternes mulighed for god behandling, en analyse, vi vil være parat til at handle på, for vi vil ikke acceptere disse forskelle.

Se, det var mine og Venstres forslag til, hvordan vi bringer Danmark ind i fremtiden. Så håber jeg, at dagen i dag kan gøre os lidt klogere på, hvad regeringen egentlig vil ud over at være regering. Og med det vil jeg afslutningsvis læse et forslag til vedtagelse op på vegne af Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og De Konservative:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at der har været minusvækst i dansk økonomi i både 2012 og 2013, og at der forventes en meget lav vækst i 2014. Regeringens økonomiske politik har dermed ikke levet op til løfterne. Danmark har brug for flere private arbejdspladser, fordi det er forudsætningen for, at velfærden kan udvikles.

Folketinget beklager, at regeringen med afskaffelsen af kontanthjælpsloftet har skabt en situation, hvor kontanthjælpsmodtagere har en meget svag økonomisk tilskyndelse til at tage et arbejde, og opfordrer på den baggrund regeringen til at tage initiativer, så det bedre kan betale sig at arbejde.

Folketinget opfordrer til at sikre en balance i udlændingepolitikken, så flere af de udlændinge, der kommer til Danmark, bidrager positivt. Det noteres, at regeringen endelig betonere de massive problemer med tilstrømningen af asylansøgere samt radikaliserings. Erkendelsen har dog ikke resulteret i hurtig og tilstrækkelig handling.« (Forslag til vedtagelse nr. V 1).

Kl. 10:12

Formanden :

Det af hr. Lars Løkke Rasmussen oplæste forslag til vedtagelse fra fire partier vil selvfølgelig indgå i de videre forhandlinger.

Vi går til de korte bemærkninger. Først er det fru Maja Panduro.

Kl. 10:12

Maja Panduro (S):

Tak for det. Jeg vil bare gerne vide, hvornår Venstres nulvækstplan kommer. Det her er jo den sidste åbningsdebat, vi kommer til at have før et folketingsvalg, og jeg synes, vælgerne har krav på at få at vide, hvilke offentligt ansatte det er, der skal være færre af, og hvor det er, der skal bruges færre penge på vores velfærd, når Venstre vil have nulvækst.

Kl. 10:13

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:13

Lars Løkke Rasmussen (V):

Tak for det. Der kommer ikke nogen nulvækstplan, for vi har ikke en plan om nulvækst. Vi har en plan om et udgiftsstop, som betyder, at vi hvert år lader de offentlige udgifter vokse med de milliarder, der skal til, for at den offentlige sektor har den samme købekraft, kan betale løn til det samme personale, som man gjorde året før. Det er den tanke, vi har.

Når vi har den tanke om så ikke at lade den offentlige sektor vokse yderligere, er det af de grunde, jeg gav i min tale her, nemlig at vi har brug for at investere noget mere i private arbejdspladser. Vi har brug for at give folk med små arbejdsindkomster den skatteletelse, der skal til, for at det for flere af dem kan betale sig at arbejde.

Kl. 10:14

Formanden :

Fru Maja Panduro.

Kl. 10:14

Maja Panduro (S):

Hvornår kommer planen så? Altså, at hr. Lars Løkke Rasmussen leger med ord og sådan noget, er jo på en måde ikke noget nyt, og fred være med det, men virkeligheden er jo den, at Venstre end ikke har kunnet fremlægge et finanslovsudspil bare for ét år, hvor nulvæksten eller udgiftsstoppet rent faktisk fungerer. Der mangler jo 2 mia. kr. i det finanslovsudspil, som man er kommet med for næste år, førend pengene passer. Vælgerne har da krav på at få at vide, om Venstre har styr på bilagene, og om Venstre har en sammenhængende plan for, hvad det er, man har tænkt sig med vores velfærd. Så hvornår kommer den plan?

Kl. 10:15

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 10:15

Lars Løkke Rasmussen (V):

Vi har jo den samme økonomiske plan, som regeringen har. Vi har endda hjulpet regeringen med at lave den, for regeringens plan hæn-ger jo kun sammen på grund af de reformer, vi lavede før valget, og som ikke skulle blive til noget. Det var det, den sidste valgkamp handlede om: På 12 minutter ville alt blive tryllet væk – efterlønsre-form og dagpengereform og andet – men det står der endnu, og der-for har regeringen en 2020-plan. Den er vi jo en del af.

Den 2020-plan skaber jo mulighed for et udgiftsstop, og oven i det er der så 60 øre pr. hundredkroneseddel ekstra. Vi mangler jo re-geringens bud på, hvad de 60 øre skal bruges til. Hvor er planen for, hvad de 60 øre skal bruges til? Jeg siger, at de 60 øre ikke skal bruges. Altså, det er ikke svært at lave en plan for, at de 60 øre ikke skal bruges. De 60 øre skal bruges til at give danskerne skattelettelser og virksomhederne nogle mindre økonomiske byrder. Det er alt sam-men med det sigte at få den vækst, som ikke er der, tilbage i det dan-ske samfund.

Kl. 10:16

Formanden :

Fru Camilla Hersom for en kort bemærkning.

Kl. 10:16

Camilla Hersom (RV):

Man har den samme økonomiske plan som regeringen, og der bliver i talen spurgt: Hvor skal Danmark hen og hvordan? Det må vel også forudsætte, at man kan fremlægge en samlet plan for, hvordan øko-nomien skal hænge sammen. Hvornår kommer Venstres samlede plan for nulvæksten, for et afgiftsstop? Hvornår kommer Venstres samlede plan for økonomien – som nu lige pludselig er blevet den samme plan, som regeringen har?

Kl. 10:16

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:16

Lars Løkke Rasmussen (V):

Vi har i fuldstændig samme omfang, som regeringen har, en økono-misk plan, fuldstændig.

Vi har bidraget til den 2020-plan, som regeringen styrer efter, og som unægtelig ser noget anderledes ud end den, man gik til valg på, for ifølge den skulle der jo være en enorm realvækst; der skulle jo kastes penge ned over kommunerne. Når jeg kommer ud i kommu-nerne, siger de: Gid vi dog fik det udgiftsstop, for så havde vi flere penge at gøre med.

Det er den plan, der er, og som betyder, at der er lidt ekstra penge hvert år. Vi har ikke set nogen plan fra regeringen om, hvad de pen-ge skal bruges til.

Altså, jeg har da en forventning om, at der gælder den samme standard for os, som der gælder for regeringen selv, så jeg kunne jo spørge tilbage: Hvornår kommer regeringens detaljerede plan for, hvordan man vil bruge de der 60 øre ekstra pr. hundredkroneseddel, som man har?

Vores plan er der, og svaret er meget klart: Vi ønsker ikke at bru-ge dem på offentligt forbrug, vi ønsker at investere dem i målrettede skattelettelser, bl.a. til folk med små arbejdsindkomster.

Kl. 10:17

Formanden :

Fru Camilla Hersom.

Kl. 10:17

Camilla Hersom (RV):

Så der kommer en samlet plan, der viser, hvad det er, Venstre agter at gøre – der, hvor regeringen vil bruge 20 mia. kr. mere på velfærd frem mod 2020? For det er jo forskellen; det er 20 mia. kr.; vi har 20 mia. kr., som vi kan investere i bedre velfærd i samfundet fremadret-tet. Jeg spørger bare helt nøjternt, om Venstre vil fremlægge en samlet plan for, hvordan økonomien ifølge deres beregninger hæn-ger sammen.

Kl. 10:18

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:18

Lars Løkke Rasmussen (V):

Det er sådan at vende det lidt på hovedet at sige, at man skal frem-lægge en plan for, hvordan man *ikke* vil bruge nogle penge. Jeg spør-ger bare: Hvornår kommer regeringens detaljerede plan for, hvordan man vil udmønte de der 60 øre ekstra pr. hundredkroneseddel?

Hvornår kommer den? Jeg kan sige, at vi ønsker et udgiftsstop. Det betyder, på trods af hvad alle Socialdemokratiets økonomer ovre i Arbejderbevægelsens Erhvervsråd sidder og regner ud, ikke, at man ikke har råd til at have lige så mange offentligt ansatte, som vi har i dag; det betyder, at man har råd til at købe lige så meget asfalt, købe lige så mange blyanter og ansætte lige så mange skolelærere og sy-geplejersker i morgen, som man havde i går. Spørgsmålet er så, om man vil gøre det. Det tror jeg da ikke man vil.

Vi vil gerne prioritere, og det er jo bl.a. derfor, vi i år har frem-lagt et finanslovsforslag, hvor vi inden for rammerne af et udgifts-stop prioriterer dobbelt så meget – dobbelt så meget – til sundheds-væsenet, som regeringen gør. Det er jo et spørgsmål om vilje og pri-oritering.

Kl. 10:19

Formanden :

Fru Pia Olsen Dyhr for en kort bemærkning.

Kl. 10:19

Pia Olsen Dyhr (SF):

Venstres formand, hr. Lars Løkke Rasmussen, sagde i maj måned til Berlingske:

»Jeg vil ikke være statsminister for enhver pris. Hvis jeg skal væ-re statsminister, skal jeg have plads til at føre min politik ud i livet«.

Ingen Det er jo fint.

På Venstres landsmøde gjorde hr. Lars Løkke Rasmussen det så klart, at hans politik er nulvækst i den offentlige sektor, og det er og-så fair nok. Men samtidig har Danske Folkeparti jo pure afvist nul-vækst i den offentlige sektor, så vil Venstre sætte Dansk Folkeparti

stolen for døren og kræve nulvækst, eller er Venstre villige til at bruge flere penge på velfærd?

Kl. 10:20

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 10:20

Lars Løkke Rasmussen (V):

Jeg vedstår fuldstændig de interviews, jeg gav i maj måned, og det mener jeg meget, meget dybtfølt. Jeg vil aldrig bringe mig i den situation, som den nuværende statsminister har bragt sig i, hvor man før valget udstikker en retning og sætter en kurs for så bagefter at vende om på hælen og gøre det stik modsatte. Og det er jo det, vi har set.

Jeg skal ikke beklage det på Danmarks vegne, for jeg er jo glad for, at alt det, der ikke skulle blive til noget – efterlønsreform og dagpengereform – er der endnu. Og jeg er glad for, at det, der skulle blive til noget – millionærskat og betalingsring, og hvad der ellers var – ikke blev til noget. Så det er jo godt for Danmark, men det er ringe, ringe for borgernes tillid til os politikere. Derfor mener jeg hvert et ord.

Er det så det samme, som at vi i Venstre kan komme igennem med præcis vores politik? Nej, og det er også derfor, jeg har været meget præcis med at udstikke en retning. Vi ønsker, at det bedre skal kunne betale sig at arbejde. Vi ønsker, at det skal være lettere at drive virksomhed, vi ønsker en mere konsekvent retspolitik, hvor vi tager udgangspunkt i offeret. Vi ønsker en anderledes udlændingepolitik, hvor vi lukker mere effektivt af for dem, der ikke kan og vil. Det er det, vi ønsker. Det er retningen. De andre ting, vi taler om, er midler, men det her er retningen.

Kl. 10:21

Formanden :
Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 10:21

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg blev altså ikke særlig meget klogere af den der retning. Jeg synes, det var en ganske upræcis retning. For enten bruges der flere penge på velfærd, eller også gør der ikke. Og ordføreren har jo selv sagt, at der skal være nulvækst i den offentlige sektor. Dansk Folkeparti, som enten skal støtte eller måske indgå i en borgerlig regering – man kan jo aldrig vide, hvordan det udvikler sig – har krævet vækst i de offentlige udgifter. Så jeg synes, det ville være rart, hvis hr. Lars Løkke Rasmussen ville svare: Vil Venstre lede en regering, hvor udgifterne til den offentlige sektor stiger – ja eller nej? Det er meget simpelt.

Kl. 10:22

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 10:22

Lars Løkke Rasmussen (V):

Det er i virkeligheden ikke meget, meget simpelt, og jeg synes, at fru Pia Olsen Dyhr gør sig skyldig i at forveksle mål med midler. For er Venstre imod, at der er dele af den offentlige sektor, der vokser? Nej, vi har sådan set lige fremsat et finanslovsforslag, hvor vi lægger op til at investere 1 mia. kr. i sundhedsområdet. Det er altså dobbelt så meget, som regeringen gør, og det er da et udtryk for, at vi sådan set gerne vil have øgede offentlige udgifter på et område.

Så er der andre områder, hvor vi vil have mindre offentlige udgifter. Beskæftigelsessystemet kunne med fordel slankes, og vi vil ge-

rne reducere udviklingsbistanden, for vi vil sådan set hellere bruge de penge på noget andet.

Så der er noget, der hedder mål, og der er noget, der hedder midler. Og Venstres mål er, at den private sektor skal fylde relativt mere, at færre mennesker skal være på overførselsindkomster, og at det skal være billigere og nemmere at drive virksomhed. Det er helt oplagt, at hvis man fører en økonomisk politik med afsæt i et udgiftsstop, så er det nemmere at nå derhen, end hvis man ikke gjorde det. Og det, jeg siger, og som står i kontrast til den regering, vi har nu, er, at vi sætter altså ikke en retning for så pludselig at vende om på hælen og gå den anden vej.

Kl. 10:23

Formanden :
Hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Kl. 10:23

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, hr. formand. Jeg vil gerne kvittere for en god tale fra hr. Lars Løkke Rasmussen, og jeg har et spørgsmål angående noget, som ordføreren ikke var så meget inde på. Det er med hensyn til Venstres syn på den her bankunion, som jo står og banker på døren. For der sker jo nærmest hver dag noget nyt i den sag, og senest i går var det Finansrådet, som var ude at sige, at man fra Finansrådets side på nuværende tidspunkt sådan set heller ikke anbefaler, at Danmark på nogen måde går ind i en bankunion.

Der er vi andre selvfølgelig interesserede i at vide, hvad ikke mindst hr. Lars Løkke Rasmussen synes om det, set i forhold til at der jo også kommer et folketingsvalg på et tidspunkt, hvor hr. Lars Løkke Rasmussen måske bliver statsminister i Danmark igen. Så hvad er Venstres synspunkt på det her spørgsmål?

Kl. 10:24

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 10:24

Lars Løkke Rasmussen (V):

Det meget korte svar er, at jeg er enig med Finansrådet. Der skal ikke være nogen tvivl om, at vi i Venstre helt overordnet har den tilgang til den europapolitiske debat, at vi synes, at det tjener Danmarks interesser at være tæt på det, man kunne kalde det europæiske hjertekammer, men det er jo også fornuftigt lige at sætte stetoskopet til og lytte til, hvad slag det slår i.

Den her bankunion er ved at tage form, og vi behøver ikke at forjage os. Så jeg er altså sådan set enig med Finansrådet, der siger: Vent lidt, analyser det dybere, før I tager stilling til det spørgsmål.

Kl. 10:24

Formanden :
Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 10:24

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak for svaret. Et andet spørgsmål, som jeg også synes er værd at stille, er i forhold til den her tryghedspakke, som hr. Lars Løkke Rasmussen i sin ordførertale var inde på der vil komme fra Venstres side.

Deri blev det også nævnt, at Venstre ønsker mere synligt politi, og det er vi i Dansk Folkeparti sådan set meget grundlæggende enige med hr. Lars Løkke Rasmussen i. Men altså, skal vi tolke det med mere synligt politi derhen, at der med Venstres støtte også bliver fundet ressourcer til, at vi får flere betjente i aktion i Danmark, og at vi ikke mindst får flere sagsefterforskere, så folk med tyverier for mindre end 100.000 kr. også kan få en anstændig behandling?

Ligeledes skal det med hensyn til baglandspatroljering, grænse- og toldkontrolmyndigheder være mere synligt, men skal der også tilføres flere ressourcer? For det mener vi sådan set i Dansk Folkeparti er det helt rigtige at gøre i den situation, som det danske samfund i øjeblikket befinder sig i.

Kl. 10:25

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 10:25

Lars Løkke Rasmussen (V):

Ja, det skal der. Det var jo en ulykke, at noget af det første, den her regering gjorde, var, at den fjernede de 55 mio. kr., som vi i fællesskab havde sat af bl.a. til en styrket grænsekontrol.

Nu kan man så glæde sig over, statsministeren i tirsdags med 3 års forsinkelse er nået delvis til den samme erkendelse om, at der er brug for at ruste op nogle steder; det havde dog været rarere, hvis man havde holdt fast i den opjustering, vi andre havde lagt op til. I det ligger selvfølgelig også et tilsagn fra vores side om, at ja, der skal flere ressourcer ind i området, og det har vi også peget på i vores finanslovsforslag. Så det handler om at løfte ressourcerne, og så handler det selvfølgelig også om at se på, hvordan vi bruger dem.

Så der er ligesom to veje til at skabe et mere synligt politi. Det ene er at investere noget mere, og det er vi parate til. Det andet er sammen med politiet at se på, hvordan vi så i øvrigt bruger politiets ressourcer, og der er det formentlig en kendt sag, at vi i Venstre synes, at der er politiopgaver omkring f.eks. transport af fanger til afhøring og andet, som man måske godt kunne løse på anden vis og så bruge politiets ressourcer der, hvor det betyder noget, nemlig på kriminalitetsbekæmpelse.

Kl. 10:27

Formanden :

Fru Stine Brix for en kort bemærkning.

Kl. 10:27

Stine Brix (EL):

Tak for det. Venstre vil satse på privathospitaler. Det kan man læse i Venstres forslag til finanslov for 2015. Jeg forstår jo godt, at privathospitalerne har været ude og været meget glade, for de kan jo se frem til nogle store indtjeningsmuligheder, hvis Venstre får sin vilje. Vi kunne også forstå på pressen, at det faktisk var Brancheforeningen for Privathospitaler og Klinikker, der havde skrevet store dele af Venstres finanslovsforslag om det her tema. Men det undrer mig, med de dårlige erfaringer, som hr. Lars Løkke Rasmussen selv har, at man begiver sig ud i det her, ikke mindst efter den meget store regning, som skatteborgerne jo blev efterladt med, da privathospitalerne blev overbetalt i sidste regeringsperiode.

Så på den baggrund har jeg et spørgsmål til hr. Lars Løkke Rasmussen. Det er jo velkendt, at Venstre er et af de partier, som modtager allermest i partistøtte, blandt alle partier her i Folketinget. 35 mio. kr. var det i 2011 og 2012. Så mit spørgsmål er: Modtager Venstre partistøtte fra privathospitalerne eller Brancheforeningen for Privathospitaler og Klinikker?

Kl. 10:28

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:28

Lars Løkke Rasmussen (V):

Det spørgsmål kan man få svar på ved at se i vores partiregnskab. Det kan jeg ikke på stående fod svare på. Men jeg kan sige, når det blev sagt, at vi satser på privathospitalerne: Nej, vi satser på patienterne.

Altså, vi stiller os på patienternes side. Det er sådan set vores udgangspunkt: Patienten før systemet.

Den beskrivelse af privathospitalernes historiske rolle, som jeg lige hører her, er jo altså en karikeret gengivelse. Må jeg ikke minde om, selv om hukommelsen måske er kort, at da VK-regeringen kom til i 2001, sejlede sundhedsområdet. Da måtte dødsyge kræftpatienter for egen regning begive sig ud på de tyske landeveje for at op søge et sidste håb om behandling. Da blev folk presset ud af arbejdsmarkedet, fordi de ikke kunne få operationer, medmindre de havde friværddi.

Det, vi gjorde, var, at vi vendte systemet på hovedet, satte patienten først og skabte reel lige adgang til sundhedsvæsenet, sådan at alle danskere uanset indkomstforhold kunne komme i behandling. Og det er det, der har gjort, at sundhedsvæsenet er den del af den offentlige sektor, der har udviklet sig mest dynamisk, haft den største produktivitsfremgang, kan levere den største fremgang i resultater, både i antal behandlinger og kvalitet, i hele den offentlige sektor. Regeringen er ved at rulle noget af det baglæns, og det vil vi ikke se passivt på.

Kl. 10:29

Formanden :

Fru Stine Brix.

Kl. 10:29

Stine Brix (EL):

Jamen jeg forstår godt, at hr. Lars Løkke Rasmussen kommer med en lang sang fra de varme lande i stedet for at svare på spørgsmålet, for det, der blev sagt i den lille antydning af forsøg på svar, der var, om, at det kan man se i Venstres partiregnskaber, er jo ikke sandt. For Venstre har opfundet nogle cigarkasser, hvor der står Den Liberale Erhvervsklub. Man kan ikke se, hvilke sponsorer der reelt ligger bag de mange millioner, som Venstre får i partistøtte.

Så jeg vil gerne gentage spørgsmålet, for jeg synes faktisk, det er meget reelt, at vælgerne får et svar på det: Hvem finansierer Venstres valgkampagner, annoncer osv.? Er det privathospitalerne? Er det Brancheforeningen for Privathospitaler og Klinikker? Modtager Venstre eller Venstres politikere penge fra de privathospitaler, som vi taler om her?

Kl. 10:30

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:30

Lars Løkke Rasmussen (V):

Altså, det nærmer sig jo det injurierende at påstå, at vi har opfundet nogle cigarkasser for at skjule noget. Alle, der yder et bidrag til Venstre ud over den grænse, som er fastsat ved lov, på 20.000 kr. – alle, der yder et bidrag til Venstre over den grænse – fremgår af vores partiregnskab.

Så vil jeg gerne sige, at vores politik altså ikke er farvet, men det må være, fordi det åbenbart ligger i generne der, hvor spørgeren sidder. Sådan har vi det ikke hos os. Altså, i forhold til sundhedsområdet sætter vi patienten først. Vi er stolte af de resultater, vi opnåede op gennem 00'erne, hvor vi fik knækket ventelistekurven, hvor vi fik lavet tre kræftplaner, hvor vi fik øget kvaliteten, øget produktiviteten, viste, at vi kunne få pengene til at række meget længere ved at turde lade pengene følge patienten, ved at turde nedlægge amterne, ved at gøre alt det, som man dengang var imod, men som jo har virket.

En af grundene til, at den her regering ikke har det samme behov for at investere i sundhed, som vi andre synes vi har, må jo være det, der forklarer, at regeringen til næste år kun vil bruge det halve ekstra på sundhed af det, vi vil.

Kl. 10:31

Kl. 10:34

Formanden :

Hr. Henrik Dam Kristensen for en kort bemærkning.

Kl. 10:31

Henrik Dam Kristensen (S):

Jeg vil gerne tilbage til der, hvor vi i realiteten startede debatten, nemlig til det om den manglende plan. Man kunne tolke det, som hr. Lars Løkke Rasmussen sagde undervejs, som et nej til, at der vil komme en plan. Nu er det sådan, at jeg forstår, at Venstre jo opererer med et formandskab, og den anden del af formandskabet, nemlig hr. Kristian Jensen, sagde meget tydeligt til Jyllands-Posten den 28. juni 2013 – og jeg citerer direkte:

»Så vil vi forud for et valg klart fremlægge, hvilken politik vi vil møde vælgerne med.«.

Derfor står det sådan lidt uklart, om formandskabet her er uenige, så mit spørgsmål er: Er det hr. Lars Løkke Rasmussen, som jeg nu fortolker sagde at det var et nej til en plan, som har tømme i hånden, eller er det den anden del af formandskabet, som har tømme i hånden, og som klart giver udtryk for, at der bliver fremlagt en plan?

Kl. 10:32

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:32

Lars Løkke Rasmussen (V):

Det er meget klart, hvad det er, vi siger i Venstre, nemlig at vi ønsker, at den økonomiske politik skal tage udgangspunkt i et udgiftsstop. Det er ikke nulvækst, det er et udgiftsstop. Det betyder, at de årlige udgifter stiger hvert år, og der skal findes flere penge hvert år for at kunne holde trit med inflationen og prisudviklingen. Det er det, der er vores politik.

Angående det ekstra, der er, er der altså ikke nogen som helst plan fra regeringens side for, hvad de penge skal bruges til. De ligger i en puljeovre hos finansministeren. De ekstra penge siger vi at vi gerne vil investere i skattelettelser, primært til folk med små arbejdsindkomster, fordi vi sådan set kerer os om, at de mennesker, der går på arbejde uden egentlig at have nogen gevinst ud af det, skal have en større gevinst. Og vi vil gerne investere de ekstra penge i at skabe bedre muligheder for at lave arbejdspladser.

Kl. 10:33

Formanden :

Hr. Henrik Dam Kristensen.

Kl. 10:33

Henrik Dam Kristensen (S):

Nu kan vi måske komme et spadestik dybere, for jeg kan så forstå, at hr. Lars Løkke Rasmussen erkender, at der skal bruges nogle penge for at fastholde niveauet. Samtidig skal der bruges penge til at give skattelettelser. Det må jo være muligt at skrive det ned på et stykke papir, så man kan kontrollere, hvor mange penge der skal bruges her, og hvor mange penge der skal bruges der.

Så tilbage til det andet: Hvis det er sådan, formandskabet fungerer i Venstre, så siger den ene del af formandskabet, at man i god tid før et valg vil komme med et sådant stykke papir, der forklarer, hvor Venstre vil finde finansieringen til de mange ting, som de går og taler om. Så spørger jeg meget simpelt: Hvad vil i god tid sige? Er det før eller efter jul, vi i givet fald kan finde en sådan plan, som hr. Lars Løkke Rasmussen jo rent faktisk her skitserer? Kan vi få det på et stykke papir, før eller efter jul eksempelvis?

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:34

Lars Løkke Rasmussen (V):

Nu er Henrik Dam Kristensen nok tættere på end jeg til at vide, hvornår god tid før valget er. Så hvis vi kunne få et signal om det, ville det i det hele taget være dejligt, og hvis det viser sig, at vi allerede nu ikke er i god tid før valget, vil det være rigtig godt.

Med hensyn til papiret kan jeg sige, at det findes. Det er jo regeringens 2020-plan. Altså, hvor svært kan det være? Hvor svært kan det være? Regeringen har en 2020-plan, som viser, at der er holdbarhed i dansk økonomi, bl.a. fordi regeringen efter valget er begyndt at holde af de reformer, som den gik til valg på ikke skulle blive til noget. Jeg anerkender, at der var en plan dengang. Den var skrevet på bagsiden af en serviet, men lad nu det være. Takket være det er der en plan. Den plan viser, at dansk økonomi hænger sammen, og at der hvert år er et lille overskud. Det lille overskud ved vi altså ikke hvad regeringen vil bruge til, ud over at det bare skal bruges (*Formanden: Ja tak!*). Der er jo ikke noget præcist bud på, hvad det skal bruges til. Vi siger så, at det vil vi gerne bruge på at gøre det billigere at være dansker og at gøre det lettere at drive virksomhed.

Kl. 10:35

Formanden :

Hr. Ole Hækkerup for en kort bemærkning.

Kl. 10:35

Ole Hækkerup (S):

Tak. Nu har vi været lidt omkring det samme spørgsmål om planen af flere runder, og jeg tror i virkeligheden, at en af dem, der har sagt det allerbedst, er hr. Peter Christensen, der er finansordfører hos Venstre. Han har nemlig sagt:

Det kræver nogle klare politiske prioriteringer at kunne finansiere en lavere skat på arbejde. Det har vi sagt helt klart, og dem vil vi selvfølgelig også præsentere vælgerne for i god tid inden næste valg.

Det vil sige, det kræver nogle klare politiske prioriteringer. Jeg tror, hr. Lars Løkke Rasmussen sagde, at det ikke er så svært at lave en plan for, hvordan de 60 øre skal bruges, men så kan det jo heller ikke være svært, når man har hr. Peter Christensens ord i baghovedet, at lave en plan for, hvordan de 60 øre skal finansieres. Og det er den plan, vi efterspørger.

Kl. 10:36

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:36

Lars Løkke Rasmussen (V):

Hvordan de skal finansieres? De er jo finansieret. Altså, det kører jo helt i ring for regeringen. Stoler man ikke på sin egen 2020-plan? Er den ikke finansieret? Er det ikke sådan, at det er en plan, hvor der er et råderum, hvor man ud over at finansiere det, man allerede gør, har nogle penge ekstra? Jo, men det er det da. Dem vil regeringen bruge til alt muligt, og så spørger jeg jo: Hvornår kommer planen for, hvad regeringen vil bruge dem til? Den kommer jo ikke. For uanset hvilket problem man møder, fra nu af og frem til efter danskerne har stemt, er det lige præcis de 60 øre pr. 100 kr., der skal løse det.

Så når man står ude på plejehjemmene, skal de 60 øre bruges på plejehjemmene; når man står ude på sygehusene, skal de bruges på sygehusene; når man står ude på universiteterne, skal de bruges på universiteterne; når man står ude hos folk, der går op i infrastruktur, skal de bruges der; når man står hos folk, der ikke kan forstå, hvor-

for billetterne blev dyrere og ikke billigere, selv om man gik til valg på det, så skal de bruges der. Det kommer jo ikke til at række nogen steder hen. Så er det meget, meget enklere at sige: Vi holder os til den plan, og vi investerer det her råderum målrettet i at gøre det billigere at være dansker og gør det mere attraktivt at gå på arbejde. Så er der nogle steder, hvor vi gerne vil prioritere noget op, og så skal vi prioritere noget ned, og det vil jeg gerne uddybe senere.

Kl. 10:37

Formanden :

Hr. Ole Hækkerup.

Kl. 10:37

Ole Hækkerup (S):

Tak. Det er næsten overflødigt at sige, men det er jo ikke regeringen, der er på talerstolen, nu er det Venstre, der er på talerstolen; det er jo derfor, vi spørger til, hvad der så er Venstres politik. Og det, som vi prøver at få has på, er, at hvis nu det var hr. Lars Løkke Rasmussen, der bestemte helt alene, hvordan var det så, man ville prioritere? Hvordan var det så, det ville komme til at se ud? Og det er selvfølgelig, fordi vi jo også har oplevet Venstrefolk, der løber rundt og siger: Så skal vi have en lettelse af arveafgiften, så skal vi sørne have en lettelse her og der og alle mulige steder. Og alle kan jo se, at det umuligt kan hænge sammen samtidig. Derfor er det så slående, at der er en række Venstrefolk, som har sagt: Vi vil i god tid før valget lægge en plan frem, fordi det kræver klare prioriteringer at lave skattelettelser, også fordi det f.eks. kræver, at man må prioritere, hvad det er for nogle skattelettelser, man vil. Og det er derfor, vi bliver ved med at spørge: Hvordan er det så, Venstre prioriterer? Vi håber undervejs i den her debat at kunne komme det bare en lillebitte smule nærmere.

Kl. 10:38

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:38

Lars Løkke Rasmussen (V):

Jeg kan ikke forstå, at spørgeren er så overrasket over, at jeg står her og italesætter regeringens politik. Det har jo i høj grad været vores opgave gennem hele den her valgperiode; vi har problematiseret nogle ting, som regeringen ikke har villet gå ind i, og så har man rettet ind. Det er derfor, vi fik lempet grænseafgifter, selv om regeringen startede med at være imod. Det er derfor, vi fik sat energiafgifterne ned, selv om regeringen startede med at være imod. Det er derfor, vi fik større skattelettelser end dem, regeringen havde tænkt sig at give. Det er derfor, vi ikke fik millionærskatten, men fik skattelettelser. Så helt irrelevant er det jo ikke, at jeg forsøger at tale mig ind i, hvad der kunne være regeringens politik.

I forhold til vores egen politik har jeg jo fremlagt nogle meget klare prioriteringer. I forhold til skattelettelser: Vi kan jo ikke få øje på nogen skatter, vi synes er for lave, og som skal sættes op. Når vi skal sætte skatter ned, prioriterer vi skat på små arbejdsindkomster over alt andet, og det gør vi, fordi det ikke er et rimeligt samfund, vi har, når det for 300.000 er sådan, at der ikke er nogen nævneværdig gevinst ved at gå på arbejde. Det prioriterer vi. Vi viser også vejen derhen, som jo er at lægge et loft over kontanthjælpen og investere pengene i skattelettelser.

Kl. 10:39

Formanden :

Fru Ida Auken for en kort bemærkning.

Kl. 10:39

Ida Auken (RV):

Den 4. juli 2013 siger fru Inger Støjberg til Ekstra Bladet:

»I god tid inden et valg vil vores planer ligge fuldstændig klar.«

Er det ukorrekt, når Venstrefolk siger, at der kommer en plan?

Kl. 10:40

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:40

Lars Løkke Rasmussen (V):

Jamen vi har en plan, en meget, meget klar plan, som jeg har forsøgt her inden for de 10 minutter, der var til rådighed for mig, at stikke ud i fem præcise retninger. Hvis fru Ida Auken mener planer på niveau med det, fru Ida Aukens parti, undskyld, det parti, som fru Ida Auken blev valgt ind for, gik til valg på sidst, som altså er vidtløftige betragtninger, der faldt sammen, i samme sekund de faldt ned på Finansministeriets skriveborde, så vil jeg sige, at den type planer kommer vi ikke med.

Vi er meget præcise, i forhold til hvad det er for en retning, vi vil sætte for Danmark. Vi er meget ydmyge, med hensyn til at vi ikke kan garantere, hvor hurtigt vi kommer ud ad de retninger, vi har angivet. Men det løfte, vi har givet – og det står i kontrast til den regering, vi har nu – er, at man ikke vil se os i spidsen for en regering, som går en anden vej end den, vi har stukket ud før et valg.

Kl. 10:41

Formanden :

Fru Ida Auken.

Kl. 10:41

Ida Auken (RV):

Da hr. Lars Løkke Rasmussen sidst var i regering, skrev man i sin egen 2020-plan:

Nulvækst i det offentlige forbrug vil reelt betyde, at man bliver nødt til at spare på kernevelværd som folkeskole eller ældrepleje, hvis sundhedsvæsenet skal kunne anvende de nyeste behandlingsformer og medicin.

Hvornår kommer Venstre så med en plan, der forklarer, om det er folkeskole, ældrepleje eller de nyeste behandlinger, der skal spares væk med Venstres nulvækst eller udgiftsstop? Hvornår kommer den plan?

Kl. 10:41

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:41

Lars Løkke Rasmussen (V):

Vi har netop fremlagt et finanslovsforslag, som sådan set reflekterer over det, der ligger i, at vi inden for rammerne af et udgiftsstop har fundet 1 milliard ekstra til sundhedsområdet – dobbelt så meget som det, regeringen lægger op til, dobbelt så meget – fordi vi synes, at noget er mere kernevelværd end andet. Og det er klart, at hvis man vil bruge mere ét sted, må man bruge mindre et andet sted, og inden for rammerne af den økonomi, der er til rådighed, må man angive løsninger, og det har vi gjort konkret her.

Så vil vi i øvrigt også gerne prioritere den nære velfærd, for velfærd handler jo også om, at folk har råd til at skifte køleskabet ud, når det gamle går i stykker, at de har råd til at sende deres børn på efterskole og andet. Det handler altså om, hvilken økonomi der er tilbage hjemme i familierne. Og det er derfor – og det er jo en reel uenighed – at vi hellere vil give folk med små arbejdsindkomster en

skattelettelse, så gevinsten ved at gå på arbejde øges, end vi vil gøre en af verdens største offentlige sektorer større.

Kl. 10:42

Formanden :

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 10:42

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Venstre vil skære 2,6 mia. kr. på udviklingsbistanden. De skal bl.a. bruges til at give skattelettelser til rige danskere. Jeg har nu på en række møder spurgt Venstres kloge folk på det her område, hvor pengene skal tages fra. Det svar har jeg ikke fået endnu. Det er jo fuldstændig rigtigt, som hr. Lars Løkke Rasmussen har sagt: Hvis man vil bruge penge et sted og give skattelettelser, så skal de tages et andet sted fra, men hvor, vil jeg spørge hr. Lars Løkke Rasmussen. Det her ikke bare en nulvækst. Der er ikke tale om et udgiftsstop, der at tale om minusvækst. Minus 15 pct. på udviklingsbistanden, 15 pct., 2,6 mia. kr., som tages fra verdens fattigste og gives til Danmarks rigeste. Hvor skal de tages fra?

Kl. 10:43

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:43

Lars Løkke Rasmussen (V):

Jeg forstår ikke den definition på Danmarks rigeste. Altså, jeg har lige stået og talt om, at dem, vi kerer os mest om, og som vi gerne vil prioritere at give skattelettelser til, er de mennesker, der går på et arbejde, hvor man ikke får nogen høj løn, og hvor man oplever, at gevinsten ved f.eks. at sætte sig ved kassen i Netto frem for at være på passiv overførsel er for lille. Er det nu de mennesker, der sidder nede bag kassen i Netto, er det dem, der står ude på fabriksgulvet til mindsteløn, som er Danmarks rigeste?

Det er det ikke i min optik. Det er sådan set Danmarks helte, der går på arbejde, selv om det i mange tilfælde ikke kan betale sig. Det er sådan set dem, vi gerne vil give en hjælpende hånd.

Så er det rigtigt, at vi sparer på udviklingsbistanden. Det meste af det her er jo projektbevillinger, altså hvor man løbende tager stilling til at sætte nye projekter i gang. Det siger sig selv, at hvis man har færre penge, så kan man sætte færre projekter i gang. Måske ordføreren i øvrigt også skulle stille spørgsmålet til regeringen, for med den slaphed, der er i asylpolitikken, med det pres, der er på landets grænser, får regeringen jo kæmpe udfordringer, for en stor del af den regning betales jo via udviklingsbistanden. Så hvis vi kunne få asyltilstrømningen under kontrol, kunne vi sådan set også prioritere at bruge udviklingsbistanden på udviklingsbistand og ikke på asylansøgere, der sidder i danske asyල්jre.

Kl. 10:45

Formanden :

Hr. Christian Juhl.

Kl. 10:45

Christian Juhl (EL):

Nu spørger jeg hr. Lars Løkke Rasmussen, fordi det tilfældigvis er ham, der i øjeblikket står på talerstolen, og ikke regeringen. Og jeg fik ikke et svar. Hr. Lars Løkke Rasmussen snakkede fuldstændig udenom.

Jeg spørger igen: Hvor skal pengene tages fra? Nu har hr. Lars Løkke Rasmussen nævnt flygtninge. Skal det være nødhjælpen til flygtningene fra Irak og Syrien, skal det være flygtninge i nærområderne, skal det være udvikling af arbejdspladser, så unge har et alternativ til ISIL og al-Qaeda? Skal det være levevilkårene for de fattig-

ste, så vi begrænser flygtningestrømmene – det er jo det, vi bruger udviklingsbistand til – eller skal det være den miljøindsats, der ud over at gavne miljøet også gavner dansk erhvervsliv? Hvor skal pengene tages fra?

Venstre har endnu ikke svaret. De er blevet spurgt utallige gange, bl.a. af undertegnede. Det er da interessant at få at vide, hvor de skal tages fra, for hver gang man tager fra udviklingsbistanden, risikerer man at øge flygtningestrømmene, så risikerer man at øge tilgangen til ISIL og al-Qaeda. Giv dog et svar, vil jeg sige til hr. Lars Løkke Rasmussen.

Kl. 10:46

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:46

Lars Løkke Rasmussen (V):

Så hvis vi f.eks. reducerer vores udviklingsprojekter i Indonesien, som er noget af det, vi gerne vil, så skaber det massive flygtningestrømme? Jeg ved ikke, om der er nogle asylansøgere fra Indonesien i Danmark. Jeg er ikke helt opmærksom på det.

Hvor skal pengene tages fra? Det her er ikke kun en leg med ord, det handler ikke om at tage penge fra nogle, det handler om at lade være med at give dem. Og det er ikke leg med ord, for det er i høj grad sådan, at vi bruger vores udviklingspenge på projekter. Man tager løbende stilling til at sætte nye projekter i gang. Og det er klart, at hvis man har færre penge fremadrettet, end man havde i fortiden, så sætter man færre projekter i gang. Så gør man lidt mindre, end man ellers ville gøre.

Så skal man selvfølgelig prioritere. Nu nævnte jeg Indonesien. Det er klart, at vi så ønsker, at man koncentrerer dansk udviklingsbistand i nogle færre lande, primært med henblik på fattigdomsbekæmpelse i Afrika, så der ligger selvfølgelig en prioritering i det, men det er jo ikke noget med, at vi skal ud og stoppe nogle ting, der er i gang. Det er et spørgsmål om, at vi fremadrettet lader være med at sætte noget mere i gang.

Kl. 10:47

Formanden :

Hr. Jonas Dahl for en kort bemærkning.

Kl. 10:47

Jonas Dahl (SF):

På Venstres nyligt overståede landsmøde sagde hr. Lars Løkke Rasmussen, og jeg citerer:

Det ville være fantastisk at have en regering med flertal i Folketinget.

Dermed åbner hr. Lars Løkke Rasmussen jo også op for at lave et regeringssamarbejde med bl.a. Dansk Folkeparti, og Dansk Folkeparti mener jo, at genoptjeningsperioden for dagpenge skal halveres. Det synes vi sådan set fra SF's side er meget sympatisk, og det har vi jo sådan set også sagt. Derfor vil jeg egentlig bare gerne høre Venstres formand: Vil Venstre deltage i en regering, som halverer genoptjeningsperioden for dagpenge?

Kl. 10:47

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:47

Lars Løkke Rasmussen (V):

Jamen det ville da være fantastisk at have en regering, der havde flertal. Altså, det tror jeg da egentlig også den regering, der sidder nu, ville synes havde været rart. (*Munterhed*). Men så kan man sige, at den her regering jo har været privilegeret ved at have noget andet,

når den nu ikke har flertallet, nemlig en samarbejdsorienteret oppositionen, som har gjort op med blokpolitikken, fordi vi for første gang i 10 år har haft en opposition, der har taget ansvar.

Sådan en håber jeg også vi har efter næste valg. Jeg håber, at vi kommer i regering. Jeg håber, at den måde, vi har ageret på her de sidste 3 år, kunne inspirere de nuværende regeringspartier, hvis det skulle ske, at de kom i opposition, til ikke bare ligesom sidst at sætte sig på hænderne, men at søge indflydelse. Bliver det sådan, får vi et samarbejdende folkestyre.

Vil Venstre deltage i en regering, der halverer genoptjeningsperioden for dagpenge? Det er ikke Venstres forslag at halvere genoptjeningsperioden. Jeg tror, at hr. Jonas Dahl trods alt tager sorgerne på forskud, hvis vi allerede her i dag skal forhandle om et regeringsgrundlag for en ny regering under min ledelse. Jeg kan sige helt superkort (*formanden*: Ja tak!), at vi har sagt, at dagpengereformen ikke er mejslet i granit. Vi afventer ligesom regeringen jo resultatet af det kommissionsarbejde, der er sat i gang.

Kl. 10:49

Formanden :
Hr. Jonas Dahl.

Kl. 10:49

Jonas Dahl (SF):

Nu er det her jo ikke sådan en comedy club, hvor man bare kan stå og vifte om sig med ord. Det synes jeg jo lidt Venstres formand har fået rigtig godt gang i. Nu kan man sige, at det måske også efterhånden er blevet til en times standupshow fra Venstre.

Jeg kunne godt tænke mig egentlig at få nogle svar – med al respekt, så er det mig, der har ordet nu – nogle svar på, hvad det er, Venstre rent faktisk vil. Dansk Folkeparti har faktisk meldt meget klart ud, at genoptjeningsperioden for dagpenge skal halveres. Vil Venstre afvise det krav, hvis Venstre skal have statsministerposten efter et valg – ja eller nej?

Kl. 10:49

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 10:49

Lars Løkke Rasmussen (V):

Jeg vil sige, at det afhænger jo helt af det udkomme, der er af det kommissionsarbejde, som regeringen selv har sat i gang. Nu vil jeg lige starte fra toppen af: Jeg vedstår mig, vi vedstår os fuldt ud den dagpengereform, vi har lavet. Jeg vågner ikke op hver morgen besjælet af sådan en ambition om, at den skal vi lave om i dag. Er det det samme, som at jeg er fuldstændig kold over for ethvert ønske om at justere nogle ting? Nej, det er det ikke. Det er også derfor, jeg for snart meget lang tid siden – før regeringen begyndte at flytte sig lidt her før den socialdemokratiske kongres – sagde: For os er den her reform ikke mejslet i granit. Vi har ikke den tilgang til politik, at fordi vi selv har lavet en løsning, så er den pr. definition perfekt og kan ikke justeres.

Jeg kan godt få øje på udfordringer i det danske dagpengesystem, f.eks. den udfordring, at dækningsgraden for folk med, skal man sige, en pæn indkomst ved korttidsarbejdsløshed ikke er voldsom. Det kan jeg da godt få øje på. Derfor er det da spændende, at der nu sidder en kommission. Det, der ligesom er rammerne for Venstre, er en uændret samfundsøkonomi, et uændret beskæftigelsesudbud, en uændret økonomi. Hvis man inden for den ramme, som jeg forstår også er regeringens, kan justere nogle ting på plads, så er vi da åbne for det.

Kl. 10:51

Formanden :

Hr. Jesper Petersen for en kort bemærkning.

Kl. 10:51

Jesper Petersen (S):

Som hr. Lars Løkke Rasmussen vil kunne huske, gik Venstre i 2011 til valg på en selskabsskat på 20 pct. Også den skattelettelse har Venstre lovet at være konkret om inden et valg. Jeg står her med citat fra Inger Støjberg fra den 4. juli 2013, hvor hun er blevet spurgt om Venstres holdning til en selskabsskat på 20 pct. Og der siger Inger Støjberg: Men jeg kan sige det så klart, at i god tid inden et valg vil vores planer ligge fuldstændig klar.

Hvornår er det, vi kan få lov til at se en plan for Venstres skattepolitik?

Kl. 10:51

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 10:51

Lars Løkke Rasmussen (V):

Jeg har meget klart tilkendegivet, hvad der er vores prioriteter i skat-tepolitikken. Vi kan ikke få øje på nogen skat, der er for lav, og som vi har en ambition om at sætte op. Vi kan få øje på, hvad der har prioritet, og jeg har meget klart sagt, at det, der har hovedprioritet for os, uden at det ekskluderer alt muligt andet, er skatten på små arbejdsindkomster. For et af de største problemer, vi har i Danmark, er, at det for mange mennesker ikke kan betale sig at arbejde. Et af de smertelige dilemmaer, vi har i Danmark, er, at vi har set en stigning i østeuropæisk arbejdskraft, samtidig med at vi har set en stigning i antallet af kontanthjælpsmodtagere, der står til rådighed for arbejdsmarkedet. Det skal vi gøre noget ved, og det er drivmidlet.

Går Venstre til valg på et løfte om at sætte selskabsskatten ned?

Nej, Venstre går ikke til valg på noget løfte om at sætte selskabsskatten ned. Betyder det, at jeg vil stå her og love, at vi aldrig gør det? Nej. For vi har det anderledes, end man har haft det før. Der var nogle, der gik til valg på at sætte selskabsskatten op, men som så satte den ned. Sådan vil det ikke være med os. Vi går ikke til valg på at sætte den ned, men derfor kan det godt være, vi gør det alligevel, men vi kommer ikke til at sætte den op.

Kl. 10:53

Formanden :

Hr. Jesper Petersen.

Kl. 10:53

Jesper Petersen (S):

Der kommer stadig væk ikke noget svar på, om Venstre faktisk vil leve op til det, som jeg kan citere fru Inger Støjberg, hr. Lars Løkke Rasmussens egen politiske ordfører, for at sige, nemlig at man i god tid inden et valg vil lægge en klar plan frem, også for sin skattepolitik. Hvornår kan vi få den at se, hvornår kan vælgerne få lov til at se, hvad det er, Venstre vil, så man kan foretage sig et klart valg? Kommer den overhovedet? Hvornår er i god tid inden næste valg?

Kl. 10:53

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 10:53

Lars Løkke Rasmussen (V):

Klare valg? Var det et klart valg, vi havde sidst? Da var spørgeren i et andet parti, og der var det meget, meget klart, hvad det hele hand-

lede om. Det handlede om, at der kom to lærere ned i alle klasselokalerne, og at der kom millioner til kommunerne, og der var ingen grænse for, hvad der kom, men der kom ikke noget af det. Hvis det er den type planer, man efterspørger, så kommer de ikke – de kommer ikke. Der er udstukket en meget klar retning, der er givet et meget klart tilsagn om, hvad Venstre prioriterer. Vi ønsker principielt, at alle skatter kunne blive lavere, og det så vi gerne. Vi ved godt, at man ikke kan sætte alle skatter ned, og derfor har vi en klar prioritet.

Det sted, vi vil starte, er skatten på små arbejdsindkomster. Det er sådan set meget klart. Vi har også en plan for, hvordan det kan hænges sammen, for det skal finansieres delvis ved at lave et kontanthjælpsloft, sådan at vi undgår den situation, efter at regeringen har revet kontanthjælpsloftet ned, at et kontanthjælpsøgtepar skal ud at finde et job til 35.000 kr. om måneden for at få 1.000 kr. ud af det. Og dertil selvfølgelig et udgiftsstop.

Kl. 10:54

Formanden :

Så går vi til den sidste korte bemærkning, vi kan nå i den her runde. Fru Marlene Borst Hansen.

Kl. 10:55

Marlene Borst Hansen (RV):

Mennesker på flugt fra verdens krige og konflikter bør straks sendes til Kenya eller et af verdens ulande, hvis de opnår asylstatus i Danmark. Målet er, at Danmark slet ikke skal have udlændinge med asylstatus på dansk grund. Det er dagens forslag fra Dansk Folkeparti, og Venstres Inger Støjberg har været ude at kalde forslaget interessant. Derfor er mit spørgsmål sådan set bare: Hvad er det præcis i det her forslag, som Venstre synes er interessant?

Kl. 10:55

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:55

Lars Løkke Rasmussen (V):

Jamen det er interessant, og det er jo ikke det samme, som at jeg siger, at det der forslag er vi enige i. Jeg tror, man er nødt til at se på folk, der opfylder konventionernes bestemmelser og er individuelt forfulgt, og så det fænomen, vi har nu, som regeringen har slingret lidt omkring, med folk, som ikke er individuelt forfulgte, men altså som gerne vil væk fra en uheldig situation. Det kommer vi til at se mere af ude i verden. Det kan være hungersnød, det kan være naturkatastrofer, det kan være krige. Der er vores prioritet, at man skal hjælpe i nærområderne, og der er det en udfordring, at verden i dag er anderledes, og at de mest privilegerede af de mennesker, som altså ikke er individuelt forfulgte, men som er i en uheldig situation, via menneskesmuglere og andet så at sige kan komme om på den anden side af jordkloden. Og der er det da relevant at få startet en debat. Vi vil også gerne selv, hvis vi kommer i en position, hvor vi kan, initiere en europæisk sammenhæng, hvor man overvejer at gå på to ben, sådan at man åbner for individuelt forfulgte og samtidig investerer i forhold til den her type krigsflygtninge, som man kan kalde det, i nærområderne. Det er da interessant.

Kl. 10:56

Formanden :

Fru Marlene Borst Hansen.

Kl. 10:56

Marlene Borst Hansen (RV):

Jeg ved ikke, om man er mere eller mindre privilegeret, når man kommer hertil som flygtning fra Syrien. Men jeg gentager: Mennesker på flugt fra verdens krige og konflikter bør straks sendes til Ke-

nya eller et af verdens ulande. Er det Venstres politik, og er det noget, som befolkningen kan regne med, hvis hr. Lars Løkke Rasmussen en dag står med et regeringsflertal, altså at Venstre vil sende flygtninge, som kommer til Danmark, til Afrika og betale et udlån for at tage imod dem?

Kl. 10:57

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:57

Lars Løkke Rasmussen (V):

Spørgeren ved ikke, om man er mere eller mindre privilegeret, hvis man kommer til Danmark. Det forstår jeg egentlig ikke. Selvfølgelig er man mere privilegeret end dem, der ikke kommer, fordi man altså på en eller anden måde har kunnet foretage den investering i et menneskesmuglernetværk, der har gjort, at man har kunnet komme hele vejen fra Syrien, igennem en række europæiske lande, som i princip skulle have taget hånd om problemet, hvis ellers man registrerede folk ved grænsen til Danmark. Vi kunne hjælpe ti gange flere, hvis vi hjalp i nærområderne.

Er det her en løsning på den udfordring, vi står med lige nu og her? Nej, det tror jeg ikke, det tror jeg ikke. Jeg tror ikke, det er realistisk, at Danmark som det eneste land i Europa og uden noget tilløb er i stand til at gå ind i den her løsning. Det er ikke det samme, som at det ikke er interessant, for man er nødt til at forholde sig til den situation, at siden konventionerne blev skrevet, forrige århundredes krige, står vi med en anden verden. Da de danske jøder flygtede, flygtede de over Øresund. De flygtede ikke om på den anden side af jordkloden, og det moderne internationale samfund er da nødt til at forholde sig til det her, og det er jo derfor, vi ikke bare hælder det her ned af brættet, men siger, at det vil vi gerne diskutere.

Man kunne hjælpe ti gange flere mennesker, hvis vi var i stand til i forhold til dem her, og det er altså ikke de individuelt forfulgte, det er krigsflygtninge, at lave nogle ordentlige tilbud tæt på der, hvor konflikten er.

Kl. 10:58

Formanden :

Tak til Venstres ordfører. Så er det fru Maja Panduro som Socialdemokratisk ordfører.

Kl. 10:59

(Ordfører)

Maja Panduro (S):

For ikke så længe siden faldt jeg over en artikel, som handlede om den 53-årige Pia. Pia er fra Nørresundby, og hun havde været ledig i længere tid, men havde nu fået et arbejde. I første omgang havde hun fået et vikariat på 3 måneder. Da vikariatet udløb, tog Pia på ferie, og da hun kom hjem, lå der et brev i postkassen: Pia var blevet fastansat. Pia siger i artiklen: Jeg gik bare rundt med det her brev, og jeg tror, samtlige naboer så det. Jeg var bare så lykkelig og har været det lige siden.

Jeg synes, at Pias historie fortæller noget meget vigtigt om, hvad det betyder for et menneske at have et arbejde at stå op til, og om, hvilken forskel det gør. Det gør ikke bare en forskel på bankbogen, men også for selvfølelsen og livsglæden.

Under hr. Lars Løkke Rasmussen mistede Danmark over 100.000 arbejdspladser. Det var arbejdspladser, der ellers havde givet penge på bankbogen, styrket selvfølelse og livsglæde hos mennesker her i Danmark – mennesker, som der nu pludselig ikke længere var noget arbejde til. Jeg tror, vi alle sammen kender nogen, der mistede deres arbejde dengang. Nogen, som den ene dag havde fået en lønseddel og nu i stedet for stod med en fyreseddel. Nogen, som den ene dag havde hørt, at de økonomiske lærebøger da skulle skrives om, men

som nu kunne se på, at arbejdspladserne fossede ud af landet. Noget, som den ene dag havde hørt på, at vi da kunne købe hele verden, men som nu altså måtte forstå, at det var nødvendigt med nedskæringer og nulvækst.

For det var jo virkeligheden dengang, hvor de borgerlige partiers fest i 00'erne med store ufinansierede skattelettelser, ubetalte regninger og glemte bilag sluttede med et brag. Det har betydet nogle hårde år for Danmark.

Men nu har vi fået styr på økonomien. Vi har holdt hånden under beskæftigelsen, og det seneste år er der 30.000 danskere, der igen er kommet i arbejde. Vi har den laveste ledighed i 5 år. Det må vi jo ikke sætte over styr med letsindige eksperimenter med vores økonomi og vores velfærd, og derfor har vi en plan, hvor der er styr på økonomien, hvor vi investerer i nye job, og hvor der er råd til velfærd.

Her i weekenden kunne vi så se højrefløjen varme op til en ny omgang. For selv om hr. Kristian Thulesen Dahl siger, han vil bruge flere penge i det offentlige, og hr. Lars Løkke Rasmussen vil skære ned, selv om hr. Anders Samuelsen vil legalisere narko, og Søren Pape siger nej, og selv om hr. Samuelsen og Pape vil afskaffe topskatten, mens Lars Løkke Rasmussen siger ssh, drenge, det snakker vi om efter valget, så kan de fire blive enige om en ting. De kan blive enige om, at det er tid til at holde en ny borgerlig fest, med alt hvad dertil hører af økonomiske udskejelser.

På Venstres landsmøde så vi så de fire borgerlige partiledere mødes, og når jeg kiggede på dem, kunne jeg ikke lade være med at tænke, at det nærmest var som at være tilbage i gymnasiet: Fire kæke fyre, der var helt klar til at fyre den af. Humøret var højt, der var kvikke bemærkninger, der var en vis sådan overstadig selvsikkerhed at spore. Og det kunne da måske også lyde meget sjovt at tage med til 00'er-fest sammen med Lars, Kristian, Anders og Søren. Men man kender bare også de der typer lidt for godt. De vil gerne være med til at bruge pengene, de vil gerne være med til at holde festen, men når der skal ryddes op og regningen skal betales, ja, så er de pist væk. Og så er det os andre, der må tage ansvaret.

Nu hørte vi så i weekenden hr. Lars Løkke Rasmussen bede danskerne om at give ham nøglerne til Statsministeriet. Jeg ved ikke, om det er, fordi hr. Lars Løkke Rasmussen sådan går rundt og mangler et sted at være, men før sommerferien kom det jo så i hvert fald frem, at der var et fremtrædende medlem af Europa-Parlamentet for Venstre, der sagde, at han sådan set ikke engang følte sig tryk ved at skulle låne hr. Lars Løkke Rasmussen nøglerne til sit hus. Og før man giver nogen nøglerne til noget, er det egentlig også altid en sund overvejelse lige at spørge sig selv, om de egentlig vil behandle det ordentligt. Og der er jo bare det med hr. Lars Løkke Rasmussen og Venstre, at når det gælder nøglerne til Statsministeriet, ved vi ikke, hvad de vil.

Vi ved ikke, hvad deres plan er. Vi aner ikke, hvordan de har tænkt sig at behandle Danmark, hvis de får lov at flytte ind i Statsministeriet. Vi ved ikke, hvor der skal skæres i forbindelsen med nulvæksten. Vi ved ikke, hvem der skal have de største skattelettelser. Vi ved ikke, hvad det skal koste at gå til lægen. Og vi ved heller ikke, hvad Venstre vil, når det handler om udlændingepolitikken.

For vil man egentlig støtte de stramninger af asylreglerne, som regeringen nu har lagt frem? Antallet af asylsøgere er nu det højeste i 20 år, og så handler regeringen jo. Danmark skal selvfølgelig stadig væk tage imod mennesker, som flygter fra krig og rædsel. Men vi strammer reglerne for at få asyl, og det vil også tage noget af presset på vores kommuner og vores asylcentre.

Kl. 11:05

Men også her mangler vi jo et klart svar fra Venstre. Derfor er tiden også nu kommet til, at Venstre kommer ud af sit skjul og fremlægger en samlet plan for sin politik. For Danmark kan ikke leve af hr. Lars Løkke Rasmussens luftige drømme, af hans sigtelinjer, ret-

ninger, pejlemærker, holdninger eller standpunkter. Der skal konkret politik til.

Hr. Lars Løkke Rasmussen sagde det egentlig selv som statsminister: Jeg opfordrer oppositionen til at fremlægge en samlet økonomisk plan. Venstres politiske ordfører, fru Inger Støjberg, har sagt: I god tid inden et valg vil Venstres plan ligge helt klar. Eller Venstres chefstrateg, hr. Claus Hjort Frederiksen, siger: Der skal nok komme en plan før et valg.

Venstre vil rigtig gerne have fingrene i nøglerne til Statsministeriet. Venstre siger, at de gerne vil have et valg. Jamen så fremlæg dog den plan. Indtil videre er det jo, som om hr. Lars Løkke Rasmussen hellere vil knalde dørene op til et spil velfærds kasino, hvor Venstre skal sætte Danmarks velfærd på spil, og hvor der ikke er nogen, der ved, hvad der kommer til at ske, hvis Venstre indtager Statsministeriet. Næh, man må bare krydse fingre for, at man har held i spil, så man ikke bliver ramt af Venstres politik.

Man kan i velfærds kasinoet spille på, om det er sygeplejersker eller politibetjente, der skal være færre af, når vi skal have nulvækst. Man kan spille på, om brugerbetalingen henne ved lægen skal være på 100 kr. eller på 200 kr., eller man kan spille på, om de største skattelettelser skal gå til de rige arvinger, eller de skal gå til olieselskaberne. Der er ingen, der kender udfaldet. Det eneste, man kan være ret sikker på, er, at banken altid vinder og den enkelte dansker taber i Lars Løkke Rasmussens velfærds kasino.

Men alligevel er der en, der allerede står klar med jetonerne i hånden uden at spørge til chancerne for gevinst, og det er Dansk Folkepartis formand, hr. Kristian Thulesen Dahl. For hr. Kristian Thulesen Dahl og Dansk Folkeparti er der én eneste mærkesag: Hr. Lars Løkke Rasmussen skal være statsminister i Danmark. Hr. Kristian Thulesen Dahl siger godt nok, at han er imod Lars Løkke Rasmussens nulvækst, men vil han stille det som krav for at pege på Lars Løkke Rasmussen? Nej. Han siger godt nok, at han er imod Lars Løkke Rasmussens planer om brugerbetaling ved lægen, men vil han stille det som krav for at pege på Lars Løkke Rasmussen? Nej. Og så siger han også, at han er imod Lars Løkke Rasmussens planer om skattelettelser til de rigeste. Men vil han stille det som krav for at pege på Lars Løkke Rasmussen? Nej.

For det er jo sådan, at når det kommer til stykket, så sælger hr. Kristian Thulesen Dahl rask væk Dansk Folkepartis løfter om alle de mange gaver, uanset om det er bedre velfærd, nej til brugerbetaling eller flere udgifter til alt lige fra kloaker til dna-registre, hvis bare han så til gengæld kan få en plads på forreste tilskuerrække derovre ved glasdørene i Finansministeriet med flæskesteg ad libitum, hvor man så kan se på, mens Venstre indfører nulvækst og skærer ned i velfærd.

Lad os bare være helt klare: Eksperimenter med velfærden, usikkerhed om Danmarks økonomi og nulvækst i vores offentlige sektor er ikke det, Danmark har brug for nu, når vi arbejder os ud af krisen. Vi skal passe på Danmark, så der er job at få og en stærk fælles velfærd, når man har brug for det, hvor man ikke selv skal sætte penge af til brugerbetaling i sundhedsvæsenet, hvor man ikke skal spare op til ekstra pleje, når man bliver ældre, fordi der er skåret ned, hvor man ikke skal betale for ekstra undervisning, fordi der er blevet for få lærere. Det kræver konkret politik. Det kræver en ansvarlig plan.

Så skal jeg på vegne af Socialdemokraterne, Radikale, SF og Enhedslisten fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at der er brug for reel vækst i det offentlige forbrug, hvis vi skal udvikle velfærden med bl.a. styrket sundhed, flere i uddannelse, bedre forhold for børn, ældre, mennesker med handicap og socialt udsatte. Nulvækst i det offentlige forbrug vil derimod betyde nedskæringer i serviceniveau og færre offentligt ansat-

te til skade for velfærden. Udviklingen af velfærdssamfundet hviler på en fortsat indsats for at skabe arbejdspladser på ordentlige vilkår og sikre en ansvarlig økonomisk politik, der bygger på social og miljømæssig bæredygtighed. Det indebærer et fortsat opgør med social dumping, at begrænse ulighed og fattigdom og sikre reelt lige muligheder.

Folketinget konstaterer endvidere, at i en tid, hvor vi bevæger os ud af en krise, der ramte både økonomi og velfærd, er det nødvendigt, at partier, der ønsker regeringsansvar, præsenterer en samlet plan for deres økonomiske prioriteringer. Det er nødvendigt for at undgå eksperimenter med velfærd og økonomi.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 2).

Kl. 11:10

Formanden :

Det af fru Maja Panduro oplæste forslag til vedtagelse fra fire partier indgår naturligvis i de videre forhandlinger.

Vi går til de korte bemærkninger. Det er først fru Inger Støjberg.

Kl. 11:11

Inger Støjberg (V):

Man kan jo sige meget om fru Maja Panduro, men der i hvert fald ingen tvivl om, at hun har en over gennemsnitlig stor interesse for Venstres politik og en meget lille interesse for Socialdemokraternes politik. Og så må man også sige om fru Maja Panduro, at hun har en meget stor interesse for fester og for, hvem der rydder op. Hvis man tager teenagefester, burde statsministeren jo vide noget om det, for det var trods alt hende, der udnævnte Thor Möger Pedersen som minister i sin tid.

Når det er sagt, vil jeg gerne spørge lidt ind til økonomi og udlændingepolitik. Udlændingepolitikken sejler – det ved enhver – og når vi nu ifølge den vurdering, regeringen senest er kommet med, ser et enormt indtag af asylansøgere, vil det jo betyde, at vi vil få en økonomisk belastning på den front. Derfor vil jeg bare gerne spørge: Hvor stor en del af stigningen i det offentlige forbrug skal næste år bruges på asylansøgere?

Kl. 11:11

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:11

Maja Panduro (S):

Tak til fru Inger Støjberg, også for de kække bemærkninger.

Når man som Venstre jo ikke vil komme med nogle svar hverken om sine holdninger til det offentlige forbrug eller om, hvorvidt man vil støtte de stramninger i asylpolitikken, som regeringen nu har præsenteret, kan jeg godt forstå, man synes, at man har behov for at spørge Socialdemokratiet.

Fru Inger Støjberg kan måske fortælle, om der, hvis vi havde fortsat med de regler, som Venstre havde på asylområdet – det har vi jo gjort; indtil nu har vi jo ikke ændret et komma, men nu foreslår vi en stramning – ville være kommet flere asylansøgere til Danmark eller færre.

Kl. 11:12

Formanden :

Fru Inger Støjberg.

Kl. 11:12

Inger Støjberg (V):

Jamen der ville da komme færre. Hvis man bare følger lidt med i dagspressen, kan man jo netop se, hvad det er, de asylansøgere, der kommer til Danmark, vælger Danmark ud fra, eller nærmere, hvad præcis menneskesmulgerne vælger Danmark ud fra: Det er jo bl.a.

familiesammenføringsreglerne, og det er det, at man kan bo og arbejde uden for centrene. Og det er netop steder, hvor regeringen har lempet.

Det har jo ikke skortet på advarsler fra vores side; vi har advaret, hver eneste gang regeringen har lempet på udlændingeområdet – alle 31 gange har vi advaret imod konsekvenserne af det, og nu står man, hvor man står. Og lad mig så bare lige sige, at vi har sagt, at det, som regeringen har lagt frem, er utilstrækkeligt. Det er det, vi har sagt – bare lige for at præcisere det.

Men mit spørgsmål gik på, hvor stor en andel af stigningen i det offentlige forbrug næste år der skal bruges på asylansøgere.

Kl. 11:13

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:13

Maja Panduro (S):

Det er jo godt nok, at fru Inger Støjberg i dag siger, at det er utilstrækkeligt. Man kan bare godt blive en lille smule forvirret, for i går mente hr. Karsten Lauritzen jo, at det måske var så stramt, at det var direkte konventionsstridigt, så han var sådan lidt bekymret for det. Det viser bare med al mulig tydelighed, hvad det er for en taktisk manøvre, Venstre er ude i.

Jeg har godt bemærket, at Venstre turnerer rundt med den her liste med 31 såkaldte lempelser, men man behøver jo ikke engang tage mit ord for det, man kan spørge eksperterne, som allerede fuldstændig har pillet den liste fra hinanden og sagt, at der ikke er tale om lempelser.

Det er jo også derfor, det er så pudsigt, at fru Inger Støjberg overhovedet ikke vil forholde sig til, at asylreglerne, kravene for at opnå asyl i Danmark på kommaet er de samme i dag, som de var, dengang fru Inger Støjberg selv sad i et ministerium. Nu foreslår vi så at stramme dem, og til det siger Venstre den ene dag: Uha, måske er det konventionsstridigt. Den næste dag siger Venstre, at det er for slapt. Jeg går ud fra, at Venstre så kan komme med en meget klar melding om, om man agter at støtte det i dag, for det var man ikke helt sikker på i går.

Kl. 11:14

Formanden :

Hr. Kristian Thulesen Dahl for en kort bemærkning.

Kl. 11:15

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak, formand. I forhold til asyltilstrømningen er det jo konstateret, at alle de, der kommer til Danmark nu, ikke er omfattet af regeringens kommende lovinitiativ, og samtidig er det også konstateret, at hvis det er de samme syrere, der kommer fremover, som kommer nu, så vil godt og vel to tredjedele af dem, der kommer, heller ikke være omfattet af de nye regler. Og det vil sige, at når vi får at vide af regeringen, at skønnet er, at omkostningerne i år til asylsystemet ikke er 1,4 mia. kr., men 4,1 mia. kr., så er det altså ganske store udgifter, som skal betales et eller andet sted fra. Og det er det også næste år; det er også situationen i 2015. De, der kommer nu under de gældende regler, er der jo også næste år. Og derfor, vil jeg sige til fru Maja Panduro, er det jo et relevant spørgsmål at stille i dag under åbningsdebatten, hvor vi også senere har finansloven på: Hvor kommer de ekstra penge fra, som skal betale den her kæmpestore ekstraregning?

Kl. 11:16

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:16

Maja Panduro (S):

De kommer de samme steder fra, som de plejer at gøre, og fra de steder, som de også ville være kommet fra, hvis vi havde haft de regler, som VK-regeringen – med støtte fra Dansk Folkeparti i øvrigt – stod for, for det har vi ikke ændret på. Og jeg ved godt, at man fra borgerlig side finder det opportunt at gøre det faktisk, at der i dag er over 50 millioner flygtninge i verden – flere flygtninge, end der har været på noget tidspunkt siden anden verdenskrig – til et spørgsmål om beslutninger, som den danske regering har truffet. Men sandheden er jo, at med de flygtningeregler, som hr. Kristian Thulesen Dahl bakkede op om i sin tid, da det var hr. Lars Løkke Rasmussen, der sad i Statsministeriet, så ville der være kommet lige så mange flygtninge til Danmark, som der er i dag.

Nu præsenterer vi så et forslag til en stramning, som jeg selvfølgelig håber at man bakker op om, hvis man overhovedet mener noget af det, man prøver på at sige. Og det er jo ikke for sjov, at vi gør det. Det er, fordi vi sådan set tager det meget alvorligt, at der også er nogle borgmestre, nogle kommuner, som helt praktisk skal kunne håndtere den udfordring, som det selvfølgelig er, når vi på den her måde tager et ansvar for mennesker i nød, og fordi vi bliver nødt til i fællesskab at erkende, at der selvfølgelig også er grænser for, hvor mange Danmark kan tage.

Kl. 11:17

Formanden :

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:17

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Folketinget er nogle dage om at sende F-16-fly på vingerne for at bombe i et andet land. Og regeringen siger, at om en måneds tid kommer man med nogle forslag til nogle stramninger. Altså, helt ærligt, hvis man tog det her alvorligt, handlede man jo anderledes. Så handlede man jo hurtigt. Det er en skændsel, at man står og påberåber sig, at man rent faktisk gør noget. Men vi har fået at vide, at der nok kommer et lovforslag om en måneds tid, som Folketinget så kan begynde at behandle. Og alle de, der kommer indtil det tidspunkt, hvor vi sidder med sådan et lovforslag, er jo omfattet af de gamle regler, og det ser ud til, at to tredjedele af dem, der kommer, efter at et lovforslag er vedtaget, også vil være omfattet af de gamle regler. Udgifterne eksploderer. Og fru Maja Panduro er den første til at spørge os andre, hvor pengene kommer fra. Vi har hørt hr. Lars Løkke Rasmussen på talerstolen, hvor de fleste spørgsmål fra Socialdemokratiet har handlet om den økonomiske plan – hvor kommer pengene fra, og hvordan hænger det sammen?

Så spørger vi stille og roligt fru Maja Panduro: Hvor kommer pengene fra til de her stigende asyludgifter? Og svaret er: De kommer derfra, hvor de plejer at komme. Men hvor plejer de at komme fra?

Kl. 11:18

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:18

Maja Panduro (S):

Det er jo på en måde heldigt nok, at vi ikke står i en situation, hvor det er nulvæksten fra den statsministerkandidat, hr. Kristian Thulesen Dahl ville pege på, der er rullet ud i kommunerne eller andre steder. Det er jo sådan, at de kommuner, der i dag skal løfte et ansvar for – og det er jeg glad for at de gør; det synes jeg egentlig at vi i fællesskab skulle huske at sende dem en tak for – at give husly, give tag over hovedet til de flygtninge, som er kommet hertil, ikke bliver

økonomisk belastet af det, som det er lige nu. Men det er jo alligevel en belastning for en kommune, og det rejser selvfølgelig nogle spørgsmål, når man skal rumme folk, der kommer hertil. Og derfor synes jeg bare også, at vi bliver nødt til at tage det helt alvorligt og lade være med også at gøre det til et spørgsmål om indenrigspolitisk fnidder, at folk derude faktisk løfter et ansvar, gør plads til de flygtninge, der kommer. Og samtidig har vi så en regering, der rent faktisk handler – der handler og stiller forslag om, at vi også må indføre en midlertidig opholdstilladelse for de folk, som kommer hertil, så de forhåbentlig kan blive sendt hjem igen, når forholdene i deres hjemland ændrer sig.

Kl. 11:19

Formanden :

Fru Pia Olsen Dyhr for en kort bemærkning.

Kl. 11:19

Pia Olsen Dyhr (SF):

I statsministerens åbningstale i tirsdags slog hun endnu en gang fast, at dagpengereformen er noget bras. Det er jeg enig i, og derfor stemte både Socialdemokraterne og SF jo også imod dagpengereformen tilbage i 2010, men sympatiske ord og luftige hensigtserklæringer kan man jo ikke betaler regningerne med. De mere end 40.000 mennesker, der har mistet deres dagpenge, og de tusindvis af mennesker, der står foran at miste dagpengene, må jo fortsat spejle langt efter konkrete løsninger, der kan afhjælpe deres situation.

Det er jo netop lige nu, at muligheden for konkrete forbedringer er til stede. Der er et bredt flertal i Folketinget for en kortere genoptjeningsperiode til dagpenge, og alligevel udskyder regeringen beslutningen på ubestemt tid.

Jeg vil derfor gerne spørge fru Maja Panduro: Vil Socialdemokraterne indgå et nyt regeringssamarbejde med Det Radikale Venstre, uden at der bliver fundet en løsning på dagpengeproblemet, som indeholder en kortere genoptjening og en længere dækningsperiode end 2 år – ja eller nej?

Kl. 11:21

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:21

Maja Panduro (S):

Der er mange ting, der bliver foregrebet i de spørgsmål. Nu skal vi jo først have et valg, og vi skal helst også så have et flertal efter det valg. Det håber jeg vi får, og jeg håber, at vi får et flertal også sammen med spørgerens parti, for det tror jeg er bedst for Danmark, og det er helt utvivlsomt bedst for de mennesker, som er blevet ramt af den dagpengereform, som hr. Kristian Thulesen Dahl opfandt, og som man gennemførte på en meget brutal måde på et meget voldsomt tidspunkt.

Vi har jo, fordi vi tog ansvaret på os, kunnet sikre, at der rent faktisk har været en forsørgelse for de mennesker, som, hvis det havde stået til fadderne til reformen, ikke havde haft potentielt en krone at leve for i dag, og indtil nu har der jo ikke været nogen, som har haft mindre end 4 års forsørgelse på trods af den reform, man lavede, fordi vi har kunnet lykkes med i fællesskab – og det er jeg så glad for – at lave de midlertidige ydelser og lave den udskydelse, som vi har gjort.

Så vi skal se fremad, og der har vi jo sagt meget klart, at vi ikke mener, at dagpengesystemet er optimalt. Det er derfor, at vi stemte imod i sin tid, det er derfor, vi har lavet alle de mekanismer for at forsøge at afbøde konsekvenserne, og det er også derfor, vi har lavet – også i fællesskab – en kommission af kloge mennesker og arbejdsmarkedets parter, der skal hjælpe os til, hvordan vi i fremtiden kan lave et dagpengesystem, som er bedre, og som passer bedre til de

mennesker, som også er arbejdsløse i dag. Det tror jeg kan lade sig gøre, men jeg vil også tillade mig at vente og høre, hvad de så anbefaler.

Kl. 11:22

Formanden :

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 11:22

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er glad for, at ordføreren jo følger op med formanden på, at dagpengereformen var noget bras. Det er vi i hvert fald enige om. Men alligevel nægter man i Socialdemokratiet at handle nu på trods af massive opfordringer fra SF, Enhedslisten, fagbevægelsen og et socialdemokratisk bagland, og man vil først gøre noget efter et valg, for det er jo først dér, dagpengekommisionen kommer. Så må vi jo i det mindste få at vide, når dagpengekommisionen er kommet, om der vil ske noget, for hvis Socialdemokraterne igen går i regering med Det Radikale Venstre – og tro mig, jeg vil hellere have en centrum-venstre regering i Danmark end det der alternativ, der svæver herovre – vil man så, og det synes jeg egentlig at vi må have en forventning om man siger før et valg, så vi ved det til efter et valg, indgå i et regeringssamarbejde med Det Radikale Venstre, uden at der findes en løsning på dagpengeproblemet, som indeholder kortere genoptjening og længere dækningsperiode end 2 år – ja eller nej? Og jeg beklager min stemme, jeg kan ikke gøre noget ved det.

Kl. 11:23

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:23

Maja Panduro (S):

Nej, og i øvrigt rigtig, rigtig god bedring til SF's formand. Jeg synes, at det på en måde er lidt imponerende overhovedet at være her i dag, når nu man ved, at fru Pia Olsen Dyhr har ligget lidt underdrejet.

Jeg vil gerne bede om, at man holder op med at sige, at Socialdemokraterne nægter at finde en løsning for de her mennesker. Hvis der er nogen, der har været optaget af at finde en løsning, har det været os, og derfor er det heldigvis også i virkeligheden lykkedes – i fællesskab heldigvis med andre gode partier – på trods af at der efter sidste folketingsvalg jo var et større flertal i denne sal for dagpenge-reformen, end der var før folketingsvalget, og på trods af det er det jo rent faktisk lykkedes at lave den midlertidige forlængelse og sikre uddannelsesydelser, sikre arbejdsmarkedsydelsen, sådan at folk, som ellers potentielt ikke havde haft en forsørgelse, har haft en forsørgelse. Det er jeg faktisk ret stolt over.

Så ved jeg godt, at der er nogle, der føler sig meget tiltrukket af, at hr. Kristian Thulesen Dahl i dag siger, at han har ændret mening. Må jeg ikke bare sige, at ligesom jeg synes, man skal tænke sig om, inden man giver folk nøglerne til sit hus, skal man også tænke sig om, inden man tager imod et godt tilbud fra den mand.

Kl. 11:24

Formanden :

Fru Johanne Schmidt-Nielsen for en kort bemærkning.

Kl. 11:25

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Socialdemokraternes undskyldning for ikke at ville gøre noget for at løse det her kæmpemæssige dagpengeproblem, som højrefløjen har efterladt os med, er jo, at man har nedsat en dagpengekommision, og at man først vil handle, når den har barslet. Problemet er bare, at man har lagt den kommision i så stram en benlås, at man er sikker på, at den ikke kommer til at kunne foreslå reelle forbedringer af

dagpengesystemet. For kommissionen har fået vide, at dagpengesystemet ikke må koste en krone mere, end det gør i dag. Kommissionen har fået at vide, at de nedskæringer, som hr. Lars Løkke Rasmussen, hr. Kristian Thulesen Dahl og fru Margrethe Vestager sørgede for, skal fastholdes.

Det betyder jo helt enkelt, at hvis man vil forbedre et sted, f.eks. ved at gøre det lettere at genoptjene retten til dagpenge, bliver man nødt til at skære ned i et andet sted, f.eks. ved at skære ned i ydelser. Kan ordføreren bekræfte, at det er tilfældet – altså at kommissionen, som skal komme med en løsning til Socialdemokratiet, har fået en klokkeklar besked om, at det ikke må koste en krone, og at højrefløjens forringelser skal fastholdes?

Kl. 11:26

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:26

Maja Panduro (S):

Nu skal jeg beklage, at jeg ikke lige står med kommissoriet heroppe, men jeg kan bekræfte, at der i kommissoriet står, at det skal være inden for de økonomiske rammer, vi kender i dag. Der står også, at det ikke må give en lavere beskæftigelse. Det synes jeg i grunden er relativt fornuftigt.

Så vil jeg bare gerne sige om den kommision, at jeg er glad for, at vi ikke bare har nedsat den, men jo også fremrykket tidspunktet for dens afrapportering. Når jeg fastholder, at jeg gerne vil tage dens arbejde alvorligt, er det jo, fordi det ikke er tilfældige mennesker, vi har udpeget til at sidde der. Det er sådan set ganske dygtige mennesker, og bl.a. jo repræsentanter for parterne på arbejdsmarkedet, som jeg ved går meget, meget seriøst ind i det her arbejde.

De har en tro på – og den tro deler jeg – at det godt kan lade sig gøre, også inden for rammerne af kommissoriet, rent faktisk at lave et dagpengesystem, som er bedre end det, vi har i dag, et dagpengesystem, som passer bedre til de mennesker, som er arbejdsløse i dag, og til det arbejdsmarked, vi har, som jo på mange måder ser anderledes ud, end det gjorde, da man lavede det gamle dagpengesystem. Og det er jo i øvrigt i en kontekst, hvor vi også i det hele taget er i gang med at reformere vores beskæftigelsessystem. Det var jo i høj grad også den forsømmelse, man lavede hos de partier, der lavede dagpengereformen sin tid, at man ikke samtidig reformerede beskæftigelsessystemet.

Kl. 11:27

Formanden :

Fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 11:27

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Når Socialdemokratiet insisterer på at fastholde højrefløjens nedskæringer på dagpengesystemet, betyder det, at en forbedring et sted i dagpengesystemet skal betales med en forringelse et andet sted i dagpengesystemet.

Derfor vil jeg gerne stille ordføreren et meget simpelt spørgsmål, som man kan svare ja eller nej på: Kan ordføreren garantere, at Socialdemokraterne ikke på nogen måde eller for nogen grupper vedkommende medvirker til at sænke dagpengeydelsen – ja eller nej?

Kl. 11:28

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:28

Maja Panduro (S):

Vi går ikke ind i det her med en hensigt om at forringe dagpengene for nogen. Vi har en intention om at gøre vores dagpengesystem bedre. Det tror de gode folk i kommissionen, bl.a. repræsentanter for parterne, også på man kan. Jeg glæder mig til se, hvad deres anbefalinger er. Dem synes jeg vi skal vente på og lytte til. Og må jeg så i forhold til økonomien bare lige stilfærdigt minde om, at den her regering jo har brugt 3,3 mia. kr. på at afbøde konsekvenserne af hr. Kristian Thulesen Dahls dagpengereform. Den har brugt 3,3 mia. kr. på at sikre, at folk, som ellers havde risikeret ikke at have noget, faktisk har noget at leve af.

Kl. 11:29

Formanden :

Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 11:29

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak. Jeg blev simpelt hen så glad, da jeg hørte indledningen på ordførerens tale om Pia, der havde fået arbejde. Det er altid rart at høre om folk, der kommer i beskæftigelse. Det er også noget, der ligger os meget på sinde.

Nu står jeg her med et svar, som min kollega Ole Birk Olesen har fået fra finansministeren, på, hvad effekten vil være af den her 0,6 pct.s forbrugsvækst i den offentlige sektor frem til 2020. Den vil være, at der kan være en øget beskæftigelse i den offentlige sektor på op mod 17.000, men den samlede beskæftigelseseffekt er nul. Det vil altså sige, at der skal være jobfest i den offentlige, men i den private skal der være det modsatte.

Nu har jeg lagt mærke til, hvad rød blok normalt plejer at være interesseret i, så derfor vil jeg turnere spørgsmålet lidt anderledes: Hvem er det, der skal fyres i den private sektor? (*Munterhed*).

Kl. 11:30

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:30

Maja Panduro (S):

Der er ikke nogen, der skal fyres i den private sektor, og i det hele taget synes jeg ... (*mumlen fra salen*) ... Man må selvfølgelig selv om det, men jeg synes, det er ærgerligt, at man hele tiden skal have den her slåskamp, hvor ... (*munterhed*).

Jeg går ud fra, at jeg får ekstra taletid, når latteren har lagt sig.

Når man lytter til politikerne ovre på højrefløjen, lyder det jo, som om en offentligt ansat er en person, som en privatansat slæber rundt på sin ryg med megen møje og besvær, og det synes jeg bare er ærgerligt. Jeg synes egentlig, at Danmark måske er et af de smukkeste eksempler, vi kender, på, at en stærk offentlig sektor og en stærk privat sektor er forudsætningerne for hinanden. Det synes jeg jo er det, vi kan i Danmark. Derfor synes jeg bare, man skal holde op med at tegne et skræmmebillede af den offentlige sektor som en, der spiser de private arbejdspladser, for det er jo netop på grund af det stærke sikkerhedsnet, vi har, at vi også er så konkurrencedygtige i Danmark.

Kl. 11:31

Formanden :

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 11:31

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg forstod det sådan, at ordføreren er uenig med finansministeren. Altså, finansministeren har svaret – og det er spørgsmål 118, hvis

det har interesse for senere læsning – at der vil være rum til 17.000 nye job i den offentlige sektor, men den samlede beskæftigelseseffekt af regeringens politik på det her område frem til 2020 er nul. Der mangler altså 17.000, der skal findes negativt, det er så i den private sektor.

Jeg spørger igen: Hvem skal fyres? Hvilke virksomheder skal lukke eller indskrænke? Hvad har Socialdemokraterne forestillet sig? Det kan jo ikke være rimeligt, at I holder jobfest i den offentlige sektor, mens I vil tage jobbene ud af den private sektor, sådan som finansministeren har sagt at man har planlagt.

Kl. 11:32

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:32

Maja Panduro (S):

Med al respekt, vil jeg sige til hr. Simon Emil Ammitzbøll, er det jo i vores regeringstid, at ledigheden rent faktisk falder og beskæftigelsen stiger. Der er 30.000 flere det sidste år, som er kommet i arbejde. Dengang hr. Lars Løkke Rasmussen var statsminister – og det er den statsministerkandidat, som hr. Simon Emil Ammitzbøll og Liberal Alliance insisterer på at pege på – fossede de private arbejdspladser ud af landet. Bare på hr. Lars Løkke Rasmussens vagt mistede vi 100.000 job.

Jeg kan godt se, at hr. Simon Emil Ammitzbøll sidder og flagrer med det der svar, det er udmærket, og det vil jeg gerne kigge på, men jeg tror også, at hr. Simon Emil Ammitzbøll selv fik sagt, at det så er et svar, man har fået på et spørgsmål om et meget isoleret område. Hvis man ser på regeringens politik, skaber den jo job. Hr. Simon Emil Ammitzbøll må sidde og vifte med alle de papirer, han overhovedet har lyst til, men hvis man i stedet kigger på jobtallene, er der 30.000 flere – 30.000 flere mennesker i Danmark, der har fået et arbejde at stå op til om morgenen siden sidste år. Det er jeg faktisk rigtig stolt af, og det ved jeg at vores finansminister i øvrigt også er.

Kl. 11:33

Formanden :

Fru Lene Espersen for en kort bemærkning.

Kl. 11:33

Lene Espersen (KF):

Jeg vil egentlig godt indlede med at sige til fru Maja Panduro, at det faktisk ikke er nogen skam at indrømme fra Folketingets talerstol, at man ikke kan svare på et spørgsmål. Man kan ikke svare på alt. Men nu, hvor statsministeren har lagt så stor vægt på, hvor ekstraordinær situationen er med hensyn til flygtninge, synes jeg nu alligevel, at jeg vil give fru Maja Panduro en chance for at svare på det spørgsmål, som både fru Inger Støjberg og hr. Kristian Thulesen Dahl nu har stillet til fru Maja Panduro fire gange: Har den socialdemokratiske ordfører et svar på, hvad det koster det danske samfund at få så mange flygtninge? Hvad kommer det til at koste, og hvor skal pengene findes henne? Og hvad kommer det til at koste derudover efter et år, når man åbner op for familiesammenføring, for så vil der i hvert fald være mere, der skal finansieres? Har fru Maja Panduro et svar på det?

Jeg anerkender, at det kan være, at fru Maja Panduro ikke aner det, men jeg har bare brug for at få at vide: Kan fru Maja Panduro svare på, hvad det koster, og er der taget højde for det i næste års finanslov?

Kl. 11:34

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:34   tiv til at komme i gang med at få det undersøgt, fordi det er ganske vigtigt for Danmark.

Kl. 11:37

Maja Panduro (S):

I modsætning til den statsministerkandidats finanslovsforslag, som fru Lene Espersens parti støtter, som har tømt hver eneste reserve og i øvrigt kan præstere et underskud på 2 mia. kr., som man ikke rigtig kan finde nogle steder, så har vi jo faktisk nogle buffere i vores finanslov. Jeg takker for bekymringen, vi skal nok få det alt sammen til at hænge sammen.

Når udviklingen er så voldsom, som den er lige nu, i antallet af asylansøgere, så er det jo bl.a. grunden til, at vi skrider ind, men det er klart, at det jo så er svært at forudsige, hvad den samlede pris kommer til at være. Det ved jeg at man regner på, og man kan føle sig helt forvisset om, at vi nok skal klare det. Vi er jo sådan set dem, der har fået styr på økonomien. I modsætning til den regering, vi havde før, som fru Lene Espersen var en del af, som gjorde, at vi fik en henstilling fra EU, så er vi dem, der har fået henstillingen til at bortfalde, og vi agter ikke at bevirke, at vi får den igen. Også her kan man være trygt forvisset om, at vi nok skal løse det.

Kl. 11:35

Formanden :

Fru Lene Espersen.

Kl. 11:35

Lene Espersen (KF):

Godt, det fik vi ikke svar på. Så går jeg over i en helt anden boldgade.

Noget af det, som Socialdemokratiet og Det Konservative Folkeparti har været enige om, har jo været, at vi har ønsket at komme af med nogle af de danske EU-forbehold, herunder at erstatte vores forbehold på retsområdet med en tilvalgsordning. Her sagde statsministeren i tirsdags, at der skal laves et grundigt analysearbejde, før man kan lave en politisk aftale. Jeg vil gerne bede fru Maja Panduro fortælle mig, hvad det analysearbejde går ud på, og hvorfor det skal tage så lang tid, for mig bekendt kan man i løbet af en halv time slå op, præcis hvilke retsakter der er vedtaget, og hvilke vi står uden for, og opgaven er jo så politisk at beslutte sig for, hvad for nogle vi gerne vil være med i. Så hvad går det analysearbejde ud på? Det vil jeg faktisk meget gerne høre.

Kl. 11:36

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:36

Maja Panduro (S):

Jeg synes, det er lidt vigtigt, at man tager det her seriøst. Hvis fru Lene Espersen mener, at man kan slå op i retsakterne på en halv time og finde ud af, hvad man vil være for og ikke for, så tror jeg ikke, at man fra konservativ side tager det ret seriøst, og det synes jeg egentlig er beklageligt, for det er jo egentlig rigtigt, tror jeg, at vi har en fælles interesse i at gøre det her godt og ordentligt. Jeg må bare minde om, at vores forbehold på det her område er fra 1992 – 1992. Det er ret længe siden. Det var dengang, vi vandt EM i fodbold.

Der er sket rigtig meget siden da, også på retsområdet, og det er en lille smule vigtigt, at vi har fuldkommen overblik over – uanset om det er politisamarbejde, eller om det er, hvad vi gør i forhold til terrorister – hvad konsekvenserne vil være af det her. Det tror jeg simpelt hen ikke på fru Lene Espersen har det fulde overblik over, og jeg føler mig egentlig meget tryk ved, at regeringen siger, at det skal vi selvfølgelig have.

Det, der så er forskellen på den her regering og på de regeringer, vi har haft de sidste 10 år før denne, er, at de jo også havde det stående i deres regeringsgrundlag, men nu tager vi rent faktisk et initia-

Formanden :

Fru Tina Nedergaard for en kort bemærkning.

Kl. 11:37

Tina Nedergaard (V):

Tak. Jeg synes godt nok, at fru Lene Espersen gjorde sig umage med at give ordføreren en mulighed for også elegant at vige tilbage fra spørgsmålene om udgifterne til asyl. Jeg er ikke nær så flink som fru Lene Espersen.

Altså, lad os lige slå fast, at da finansministeren fremsatte sit finanslovsforslag, gjorde han en ære ud af at sige, at der her skulle trædes så hårdt på speederen, som EU-reglerne overhovedet tillader. Det vil sige, at man brugte rub og stub. Efterfølgende har det så vist sig, at antallet af asylansøgere vil blive fordoblet i forhold til det, man havde forventet, og dermed også udgifterne til asyl. Det er altså rigtige mennesker, der kommer til Danmark – man kan så diskutere, om ikke det var uhensigtsmæssigt, at man gennemførte 31 lempelser i udlændingepolitikken, så man fik den fordobling. Men det er mennesker, der kommer til Danmark, som skal forsørges og som følge af regeringens politik gå i skole, skal have mulighed for at gebærde sig i det danske samfund og i øvrigt have alle rettigheder. Derfor skal det finansieres.

Jeg beder ordføreren om at forklare, hvor det er i den offentlige sektor, der skal skæres ned, for at man kan finde midler til at dække disse lovpligtige udgifter.

Kl. 11:39

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:39

Maja Panduro (S):

Der skal ikke skæres ned. Og en af grundene til, at der ikke skal det, er jo, at vi i modsætning til spørgerens parti rent faktisk har fremlagt en finanslov, hvor der er tjek på pengene, og hvor der også er nogle buffere – jo, det har vi.

Spørgerens parti har fremlagt et finanslovsforslag, hvor man tømmer alle de buffere og puljer, vi overhovedet har, og hvor man så oven i købet skriver sådan lidt håbefuldt, at hvis nu kommunerne spørger til prisen – og vi i øvrigt genåbner de kommuneaftaler, som man lige nu sidder derude og har lavet budgetter på baggrund af, og det har ved gud ikke været nemt, ved jeg, mange steder – så kan det måske være, at man eventuelt, muligvis kan nå et sted hen, hvor det kan hænge sammen. Det er lige flot nok.

Det er jo især flot, når man hele tiden slår ud med armene og siger, at man nemt kan lave nulvækst – og så kan man ikke engang gøre det på en måde, så det hænger sammen et eneste år. Derfor må man bare lige fejle for egen dør, og det må man da i særdeleshed, når det jo er sådan, at med de asylregler, som Venstre havde, ville der ikke være kommet færre til Danmark. Måske vil der endda komme flere, hvis Venstre ikke vil bakke op om den stramning, som vi nu rent faktisk præsenterer.

Kl. 11:40

Formanden :

Fru Tina Nedergaard.

Kl. 11:40

Tina Nedergaard (V):

Tak. Det er jo så faktuel forkert, og jeg føler ikke noget behov for at besvare spørgsmålet. Det har hr. Lars Løkke Rasmussen gjort så glimrende som ordfører for Venstre.

Jeg er nødt til at spørge ordføreren om de penge, som vi nu skal bruge ekstra på asylområdet i det kommende finansår. De ekstra penge svarer vel stort set til de puljer, som finansministeren har afsat til at dele ud af som gaver til Enhedslisten og SF for at få dem til at stemme for et finanslovsforslag. Så jeg skal spørge regeringens ordfører nummer et, om det er den besked, som vi kan forvente finansministeren giver videre til de røde partier: Der bliver desværre ikke råd til nogen som helst form for velgørenhed med denne finanslov, for takket være vores flertal, takket være de udlændingelepse, som vi har gennemført, så fordobler vi nu udgiften til asyl, og det er lovpligtige udgifter, som vi selv har lagt stemmer til, og derfor er vi nødt til at afholde dem?

Er det svaret til SF og Enhedslisten fra regeringen, at der ikke er en krone til uddeling, hverken til det ene eller andet gode formål, SF og Enhedslisten måtte komme med? For der er jo ikke en flad femøre at give til dem.

Kl. 11:41

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:41

Maja Panduro (S):

Det er jo ikke rigtigt. Men jeg er sikker på, at SF og Enhedslisten takker for spørgerens omsorg og bekymring. Man kunne jo spørge tilbage: Agter Venstre at fremlægge et nyt finanslovsforslag – et, hvor økonomien faktisk hænger sammen, selv om alle Venstres borgmestre siger: Vi kan da ikke genåbne kommuneaftalen, og nej, vi kan ikke finde 1,5 mia. kr. ekstra lige sådan med et snuptag? Eller agter Venstre at fremlægge et finanslovsforslag, hvor der er taget højde også for den her udgift, som spørgeren spørger til? For det er jo sådan, at i Venstres finanslovsforslag er der ikke en eneste pulje eller en eneste buffer noget som helst sted; dem har man nemlig tømt og drænet.

Venstre har jo ikke stillet *et* forslag – ikke *et* forslag – hvor man ville stramme reglerne for at få asyl i Danmark. Man fremlagde et stort forkromet udlændingeudspil, og det handlede om, at man ville åbne Danmark for en halv milliard udlændinge, som kunne komme hertil og arbejde, hvis bare de kunne få et arbejde til 18.000 kr. om måneden. Massiv social dumping, lønpres på rigtig mange grupper af danske arbejdere – det er det, der er Venstres svar.

Kl. 11:42

Formanden :

Hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning.

Kl. 11:42

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. I tirsdags var jeg en glad mand. Det var jo fantastisk at høre statsministeren bruge en fin, stor del af sin tale til Folketinget på at fortælle, at vi nu skulle til at have grænsekontrol, og at grænsekontrol virker. Det, at vi er nået dertil, at vi altså er enige om det, er jo egentlig fantastisk.

Jeg har så brugt tiden siden i tirsdags på lige at prøve at tjekke, hvad der ligger i det, regeringen vil lave af grænsekontrol. Og der må jeg så sige, at jeg er kommet lidt mere i tvivl, og jeg kunne godt tænke mig, at ordføreren måske var lidt behjælpelig med at fortælle, hvad der ligger i det, regeringen har tænkt sig.

For hvis man læser den rapport, der er kommet fra Justitsministeriet, så kan man på side 25 læse, at anbefalingerne, som jo er givet til regeringen, ikke i sig selv giver et øget kontroltryk, og derfor medfører anbefalingerne ikke merudgifter for politiet.

Så kommer jeg jo i virkeligheden i tvivl om, om det, jeg egentlig troede vi var enige om – nemlig at grænsekontrol virker – så også medfører, at der rent faktisk kommer noget grænsekontrol, altså at der rent faktisk følger ressourcer med i form af flere politifolk og flere toldere. Gør der det?

Kl. 11:44

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:44

Maja Panduro (S):

Vi er enige om, at grænsekontrol virker. Så langt kan vi godt komme. Der, hvor enigheden mellem hr. Peter Skaarup og mig nok hører op, er ved spørgsmålet om hvilken slags grænsekontrol. Og der må man bare sige, at det, som vi agter at indføre nu, er ikke den gamle meldags grænsekontrol, som Dansk Folkeparti fik igennem med Venstre, med at der skulle være de her fine stribede bomme, og så skulle der stå nogle toldere og kontrollere. Vi tror ikke, det er den bedste måde at løse moderne kriminalitet på. Vi tror ikke på, at det er det bedste svar på den grænseoverskridende kriminalitet, som jeg tror vi alle sammen er meget optaget af at få skredet ind over for.

Når vi laver grænsekontrol, bliver det på en moderne måde – jo bl.a. med de her nummerpladescannere, som jeg er sikker på at ordføreren kender – og derfor kan man gøre det på en smartere måde, som der er lidt mindre symbolpolitik i, og som jeg faktisk også tror svarer bedre til den form for kriminalitet, vi har.

Kl. 11:45

Formanden :

Peter Skaarup.

Kl. 11:45

Peter Skaarup (DF):

Jamen der er ingen tvivl om, at jeg synes, det er glimrende med nummerpladescannere. Og det var jo også en del af det, som den tidligere regering i 2011, altså for 3 år siden, ville lave sammen med Dansk Folkeparti. Det skrotede den nuværende regering, og nu har man så hevet det frem igen og vil gerne have nummerpladescannere. Det er glimrende.

Men det, jeg spurgte om, og som ordføreren ikke svarede på, var, om der fulgte ressourcer med. For hvis man siger, at der skal være grænsekontrol, uanset i hvilken udgave det i øvrigt bliver, så skal der vel være nogle politifolk og nogle toldere, der kan stå for at udføre den grænsekontrol. Og når man i den rapport, som jeg står med her, og som er blevet sendt ud fra Justitsministeriet, siger, at det her ikke i sig selv medfører et øget kontroltryk, så er det, jeg spørger: Jamen hvad kommer det så til at betyde? Altså, hvad kommer det til at betyde i Københavns Lufthavn, hvor statsministeren talte om der skulle mere kontrol til? Det ønske, man har derude, er jo 50 kontorfolk, der kan tage sig af paskontrollen, og så kan man fra politifolkenes side efterforske dem, der kommer ind med illegale papirer. Er der 50 mand ekstra i lufthavnen? Er der flere betjente? Er der flere toldere? (Formanden: Tak!) Eller er det bare noget teknologi, som jo ikke kan virke i sig selv?

Kl. 11:46

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:46

Maja Panduro (S):

Jamen det forslag handler om at lave en bedre kontrol og en mere målrettet kontrol – og ikke nødvendigvis om at lave mere kontrol. Hvis man kun vil lave mere kontrol, og hvis man kun vil stille de her bomme og ekstra mange folk op nede ved den dansk-tyske grænse, så er det jo altså en form for kontrol, som bare risikerer at genere rigtig mange helt almindelige mennesker, uden at den er specielt effektiv. Det siger de folk, der har forstand på det jo også.

Derfor tror jeg og regeringen mere på en smartere måde at gøre det på, eksempelvis med nummerpladescannerne, men jo også ved at give politiet mulighed for præventivt og på basis af mere generelle oplysninger eksempelvis at foretage en kontrol, som tidligere skulle være på baggrund af en helt konkret mistanke.

Så jeg tror, at det er godt, at der udføres kontrol, ligesom jeg synes, det er godt, at vi i fællesskab jo har skærpet straffen for ulovlig indrejse. Det har der været brug for. Men jeg tror bare ikke, at svaret er den der gammeldags, bolchestribede bom, som man var meget optaget af i Dansk Folkeparti.

Kl. 11:47

Formanden :

Hr. Jacob Jensen, kort bemærkning.

Kl. 11:47

Jacob Jensen (V):

Nu er der jo en grund til, at der sker en fordobling af asylansøgere til næste år – det er det, vi forstår regeringen selv estimerer det til – og en væsentlig del af grunden til det er nemlig de lempelser, som regeringen har gennemført på udlændingepolitikken. Derfor synes jeg også, det er rimeligt nok, at vi får et svar på, hvad de ekstra asylansøgere vil koste det danske samfund til næste år.

Hvis ikke det er sådan, at ordføreren vil sige det, kan hun så ikke bare sige, om hun dog ved, hvad det vil koste, sådan at vi i hvert fald kan få en fornemmelse af, at politikken fra regeringens side dog et eller andet sted hænger sammen? For som fru Tina Nedergaard så rigtigt siger, går finanslovsudspillet sagt med regeringens egne ord lige til kanten, og når vi efter det forslag ved, at der kommer øgede udgifter på asylområdet, synes vi også, det er rimeligt nok at få en fornemmelse af, hvor stor den ekstra omkostning er.

Så helt konkret: Ved ordføreren, hvor mange ekstra penge det koster det danske samfund, at antallet af asylansøgere til næste år bliver fordoblet?

Kl. 11:48

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:48

Maja Panduro (S):

Ordføreren når jo at sige så mange forkerte ting, at det også kan være en lille smule svært at nå at svare på dem alle sammen. Men at starte med at sige, at grunden til, at vi oplever en stigning i antallet af asylansøgere i Danmark, er regeringens politik, synes jeg faktisk er lidt fantastisk at man overhovedet vil være bekendt at gøre.

Altså, jeg tror, at alle har opdaget, og jeg tror endda, at de fleste af de borgerlige folketingsmedlemmer også har opdaget, at der sker nogle meget voldsomme ting ude i verden. Det betyder, at vi har det største antal flygtninge på verdensplan siden anden verdenskrig; der er mere end 50 millioner mennesker på flugt. Hvis det ikke også påvirkede Danmark, ville det da i grunden være en lille smule mærkeligt.

Regeringen har så den position at skulle være med til at tage ansvar for folk, der er i nød, folk, der er i livsfare. Vi har bare også den holdning, at der er grænser for, hvor mange vi kan tage.

Kl. 11:49

Formanden :

Hr. Jacob Jensen.

Kl. 11:49

Jacob Jensen (V):

Jo, men nu sagde jeg også, at det var en af grundene. Jeg anerkender selvfølgelig, at verden udvikler sig, men justitsministeren har også selv udtalt, at selvfølgelig betyder vilkårene da noget for, om man kommer til det ene land eller man kommer til det andet land. Så det går jeg ud fra at ordføreren er enig med mig i. Og når regeringen har gennemført 31 lempelser på udlændingområdet, har det været en del af årsagen til, at regeringen selv estimerer en fordobling af antallet af asylansøgere til næste år.

Derfor spørger jeg blot helt stilfærdigt: Ved ordføreren for Socialdemokratiet, hvad de ekstra asylansøgere vil komme til at koste det danske samfund til næste år – ja eller nej?

Kl. 11:50

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:50

Maja Panduro (S):

Vi har ikke gennemført 31 lempelser. Vi har fuldkommen videreført de regler for at opnå asyl, som gjaldt dengang, hvor spørgerens parti sad i regering. Nu har vi så foreslået, at vi laver en yderligere stramning, sådan at reglerne sådan set bliver strammere, end hvad de var under spørgerens partis regeringstid.

Selvfølgelig skal man forholde sig til, at det koster nogle penge, når folk kommer hertil – alt andet ville være blåøjet – det gør finansministeren også. I vores finanslovsudspil er der så rent faktisk lagt nogle buffere ind i det til bl.a. en situation som den her. Det er der ikke – ikke – i det forslag, som Venstre har præsenteret. Og eftersom Venstre jo ikke har foreslået en eneste stramning af asylreglerne, heller ikke i deres store forkromede udlændingeudspil fra i sommer, som i stedet for handlede om at åbne ladeporten for, at folk kunne komme hertil og udøve social dumping og lønpres på danske medarbejdere, så går jeg ud fra, at Venstre nu også vil præsentere et helt nyt finanslovsforslag.

Så kunne det måske endda være et, der hang sammen i den her omgang; det ville da være forfriskende.

Kl. 11:51

Formanden :

Hr. Jonas Dahl for en kort bemærkning.

Kl. 11:51

Jonas Dahl (SF):

Den socialdemokratiske formand slog på kongressen fast, at dagpengereformen er skidt, men at den består til efter et valg. Og samtidig advarede Socialdemokraternes formand mod hr. Lars Løkke Rasmussen. Citat: Husk på, at Løkke er ligeglad. Det sagde hun i sin kongrestale.

Mener den socialdemokratiske ordfører ikke, at det er lidt at gamble med den danske model på arbejdsmarkedet og de tusindvis af mennesker, der har mistet retten til dagpenge, når man udskyder en løsning til på den anden side af et valg, hvor statsministeren jo desværre kunne gå hen og være hr. Lars Løkke Rasmussen?

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 11:52 re ambition, at det også, når dagpengekommissionens anbefalinger kommer, og når vi er kommet gennem et valg, er socialdemokrater, der sidder for bordenden, og at det er den venstre side af salen, der har serveretten. Det synes jeg vi i fællesskab skulle arbejde frem imod.

Kl. 11:55

Maja Panduro (S):

Jeg synes, vi skal værne om vores særlige danske arbejdsmarkedsmodel. Det er faktisk noget af det smukkeste ved Danmark. Derfor synes jeg faktisk også, at man skal lade være med at foregribe, hvad den kommission kommer med, hvor jo bl.a. repræsentanter fra arbejdsmarkedets parter – dem, der har allermest forstand på vores arbejdsmarked – sidder. Jeg synes, man skal lade være med at lave meget hurtige løsninger, for sagt i al stilfærdighed var det jo det, der skete sidst. Der skete jo det, at hr. Kristian Thulesen Dahl kom spadserende ind ad glasdørene ovre i Finansministeriet, slog dørene op og sagde: Hey gutter, jeg har en frisk idé. Og så foreslog han fordobling af genoptjeningsperioden og halvering af dagpengeperioden.

Så jeg vil bare advare imod, at man laver løsninger hen over natten på det her område, for det synes jeg ikke gik særlig godt sidst.

Kl. 11:53

Formanden :
Hr. Jonas Dahl.

Kl. 11:53

Jonas Dahl (SF):

Man kan trods alt heller ikke sige, at det er hen over natten, der skal laves ændringer. Reformen blev vedtaget i 2010, og nu skriver vi efteråret 2014. Og nu skal vi så vente et års tid, før vi overhovedet må snakke om det, hvis det stod til Socialdemokraterne. Så man kan sige, at den der nat i hvert fald har været længe. Måske er det på tide at komme ud af mørket, kan man så tilsvarende sige.

Men hvis Socialdemokraterne er imod dagpengeforringelserne, er det sådan set også positivt, at Dansk Folkeparti – selv om det var dem, der opfandt reformen – har ændret kurs, og at et bredt politisk flertal i Folketingssalen jo faktisk nu ønsker problemet løst. Derfor bliver jeg også sådan lidt usikker. For Socialdemokraterne vil hellere overlade serveretten til hr. Lars Løkke Rasmussen, manden, som i sin tid førte kniven mod dagpengesystemet, frem for at handle nu, hvor man faktisk selv sidder for bordenden og kan mønstre et flertal til eksempelvis en halvering af optjeningsperioden til dagpenge. Hvorfor er det sådan?

Kl. 11:54

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 11:54

Maja Panduro (S):

Må jeg ikke først sige, at jeg ikke har sagt – og jeg har heller ikke hørt andre socialdemokrater sige det – at man ikke må snakke om det. Spørgeren må for min skyld snakke om lige præcis det, han overhovedet vil. Det kunne jeg ikke drømme om at forhindre nogen i at gøre. Men jeg synes da også, det er meget relevant at snakke om. Det har vi også selv gjort. Vi har været optaget af det. Derfor er jeg også ret glad for, at vi jo i fællesskab også har fundet løsninger for de mennesker, som, hvis det havde stået til hr. Kristian Thulesen Dahls reform, dem, som opfandt den, efter 2 år, og de 2 år er jo gået, lige nu ville have stået potentielt uden nogen forsøgelse, altså med nul kroner om måneden. Fordi vi har taget ansvaret på os, og fordi vi har kunnet lave aftaler og er sådan nogle, som man kan lave aftaler med, har vi rent faktisk sikret folk en forsøgelse.

Jeg agter absolut ikke at overlade serveretten på hverken det her eller andre områder til hr. Lars Løkke Rasmussen. Det er da min kla-

Formanden :

Vi kan godt nå en enkelt kort bemærkning yderligere, hr. Martin Geertsen.

Kl. 11:55

Martin Geertsen (V):

Tak for det. Jeg kan mærke ordførerens karma helt hernede, og på den karma kan jeg mærke, at der simpelt hen er noget på asylområdet, vi bliver nødt til at have boret en lillebitte smule ud. Det er jo tankevækkende, at regeringen har nedjusteret sine forventninger til dansk økonomi fem gange. Samtidig har man opjusteret forventningerne til antallet af asylansøgere fem gange. Først var det 4.500, så var det 7.500, så var det 10.000, så var det 14.000, og nu er det 20.000. Og mon ikke, der er en risiko for, at det tal kan stige endnu mere, således at man bliver nødt til at lave en sjette opjustering – samtidig med at man kører økonomisk på kanterne i forhold til de regler, som EU opstiller for dansk økonomi.

Ordføreren siger her, at man har nogle buffere i finansloven. Mit spørgsmål til ordføreren er konkret: Er det de buffere, der skal finansiere stigningen i antallet af asylansøgere og de økonomiske udfordringer, der ligger heri?

Kl. 11:56

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 11:56

Maja Panduro (S):

Jeg takker for bekymringen. Det skal vi nok finansiere. Altså, i modsætning til spørgerens partis finanslovsforslag er vores jo ikke allerede med et underskud. Og jeg glæder mig bare til at se det finanslovsforslag, som Venstre vil fremlægge nu, hvor det gamle er udløbet. For det er jo sådan, går jeg ud fra, at Venstres finanslovsforslag er baseret på de gamle vækstskøn, så jeg vil sige, at allerede her kommer man på kanten. Så har Venstre også tømt samtlige de buffere, som vi har lagt ind, og som jo gør, at man har et spillerum. Dem har Venstre tømt. Derudover opererer Venstre med 2 mia. kr., 1,5 mia. kr. fra kommunerne, som overhovedet ikke kan lade sig gøre.

Venstre har i tilgift ikke fremlagt et eneste forslag til at stramme på asylreglerne. Så man må gå ud fra, at med Venstre ville der have været mindst lige så mange asylansøgere, måske endda flere, hvis Venstre ikke agter at støtte op om vores forslag til en stramning her.

Kl. 11:57

Formanden :

Hr. Martin Geertsen.

Kl. 11:57

Martin Geertsen (V):

Jeg vil sige til fru Maja Panduro, at alt det dér har jeg forstået. Jeg har forstået, at Maja Panduro mener, at Venstre ikke har finansieret det hersens udgiftspres. Det, jeg bare spørger til, er: Vil regeringen finansiere de udgifter, der er i forbindelse med stigningen i antallet af asylansøgere, som måske er 20.000, som måske er højere? Vil man finansiere de udgifter via de buffere, man har lagt ind i sit finanslovsforslag – ja eller nej?

Formanden :
Ordføreren.

Maja Panduro (S):

Vi finansierer enhver udgift. Det gør vores finansminister, og det tror jeg sådan set godt at hr. Martin Geertsen ved. Det står jo i skærende kontrast til, hvad Venstre gør. Det er meget smukt, at man også er optaget af vækstskønnene og måske, jeg håber det ikke, forsøger at fremmane en eller anden sammenhæng i, at der har været fem nedjusteringer af vækstskønnet og fem opjusteringer af antallet af asylsøgere. Det vil jeg da frygtelig gerne høre mere om fra spørgeren, i hvert fald hvis han mener, at det hænger sammen på den måde.

Man må bare sige, at vi faktisk har formået at skabe vækst i det her samfund. Vi har positiv vækst. Vi har beskæftigelse, der stiger. Vi har en ledighed, der falder. Forbrugertilliden går op. Eksporten går op. Alt det er mere, end hvad man kunne præstere, da det var Venstre, der havde ansvaret for Danmark.

Formanden :

Tak til den socialdemokratiske ordfører.

Jeg skal her udsætte mødet. Mødet genoptages i dag kl. 13.00. Det er hr. Kristian Thulesen Dahl som ordfører for Dansk Folkeparti, der starter.

Mødet er udsat. (Kl. 11:59).

Mødet er udsat. (Kl. 12:53).

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):

Mødet er genoptaget.

Vi er nået til Dansk Folkepartis ordfører, hr. Kristian Thulesen Dahl. Værsgo.

(Ordfører)

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak. Statsministeren må jo være glad for, at man savner hende. Jeg vil i hvert fald først og fremmest sige tak til statsministeren for åbningsredegørelsen i tirsdags. Jeg synes, det hører sig til under sådan en debat her, at vi minder hinanden om, at det, der jo skete i tirsdags, er en festligholdelse af vores demokrati, af vores folkestyre. Det, at Folketinget åbner hver første tirsdag i oktober, minder os alle sammen om, at vi skal være glade for, at vi bor i et land, hvor der er demokrati, hvor der er folkestyre, og hvor der gælder nogle rigtig gode traditioner også omkring det, og det så vi i tirsdags, også under ledelselse af vores dejlige kongefamilie, som var herinde, og der var blomster over det hele. Det synes jeg i hvert fald var den festdag, som det jo skal være. Også i en tid, hvor der rundt i verden er ganske, ganske store problemer, skal vi glæde os over de ting, vi kan glæde os over i det danske samfund.

Jeg vil også i forhold til indholdet af åbningsredegørelsen sige, at der bestemt også var steder, hvor der var positive takter. Jeg vil gerne sige, at når det drejer sig om de ældre, var jeg jo glad for, at statsministeren i år havde valgt at medtage de ældre i åbningstalen i modsætning til sidste år, hvor der ikke blev nævnt ældres forhold med ét ord. Det skyldes måske, at man siden så har fundet en bevilgning på 1 mia. kr. til ældreområdet i finansloven for i år. Men vi har jo tidligere diskuteret og vil også gerne i dag i forbindelse med åb-

Kl. 11:58

ningsdebatten diskutere, at det ser ud til, at kommunerne sparer mere på ældreområdet, end de får, så der netto bliver et minus på ældreområdet fra sidste år til i år ude i kommunerne. Og det er ikke godt. Derfor er det også, at vi i vores finanslovsforslag for næste år foreslår, at man bruger det, vi kalder en ægte ældremilliard, som så kun kommer ud til kommunerne, hvis man garanterer, at man bruger pengene oven på det niveau, man har i år, så det bliver en reel forbedring af de ældres vilkår.

Kl. 11:58

Når det drejer sig om sundhedsområdet, var jeg også glad for, at statsministeren nævnte meget om sundhedsområdet i sin åbningsredegørelse. Vi forhandler meget gerne med regeringen om forbedringer på sundhedsområdet, også i forhold til kræftområdet, som selvfølgelig er utrolig vigtigt.

Vi synes så også, der skal lægges nogle ting oven i det, regeringen taler om. Vi ser med bekymring, når de her nye sygehuse nu bygges, at man ikke ser ud til at have sengepladser nok. Vi har jo allerede det problem og har haft det længe, at der er syge, der bliver anbragt ude på gangarealer og andre steder, og det er jo ikke en værdig måde at behandle syge mennesker på i vores samfund.

Kl. 11:59

Derfor duer det jo ikke, at vi bygger en ny sygehusstruktur op, hvor der så er færre sengepladser til hjælp for de syge i forhold til det, man oprindeligt havde regnet med der skulle være. Det er noget med, at man planlægger at nedlægge 30 pct. af sengepladserne frem til 2020. Det er ganske voldsomt i en situation, hvor kommunerne ikke er klar til at sætte noget andet i stedet.

Når vi kigger på sygehusstrukturen, ser vi, at der også er brug for at diskutere mad – altså noget så basalt som mad. Vi ved, hvor vigtigt det er, jeg havde nær sagt i den almindelige dagligdag, men det er det i særdeleshed også, når man er syg. Fire af de seks nye såkaldte supersygehuse, der bygges, bygges uden det, der hedder produktionskøkkener, altså uden mulighed for selv at kunne producere mad. Det virker jo altså også paradoksalt, at det er den måde, vi indretter vores velfærdssamfund på. Så det er nogle ting vi meget gerne vil diskutere med regeringen.

Jeg vil også gerne sige, at jeg synes, det var godt, at statsministeren i sin åbningsredegørelse nævnte de frivillige. Der er ingen tvivl om, at der er rigtig mange, der i det danske samfund yder en kæmpe indsats hver eneste dag som frivillig. Ældre Sagen har et helt netværk, der sørger for, at mange ældre, der ellers ville være ensomme og sidde efterladt tilbage, uden nogen en gang imellem ringede på døren eller ringede via telefonen, ikke er så alene, fordi det her netværk er sat op.

Det er noget, vi skal sætte meget stor pris på. Vi skal sætte pris på de natteravne, der sikrer unge menneskers gang rundt i nattelivet ved at skabe tryghed i nattelivet. Vi skal sætte pris på alle de frivillige i idrætslivet, som gør en kæmpestor indsats for unge og andre. Så der er masser af ting der, som er vigtige at få nævnt, og det er jeg selvfølgelig også glad for at de blev i statsministerens åbningsredegørelse, og jeg vil også gerne gøre det her i dag.

Kl. 13:05

Så vil jeg også sige, og det har vi jo diskuteret en del siden i tirsdags, at der er nogle positive takter at spore i regeringens udlændingepolitik. Det er, som om der igennem de seneste uger har bredt sig en erkendelse i regeringen af, at der er behov for en grundlæggende ændring af Danmarks asylpolitik og indvandringspolitik.

Der er kommet en erkendelse af, at de regler, vi har i Danmark, rent faktisk har en indflydelse på antallet, der kommer. Det er jo noget, vi længe har diskuteret, og vi har fået at vide, at hvis man lempet reglerne i Danmark, har det ingen indflydelse på, hvor mange der kommer til Danmark. Vi kan nu forstå, at regeringen har lagt en anden linje og gør det klart, at det har en indflydelse. Derfor kan man også gøre noget ved antallet ved at ændre på reglerne her i Danmark. Jeg synes selvfølgelig, at det er rigtig godt.

Det er også godt, at der er kommet en erkendelse af, at antallet er relevant. Altså, der er åbenbart et eller andet, der gør, at antallet af folk, der søger til Danmark, også for regeringen kan blive for stort, og så skal man handle. Det er også nyt, for det har tidligere været svært at få en diskussion af, om antallet simpelt hen kan blive for stort; at det simpelt hen kan blive for meget. Det kan man åbenbart nu, og det er jo selvfølgelig også en erkendelse, som er rigtig god.

Det kommer måske også, fordi den politik, der har været ført, har nogle økonomiske konsekvenser. Altså, man regnede med, at der kommer 7.500 asylansøgere til Danmark i år, og der er regningen på 1,4 mia. kr. Da man opjusterede det til 10.000, blev regningen på 2,9 mia. kr. Nu regner man med, at det muligvis er 20.000 asylansøgere, der kommer i år, og der regner man med en regning på 4,1 mia. kr. Det er jo penge, der skal tages ud af de penge, vi ellers kunne bruge på de ældre eller sygehuse eller uddannelsessystemet, eller hvad vi ellers bruger penge på, så det her har jo en kæmpestor effekt. Derfor er det måske også noget af det, der har fået regeringen til at se, at det jo ikke går på den her måde.

At der så har været noget slinger på vejen dertil, vil jeg kun bruge ganske få sekunder på, for vi skal glæde os over, at vi er kommet hertil. Altså, i juni sagde man jo principielt nej til det her med mere midlertidighed i tildelingen af asyl; i september sagde man pludselig ja til, at man godt kunne operere med sådan en midlertidighed, men i september sagde man også, at når det drejede sig om familiesammenføringsreglerne, skulle de ikke ændres. De, der kom hertil under den nye midlertidige ordning, var omfattet af de familiesammenføringsregler, der hele tiden har været gældende. Men i åbningstalen i tirsdags var der igen sket et nybrud, for der sagde statsministeren så, at familiesammenføringsreglerne ikke skal gælde for de her folk, der kommer på den nye ordning.

Så man kan i sandhed sige, at regeringen i de seneste uger har flyttet sig i indvandringsspørgsmålet. Jeg tror, det er helt nødvendigt, at den erkendelse af, at de gældende regler ikke er i orden, har bredt sig i regeringen. Og det er selvfølgelig godt.

Det, der så er spørgsmålet, er jo så, om de regler, regeringen foreslår, er tilstrækkelige. Og der må vi jo nok bare sige, at det er de ikke, men det kan de måske så blive om 1 uge eller 14 dage eller om 3 uger, som tiden går, for tingene bevæger sig jo. Det er jo klart, at med det lovforslag, som man har bebudet – vi har ikke set det, men vi har lyttet os frem til, hvad det indeholder – er det jo noget med, at man laver en stramning, men en stramning for under en tredjedel af f.eks. de syrere, der kommer til Danmark. Hvis man ser det i forhold til de syrere, der er kommet hertil, og hvis man forestiller sig, at de samme kom en gang til, ville det være under en tredjedel af dem, der ville være omfattet af de nye regler – sådan som vi kan forstå det – og over to tredjedele ville altså ikke være det. Og hvis der kommer 20.000, er det altså ca. 14.000 af dem, der kommer, der ikke vil være omfattet af de nye regler. De er omfattet af de gamle regler, også når det gælder familiesammenføring osv.

Samtidig er det uforståeligt, at det tager lang tid for regeringen. Hvis man forestillede sig, at det her var vigtigt for regeringen – at det virkelig var vigtigt at få lavet reglerne om – hvordan kan det så være, at man bebuder noget for 3 uger siden, men at der først kommer et lovforslag om måske en måneds tid? Vi husker, at Folketinget var ca. en uge om at sende F-16-fly på vingerne. Det var en meget, meget alvorlig beslutning at træffe. Derfor virker det mærkeligt, at det her skal tage så lang tid.

Det er det samme, når vi taler om syrienskrigere, altså de folk fra Danmark, der tager til eksempelvis Syrien og kæmper. Her har regeringen bebudet, at der skal være strammere vilkår, at man skal kunne tage opholdsgrundlaget fra dem, så de ikke kan vende tilbage igen, og at man i visse situationer skal kunne tage passet fra dem. Det forslag skulle man også tro er vigtigt, og at det ville komme hurtigt. Det

har regeringen så bebudet vil komme omkring juletid. Det er sådan nogle ting, der er lidt uforståelige for os.

Derfor vil jeg her i dag ved åbningsdebatten opfordre statsministeren til at indkalde Folketingets partier – alle Folketingets partier – med henblik på at lave et nationalt kompromis om asylpolitikken og en omlægning af Danmarks asylpolitik, simpelt hen i erkendelse af, at det, når vi lever i en verden med over 50 millioner flygtninge, kræver en virkelig gennemgribende ændring af Danmarks flygtningepolitik for at kunne hjælpe bedst muligt. Vi har jo hundredtusindvis af flygtninge siddende i forskellige lejre tæt på de områder, hvor krige raser. Det virker jo paradoksalt, at dem, vi hjælper bedst, er dem, der har råd til at betale en menneskesmugler for at komme til Danmark, i stedet for at se på, hvordan vi hjælper flest bedst muligt.

Derfor er det vores bøn, at der bliver indkaldt til sådan en forhandling, og at den bevægelse, som regeringen har lagt op til, er en bevægelse, der får lov til at fortsætte i den rigtige retning; at det på et tidspunkt kan udkrystallisere sig i en aftale mellem Folketingets partier, der markant lægger den danske asylpolitik om, så hensigten bliver at hjælpe flest muligt bedst muligt, i stedet for som det er i dag, hvor det lidt er tilfældighederne, der råder, nemlig at vi hjælper dem, der kan finde penge nok og ressourcer nok til at betale en menneskesmugler måske 60.000-70.000 kr. for at komme til Danmark, og som så får markant bedre vilkår i forhold til de landsmænd, som sidder tilbage i flygtningelejrene under mere kummerlige forhold. Det håber jeg at statsministeren vil svare positivt på, når hun senere på dagen kommer herop og skal svare på vores, ordførernes, indlæg, så vi har mulighed for at få igangsat sådan en ændring.

Der er jo en mængde andre ting i sådan en åbningsredegørelse, som det kunne være spændende at tage fat på: Retsforbeholdet blev nævnt, og der er den økonomiske situation i det hele taget med de stadige nedskrivninger af vækstsånnene, som regeringen præsterer; der er vismændene, som i går sagde, at de må nedjustere vækstsånnene fra 1,5 pct. til 0,5 pct. Hvor bliver det stemningsskifte, som statsministeren annoncerede for et år siden, af? Det er sådan nogle ting, det også kunne være interessante at diskutere, men tiden er begrænset, så det var det, jeg havde valgt at sige i min indledning, og så glæder jeg mig til den debat, der kommer her efterfølgende.

Kl. 13:11

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra fru Maja Panduro.

Kl. 13:11

Maja Panduro (S):

Tak for det. Jeg går lige til sagen. Under førstebehandlingen af finansloven for 2013 sagde hr. Kristian Thulesen Dahl, og jeg citerer:

»Det afgørende for os er, at Venstre inden et valg – og det har også været vores opfordring til Venstre her den sidste måneds tid – meget klart anerkender logikken i, at man frem mod et folketingsvalg som opposition klart fortæller danskerne, hvad det er for en politik, de kan forvente bliver ført efter et valg.«

Kan hr. Kristian Thulesen Dahl nu klart fortælle, hvad oppositionen går til valg på, at væksten i det offentlige forbrug skal være?

Kl. 13:12

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:12

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nej, det kan jeg ikke, og det siger jo ligesom sig selv; til trods for at fru Maja Panduro kender svaret på spørgsmålet, stiller hun det alligevel. Vi ser forskelligt på, hvilken realvækst der skal være plads til i den offentlige sektor. Det tror jeg står lysende klart, og der er ikke nogen, der har forsøgt at skjule det. Tværtimod tror jeg egentlig det

er klart for enhver, og det vil også sige, det er klart for danskerne. På den måde har man som vælger så muligheden for at orientere sig i landskabet og finde ud af, hvem man helst vil støtte. Og så er det jo selvfølgelig partiernes styrke også efter et kommende folketingsvalg, der kommer til at afgøre, med hvilken kraft man kan arbejde for at få sin politik igennem.

Kl. 13:13

Første næstformand (Bertel Haarder):
Maja Panduro.

Kl. 13:13

Maja Panduro (S):

Men det, der så ikke står klart for danskerne, er, hvad det på nogen som helst måde er, man kan regne med at få, hvis man stemmer på et af partierne i blå blok, f.eks. på hr. Kristian Thulesen Dahl og Dansk Folkeparti.

Det er fair nok, at man gerne vil nøjes med at svare for sig selv, selv om man jo egentlig her i citatet siger, at det giver mening som opposition at fremlægge en plan. Men vil hr. Kristian Thulesen Dahl og Dansk Folkeparti så stille som krav til hr. Lars Løkke Rasmussen, at det offentlige forbrug skal vokse med 0,8 pct. svarende til 4 mia. kr. om året, sådan som vi kan forstå at Dansk Folkeparti vil?

Kl. 13:13

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:13

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil sige to ting. Det ene er, at hvis man beder de fire partier, der peger på en ny statsminister i forbindelse med et folketingsvalg, om at kunne fremlægge sådan en sammenhængende økonomisk politik, der er ens, så kunne det jo være sjovt nok at spørge fru Maja Panduro – det kan jeg måske få lejlighed til senere på dagen i en anden runde – om det samme krav så gælder de partier, der peger på den nuværende statsminister. For jeg har forstået, at der er ganske stor forskel på den økonomiske politik, som SR-regeringen har og Socialistisk Folkeparti har og Enhedslisten har, men det afholder jo ikke de fire partier fra at være enige om en ting, nemlig at statsministeren skal være statsminister i Danmark. Sådan er det. Det var næsten et fru Margrethe Vestager-citat, jeg kom med der.

Den anden ting, jeg lige vil sige, er, at vi ikke agter at stille ultimative krav i forbindelse med at pege på en ny statsminister. Det gør vi ikke, fordi vi mener, det er nødvendigt, for at vi kan få en større direkte politisk indflydelse, at der kommer et regeringsskifte. Så er det jo kampen derefter, der, også i forhold til hvilken styrke vælgerne vil give Dansk Folkeparti, afgør, i hvor høj grad vi så kan sætte vores politik igennem. Der håber jeg jo selvfølgelig på markant opbakning fra danskernes side, så det er mest muligt af Dansk Folkepartis politik, der vil kunne blive gennemført.

Kl. 13:15

Første næstformand (Bertel Haarder):
Fru Camilla Hersom for en kort bemærkning.

Kl. 13:15

Camilla Hersom (RV):

Tak for det. Nu er det jo hr. Kristian Thulesen Dahl selv, som har sagt, at det skal lægges meget klart frem for danskerne før et valg, hvad man kan rette sig efter efter et valg. Mener hr. Kristian Thulesen Dahl, at det står danskerne klart, hvad det er for en plan, en Venstreledet regering støttet af Dansk Folkeparti vil lægge frem?

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:15

Kl. 13:15

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er jo et rigtig godt spørgsmål, altså om danskerne er klar over, hvad andre partier end mit eget mener. Altså, det her er noget tricky.

Jeg vil godt sige, at jeg gør mig meget umage med at fortælle danskerne, hvad Dansk Folkepartis politik er, hvad vi står for, og hvad vi gerne vil have gennemført, så danskerne i hvert fald er klar over, at hvis de sætter krydset ved liste O, Dansk Folkeparti, får de en kamp for den politik, som vi står for. Sådan er det.

Så er der andre partier, som lægger en anden politik frem. På nogle områder vil danskerne kunne se – i forhold til retspolitikken, som vi har været ude med noget fælles om, og i forhold til nogle værdipolitiske spørgsmål; der er i hvert fald nogle ting på asylområdet osv. – at der er nogle fælles initiativer, men så er der selvfølgelig også nogle områder, hvor danskerne kan se at der er forskelle. Og så er det jo på en valgdag således, at man f.eks. skal vælge, om man skal stemme på Radikale Venstre, eller om man skal stemme på SF eller Enhedslisten. Der må vælgerne jo gøre op med sig selv, hvem de helst vil give stemmen, og hvilken fylde den politik så skal have efter et folketingsvalg. Der håber jeg selvfølgelig på stærk opbakning til Dansk Folkeparti, så vi kan presse vores politik igennem. Det siger sig selv.

Kl. 13:16

Første næstformand (Bertel Haarder):
Camilla Hersom.

Kl. 13:16

Camilla Hersom (RV):

Et af de områder, hvor der er stor forskel, er jo, i hvilket omfang man mener der skal bruges mere i den offentlige sektor. Hvor vigtigt er det for Dansk Folkeparti at kunne fastholde sit ønske om 0,8 pct. s vækst i den offentlige sektor?

Kl. 13:17

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:17

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg tror, at det er vigtigt at huske, at grunden til, at vi landede på 0,8 pct. i realvækst – det er sådan lidt teknisk – i 2011, da vi lavede en fælles økonomisk plan frem til 2020, var, at det var vores vurdering, at det var det, der skulle til, når der kommer flere ældre, flere sygehusudgifter, bedre medicin, som skal honoreres i forhold til danskeres forventninger og behov. Og det er jo derfor, at vi har holdt fast i, at det er det rigtige. Så det er jo den vurdering, vi har, nemlig at det er det, der skal til, også når der kommer flere ældre i vores samfund, flere plejeudgifter og den slags ting.

Derfor har vi jo, kan man sige, holdt ret kraftigt fast i det mål, det ønske, selv om andre partier så efterfølgende har valgt at gå til næste valg med en anden politik. Så det er ikke sådan et tal, der er hevet op af en tilfældig skuffe. Det er jo et tal, der er baseret på en reel vurdering af, hvad der var nødvendigt. Der kan vi så konstatere, at de nuværende regeringspartier vel dengang mente, at der skulle noget mere til, fordi det var nødvendigt. I dag mener de, at mindre er nok. Sådan kan tingene jo ændre sig.

Kl. 13:18

Første næstformand (Bertel Haarder):
Fru Pia Olsen Dyhr for en kort bemærkning.

Pia Olsen Dyhr (SF):

Ifølge meningsmålingerne – for der er jo kun meningsmålingerne – ser Dansk Folkeparti ud til at blive et forholdsvis stort parti efter næste folketingsvalg, og I har på forhånd sagt, at I peger på hr. Lars Løkke Rasmussen som statsminister, som jo ved adskillige lejligheder, så sent som her i dag, har sagt, at han ikke ønsker at være statsminister, hvis der ikke kommer nulvækst, og at en ny dagpengeløsning heller ikke må koste en eneste krone mere. Derfor vil jeg gerne spørge hr. Kristian Thulesen Dahl: Vil Dansk Folkeparti indgå i eller støtte en regering, som fører nulvækstpolitik i den offentlige sektor, og som ikke halverer genoptjeningskravet til dagpengene?

Kl. 13:18

Kl. 13:19

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:19

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, vi peger ved næste valg på hr. Lars Løkke Rasmussen som statsminister, og det har ikke noget med de andre ting at gøre, og så vil vi kæmpe for vores politik. Jeg tror egentlig, det forholder sig på samme måde med hensyn til det, som det gør, når det gælder den nuværende statsminister, som jo også håber, at SF og Enhedslisten støtter hende, uden at de dermed har ultimative krav om, hvad det er for en politik, hun skal føre. Det er jo så styrken efter et valg, der afgør, om det kan lade sig gøre for os at få vores politik igennem. Det håber jeg meget at det kan, men det afhænger jo også af, om danskerne vil bakke os op.

Man kunne jo lige vende den rundt og forestille sig, at fru Pia Olsen Dyhr sagde til sig selv: Jeg støtter kun den nuværende statsminister som statsminister, hvis jeg får det ultimative krav igennem, at genoptjeningskravet til dagpengene halveres. Men det siger fru Pia Olsen Dyhr jo ikke; hun siger, at hun støtter den nuværende statsminister, uanset om hun vil halvere genoptjeningskravet, og det er jo interessant.

Kl. 13:19

Første næstformand (Bertel Haarder):
Pia Olsen Dyhr.

Kl. 13:19

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu må man jo kigge på den samlede politik, vil jeg sige til hr. Kristian Thulesen Dahl. Og når man kigger på den samlede politik, siger Dansk Folkeparti, at I vil bruge flere penge på den offentlige sektor, og at I vil have en bedre dagpengeløsning. Det er to ret vigtige elementer i den samlede politik, og derfor er det jo oplagt at spørge, om man kan pege på hr. Lars Løkke Rasmussen, uden at man får noget af det her igennem, med hensyn til hvordan vores fremtidige velfærd skal være, og med hensyn til en dagpengeløsning. Så jeg vil bare høre kort og meget præcist, det er faktisk et ja eller nej-spørgsmål: Vil hr. Kristian Thulesen Dahl pege på hr. Lars Løkke Rasmussen, selv om de her to ting ikke kommer igennem?

Kl. 13:20

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:20

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det korte svar er jo, at vi peger på hr. Lars Løkke Rasmussen som statsminister efter næste valg, og det gør vi uden forhåndskrav. Det gør vi på samme måde som jeg, da man sad på toppen af Crowne Plaza og forhandlede regeringsgrundlag, ikke hørte noget om, at

man spurgte fru Johanne Schmidt-Nielsen, hvilke krav hun havde til, at man kunne blive en regering. Jeg tror, man i den nuværende regering dannede sin regering, vel vidende at Enhedslisten ville støtte den, ligesom SF støtter den nuværende regering, selv om de ikke er enige i alle dens forslag. På tilsvarende vis vurderer vi i Dansk Folkeparti, at vores vej til større indflydelse i dansk politik består i, at vi får et regeringsskifte. Og så er det vores indflydelse derefter, der er afgørende for, om vi kan få vores politik igennem; det afhænger jo af, om danskerne vil give os stor opbakning, og om vi så i øvrigt er i stand til at placere os, så vi bl.a. kan tale med fru Pia Olsen Dyhr om dagpengespørgsmålet. Det gør vi jo nu, under den nuværende regering, og på den måde ønsker vi at bruge alle de muligheder, vi har, for at presse vores politik igennem. Det er jo det, jeg som formand for Dansk Folkeparti er sat til at sikre over for vælgerne.

Kl. 13:21

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Finn Sørensen for en kort bemærkning.

Kl. 13:21

Finn Sørensen (EL):

Mange tak, og tak til ordføreren for indlægget. Venstre er jo kommet med et udlændingeudspil, der set med vores briller og mange andres briller betyder, at man åbner en ladeport for massiv social dumping, fordi Venstre vil sige, at alle udlændinge kan komme ind og arbejde på det danske arbejdsmarked, hvis bare de kan få en årsløn på 215.000 kr. Det vil jo betyde en voldsomt forøget konkurrence om jobbene blandt ufaglærte, så jeg vil gerne spørge ordføreren: Vil ordføreren stemme ja eller nej til et sådant forslag fra Venstre?

Kl. 13:22

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:22

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Udgangspunktet er et nej. Altså, vi har gjort det klart, at vi ønsker, at virksomhederne skal kunne tage arbejdskraft ind udefra, hvis man mangler arbejdskraft, så vi ønsker at regulere det på en anden måde. For det, der er afgørende for os, er, at vi får brugt den ledige arbejdskraft, vi har i Danmark, først, også i de situationer, hvor vi prøver at få uddannet os til en bedre arbejdskraft. Så det er klart, at vi ønsker en situation, hvor man har mulighed for at tage arbejdskraft ind udefra, hvis ikke man kan finde arbejdskraften i Danmark. Men det er det, der er det bærende princip for os.

Det er klart, at hvis man vil åbne arbejdsmarkedet på den måde – som man jo også kan sige at den nuværende regering har gjort i forhold til Østeuropa, hvor man åbner for en arbejdskraft, som har mulighed for at komme til Danmark på områder, hvor vi egentlig har arbejdskraft selv – så er der jo en risiko for, at det medfører løntrykkeri og i virkeligheden forringede vilkår for de danskere, der også arbejder på lavtlønsområder. Og det er ikke noget, vi bryder os om.

Kl. 13:23

Første næstformand (Bertel Haarder):
Finn Sørensen.

Kl. 13:23

Finn Sørensen (EL):

Jeg vil gerne høre lidt mere om, hvad der ligger i ordene som udgangspunkt. Lad os nu sætte, at det er den beskæftigelsessituation, vi har i dag, hvor utrolig mange tusinde mennesker, ikke mindst ufaglærte, har meget besvær med at finde sig et job. Lad os sige, at det er den situation, vi også har efter et folketingsvalg. Vil Dansk Folke-

parti så støtte Venstres forslag på det her område, eller vil Dansk Folkeparti ikke støtte det?

Jeg synes, det er lidt vigtigt, at vælgerne, vi alle sammen, får et meget klart svar på det spørgsmål, for hvis man kigger på Venstres samlede finanslovsudspil, kan man jo se, at det er en vigtig krumtap i hele Venstres udspil. Så kan vi få et klart svar?

Kl. 13:24

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:24

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Men jeg har gjort det meget klart, og vores ordfører har også gjort det tidligere, at vi ikke finder, at den beløbsgrænse er rigtig, og at vi ikke mener, at det sikrer, at dem, der kommer til Danmark, er folk, vi rent faktisk har brug for, altså at vi ikke kan skaffe arbejdskraften selv. Det, der er vigtigt for Dansk Folkeparti, er, at skal det her give økonomisk mening, også for vores land sådan samlet set, så handler det jo om, at den arbejdskraft, der kommer udefra, er en arbejdskraft, vi ikke har selv, så den supplerer os på nogle områder, hvor vi ellers ville mangle arbejdskraft.

Men det er klart, som vi også kan vi se i tilfældet med Østeuropa, at hvis der kommer 100.000 østeuropæere til Danmark og en stor del af dem arbejder på områder, hvor der er danskere der ville have mulighed for at tage de pågældende jobs, ja, så er det jo samlet set en dårlig forretning for, kan man sige, Danmark som en samlet økonomi. Så det duer jo ikke. Det er sådan nogle ting, vi kæmper imod.

Kl. 13:25

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Ole Birk Olesen for en kort bemærkning.

Kl. 13:25

Ole Birk Olesen (LA):

Forleden gik jeg til min lokale S-togsstation, og der hang to store reklamer – det, man på nudansk kalder outdoorreklamer – med billeder af hr. Kristian Thulesen Dahl og med tre budskaber. De lød: flere jobs, mere politi, bedre velfærd. Og det var jo godt og dejligt. Men jeg undrer mig alligevel over det her med flere jobs, for nu har vi trods alt haft den her valgperiode i 3 år, og jeg har faktisk ikke hørt konkrete forslag fra Dansk Folkeparti, som vil øge beskæftigelsen i Danmark. Liberal Alliance lægger mange forslag frem, som vil øge beskæftigelsen i Danmark, men det er egentlig sjældent, at Dansk Folkeparti støtter dem. Så der er altså nu muligheden for hr. Kristian Thulesen Dahl til at fortælle, hvilke forslag Dansk Folkeparti har på programmet der vil øge beskæftigelsen i Danmark.

Kl. 13:26

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:26

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg er faktisk glad for, at vi også lige kommer målrettet ind på det, for hvis vi tager f.eks. den diskussion, vi havde i sommer, om den manglende vækst i Danmark, så kan jeg sige, at vi gik ind i de forhandlinger, som regeringen indkaldte til, med det udgangspunkt, at energiomkostningerne skulle være lavere for vores virksomheder, fordi vi kan se, at et af de steder, hvor vi skejer ud, eller hvor vi har problemer – mange virksomheder siger i hvert fald, at de har en for høj regning, for store omkostninger – er på energisiden. Vi opnåede jo i virkeligheden også nogle resultater, men nogle resultater, som vi er usikre på om kan udmøntes, fordi det tyder på, at EU siger nej til,

at vi kan gennemføre de her omkostningslettelser for virksomhederne.

Så det vil da være oplagt også senere i debatten at få regeringens bud på, hvad der sker i den sag. Kan virksomhederne regne med at få de omkostningslettelser, de er stillet i udsigt, eller bliver det ikke til noget på grund af EU?

Vi har også i løbet af de seneste måneder haft diskussioner om vores fødevareerhverv, landbrugserhvervet. Vi glædede os jo i første omgang over, at der kom en ny minister, for vel et års tid siden, som sagde, at nu skulle landbrugserhvervet virkelige højes. Der var arbejdspladser og vækst i landbrugserhvervet. Vi har jo Natur- og Landbrugskommissionens bud på en omlægning, der kunne gøre, at man faktisk kunne skabe vækst i landbrugserhvervet. Det synes jeg også er noget, der er oplagt at gå i gang med, og jeg vil gerne opfordre regeringen til at tage det langt mere alvorligt. For der ligger muligheder for Danmark i sådan et område.

Kl. 13:27

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ole Birk Olesen.

Kl. 13:27

Ole Birk Olesen (LA):

Nu er det jo en kendt sag, fordi det har stået i regeringens egne papirer, at de vækstpakker, som vi har vedtaget her, skønt de er små skridt i den rigtige retning, kun er meget små, og beskæftigelseseffekten, som kan konstateres i regnemaskinerne, er ekstremt lille. Så jeg havde egentlig forventet, at der var noget mere på bedding fra Dansk Folkeparti her.

Når hr. Kristian Thulesen Dahl taler om at sænke energifgifter, er det jo rigtigt, at det kunne øge konkurrenceevnen i Danmark. Men forudsætningen for at sænke energifgifterne er jo, at man anviser finansiering til at sænke dem. Og der har jeg også ledt forgæves efter forslag fra Dansk Folkeparti til, hvor det er, man ikke skal bruge så mange penge for at finansiere lavere energifgifter. Pengene skal jo være der, men dem har hr. Kristian Thulesen Dahl måske med i dag: en finansiering af lavere energifgifter, så vi faktisk kan få flere jobs.

Kl. 13:28

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:28

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, hr. Ole Birk Olesen er et aktivt folketingsmedlem, så jeg tror bestemt ikke, det er forbigået hans opmærksomhed, at vi i mange år har talt for, at man burde have lavere investeringer i vedvarende energi i Danmark. Det er jo den regning, der skal betales efterfølgende, som giver sig udslag i et højere omkostningsniveau. En del af aftalen i sommer var jo også at trække nogle af de investeringer, der var planlagt, ud, simpelt hen for at skabe rum til at lette virksomhedernes omkostninger. Så det der med at sige, at vi ikke har peget på, at man kunne lette de samlede omkostninger, altså hvor pengene skulle komme fra til det, er jo ikke rigtigt. For det handler bl.a. om, at der er nogle omkostninger til omstillingen til vedvarende energi, som vi synes kommer for hurtigt og dermed belaster Danmarks konkurrenceevne for voldsomt. Så det har vi jo ret præcist anvist.

Kl. 13:29

Første næstformand (Bertel Haarder):
Fru Lene Espersen for en kort bemærkning.

Kl. 13:29

Kl. 13:31

Lene Espersen (KF):

Jeg vover mig lidt ud på glatis og vælger at gøre noget helt usædvanligt, nemlig at stille spørgsmål til noget, hr. Kristian Thulesen Dahl har talt om i dag, og ikke noget, der er præfabrikeret et eller andet andet sted, og som handler om noget, der er blevet sagt for flere år siden.

Der har været en del debat i dag om grænsekontrollen, og det har hr. Kristian Thulesen Dahl også været inde på. Det Konservative Folkeparti og Venstre lavede jo en aftale om styrket grænsekontrol sammen med Dansk Folkeparti, før regeringsmagten skiftede. Det blev så droppet af den nuværende regering, men nu er det så med i lovkataloget. Nu er det lige pludselig intelligent og målrettet. Jeg vil egentlig gerne bede hr. Kristian Thulesen Dahl vurdere, hvad forskellen er på det, regeringen kommer med, og så det, man droppede, som VKO besluttede for nogle år siden.

Kl. 13:30

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:30

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er jo et godt spørgsmål, for det er i virkeligheden lidt svært at vide, hvad det præcis er, regeringen kommer med. Det, vi har kunnet se indtil nu, er, at der er en overskrift, der hedder noget med grænsekontrol, og at det åbenbart nu er godt, og at det kan bruges. Jeg vil gerne sige, at jeg er glad for, at regeringen er kommet til den erkendelse.

Så skal vi have nummerpladescannere. Det var jo med i pakken for 2011. Altså, det skrottede man i 2011. Her i 2014 er det åbenbart et godt redskab at trække frem igen. Pengene til det forsvandt i 2011. Nu skal de så findes igen i 2014.

Men derudover er det svært at se, om der er en reelt styrket kontrol, for det, der er afgørende, uanset om man bygger den op ved hjælp af elektronik, eller om man bygger den op ved hjælp af det forslag, vi kom med i fællesskab tilbage i 2011, og hvor der indgår nogle fysiske installationer ved grænserne, er jo, om der reelt sker flere kontroller, altså om der reelt er nogle folk, som kan udføre den kontrol, så de, der har den kriminelle adfærd og overskrider grænserne, har en større risiko for at blive snuppet. Der er det svært at se hvad der ligger konkret af yderligere ressourcer til grænsekontrol i regeringens forslag. Hvor stort et antal øgede kontroller vil finde sted med regeringens forslag?

Det håber jeg da også at statsministeren kan svare på måske senere under debatten, når hun får ordet. Det synes jeg ville være meget nyttigt, og der er jo endnu tid til, at statsministeren kan få den viden, så hun kan berige Folketinget med den senere.

Kl. 13:31

Første næstformand (Bertel Haarder):
Lene Espersen.

Kl. 13:31

Lene Espersen (KF):

Jeg vil gerne takke hr. Kristian Thulesen Dahl for at have gjort mig så meget klogere på det her spørgsmål. Altså, det, der var en dårlig idé for 3 år siden, er lige pludselig intelligent, hvis man putter det i skuffen og lader det ligge der i 3 år. Altså, det giver jo helt nye perspektiver på, hvordan vi fører politik her i Folketinget, hvis tingene bare skal gemmes af vejen. Men jeg takker mange gange for svaret, som hr. Kristian Thulesen Dahl ikke behøver at kommentere igen.

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:31

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil måske bare sige, at der var en journalist herude foran, som, da jeg skulle ind, spurgte mig, om jeg troede, at der blev udskrevet folketingsvalg. Så trak jeg på smilebåndet og tænkte, at det gør der nok ikke. Men omvendt, når man ser, hvad for nogle ting der bliver trukket op af skuffen, så kunne man jo godt tænke sig, at følgende tanke havde bredt sig i regeringskontorerne: Har vi dog ikke et eller andet, som danskerne vil synes om, og som vi kunne skynde os at komme med her i sidste øjeblik? Så det er klart, at når man hører om ændringer i asylpolitikken, når man hører om, at grænsekontrollen skal indføres og sådan nogle ting – ting, som vi i Dansk Folkeparti må rose statsministeren for at have bragt op i tirsdags – så kunne man godt få den tanke, at de er begyndt at tænke på, at der snart skal være folketingsvalg.

Kl. 13:32

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Ole Hækkerup for en kort bemærkning.

Kl. 13:32

Ole Hækkerup (S):

Hvis man lavede sådan en hel liste over alt, hvad man overhovedet kunne forestille sig befolkningen nogen sinde ville synes om, så kunne det være, at man nåede op på en samlet regning på omkring 170 mia. kr. Men lad nu det ligge. (*Munterhed*).

Jeg vil prøve at spørge om noget lidt andet, som handler om det, vi tidligere har været igennem, nemlig hvad det er for en politik, man kan forestille sig at – hvad jeg jo ikke ønsker mig – et blå flertal vil føre. Jeg tror, de fleste har en intuitiv fornemmelse af, at det kan blive lidt vanskeligt at få Dansk Folkepartis politik til både at hænge sammen med Konservatives og Liberal Alliances ønske om at lave skattelettelser og så selvfølgelig Venstres ønske et sted der midt imellem om nulvækst.

Forestiller hr. Kristian Thulesen Dahl sig, at der er nogle vælgere i det her land, der bliver beriget med en idé om, hvordan den situation skal tackles, inden der bliver valg?

Kl. 13:33

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:33

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg kan ikke lade være med lige at sige noget i forhold til det første. Jeg kan forstå, at Socialdemokratiet har valgt at være meget bastant i kravet om, at vi i hvert fald ikke får renoveret vores kloakker; det er virkelig en af de ting, der er på listen over ting, som Socialdemokratiet altid trækker frem og siger koster alt for mange penge at renovere. Så det vil man ikke høre tale om.

Til spørgsmålet om, hvad danskerne kan forvente: Det, danskerne i hvert fald kan forvente fra Dansk Folkepartis side, er, at vi i meget klart sprog fortæller, hvad det er, vi slås for, hvad vi står for politisk. Vi er ikke herre over, hvad andre partier gør. Vi kan lægge vores politik frem, og så kan vi sige til danskerne, at vi vil placere os efter et folketingsvalg, så vi får mest muligt igennem af den politik, vi står for. Og hvis den nuværende regering fortsætter, vil vi gøre alt, hvad vi kan, for at øve indflydelse på den. Vi vil også bruge de muligheder, vi har, for at tale med andre partier for derved at lægge pres på regeringen og få vores politik gennemført. Hvis der bliver flertal for

et skifte, ja, så vil vi presse den regering, der måtte blive dannet efter et skifte.

Kl. 13:36

Men det er også klart, at det jo er den opbakning til Dansk Folkeparti, danskerne giver os, der afgør, med hvilken kraft vi kan gøre det. Og vi kan ikke på forhånd garantere, at det bliver lige præcis sådan og sådan, for det ved vi jo ikke. Det ved vi ikke. Det kommer jo an på, med hvilken styrke vi går ind i Folketinget efter et valg.

Kl. 13:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ole Hækkerup.

Kl. 13:34

Ole Hækkerup (S):

Men derfor kunne det jo godt være, at hr. Kristian Thulesen Dahl alligevel, når han sad i sin lønkammer, havde gjort sig nogle overvejelser: Hvordan i himlens navn skulle det her nogen sinde kunne komme til at hænge sammen, og hvilket pres er det, det vil kunne sætte mig selv under? Derfor er mit spørgsmål: Forestiller hr. Kristian Thulesen Dahl sig at få afstemt nogle forventninger til, hvad det er for en politik, man skal føre internt i blå blok, inden vi når til et folketingsvalg?

Kl. 13:35

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:35

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg håber jo, at de andre partier når til den erkendelse, at Dansk Folkepartis politik er den helt rigtige, og så siger til vælgerne: Nu kan vi godt se, at det havde I sørme ret i, og derfor viser der sig nu en stor erkendelse og en bredde bag Dansk Folkepartis politik. Et eksempel: På grænsekontrollområdet, som fru Lene Espersen og jeg lige har udvekslet nogle synspunkter om, havde vi jo også Venstre med om bord indtil i foråret, hvor Venstre så lagde sig på en lidt anden kurs lige præcis i forhold til den grænsekontrollaftale, vi lavede i 2011.

Jeg har da den forhåbning, at Venstre på et tidspunkt igen vil sige: Den aftale, vi lavede dengang, var nok ikke så tosset endda. Det er nok meget godt at få gennemført den. Altså, det er bare en måde at sige på, at jeg da håber, at der kommer sådan en afklaring. Men hvis den afklaring skulle bestå i, at jeg skulle sige, at vi river Dansk Folkepartis politik i stykker, så kommer den jo ikke, for det gør vi ikke. Grunden til, at vi siger det, vi gør, er jo, at vi mener det, vi siger i forhold til de ældre, vores sygehuse og de ting, vi også har talt om tidligere i dag.

Kl. 13:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Lotte Rod for en kort bemærkning.

Kl. 13:36

Lotte Rod (RV):

Hr. Kristian Thulesen Dahl har for et stykke tid siden sagt, og jeg citerer igen:

»Det afgørende for os er, at Venstre inden et valg – og det har også været vores opfordring til Venstre her den sidste måneds tid – meget klart anerkender logikken i, at man frem mod et folketingsvalg som opposition klart fortæller danskerne, hvad det er for en politik, de kan forvente bliver ført efter et valg.«

Opfordrer hr. Kristian Thulesen Dahl fortsat Venstre til at fremlægge en samlet økonomisk plan?

Kl. 13:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Man kan sige to ting til det. Det ene er, at Venstre skal gøre, hvad Venstre synes er rigtigt. Altså, helt grundlæggende skal jeg ikke styre, hvad Venstre skal gøre, lige så lidt som jeg skal styre, hvad andre partier skal gøre. I forhold til at stå stærkt i forbindelse med et kommende folketingsvalg, er det klart, at i jo klarere sprog, man taler; jo mere danskerne føler sig trygge ved det, de hører; jo mere danskerne synes, at der er overbevisning i det, man siger; jo større chance er der selvfølgelig for at få danskernes opbakning ved et kommende folketingsvalg.

Når jeg ønsker, at der kommer et regeringsskifte ved næste valg, for jeg synes, at det er der, Dansk Folkeparti får bedst mulighed for indflydelse, så håber jeg selvfølgelig, at dem, der vil være med til det, skal stå stærkt. Det siger sig selv. For ellers er forudsætningen for, at vi får et regeringsskifte jo ikke til stede. Men jeg er jo ikke herre over det, og jeg skal heller ikke bestemme, hvad andre partier skal gøre.

Kl. 13:37

Første næstformand (Bertel Haarder):

Lotte Rod.

Kl. 13:37

Lotte Rod (RV):

Det var heller ikke mit spørgsmål. Mit spørgsmål går på: Opfordrer hr. Kristian Thulesen Dahl Venstre til at fremlægge en samlet økonomisk plan?

Kl. 13:38

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:38

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nej, og det var heller ikke det, jeg gjorde der i citatet. Det, jeg opfordrer til, er, at man taler i et klart sprog. Det er selvfølgelig, at man lægger nogle klare ting frem for danskerne, som danskerne kan forholde sig til. Og hvad det så betyder, er jo et spørgsmål mellem det pågældende parti og danskerne. Det er klart, at det synes jeg vi alle sammen har en forpligtelse til, og vi bestræber os i hvert fald også på det i Dansk Folkeparti i forhold til vores kommunikation, vores tale til danskerne, så danskerne er klar over, hvad det er for en politik, vi står for, og hvad det er for en politik, de stemmer på, hvis de vælger at stemme på Dansk Folkeparti på valgdagen.

Kl. 13:38

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Trine Bramsen for en kort bemærkning.

Kl. 13:38

Trine Bramsen (S):

Det var jo egentlig ikke et særlig klart svar, så jeg prøver lige igen. Hr. Kristian Thulesen Dahl har jo selv sagt, at man som opposition klart skal fremlægge en plan for, hvad det er for en politik, danskerne kan forvente bliver ført efter et valg. Mener hr. Kristian Thulesen Dahl stadig det, ja eller nej?

Kl. 13:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:39

Kl. 13:41

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen vi skal bare være sikre på, hvad vi taler om. Taler vi om en samlet plan, der indeholder kompromiser mellem partier om, hvad den blok samlet set vil gøre? Det er ikke den opfordring, jeg er kommet med tidligere, og det er heller ikke den opfordring, jeg vil komme med i dag. Hvis det handler om, at man som statsministerkandidat kommer med nogle klare anbefalinger til danskerne, som man så også har en forventning om at man vil kunne gennemføre efter et valg, ja, så synes jeg, det er en god idé. For så får danskerne en fornemmelse af, i hvilken retning man går. I hvilket omfang det så vil kunne gennemføres, afhænger jo af, hvor dygtig man er i forhold til andre partier, og hvad de mener, og om man tror, man vil kunne komme igennem med det. Det er jeg jo så ikke herre over; det er jo ikke mig, der er statsministerkandidat. Det er jo sådan, det er.

Så jeg vil bare sige, at det jo afhænger af, hvad vi taler om. Hvis vi taler om en samlet plan – en økonomisk plan, som f.eks. regeringspartierne, SF og Enhedslisten samlet står bag, og på baggrund af hvilken de vil sige til danskerne: Hvis I genvælger det flertal, så er det det her, I får – så nej, det regner jeg ikke med vi får fra SR-regeringen, SF og Enhedslisten. Og lige så lidt opfordrer jeg til, at man får det hos de partier, som gerne vil have et regeringsskifte.

Kl. 13:40

Første næstformand (Bertel Haarder):

Trine Bramsen.

Kl. 13:40

Trine Bramsen (S):

Men kan hr. Kristian Thulesen Dahl så svare klart på, om det både kan lade sig gøre på den ene side at have en vækst i det offentlige forbrug på 0,8 pct. og på den anden side have nulvækst? Kan begge dele lade sig gøre samtidig?

Kl. 13:40

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:40

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er sådan et af de der spørgsmål, som, hvis vi sendte det over til en minister, jeg tror vi bare ville få tilbage med svaret: Det må I selv kunne finde ud af. Altså, om man kan få to forskellige vækstrater på samme tid, hvis det er det samme, man måler på – det kan man vist ikke. Det siger sig selv. Tilsvarende, når der er partier, der gik til valg på en realvækst på 1,4 pct., og som i dag siger 0,6 pct., så kan man heller ikke få både 1,4 og 0,6 samtidig. Det kan man ikke. Så det tror jeg er rigtigt set.

Kl. 13:40

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det fru Karin Gaardsted for en kort bemærkning.

Kl. 13:41

Karin Gaardsted (S):

Tak for det. Hr. Kristian Thulesen Dahl og jeg har før diskuteret den folder her, som er Dansk Folkepartis folder med 11 initiativer på ældreområdet. Hr. Kristian Thulesen Dahl ved også godt, at der er mange sympatiske forslag heri, men vi har stadig væk et udestående omkring, hvor pengene skal komme fra. I Dansk Folkepartis finanslovsforslag er der afsat 1 mia. kr. til indsats over for ældre, og Finansministeriet har regnet ud, at de forslag, der er i folderen her, vil koste 8 mia. kr. Hvilket forslag er det, der bliver gennemført?

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:41

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er fuldstændig rigtigt, at i den finanslov for 2015, vi skal diskutere her i efteråret, foreslår vi, at der bliver afsat det, vi kalder en ægte ældre milliard. For den milliard, man gav til kommunerne til ældreområdet for i år, er blevet udhulet af, at der samlet set ser ud til at være større besparelser i kommunerne på ældreområdet end de penge, de har fået tilført. Det er et minus samlet set for de ældre. Derfor synes vi, der er behov for, at der er flere penge til næste år. Og det, vi fokuserer på, er jo den kontante pleje – den tid, der er med de ældre. Det tror vi der er behov for at kigge på efter en årrække, hvor der er blevet skåret ned på det antal hjemmehjælpstimer, der er til rådighed for plejekrævende ældre. Så der er behov for, at der kan være lidt mere hjertelum for den ældre, der har hjælp behov, og derfor mener vi også, der skal sættes flere penge af til det.

Og så er det fuldstændig rigtigt: Opfylder det Dansk Folkepartis ønsker på ældreområdet? Nej, det gør det ikke. Derfor vil man også se, at vi året efter vil stille forslag til gavn for ældreområdet, nøjagtig ligesom vi gjorde i 00'erne, hvor vi år efter år i forhold til VK-regeringerne kæmpede for forbedringer på ældreområdet.

Kl. 13:42

Første næstformand (Bertel Haarder):

Karin Gaardsted.

Kl. 13:42

Karin Gaardsted (S):

Jamen der er jo unægtelig et stort spring fra 1 mia. kr. og op til de 8 mia. kr., som der er lovn timer på her. Jeg forstår så, at det er noget, der skal komme drypvist og måske noget hen ad vejen. Men det vil jo så sige, at der kan være ældre, der er døde på baggrund af det her, før man overhovedet kommer til enden af den lange liste her. Kan ordføreren pege på flere ting, som man regner med vil komme i umiddelbar nærhed af 2015?

Kl. 13:43

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:43

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er jo lidt sjovt, at en socialdemokrat spørger mig om finansiering af de her ønsker. Vi har diskuteret tidligere i dag, at udgifterne på asylområdet ser ud til at vokse fra forventet 1,4 mia. kr., hvis der kom 7.500, til 4,1 mia. kr. Vi ved fra Rockwool Fonden tidligere på året, at hvis der kommer 5.000 flere ikkevestlige indvandrere til Danmark, så belaster det de offentlige kasser – vurderer de – med 2,1 mia. kr. om året. Det er bare for at sige, at i de situationer får vi ikke noget at vide om, hvor pengene skal komme fra; der siger Socialdemokratiet ikke noget, der kan man ikke svare på det – det må vi tage. De penge kommer derfra, hvor de plejer, sagde fru Maja Panduro som svar på mit spørgsmål tidligere i dag. Men lige præcis når det handler om de ældres vilkår og vi siger, at vi har nogle visioner på de ældres vegne; vi ønsker bedre vilkår for de ældre, og det mener vi skal komme, i takt med at vi kan finde pengene til det, så er det et stort, stort problem, at vi ikke i, jeg havde nær sagt år 0, kan anvise, hvordan hele pakken bliver udmøntet over de kommende år. Det synes jeg da er paradoksalt.

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Lisbeth Bech Poulsen for en kort bemærkning.

Kl. 13:44

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Hr. Kristian Thulesen Dahl sagde tidligere, at befolkningen havde krav på klar tale og på at få at vide, hvad man stod for som parti. Men jeg synes ikke, det er helt klart, hvad DF står for – om man har ultimative krav eller ikke har ultimative krav. For hr. Kristian Thulesen Dahl sagde, at man ville bringe sin politik med til bordet og så forhandle og se, hvad man ville få ud af det. Men tilbage i august sagde hr. Kristian Thulesen Dahl: Vi kommer ikke til at medvirke til en politik, hvor der er nulvækst i en længere årrække. Det lyder rimelig ultimativt. I august var der også en forside i Berlingske Tiden- de, hvor hr. Kristian Thulesen Dahl gjorde det meget klart, at han ville stille krav til hr. Lars Løkke Rasmussen, hvis regeringsmagten skulle skifte.

Derfor synes jeg bare, at den hjemmehjælper, som risikerer at bli- ve fyret på grund af hr. Lars Løkke Rasmussens nulvækst, eller den arbejdsløse, som ikke får en længere dagpengeperiode på baggrund af de forringelser, har krav på et klart svar fra hr. Kristian Thulesen Dahl på, om det her er noget, man vil holde fast i med alle midler.

Kl. 13:45

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:45

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Øj, og det skal jeg svare klart på. Stiller Dansk Folkeparti ultimative krav i forbindelse med at pege på et regeringsskifte efter det kom- mende valg – altså ultimative politiske krav? Nej, det gør vi ikke. Vi ønsker et regeringsskifte, fordi det bringer os, er det vores vurdering, tættere på direkte politisk indflydelse. Betyder det så, at vi har opgi- vet vores politiske krav? Nej, det betyder det ikke – lige så lidt som jeg går ud fra at SF har opgivet sine politiske krav, fordi man ikke siger til den nuværende statsminister: Vi vil have valg i dag, vi træk- ker tæppet under den nuværende regering, hvis ikke vi får en halve- ring af genoptjeningskravet på dagpenge igennem, eller hvis ikke vi får det her igennem på ældreområdet eller det her sygehusområdet.

Så lige så lidt som SF i virkeligheden gør det, lige så lidt vil Dansk Folkeparti gøre det efter et valg. At vi ønsker et regeringsskif- te, betyder jo ikke, at SF eller Dansk Folkeparti har opgivet vores politiske krav. Det betyder da, at vi så kæmper for vores krav i dag- ligdagen med den styrke, som vælgerne har givet os. Og det er præ- cis sådan, vælgerne ved at Dansk Folkeparti står, og det er på den baggrund, at vælgerne vurderer, med hvilken kraft de så vil støtte Dansk Folkeparti.

Kl. 13:46

Første næstformand (Bertel Haarder):

Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 13:46

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg synes, det giver meget god mening, hvad hr. Kristian Thulesen Dahl siger. Men når man så siger: Vi kommer ikke til at medvirke til en politik, hvor der er nulvækst i en længere årrække – og det var et citat fra Børsen i august, jeg læste op – så må det da forstås rimelig ultimativt, nemlig at man ikke vil støtte op om, ikke sikre flertal til en regering, som vil føre nulvækst. Det er alene af den grund, jeg spørger ind til det.

I forhold til hvor meget man vil bruge sin indflydelse, så har vi jo set, at DF først står faddere til dagpengeforringelser. Så udvikler tin- gene sig, og vi er rigtig glade for fra SF's side, at DF vil være med til at rette op på de her ting. Og det stoler vi på at I gerne vil. Men så bliver I også nødt til at give nogle garantier for, at det ikke er en gra- tis omgang, at det ikke er tom snak, at det er noget, der også gælder efter et valg.

Kl. 13:47

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:47

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Men det starter og slutter jo det samme sted, altså i forhold til om SF virkelig har den opfattelse, at fordi man ikke har ultimative krav – og så det faktum, at den nuværende statsminister er Socialdemokrati- ets formand – har man opgivet sin politik. Det går jeg ikke ud fra at SF har, lige så lidt som vi i Dansk Folkeparti opgiver vores politik, hvis det efter valget viser sig, at der er et flertal for et regeringsskif- te.

At der så er områder, hvor den nuværende regering er uenig med SF, eller hvor vi måtte være uenige med en regering efter et valg, er jo åbenlyst. Gør det, at man har opgivet mulighederne for at få sin politik igennem? Nej, det gør det da ikke. Det er da det her Folke- ting, et flertal her i Folketinget, der regerer det her land. Det er i hvert fald det, vi går ind for. Også på børnecheckområdet i øvrigt, fru statsminister, ønsker vi at det er Folketinget her der fastlægger lovgivningen, når den også sættes i værk i det praktiske, og at det ik- ke er Europa-Kommissionen, der dikterer vores politik. Så flertallet i Folketinget har jo faktisk den mulighed for at bestemme ting her i det her kongerige. Jeg synes, det er sådan, det bør være.

Kl. 13:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 13:48

Christian Juhl (EL):

Tak. Jeg hørte i morges i radioen, at Dansk Folkeparti – i konkurren- ce med Liberal Alliance – vil sende asylansøgere ned til Kenya. Det skulle foregå prompte, når de kom til landet. Hr. Kristian Thulesen Dahl er vel klar over, at Kenyas præsident, Kenyatta, står for en dommer nede i Haag i øjeblikket for overtrædelse af menneskerettig- heder. Er det virkelig Dansk Folkepartis syn på flygtninge, at de skal ned til et land som Kenya i en lejr, fordi vi ikke vil have dem her i den lille rigmandskoloni, der hedder Danmark?

Så vil jeg også høre, om Dansk Folkeparti vil skære ned med 2,5 mia. kr. i dansk udviklingsbistand – en politik, som i værste fald kan øge antallet af flygtninge i verden, og som kan gøre flygtningestrøm- mene endnu større. Hvordan skal det gennemføres, hvis man skal undgå, at flygtningestrømmene øges? Jeg har ikke fået noget svar hr. Kristian Thulesen Dahls statsministerkandidat – det var noget luftig snak om ingenting. Det kunne jo være, hr. Thulesen Dahl kunne hjælpe mig med et svar på: Hvor skal de penge komme fra, og hvor- dan skal man skære ned på dansk udviklingsbistand med 2,6 mia. kr.?

Kl. 13:49

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:49

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Først og fremmest synes jeg, vi skal tage udgangspunkt i, at vi har det største antal flygtninge siden anden verdenskrig. Over 50 millioner flygtninge er registreret. Ifølge Dansk Flygtningehjælp er 80 pct. af flygtningene og de internt fordrevne i deres nærområder; de øvrige er så rejst videre til forskellige områder og har for en stor dels vedkommende søgt asyl.

Men hvis vi tager udgangspunkt i, at 80 pct. er i deres nærområder, hvor vi har flygtningelejre med 130.000 mennesker nogle steder, så handler det vel om, hvis man virkelig vil hjælpe de her mennesker i nød, hvordan vi hjælper dem bedst muligt. Og man hjælper altså bedst muligt det store antal flygtninge ved at sætte massivt ind og hjælpe i de her nærområder. Og det er derfor, at i stedet for at vi har en situation, hvor vi måske kan forvente 20.000 til Danmark i år – blandt dem, der har råd til at betale menneskesmuglere, og det er jo sjovt, at det er dem, Enhedslisten kerer sig meget om, altså dem, der har råd til at betale en menneskesmugler for at kunne rejse ganske langt væk fra nærområdet og så til Danmark – i stedet for at vi bruger utrolig store ressourcer på det, var det dog bedre, at vi omlagde den danske asylpolitik og hjalp der, hvor vi hjælper flest.

Det er derfor, jeg i dag har opfordret statsministeren til at indkalde Folketingets partier i den her helt ekstraordinære situation, som statsministeren og vi i fællesskab mener vi er i, med henblik på at se, om der kan laves et nationalt kompromis om en omlægning af dansk asylpolitik med henblik på at hjælpe flest muligt af de nødstedte mennesker, der er rundt i verdens katastrofeområder.

Kl. 13:51

Første næstformand (Bertel Haarder):

Christian Juhl.

Kl. 13:51

Christian Juhl (EL):

Men at ville sende asylsøgere f.eks. fra Irak og Syrien til Kenya, ned til et sted, hvor man bestemt ikke overholder menneskerettighederne, er dog et grotesk forslag efter min mening. Og da så hr. Kristian Thulesen Dahl siger, at vi skal passe på flygtninge i nærområderne, svarede han slet ikke på mit andet spørgsmål, nemlig: Hvordan i alverden skal det hænge sammen med at spare 2,6 mia. kr. på udviklingsbistanden – 2,6 mia. kr., som i dag netop bruges på nødhjælp til flygtninge i nærområderne, på hjælp og udvikling til de unge, som måske i dag føler sig lokket til at komme ind i ISIL og al-Qaeda og andre steder, fordi de ikke har andet at lave, eller fordi de ingen muligheder har overhovedet, eller bedre levevilkår for nogle af de verdens mange fattige, som også på grund af konflikter kommer i drift i flygtningekøerne? Hvordan i alverden har Dansk Folkeparti forestillet sig at vi skal hjælpe i nærområderne og så samtidig skære 2,6 mia. kr. af de penge, der netop skal bruges til det, væk?

Kl. 13:52

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:52

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hvis nu spørgeren vil lægge regeringens egne skøn til grund, så siger regeringens skøn, at vi går fra at få 7.500 asylansøgere i år til en udgift på omkring 1,4 mia. kr. til forventede 20.000 asylansøgere i år til en forventet udgift på 4,1 mia. kr. Det er altså bare for at sige, at hvis man lader stå til, så kan man se, at udgifterne vokser dramatisk. Altså hvis man lader stå til. Det mener regeringen så ikke at regeringen gør, fordi regeringen så tager nogle initiativer for at stramme for under en tredjedel af de syrere, der kommer til Danmark, i forhold til

1 års midlertidighed. Så kan man selvfølgelig diskutere, hvordan man tror situationen er om 1 år

Så det er et begrænset indgreb, regeringen laver. Jeg tror, det er for lidt. Derfor lægger vi op til noget større. Vi lægger op til en decideret omlægning af den måde, vi hjælper verdens mest nødstedte på. Så er spørgsmålet, om man er villig til at tage imod den hånd og villig til at forhandle det reelt, eller om man slår hånden væk. Jeg håber, man gør det første, for hvis vi står i en situation, som vi gør, med over 50 millioner flygtninge i verden, så handler det altså ikke om en diskussion, vi har her, om, at det er meget, meget vigtigt, at vi tager imod 20.000 i år. Det handler jo om, at hvis vi kunne hjælpe 100.000 eller 200.000 ved at afhjælpe problemerne lokalt, så ville det da være langt vigtigere. Og hvis der i den sidste del af spørgsmålet ligger, at det er man enig i, så er jeg kun glad, for så kan det jo lægge noget pres på regeringen for, at vi får omlagt den danske asylpolitik.

Kl. 13:53

Første næstformand (Bertel Haarder):

Vi kan lige nå fru Mette Reissmann.

Kl. 13:53

Mette Reissmann (S):

Nu ville det være fristende at tage emnet om asylpolitik op, men det er såmænd ikke mit spørgsmål. Det handler mere om budgetlægning. Når det handler om budgetlægning, skal man, for at få pengene til at slå til, prioritere, vil jeg sige til hr. Kristian Thulesen Dahl.

I den her ældrefolder, som der allerede i dag er blevet refereret til, står der jo også, at al offentlig transport for folkepensionister skal være gratis. Nu er mit spørgsmål kort og godt, fordi det ifølge Finansministeriet koster 1 mia. kr.: Vil Dansk Folkeparti, som jo netop har sat det beløb af til de ældre i sit finanslovsforslag, bruge sin ældremilliard præcis på at indfri løftet om gratis transport til de ældre, ja eller nej?

Kl. 13:54

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:54

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Den milliard, vi har anvist finansiering for for næste år, som vi kalder en ægte ældremilliard, prioriterer vi til kommunerne til bedre tid til den ældre plejekrævende. Den milliard er ikke tænkt som en investering i at gøre det billigere i trafikken, den er tænkt til et andet formål, nemlig for at kompensere for, at man også i år har skåret ned på ældreområdet i strid med det, regeringen ellers gav indtryk af, da man lavede finanslovsforliget for i år og afsatte flere penge til ældreområdet. Vi kan se på de tal, vi i hvert fald foreløbig har fået oplysninger om – vi får jo så senere at vide, om det er sådan, men det er i hvert fald det, vi foreløbig har fået at vide – at kommunerne planlægger at skære ned på ældreområdet for 1,3 mia. kr., og den milliard, man så får, kan jo så ikke opveje det fald, der i øvrigt er i kommunernes udgifter til ældreområdet.

Derfor er det vores vurdering, at der er behov for, at der tilføres ekstra midler.

Kl. 13:55

Første næstformand (Bertel Haarder):

Mette Reissmann.

Kl. 13:55

Mette Reissmann (S):

Jeg kan jo så på baggrund af det svar, som hr. Kristian Thulesen Dahl giver, konstatere, at Dansk Folkeparti ikke vil indføre gratis

transport til alle folkepensionister, som Dansk Folkeparti lover her i sin ældrefolder. Hvad skal de ældre så regne med? Er det bare tomme løfter, vil jeg spørge hr. Kristian Thulesen Dahl, altså fugle på taget?

Ældre har også brug for budgetlægning, ældre har også brug for at kunne indrette måske en meget spinkel og sårbar økonomi, men det har Dansk Folkeparti åbenbart tænkt sig at blæse på, siden man ønsker at prioritere anderledes. Kan hr. Kristian Thulesen Dahl svare kort på det: Er det det, som de ældre kan se frem til?

Kl. 13:56

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:56

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså punkt 1, så håber jeg jo, at det, vi hører her, er et udtryk for, at Socialdemokratiet faktisk er indstillet på at indfri Dansk Folkepartis ønske om en milliard ekstra til ældreområdet næste år, for ellers giver den her diskussion jo ingen mening. Nu indfried vi i fællesskab så et ønske hos de ældre om, at der kommer flere midler. Det håber jeg i hvert fald at vi så kan være enige om.

Punkt 2 er, at når vi så gør noget godt for de ældre, betyder det så, at vi har udtømt listen for det, vi ønsker på ældreområdet? Nej. Det er sådan, at man – og det er der, hvor jeg mener, at Socialdemokraterne er nogle sjove nogle – mener, at partier jo skal vurderes ens, men ikke lige på det her område. Jeg noterede jo ellers med nogen overraskelse, at man til kongressen havde fremsendt et arbejdsprogramforslag om ungepolitik eller børnepolitik, hvor hr. Mogens Jensen, der var bannerfører på det forslag, blev spurgt af en journalist, hvor han ville skaffe penge til det fra. Og så svarede hr. Mogens Jensen minsandten, og nu citerer jeg: Nu er det her et arbejdsprogram med et længere sigte, og det skal ikke gennemføres inden for et finansår, men det er helt klart, at når vi lægger konkrete forslag frem på baggrund af programmet, vil vi selvfølgelig anvise finansiering. Citat slut.

Se, det var næsten citeret ordret, tror jeg, fra mine tidligere svar til Socialdemokratiet, som så blev anfægtet med ordene, at sådan kunne man overhovedet ikke lave politik. Det kan Socialdemokratiet åbenbart. Det er pudsigt, at to partier på den måde skal vurderes forskelligt.

Kl. 13:57

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Så giver jeg ordet til den radikale ordfører, fru Camilla Hersom, når alle papirerne er kommet ned.

Værsgo.

Kl. 13:58

(Ordfører)

Camilla Hersom (RV):

Den dag, vi holder Folketingets åbningsdebat, er en stor dag for vores demokrati. Det er også en stor dag for min yngste datter, Leonora, for hun bliver 5 år i dag. Og hvis nogen skulle være i tvivl, skulle jeg hilse og sige, at det næsten ikke kan blive større end at fylde 5 år. Leonoras højeste ønske er et par rulleskøjter. Når hun bliver ældre, er jeg sikker på, at andre ønsker, håb og drømme vil fylde mere.

Jeg har ønsket for det Danmark, som hun og hendes søstre skal vokse op i: et trykt Danmark, hvor vi står sammen, og hvor de stærkeste tager en ekstra tørn, så vi har bedre mulighed for at hjælpe vores svageste; et åbent Danmark, der engagerer sig i verden, hvor vi byder de mennesker, der banker på vores dør af nød, velkommen, hvor vi hjælper flest muligt bedst muligt, hvor vi tager de fornødne skridt til at integrere dem, og hvor vi giver de mennesker vished for,

hvornår de kan få deres familie herop; og et grønt Danmark, hvor vi har rigeligt med rent vand, ren luft og grøn energi.

Efter 10 års forbrugsfest med VKO fik Danmark for 3 år siden en ny regering. Vores løfte til danskerne var enkelt: et Danmark, der står sammen. Jeg er stolt af de resultater, vi på så kort tid har skabt. Ledigheden falder, beskæftigelsen stiger, og væksten er på vej tilbage. Siden starten af 2013 har vi sikret 36.000 ledige danskere et nyt job, flere langtidsledige er kommet i arbejde, færre unge er på kontanthjælp, og op mod hver tredje ledig med opbrugt dagpengeregulering er kommet i job.

Det har været muligt, fordi vi har et fast greb om økonomien. Gennem reformer har vi bragt Danmark ud af den EU-henstilling, som VKO skaffede danskerne på halsen, fordi blå blok tog ansvar for sent. Vi har taget ansvar fra dag et, og vi vil gøre alt for, at Danmark ikke får en ny henstilling. Derfor er vi nået til en forståelse med SF og Enhedslisten om en pensionspakke, der nedbringer underskuddet på de offentlige finanser.

Vores ansvarlige økonomiske linje er ikke født af en forkærlighed for regneark og modeller. Den bygger på den helt faste overbevisning, at hvis der ikke er styr på økonomien, er det altid de svageste, der betaler den højeste pris. Vi har vendt den udvikling. Det lyser i Danmark. Med vores reformer har vi ryddet op og skabt rum til at investere i job og kernevelfærd. Det var ikke sket med blå blok ved magten. Her spænder den økonomiske politik fra Kristian Thulesen Dahls gavebod til Anders Samuelsens kartoffelkur. Måske giver plusvækst og minusvækst tilsammen nulvækst, men det er nok ikke den nulvækst, som V og K drømmer om.

Vi synes ikke, tiden er til den slags eksperimenter. Socialdemokraterne og Radikale har sammen ryddet op efter VKO's forbrugsfest i 00'erne, og al erfaring viser, at en sund økonomi, et stærkere fællesskab og et bedre samfund først som sidst skabes bedst af Socialdemokraterne og Radikale.

Man siger, at et samfund skal måles på evnen til at tage sig af sine svageste. Vi lovede danskerne et Danmark, der står sammen. Det har vi leveret. Vi har afskaffet VKO's fattigdomsydelser. Det betyder, at der i dag er markant færre fattige end under VKO – færre, som må hutle sig gennem tilværelsen, færre, som ikke har råd til at holde fødselsdag for deres børn. Jeg er især glad for det med nedgangen i antallet af fattige børn, for vi mener ikke, at noget barn skal vokse op i fattigdom i Danmark. Det er vores helt klare holdning. VKO vil genindføre fattigdomsydelserne. Vi ved, at det vil medføre 2.500 flere fattige børn i Danmark igen, hvis de får magt, som de har agt. Vores tilgang er en anden.

Kl. 14:03

Blå blok er leveringsdygtige i flere forslag, der skader vores mest udsatte børn og unge. VKO vil sænke den kriminelle lavalder til 12 år – et meget ejendommeligt forslag, da ungdomskriminaliteten falder for syvende år i træk og antallet af sigtelser mod de 10-17-årige er næsten halveret siden 2006. Det giver ikke mening.

Vi investerer massivt i at give vores børn muligheder i livet, ikke kun formelt, men reelt. Desværre er vi de sidste mange år ikke blevet bedre til at bryde den negative sociale arv. Det er fortsat sådan, at skoleelevernes eksamensbevis i alt for høj grad afspejler forældrenes baggrund. Det er derfor, vi vil investere i at skabe den bedst uddannede generation nogensinde. For det Danmark, vi ønsker, er et Danmark, hvor alle har muligheder.

Det er samtidig et grønnere Danmark. Med verdens mest ambitiøse klima- og energipolitik går vi forrest i den udvikling, som alle lande jo skal igennem – omstillingen til et fossilfrit samfund. Inden min Leonora bliver teenager, kommer halvdelen af vores strøm fra vindmøller. Når hun bliver myndig, vil al kul være udfaset, og mens hun forhåbentlig er i gang med at afslutte sin uddannelse, vil al strøm og varme komme fra vedvarende energikilder. Det er noget af en grøn revolution oven på de sorte år med VKO.

Vi tør tage livtag med de sektorer, der fortsat udleder for meget CO₂. Det gælder bl.a. transporten. 80 pct. af vores trafikinvesteringer er gået til den kollektive transport, og frem mod 2030 investerer vi samlet set 110 mia. kr. i nye og bedre jernbaner. Det betyder, at alle i fremtiden kan rejse fra Aalborg til København på 3 timer. Det er ikke kun godt for miljøet, men også for sammenhængskraft, for vækst og for beskæftigelse i vores lille land.

For der er ingen modsætning mellem grøn omstilling og vækst – tværtimod. Den grønne omstilling er en god forretning for Danmark. Vi inspirerer resten af verden til at træde ud af kulalderen og ind i fremtiden. Når globale grønne organisationer skal give deres bud på fremtidens grønne samfund, hvor vækst og grøn udvikling kan gå hånd i hånd, ja, så lyder deres svar: Just ask Denmark. Det gør mig umådelig stolt.

Meget er sket på 3 år – på mange områder langt mere, end VKO nåede på 10 år. Vi har fået styr på økonomien, vi har løftet Danmark fra bunden, og vi har bragt Danmark tilbage i front for den globale grønne omstilling. Og vi er kun lige gået i gang. Vi vil fortsætte reformerne modsat oppositionens sande leder, Kristian Thulesen Dahl, som vil have reformstop. De to retninger tegner en fuldstændig klar forskel på et Danmark i vækst og udvikling og et Danmark i stilstand og forfald. Jeg ved godt, hvilket Danmark jeg foretrækker mine døtre skal vokse op i.

Vi måtte tage fat på et tidspunkt, hvor væksten udeblev, og hvor jobbene forsvandt. Vores reformer har været rigtige. De ville have været nemmere at gennemføre før den økonomiske krise, men VKO manglede viljen, og de manglede modet. Der skete for lidt, og det skete for sent. Vi tager ansvar. Vi lader reformerne fortsætte, og det er ikke, fordi vi elsker, hvad de gør ved os i meningsmålingerne, men fordi økonomisk ansvarlighed er fundamentet for det Danmark, vi drømmer om. Når vi kan investere 20 mia. kr. i kernevelfærd i løbet af de næste 5 år, svarer det meget godt til det råderum, som efterløns- og dagpengereformene har bidraget med. Så reformer gør en forskel.

Fortsatte reformer giver os mulighed for at prioritere og investere i uddannelse, i sundhed og i psykiatri. Fortsatte reformer giver os mulighed for at skabe vækst og job – de job, der skal gøre endnu flere til en del af vores arbejdsfællesskab og give dem den platform i livet. Fortsatte reformer giver os mulighed for at hjælpe dem med særlige behov. Vi ved, at omkring 8.000 børn af kontanthjælpsmodtagere, stofmisbrugere og svært kronisk syge ikke får den samme privilegerede start som mine døtre.

Vi tør godt sige det, som det er. Fremtidig velstand og velfærd kræver, at vi, der kan, yder lidt mere og forventer lidt mindre. Jeg er sikker på, at dagens børn vil se tilbage på en SR-regering, der gjorde en forskel – en regering, der bragte den økonomiske ansvarlighed tilbage, og som fik Danmark sikkert gennem krisen med fællesskabet i behold. Det er det Danmark, jeg drømmer om. Det er det Danmark, jeg kæmper for. Det er det Danmark, jeg ønsker for min lille datter på hendes 5-årsfødselsdag. For vi tror fortsat på fremtiden.

Kl. 14:08

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Annette Vilhelmsen for en kort bemærkning.

Kl. 14:08

Annette Vilhelmsen (SF):

Jeg tror da roligt, vi kan dele ønsket om, at alle børn både skal kunne ønske sig og få rulleskøjter og holde gode fødselsdage. Derfor er det jo netop også for SF vigtigt helt klart at forstå, hvor De Radikale står i forhold til en dagpengereform, som jo bestemmer, hvilket økonomisk grundlag man har som voksen, når man har børn, der bl.a. har fødselsdag. Langt flere end først antaget er nu røget ud af dagpenge-systemet, faktisk ti gange så mange, som man forventede. Radikale

Venstre støttede dagpengereformen, og nu siger Socialdemokraterne, heldigvis, og det støtter vi, at man ønsker ændringer efter et valg.

Så jeg spørger: Vil De Radikale være med til at ændre på genoptjening eller sikre en længere dækningsgrad, hvis regeringen genvinder magten?

Kl. 14:10

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:10

Camilla Hersom (RV):

Vi mener jo helt grundlæggende, at dagpengereformen er rigtig. Det var derfor, vi stemte for. Men det, vi også sagde på det tidspunkt, hvor vi jo ikke havde direkte indflydelse, må man sige – vi sad i opposition – var, at vi syntes, at indfasningen var for hurtig, og at den ramte for hårdt midt i en krisetid. Det har vi gjort en hel masse ting for at afbøde. Men vores udgangspunkt er, at vi synes, at reformen er rigtig. Vi synes ikke, at man skal være på dagpenge i mere end 2 år. Vi synes, at man skal have et job. Derfor har vi jo lagt os i selen for at skabe de job, der gør, at folk kan give deres børn nogle muligheder, ikke bare de rulleskøjter, som min datter var så heldig at få i dag, men også alle de andre ting, der følger med at være en del af et arbejdsfællesskab.

Det, at far og mor står op om morgenen og går på job, frem for at far og mor ikke står op om morgenen, men er derhjemme på en passiv overførsel, gør en verden til forskel. Det går jeg også ud fra at SF er enig med mig i, altså om man er på passiv forsørgelse, eller om man har et job. Derfor er det, vi jo først og fremmest arbejder for, at give mennesker den mulighed; at skabe de åbninger ind på arbejdsmarkedet, som giver mennesker chancer i livet; frem for at være fuldstændig blindt fokuseret på at holde dem på en overførsel.

Kl. 14:11

Første næstformand (Bertel Haarder):

Annette Vilhelmsen.

Kl. 14:11

Annette Vilhelmsen (SF):

Nu øver jeg mig bare i den øvelse, der hedder at kigge ud ad vinduet. Der står faktisk folk derude, som meget gerne vil have de her job, der bliver nævnt. Jeg kender ikke nogen, som ikke meget gerne ville have et job, hvis det var muligt. Jeg synes, at det er en falsk modsætning, der her bliver sat op. Den drøftelse kan vi tage på et andet tidspunkt.

Men jeg spørger nu igen og opfølgende. Radikale synes, at den her reform er god. Vi har jo heldigvis været med til at bløde op på den undervejs. Statsministeren har også meddelt og sagt, at Socialdemokraterne i hvert fald – det støtter SF jo stærkt – vil være med til at ændre den efter et valg. Jeg er simpelt hen nødt til at vide, om De Radikale så vil støtte en socialdemokratisk ledet regering efter et valg, hvis det også kan betyde – det håber jeg – at man kan komme til at ændre på genoptjeningskravet til dagpenge, eller at man kan komme til at forlænge en dækningsperiode.

Kl. 14:12

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:12

Camilla Hersom (RV):

Vi støtter Helle Thorning-Schmidt som statsminister også efter et valg. Vi synes, hun gør det fremragende.

Vi har nedsat en dagpengekommision, som skal se på dagpenge-systemet samlet set. Det gør vi jo, fordi vi også har en tro på, at vi

kan gøre det endnu bedre. Det er faktisk meget vigtigt for os, at vi har et dagpengesystem, som er attraktivt for folk. Vi har da en interesse i, at folk forsikrer sig mod ledighed. Vi har en interesse i et system, som matcher de behov, som arbejdsmarkedet har, og som kan imødekomme de ønsker, der er fra dem, der skal lade sig forsikre. Selvfølgelig har vi det. Det er jo derfor, vi har nedsat en kommission, så den kan komme med et gennemanalyseret svar på, hvordan fremtidens dagpengesystem bør se ud. Men jeg vil da ikke på forhånd lægge mig fast på, hvad Det Radikale Venstre vil anbefale på baggrund af den analyse, der kommer. Vi har fremrykket tidspunktet for, hvornår kommissionen skal levere. Vi ser frem til det, og vi er altid parate til at lave de reformer, der kan gøre Danmark til et bedre sted.

Kl. 14:13

Første næstformand (Bertel Haarder):
Fru Inger Støjberg for en kort bemærkning.

Kl. 14:13

Inger Støjberg (V):

Tak. Nu har ordføreren jo brugt meget tid på at beskrive, hvordan Danmark vil se ud på energiområdet, miljøområdet og meget andet, når ordføreren datter Leonora bliver voksen. Men der var ét område, hvor ordføreren ikke fortalte, hvordan Danmark ville se ud, hvis Det Radikale Venstre får magt, som de har agt, og det var på udlændingeområdet. Jeg vil konkret spørge til familiesammenføringer, for i går kunne jeg forstå på justitsministeren, at den lille opstramning, der sker på familiesammenføringsområdet, er permanent, hvorimod jeg kunne læse i avisen, at fru Camilla Hersom siger, det ikke er permanent, men at det blot er en midlertidig opstramning. Kan vi få opklaret, hvem der har ret? Er det den ene del af regeringen, eller er det den anden del?

Kl. 14:14

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:14

Camilla Hersom (RV):

Nu er regeringen jo én regering, uanset at der er to partier i den. Det, der ligger i det med midlertidigheden på den særlige ordning, vi laver nu, er jo, at det meget klart fremgår, at loven skal revideres om 3 år. Loven skal revideres om 3 år, og det kan så have en række udfald og minimum tre: Man kan afskaffe loven, man kan ændre i loven, eller man kan lade den fortsætte, som den er. Det vil være et flertal i Folketinget, der til den tid afgør det. Men det er jo skrevet ind i lov-kataloget, at loven skal revideres, og det kan fru Inger Støjberg for- visse sig om, hvis hun slår op i det.

Kl. 14:15

Første næstformand (Bertel Haarder):
Inger Støjberg.

Kl. 14:15

Inger Støjberg (V):

Jeg er godt klar over, at en regering skal optræde samlet, og det er også derfor, det undrer mig, at der er to holdninger med kun to partier i regeringen. Derfor prøver jeg bare på at opklare, om det er justitsministeren, vi kan regne med, eller om det er Det Radikale Venstre, vi kan regne med. Det er jo ikke helt ligegyldigt for os, om det er midlertidigt, eller om det er permanent. Der er dog alligevel en vis forskel – eller der er faktisk hundrede procents forskel på de to ting.

Kl. 14:15

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:15

Camilla Hersom (RV):

Nej, for når der er en revisionsparagraf i loven, skal der tages stilling til den igen, og så vil det jo være Folketinget og den måde, Folketinget er sammensat på – jeg håber, Det Radikale Venstre vil være massivt repræsenteret i det Folketing – som afgør, hvordan det skal håndteres. Længere er den jo ikke.

Kl. 14:16

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Kristian Thulesen Dahl for en kort bemærkning.

Kl. 14:16

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Sådan er det jo – et kendt radikalt citat.

Jeg er i et humør i dag, hvor jeg også gerne vil glæde mig over de ændringer, der sker i positiv retning. Og det vil jeg godt lige indledningsvis have lov til at sige til den radikale ordfører, for Det Radikale Venstre sagde for ikke mere end 3 måneder siden, og jeg citerer:

Danmark ligger, hvor vi skal. Vi fører en ordentlig udlændingepolitik, og vi tager et globalt ansvar. Det er helt rimeligt i forhold til de ressourcer, vi har i Danmark. Citat slut.

Altså, Danmark ligger, hvor vi skal. Og det var for 3 måneder siden. Nu står Det Radikale Venstre jo bag et forslag om nogle stramninger og har dermed klart rykket sig i forhold til den position, man havde for kort tid siden. Og det synes jeg grundlæggende er godt. Det, jeg så vil spørge fru Camilla Hersom om, er, om den erkendelse, der så har bredt sig i regeringen i forhold til nødvendige stramninger på udlændingeområdet, også inkluderer en enighed om, at det, vi ser hos asylansøgere, er asylshopping – altså om begrebet asylshopping er et begreb, som man også i Det Radikale Venstre anerkender.

Justitsministeren har jo sagt, og nu citerer jeg igen:

Jeg ved ikke, hvad der går gennem hovedet på folk, når de flygter fra et land i borgerkrig, men selvfølgelig orienterer man sig da nok mod, hvad betingelserne er i de lande, man kommer til. Citat slut.

Jeg har også forstået, at der her til morgen er udsendt en pressemeddelelse, der bruger begrebet asylshopping. Så jeg vil bare være sikker på at få svar på: Er erkendelsen nået så langt, at man også i Det Radikale Venstre anerkender, at asylansøgere begår asylshopping, i forhold til hvor vilkårene for dem er bedst?

Kl. 14:17

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:17

Camilla Hersom (RV):

Jeg synes stadig væk, vi står, hvor vi skal stå. Det, der jo bl.a. er sket i løbet af de sidste 3 måneder, er, at vi har set en voldsom stigning i antallet af asylansøgere – ikke kun i Danmark, ikke kun i Europa, men overalt i cirklerne rundt om det centrum, som er Syrien. Det er en fuldstændig forfærdelig ulykkelig situation for de mennesker, og jeg ved i sagens natur heller ikke, hvad der går igennem hovederne på de mennesker. Det, vi gør med det, der bliver lagt frem, og som ligger i lovkataloget, er, at vi laver en lov, som skal reagere på den helt særlige situation, vi er i. Det står vi fuldstændig ved. Jeg synes ikke, vi på nogen måde kan anklages for at have skiftet holdning. Det her er en ekstraordinær situation, som kalder på særlige løsninger, og hvor vi jo har set meget nøje på, hvad vi gjorde tidligere, da vi stod i noget, der kunne sammenlignes med det, nemlig da vi havde krigen på Balkan og der kom rigtig, rigtig mange flygtninge fra Bosnien.

Kl. 14:18

Kl. 14:21

Første næstformand (Bertel Haarder):
Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 14:18

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Man står stadig, hvor man skal, kan jeg forstå. Men det er jo så i hvert fald et andet sted end for 3 måneder siden, og det er også et andet sted end regeringens position for 2½ uge siden, for da skulle familiesammenførselsreglerne ikke omfattes. Der svarede man skriftligt til medierne, at familiesammenførselsreglerne ikke skulle omfattes af ændringer. Det skulle de så i tirsdags. Så man flytter sig jo, og det synes jeg er godt, for jeg mener, det er nødvendigt.

Men det, jeg spurgte fru Camilla Hersom om i mit spørgsmål, og som hun ikke sådan helt fik forholdt sig til, men som hun nu får chancen til at svare på en gang til, er jo om det begreb, som hedder asylshopping, og som justitsministeren bruger. Er Det Radikale Venstre enig i, at det er et begreb, som kan bruges om de asylansøgere, der søger rundt i de europæiske lande? Asylshopping går jo ud på at finde ud af, hvor reglerne er mest gunstige for en, og så søger man derhen. Og så sent som her til morgen bruger justitsministeren i en pressemeddelelse igen begrebet asylshopping. Jeg spørger fru Camilla Hersom: Er det et begreb, som man i Det Radikale Venstre anerkender som et begreb for det, der rent faktisk foregår?

Kl. 14:19

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:19

Camilla Hersom (RV):

Altså, jeg kan jo høre, at det er et begreb, som hr. Kristian Thulesen Dahl nu har brugt i hvert fald 17 gange i de sidste to spørgsmål, han har stillet til mig, så i den forstand er det jo et begreb, der eksisterer i debatten. Men jeg tror, det er at forenkle den fuldstændig håbløse situation, som mange mennesker er i, at man forestiller sig, at de er i stand til at shoppe. Selvfølgelig vil man som flygtning søge hen, hvor der er bedre forhold, det giver da sig selv. Jeg tror også, at Danmark er et rigtig, rigtig attraktivt land for mange mennesker, fordi vi har et utrolig dejligt land, som vi jo alle sammen sætter pris på. Men jeg tror, det er forenklet at forestille sig, at der er tale om det, som ligger i begrebet shopping, og derfor er det ikke et begreb, vi anvender.

Kl. 14:20

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Johanne Schmidt-Nielsen for en kort bemærkning.

Kl. 14:20

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Helt grundlæggende har man ret til at leve med sin familie. Tænk, hvis det var os, der kom til et andet land, fordi vi havde været på flugt, og dernæst blev nægtet retten til at være sammen med vores ægtefælle og barn. Det kan vi ikke acceptere.

Sådan sagde hr. Morten Østergaard i 2007. Jeg ved faktisk næsten ikke, hvad jeg skal spørge om, for jeg er ikke overrasket over, at Socialdemokraterne kan finde på at konkurrere med højrefløjen om, hvem der kan behandle verdens flygtninge mest hårdhændet, men jeg er oprigtigt ked af, at De Radikale nu kaster sig ind i den kamp. Som statsministeren sagde i sin tale i forgårs, er der historisk mange mennesker, som er tvunget på flugt. Tænk, at jeres svar, at jeres reaktion er at fratage flygtninge deres ret til at få deres børn i sikkerhed.

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:21

Camilla Hersom (RV):

Vi fratager ikke folk retten til familiesammenføring, de *bliver* familiesammenført. De får en vished for, hvornår det kommer til at ske på et bagtæppe, hvor vi har historisk mange mennesker på flugt. Det er jo det, der er baggrunden, vil jeg gerne sige til fru Johanne Schmidt-Nielsen. Det er jo det, der gør, at vi er nødt til at finde løsninger. Vi er nødt til i den fuldstændig ekstraordinære situation, som Danmark, som resten af Europa og som især Syriens nærområder – der er situationen helt kaotisk – er i. Men selv hos os sker der så voldsom en stigning i antallet af asylansøgere, at vores kommuner ikke kan følge med.

Det mener vi at man er nødt til at tage et ansvar for. Derfor fremsætter vi et lovforslag for de mennesker, som ikke er individuelt forfulgte, men som er her, fordi forholdene i Syrien er, som de er. Det lovforslag minder på mange måder om det, vi gjorde, da vi fik mange tusinde flygtninge fra Bosnien. Der var der tale om en særlov, der var også midlertidighed, den var endda kortere, end hvad vi lægger op til nu. Dengang kunne man ikke blive familiesammenført, det skete også med Det Radikale Venstre i regering.

Vi synes, vi tager ansvar her. Vi tager imod alle de mennesker, der kommer, vi giver størstedelen af dem asyl, vi sørger for et bedre integrationsforløb, vi sørger for en sundhedsscreening, og vi giver dem en vished for, hvornår deres familie kan komme.

Kl. 14:23

Første næstformand (Bertel Haarder):

Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 14:23

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Lad os håbe, at de børn ikke kommer noget til i det år, hvor de skal vente på, at de kan komme i sikkerhed hos deres far eller mor. Det håber vi.

Jeg tror ikke, at det er De Radikale, der har fundet på det her, jeg tror, det er Socialdemokraterne. Hvordan kan det være, at De Radikale er urokkelige, når det kommer til at ændre på dagpengereformen – der står man fast, der vil man ikke rokke sig en millimeter – men når det kommer til flygtningepolitikken, er man åbenbart villig til at sælge ud? Så er den der standhaftighed forsvundet, så er det okay at droppe et helt grundlæggende princip – når det handler om flygtninge, og når det handler om børn, nemlig at de har ret til at være sammen med deres forældre.

Er det her De Radikale i dag, altså at flygtningepolitikken er man parat til at sælge ud af, hvis bare man kan være helt sikker på, at man får topskattelettelse, man får selskabsskattelettelse, og man kan holde fast i en dagpengereform, som har haft rigtig store konsekvenser for rigtig mange mennesker?

Kl. 14:24

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:24

Camilla Hersom (RV):

Det her er Det Radikale Venstre i dag, fuldstændig som det var Det Radikale Venstre, da vi fik mange, mange tusinde flygtninge fra Bosnien. Man kan jo gøre sig selv den tjeneste at konsultere, hvad vi gjorde dengang. Der var vi også i en ekstraordinær situation, der gav vi også folk et midlertidigt ophold, selv om de ikke var personligt

forfulgte. Det stod vi på mål for dengang, vi tog ansvar, og det gør vi også her. Har det været nemt? Det har det selvfølgelig ikke. Det er da noget, vi nøje overvejer, det er da noget, vi meget grundigt har diskuteret. Men vi ville jo ikke bakke det op, hvis vi ikke kunne være i det.

Jeg synes godt, vi kan være bekendt at sige til de mennesker, der kommer og banker på vores dør: I skal være velkomne, I kan komme ind, vi giver jer asyl, også på et grundlag, hvor I ikke er individuelt forfulgte. Vi vil gøre alt, hvad vi kan, for, at I bliver ordentligt integreret, fordi vi også der kan lære af fortiden, og så giver vi jer en vished for, at når det bliver bekræftet, at I skal være her i mere end 1 år, så kommer familien. Det er en vished, vi giver folk. Det tror jeg betyder meget for de mennesker, altså at de også får en vished for, hvornår det vil ske.

Jeg tror ikke, den samlede sagsbehandlingstid vil blive længere i Danmark, end den er i lande, vi normalt sammenligner os med. Så vi kan godt være der, vi går ind i det her åbent, vi står ved det. Jeg ville da ønske, det ikke var nødvendigt; jeg ville da ønske, vi ikke havde en situation i verden, som gjorde, at det her var nødvendigt. Men når det er nødvendigt, må man jo tage ansvar for, hvordan man løser det.

Kl. 14:26

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Merete Riisager.

Kl. 14:26

Merete Riisager (LA):

Tak. Det Radikale Venstre var engang et parti, der var meget optaget af civilsamfundet og det frie foreningsliv. Men Det Radikale Venstre er også et parti, som jo i den grad er gået med ind i en folkeskolereform, som tager en meget stor bid af det frie foreningsliv. Det har været udmærket beskrevet i pressen de seneste uger, bl.a i Berlingske den 13. september, at en række idrætsforeninger oplever et fald i medlemstallet, og en undersøgelse viser, at 20 pct. af familierne oplever, at børnene melder pas på fritidsaktiviteter. Samtidig udtaler undervisningsministeren, at det er lige så fint at bevæge sig i skolen, når en pædagog eller en lærer tager børnene med ned i skolegården, som det er, at man selv vælger at være med i det frivillige foreningsliv.

Er ordføreren enig med undervisningsministeren i, at det er lige så godt at lege med en pædagog nede i skolegården som at gå til en fritidsaktivitet, som man selv har valgt og brænder for, og hvor man er sammen med andre børn og voksne, som interesserer sig for lige præcis den fritidsaktivitet?

Kl. 14:27

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:27

Camilla Hersom (RV):

Jeg mener stadig væk, der er alle muligheder for at melde sig til fritidsaktiviteter. Men det, den nye folkeskolereform skal medvirke til, er jo, at alle børn – ikke bare dem, som kan træffe et frit valg om en fritidsaktivitet, som forældrene så betaler – får muligheden for at dyrke idræt, lære at spille på et instrument og i det hele taget stifte bekendtskab med nogle af de ting, der sker i vores frivillige foreningsliv. Og der er jo lagt op til, at man kan lave et meget tæt samarbejde med foreningslivet i kommunerne for også at få det integreret i det tidsrum, hvor skolen har børnene i sin varetægt. Det tror jeg kan blive rigtig godt.

Det er første år, vi er i gang med. Vi er kun nået til oktober måned, og det tager selvfølgelig tid at indstille sig på det og få det til at fungere. Men jeg hører egentlig fra foreningslivet, at man bredt ople-

ver, at det her også er en mulighed for at nå nogle børn, man ikke har kunnet nå tidligere.

Kl. 14:28

Første næstformand (Bertel Haarder):

Merete Riisager.

Kl. 14:28

Merete Riisager (LA):

Tak. Det var sådan set et meget klart svar på mit spørgsmål. Men det er selvfølgelig bekymrende at høre, hvordan en ordfører for Det Radikale Venstre lyder fuldstændig som en socialdemokrat eller måske ligefrem en socialist. Det er altså bedre at udvide skoletiden, sådan at man sikrer sig, at børnene laver noget bestemt, end at de faktisk har frihed til at lave præcis det, som de er optaget af, og at der er nogle frivillige voksne, der faktisk på eget initiativ sætter sig ned og starter en forening, og at nogle børn møder op til det. Det er altså bedre, at staten sørger for, hvad børnene laver, end at man har friheden til selv at vælge. Så fik vi da et klart svar på det.

Men jeg vil gerne høre, hvorfor man – når man nu har det så fint med det – ikke vil undersøge, hvordan det så vil se ud ude i foreningslivet. Hvor mange aktive er der, og hvordan ser det ud med mangfoldigheden? Så kan vi jo om 2 eller 5 år måle, hvordan det er gået med foreningslivet og reformen. Vil ordføreren ikke sørge for, at der bliver lavet sådan en temperaturmåling, så vi kan se, hvordan det går med foreningslivet om 2 år og om 5 år?

Kl. 14:30

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:30

Camilla Hersom (RV):

Jeg er da absolut åben for, at vi skal følge det nøje – selvfølgelig skal vi det. Men det er måske lidt tidligt at evaluere på nuværende tidspunkt, i oktober måned, efter at reformen trådte i kraft den 1. september.

Det, der er tanken, er jo at give alle børn en mulighed for at prøve nogle ting af i skoletiden. Det vil ikke være diktatorisk, at man skal spille fodbold eller skal spille violin. Der vil jo være forskellige tilbud på de enkelte skoler, i hvert fald hvis man indretter sig sådan, som reformen lægger op til. Det er jo kommunerne selv, skolerne selv, der skal udfylde den ramme. Og så vil man jo stadig væk have rig lejlighed til også at dyrke alle mulige interesser, når man ikke er i skole. Men hvis ordføreren sådan lidt drillende antyder, at det ikke skulle være en værdi for Det Radikale Venstre, at alle børn får en chance, så tager hun fejl. Det er en værdi for os.

Kl. 14:31

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Fru Lene Espersen for en kort bemærkning.

Kl. 14:31

Lene Espersen (KF):

Jeg vil da gerne starte med at ønske tillykke med Leonora og de 5 år. Jeg kan garantere for, at når Leonora bliver 6 år, så bliver det en endnu større fødselsdag. Sådan er det tit med børn.

Jeg vil sige til den radikale ordfører, at vi fuldt ud deler Det Radikale Venstres analyse, nemlig at noget af det bedste, vi kan gøre for at bryde den negative sociale arv, er at få folk i arbejde. Der er en direkte sammenhæng mellem det, altså at i de hjem, hvor både mor og far er på offentlig forsørgelse, ender mange af børnene også på offentlig forsørgelse. Hvis alle børn skal have en chance, er det altså meget vigtigt, at de ser deres mor og far som rollemodeller, der er i job.

Jeg hører så fru Camilla Hersom tordne imod kontanthjælpsloft og starthjælp, og jeg vil bare stilfærdigt spørge fru Camilla Hersom, om fru Camilla Hersom overhovedet ikke anerkender den positive effekt på beskæftigelsen, som bl.a. starthjælpen havde i løbet af 00'erne.

Kl. 14:32

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Ordføreren.

Kl. 14:32

Camilla Hersom (RV):

Det, der er vigtigt for os, er at skabe de muligheder på arbejdsmarkedet, som gør, at så mange som muligt kan få et job. For jeg anerkender fuldstændig det, som ligger i oplægget. Men vi ønsker ikke at lægge vores overførselsindkomster, herunder i særdeleshed kontanthjælpen, på et niveau, hvor vi fattiggør børnefamilier. Det mener vi simpelt hen ikke er den rigtige vej frem. Man kan bruge forskellige redskaber til at få mennesker i arbejde, man kan bruge forskellige redskaber til at skabe de åbninger og til at kvalificere folk til at tage det arbejde, der er. Vi mener, at det først og fremmest er den vej, vi skal gå. Det er sådan for os, at når vi ser i bunden af overførselsindkomsterne, er der simpelt hen et niveau, som vi ikke mener man skal gå under, fordi det kommer til at gå ud over børnene i de familier på en utrolig uheldig måde.

Kl. 14:33

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Fru Lene Espersen.

Kl. 14:33

Lene Espersen (KF):

Jeg hørte ikke helt fru Camilla Hersom svare på mit spørgsmål, men jeg ved jo, at De Radikale lytter til eksperter, og jeg vil sige, at Rockwool Fonden har lavet en undersøgelse lige præcis på det her område, der viser, at det fik flere i beskæftigelse, at man valgte at sige, at det skulle kunne betale sig at arbejde. Helt konkret betød det faktisk, at 42 pct. af de flygtninge, der kom her til landet, efter man indførte starthjælpen, kom i arbejde, hvor tallet før var 30 pct. I samme periode har vi jo altså desværre set, at andelen af ikkevestlige indvandrere, der er i beskæftigelse, er faldet under den nuværende regering.

Så mit spørgsmål til fru Camilla Hersom er: Er det ikke at gøre både børnene og deres familier en bjørnetjeneste at fastholde dem i et system, hvor det ikke kan betale sig at arbejde, frem for at sørge for at lave så stærke økonomiske incitamenter, at det rent faktisk får folk i job?

Jeg tror, fru Camilla Hersom og jeg er enige om, at dagpengereformen var en rigtig god idé. Men vi må også erkende, hvis vi ser på de målinger, der er, at en meget stor andel, også af de folk, der er på kontanthjælp, simpelt hen siger nej til at tage et arbejde, fordi det ikke kan betale sig for dem.

Kl. 14:34

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Ordføreren.

Kl. 14:34

Camilla Hersom (RV):

Lige så vel som der kom flere i arbejde ifølge de tal og de rapporter, som fru Lene Espersen henviser til, lige så sandt er det jo, at 2.500 børn blev fattiggjort af det, og det er en pris, vi ikke er parat til at betale. Det er et politisk valg, vi træffer, at vi siger, at vores ydelser ikke må komme på et niveau, hvor børnefamilier bliver efterladt i

fattigdom. Det gør vi med åbne øjne, og så må vi bruge nogle af de andre redskaber, der findes, for at få den gruppe i arbejde.

De skal også i arbejde. Det skal alle, der overhovedet kan, af en masse vidunderlige årsager, som vi også har talt om i dag. Men vi vil ikke betale den pris, der handler om at efterlade børnefamilier i fattigdom. Der må vi bruge nogle andre greb, og det er det, der er baggrunden for, at vi er stolte af, at vi afskaffede fattigdomsydelserne, og at vi synes, det er forrykt, at man vil genindføre dem. Og det bliver ikke med Det Radikale Venstres stemmer.

Kl. 14:35

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Hr. Jacob Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 14:35

Jacob Jensen (V):

Jeg vil også som fru Lene Espersen ønske tillykke med datterens fødselsdag og så egentlig beklage, at vi tager så meget af Leonoras mors tid her i dag til at diskutere de her ting. Det er prisværdigt, og det sætter jeg pris på, og jeg vil også i den sammenhæng kvittere for den tale, der blev holdt. Ikke fordi jeg var enig i alle dele af den, men fordi der faktisk var nogle bud på – set med radikale briller – hvordan vi skal komme fremad. Det var en noget anderledes indgang end det, vi hørte fra den socialdemokratiske ordførers side, hvor fokus stort set udelukkende var på at rakke andre ned – og ingenting om egen politik. Så det vil jeg gerne kvittere for.

Så til spørgsmålet, som vi også var omkring i forhold til Socialdemokraternes ordfører: Hvordan ser De Radikale på udfordringen med, at vi nu må se i øjnene, at der kommer en fordobling af antallet af asylansøgere i den kommende tid? Ser De Radikale det som en udfordring? Og hvilken omkostning ser De Radikale det vil få for det danske samfund? Og hvad skal vi i øvrigt gøre ved det?

Kl. 14:36

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Ordføreren.

Kl. 14:36

Camilla Hersom (RV):

Det er jo en udfordring. Det er jo også derfor, at vi kommer til at fremsætte et lovforslag, hvor vi lægger nogle klare regler rundt omkring den gruppe, som kommer på et andet grundlag end dem, der er individuelt forfulgte. Det er en udfordring for vores kommuner, som skal tage imod de mennesker, som skal have et ordentlig sted at bo, som skal integreres, som skal lære noget dansk, og de skal jo forhåbentlig – dem af dem, som kommer til at blive her – blive en ressource for Danmark. Derfor skal vi også gøre os umage med det, vi gør, så vi får brugt de ressourcer, de mennesker har, frem for at efterlade dem i en situation, hvor det går fra ondt til værre.

Vi har jo en formodning om, at tallene vil stige også i fremtiden, men vi ved jo ikke noget præcist om, hvor mange der kommer. Sagen er jo, at vi har en forpligtelse til at tage imod dem, der banker på vores dør. Så det er jo svært at blive meget nøjagtig omkring, hvad vi taler om her, for det er der jo ingen af os der ved, i sagens natur. Vi kan kun ruste os til det, vi tror bliver scenariet.

Kl. 14:38

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Hr. Jacob Jensen.

Kl. 14:38

Jacob Jensen (V):

Det er sådan set rigtigt. Vi ved det jo ikke præcist, det er jo en vurdering af fremtiden, og den er det jo som bekendt svært at spå om – og i hvert fald at ramme præcist. Men ikke desto mindre kom rege-

ringen dog selv med en vurdering her for nylig, nemlig at man forventer en fordobling af asylansøgerne til næste år.

Hvad tænker ordføreren er årsagen til det? Altså, en ting er selvfølgelig – og det er jo nok en væsentlig årsag – at verden omkring os står i brand mange steder, men har det ikke også noget at gøre med den politik, der bliver ført i Danmark? Og hvad er det for en omkostning økonomisk set, som ordføreren vurderer den fordobling af asylansøgerne i Danmark vil få? Og så til sidst: Hvordan har man tænkt sig at det skal finansieres?

Kl. 14:38

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Ordføreren.

Kl. 14:38

Camilla Hersom (RV):

Jeg tror, det er krigen i Syrien, som er baggrunden for, at der kommer så mange syriske flygtninge. Og sagen er jo, at hvis man sammenligner antallet, der kommer til Europa, med det antal, som er i nærområderne, så er det jo ganske, ganske få procent, der kommer over Europas grænser. Det er ikke ensbetydende med, at det ikke er en udfordring; det er det stadig væk, for vi skal tage ordentligt imod de mennesker. Men i og med vi ikke ved præcist, hvor antallet lander – og i øvrigt hvad det er for mennesker, vi taler om – så er det jo meget, meget svært at sige noget konkret om, hvad vi kommer til at bruge på det.

Det, jeg kan forsikre ordføreren om, er, at vi vil tage hånd om situationen, ligesom vi tager hånd om de andre udfordringer, vi møder.

Kl. 14:39

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Fru Pia Kjærsgaard, værsgo.

Kl. 14:39

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak. Jeg har hørt sådan lidt forskelligt fra ordføreren. Der var noget i diskussionen om udlændinge, som har været ret omfattende, om, at De Radikale godt kan forstå, at de kommer til det her dejlige land, som det blev udtrykt fra Camilla Hersoms side. Og i indledningen af ordførertalen kunne vi også høre, at Det Radikale Venstre sammen med de andre regeringspartier nærmest havde overtaget et land i forfald. Jeg synes, det er fuldstændig absurd at komme med sådan nogle udtalelser.

Så vil jeg lidt forlade den her børnediskussion, som fru Camilla Hersom lagde op til i forbindelse med at fortælle om en eller anden fødselsdag og rulleskøjter og alle de her børn, der løber på rulleskøjter og fræser derudad.

Jeg vil gå lidt over til den anden del af befolkningen, den ældre del, og jeg synes, at det bør være en ordentlig diskussion. I den senere tid har vi talt meget om vakuumpakket mad til ældre medborgere. Det Radikale Venstre har jo socialministerposten, hvor der sidder en minister, der slår ud med armene og siger, at det ikke er værdigt. Og så sker der i øvrigt ikke ret meget andet.

Jeg synes virkelig, det har været en prøvelse for de ældre under De Radikale med en tvangsdigitalisering, der nu snart skal finde sted, robotstøvsugere og nu vakuumpakket mad. Jeg synes ikke, det er godt, og så synes jeg ikke, at man skal skyde skylden på kommunerne alene. Jeg synes, at det i den grad også falder tilbage på regeringen.

Kl. 14:41

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Ordføreren.

Camilla Hersom (RV):

Jeg synes også, at vakuumpakket mad til ældre er uværdigt. Jeg tror også, det vil vise sig at give bagslag, for jeg kan ikke forestille mig, at der er nogen, der har lyst til at spise vakuumpakket smørrebrød, som har ligget i op til 9 dage på køl, før man får det serveret. Derfor tror jeg, at det kommer til at koste på velvære, og at det kommer til at koste på sundhed.

Men nu er det ikke alt i vores kongerige, som er Folketingets ansvar. Det her er et helt klart kommunalt ansvar. Og de kommuner, som har indført den vakuumpakkede mad, er ledet af Venstre. Det siger jeg bare i al stilfærdighed. I en af kommunerne er der oven i købet et medlem af DF, som sidder i kommunalbestyrelsen, og som siger, at det har hun intet problem med overhovedet. Der må vi jo bare sige, at hvis vi skulle påtage os ned i detaljen at regulere alt, hvad der foregår i landets hundrede kommuner, så tror jeg ikke, at lovgivningen ville blive bedre af det.

Vi tilførte ældreområdet en meget stor sum penge sidste år. Det har vi jo gjort med den intention, at forholdene skal forbedres. Det er et kommunalt ansvar, hvordan man vælger at prioritere de penge, og jeg er ikke enig i den prioritering.

Kl. 14:42

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 14:42

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak. Jo, men jeg synes ikke, det er at regulere ned i detaljen, når det drejer sig om ældre medborgere – det synes jeg virkelig ikke det er. Jeg synes, det er ansvarsforflygtigelse ud over alle grænser, som regeringen udviser. Jeg ville netop spørge til den ældre milliard: Hvor i alverden er den blevet af? Hvorfor kan man ikke gå ind og sige til kommunerne: Det her går simpelt hen ikke. De ældre skal have de penge, som Folketinget kanaliserer ud – naturligvis. Det er jo også derfor, at Dansk Folkeparti har sat en ægte ældre milliard af i vores forslag til finansloven, fordi vi simpelt hen ikke kan acceptere de forhold.

Jeg hørte lige her til morgen, at der på nogle af vores bestående sygehuse er rigtig gode erfaringer nu – altså ikke de nye supersygehuse, hvor man ikke kan finde ud af, at der også skal være et køkken, så maden så skal laves på central basis, og det er ikke en god idé. F.eks. er der rigtig gode erfaringer på Herlev Hospital, fordi man går meget op i maden. De ældre bliver raske.

Når de så kommer tilbage til kommunen, får de ikke alene vakuumpakket smørrebrød. Også deres almindelige middagsmad bliver vakuumpakket. Så bliver de syge og bliver indlagt og bliver igen i rigtig god stand. Det er da ikke at spare penge på den måde. Hvorfor tænker man ikke lidt mere langsigtet, og hvorfor har vi ikke en socialminister, som tager det her mere seriøst? Ministeren tilhører Det Radikale Venstre, og jeg synes virkelig, det er en opgave at være socialminister – også for de ældre i det her land.

Er ordføreren ikke enig i det, og burde det ikke gøres om, sådan at der var mere kontrol med, hvad kommunerne brugte pengene til?

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Så er det ordføreren.

Kl. 14:43

Camilla Hersom (RV):

Jeg er klart enig i, at en af socialministerens meget store opgaver er at have et øje for ældreområdet. Og det, jeg har hørt vores socialminister sige, er, at han tager dyb afstand fra den praksis, man har i et

antal Venstreledede kommuner her i landet, og at han vil tage fat i KL, altså kommunernes organisation, for at få en dialog med dem.

Men mit parti hører altså også til dem, som mener, at vi skal give folk ansvar, og at beslutningerne skal træffes så tæt på borgerne som overhovedet muligt. Jeg mener, at det må være en kommunalbestyrelses opgave at varetage spørgsmålet om, hvilken mad de ældre i kommunen skal have, hvor den bliver fabrikeret, hvordan den kommer ud til dem, og hvilken standard man vil sætte. Det må altså være en opgave, som landets kommuner kan løfte. Men jeg har hørt, at ministeren netop vil gå i dialog med KL for måske at få det her bragt op på et højere niveau.

Kl. 14:44

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak. Så er det hr. Lars Løkke Rasmussen for en kort bemærkning.

Kl. 14:45

Lars Løkke Rasmussen (V):

Tak for det. Også jeg vil gerne ønske Leonora tillykke med de 5 år. Jeg kan forstå, at Leonora havde et ønske, og så havde moren på Leonoras vegne en stribe andre ønsker, som jeg sådan set også deler – altså det med fremtidens Danmark, der skal hænge sammen. Af hensyn til Leonora og alle hendes jævnaldrende er vi jo bekymrede over, at væksten ikke er der, og derfor vil jeg egentlig gerne spørge Leonoras mor, Det Radikale Venstres ordfører, om ikke det er en bekymring, hun deler med os. Og hvis det er, skal vi så ikke gøre noget ved det?

Vi var til sættemøde i Finansministeriet i går og udtrykte lidt forundring over, at regeringen åbenbart er så besat af tanken om nu endelig at vise, man kan noget med Enhedslisten, at man ikke vil lave finanslovsaftale med os. Men det har vi så bøjet os for, og så har vi peget på, at der måske var tre steder, man kunne lave delaftaler: En kræftplan, noget på udlændingeområdet – udlændingeområdet, som presser vores økonomi – og så i forhold til Leonoras fødselsdag, altså en vækstplan 3, som kan sikre, at vi får vækst igen, gang i den private beskæftigelse og jobskabelse og dermed den velstandsforøgelse, der skal til, for at man også i fremtiden får råd til at indfri sine børns fødselsdagsønsker.

Kl. 14:46

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Ordføreren.

Kl. 14:46

Camilla Hersom (RV):

Vi er dybt, dybt optaget af væksten i Danmark, og vi har jo sådan set sammen med Venstre også lavet flere vækstplaner af selv samme årsag. Det er noget, vi er dybt bekymrede for, og som vi også arbejder aktivt for. Men der er jo mange, mange hensyn, der skal leveres på, og der skal være en balance i det.

Der synes vi, at den balance, hvor vi også hele tiden investerer i velfærd, er med til at sikre det Danmark, vi gerne vil have. Og jeg hører jo egentlig også, at hr. Lars Løkke Rasmussen må være enig i det, når han taler om en kræftplan. Vi har jo netop fra regeringens side sat mange millioner af til en forøget og bedre kræftbehandling. Det er jo i virkeligheden penge, som bruges i den offentlige sektor, om man så må sige, og det er et vigtigt hensyn for os, at vi har de rette balancer.

Vi oplever, at væksten er stigende – ikke så meget, som vi kunne ønske, men den er stigende. Og det, der heldigvis er godt, er jo, at beskæftigelsen, som er et hårdt tal – i den forstand, at man kan måle den; det er ikke bare et noget, man har regnet sig frem til i en model – fortsat stiger, og at det jo også vil være med til at trække væksten op.

Kl. 14:47

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Hr. Lars Løkke Rasmussen.

Kl. 14:47

Lars Løkke Rasmussen (V):

Er væksten stigende? Altså, væksten er vel faldet i forhold til de forventninger, som regeringen havde, da vi lavede den sidste vækstplan. Det er egentlig derfor, jeg spørger til, om det kunne have interesse at lave en vækstplan 3. Eller er den radikale ordfører ligesom nået til den konklusion, at nu har vi gjort det, der skal til? Det er jo det, man må tro, for statsministeren omtalte ikke det her med et ord.

Er den radikale ordfører enig i, at nu har vi gjort det, der skal til, og så skal vi bare vente på, at der kommer gang i væksten, der skaber velstand, der skaber forudsætning for velfærd? Eller skal der gøres mere? Det vil jeg gerne spørge om – jeg skal bare på Venstres vegne tilkendegive, at vi ikke synes, vi er i mål.

Vi vil gerne indfri de ønsker, Leonora og hendes generation har. Helt konkret vil jeg da gerne starte med et par rulleskøjter og så bare tilbyde en politik, som altså sikrer, at vi også når Leonora bliver 15 og 25 år har et velstandssamfund. Tillykke med fødselsdagen! (*Munterhed, fordi Lars Løkke Rasmussen fremdrager en gavepakke i farvestrålende papir*).

Kl. 14:48

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Fru Camilla Hersom.

Kl. 14:48

Camilla Hersom (RV):

Det synes jeg godt nok er meget sødt. Tak for det.

Vi er jo aldrig færdige. Vi er kun lige kommet i gang, og jeg synes ærlig talt også, det ville ligne den her regering dårligt, hvis man ikke fortsat havde vækstinitiativer på tapetet i fremtiden. Det sidste fælles initiativ tog vi jo altså i starten af juli måned i år, så det er jo også noget med at lade de initiativer, vi lige har taget, begynde at rulle i gang.

Så har vi fremlagt et finanslovsforslag, som vi er stolte af, hvor vi også kan investere i det samfund, som jeg gerne vil have Leonora vokser op i.

Kl. 14:49

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Så er det fru Lisbeth Bech Poulsen for en kort bemærkning.

Kl. 14:49

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg vil gerne spørge lidt ind til dagpengene igen. Det kommer nok ikke som en overraskelse for ordføreren.

Da VK-regeringen indførte reformen, regnede man sig frem til, at 2.000-4.000 mennesker ville ryge ud af dagpengesystemet. Siden hen har vi så set, at tallet nu er på 48.775 – der er en hjemmeside, sf.dk/sf-dagpengenu, hvor man kan følge med – som er faldet ud af dagpengesystemet.

Vi har jo haft den her diskussion før, og jeg ved godt, at ordføreren vil sige, at nogle er kommet i arbejde. Ja, det ville de være kommet alligevel. SFI-rapporten siger jo, at 1 pct. flere er kommet hurtigere i arbejde på grund af reformen end ellers.

Jeg vil bare gerne spørge ind til, om ordføreren og Det Radikale Venstre vil støtte Socialdemokraterne efter et valg og efter Dagpengekommissionens anbefalinger til en ny model, hvis den model f.eks. indeholder en kortere genoptjeningsperiode og en længere dækningsperiode.

Kl. 14:50

Kl. 14:53

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Ordføreren.

Kl. 14:50

Camilla Hersom (RV):

Vi vil jo tage meget grundigt bestik af de analyser, som Dagpengekommissionen fremlægger, og det vil vi gøre, fordi det er i vores interesse at have et robust, sikkert og attraktivt dagpengesystem.

Men vi synes også, det skal være et rimeligt dagpengesystem, og et dagpengesystem, som rent faktisk hjælper til at få folk i arbejde. Derfor stod vi bag reformen. Som jeg tror jeg allerede har sagt en gang i den her debat, sagde vi allerede på det tidspunkt, at vi syntes, indfasningen var for voldsom, og der taler tallene jo for sig selv.

Jeg håber, at vi kan finde fodslag med partier, vi normalt samarbejder med, når Dagpengekommissionen kommer med deres anbefalinger. Og der synes jeg da, det ville være fantastisk, hvis vi på baggrund af et regeringsoplæg kunne finde et fælles flertal i Folketinget for at lave et endnu bedre dagpengesystem end det, vi har i dag.

Kl. 14:51

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 14:51

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Nu er vi jo nogle partier – DF, Enhedslisten og SF – som har sagt: Kan vi ikke gøre noget for de mennesker, der nu falder ud til nul indtægt og ingen forsørgelse? Der er den midlertidige ydelse, men den er jo midlertidig, og senest er LO-bossen, Harald Børsting, også kommet med fire forslag, hvoraf et handler om at gøre den midlertidige ydelse permanent, indtil der kommer en løsning på dagpengeproblemet.

Kunne en måde at gøre det på ikke være – hvis man også skal leve op til det regeringsgrundlag, der hedder »Et Danmark, der står sammen« – at man sagde: Der er ikke nogen mennesker, der skal stå uden forsørgelse og uden indtægt på grund af en reform, der var bygget på en falsk præmis og blev indført for hurtigt, som ordføreren også siger? Ville det ikke i en krisetid være rimeligt at sikre, at der i det mindste er den her midlertidige ydelse til de folk, der falder ud af systemet, så ingen står uden indtægt?

Kl. 14:52

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Ordføreren.

Kl. 14:52

Camilla Hersom (RV):

Jamen alle har jo adgang til den midlertidige ydelse. Hvis folk vælger ikke at tage den og ikke er i job og ikke går på en uddannelse, så skyldes det jo ikke, at ydelsen ikke er der. Så bliver den aftrappet, men frem til denne måned vil dem, der har været på den midlertidige ydelse, jo samlet set have haft ydelser i op til 4 år – fuldstændig som det var i det gamle dagpengesystem.

Vi mener, at det, der er den bedste kur, er at give folk et job, og det er også det, vi arbejder benhårdt på. Og så har vi altså den helt grundlæggende holdning, at 2 år på dagpenge er lang tid nok, fordi det efter vores opfattelse er helt handicappende at være længere tid på passiv forsørgelse.

Kl. 14:53

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Så kommer vi til den sidste korte bemærkning, som er fra fru Pernille Skipper.

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. Jeg kunne godt tænke mig at vende tilbage til den her massespurt, som der har været i de sidste mange år, primært imellem højrefløjens partier, som altid bliver lidt frustrerede, når de overhaler hinanden højreom, en massespurt, som Socialdemokratiet efterhånden har deltaget i i en del år, desværre, men som De Radikale ellers ligesom har holdt sig for gode til at deltage i, og det handler jo om det her med at kunne genere mennesker med en anden hudfarve mest muligt – og i de her dage åbenbart konkret også om at kunne opføre sig mest grotesk over for mennesker, som er flygtet, og som har kæmpet sig vej væk fra uhyrligheder, fra Assads styre, eller som er flygtet fra noget så grusomt som ISIL, som vi i øvrigt alle sammen er enige om at vi skal bekæmpe. Det havde jeg sådan set troet at De Radikale ville holde sig for gode til, og jeg havde troet, at De Radikale, som jo har været den her ryggrad i regeringen, ville sige fra, så derfor bliver jeg nu nødt til at spørge direkte: Har I byttet dagpengelempelser for udlændingestramminger?

Kl. 14:54

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Ordføreren.

Kl. 14:54

Camilla Hersom (RV):

Altså, jeg kan simpelt hen ikke, slet, slet ikke, genkende det billede, der tegnes. At man påstår, at Det Radikale Venstre skulle bruge sine kræfter på at bekæmpe mennesker med en anden hudfarve, synes jeg godt nok er utroligt at skulle høre på. Vi laver nu en lov, i en helt særlig situation, som giver folk, som kommer, og som ikke er individuelt forfulgte, men som flygter fra krigens rædsler, et ophold i Danmark. Det ophold er i udgangspunktet midlertidigt, for hvis forholdene i Syrien igen bliver gode, skal de naturligvis vende hjem – alt andet ville da være meget mærkeligt. Vi sætter turbo på integrationen, vi laver et sundhedstjek, vi giver dem en vished for deres familiesammenføring. Det kan vi godt forsvare, det er vores svar på, hvordan vi håndterer et helt ekstraordinært stort antal.

Men fru Pernille Skipper ved jo godt, at vi ikke kommer til at afvise en eneste, der har krav på asyl; alle, som kommer til Danmark, og som har krav på asyl, får asyl i Danmark; det er der jo ikke ændret noget som helst ved. Vi skriver nu bare ind i loven, at også dem, som kommer på et andet grundlag end det, der historisk har været grundlaget for at få flygtningestatus og asyl, kommer her på de vilkår. Det synes vi er den måde, vi bedst kan håndtere situationen på, den måde, vi bedst kan skabe klarhed over for de kommuner, som skal modtage de her mennesker, og over for de mennesker selv, i forhold til hvad de har at forvente og forholde sig til.

Kl. 14:56

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Så er der et opfølgende spørgsmål, værsgo.

Kl. 14:56

Pernille Skipper (EL):

Det, som I gør, kan man sige, er, at I siger til mennesker, som har været nogle af de allermest heldige i forhold til at komme væk fra noget så forfærdeligt, at de skal leve i usikkerhed om deres fremtid lidt endnu, som om der ikke har været usikkerhed nok i deres liv, og at deres familie, som i de flestes tilfælde er kone og børn, lige skal vente et år og se, om de kan overleve, indtil de får lov til at komme herop. Nej, det synes jeg ikke er rimeligt, og det troede jeg sådan set heller ikke lå i de radikale gener, hvis man skal sige det på den måde. Men jeg vil bare gerne have svar på mit spørgsmål: Har man sidet i forhandlingslokalerne, i regeringslokalerne, og forhandlet sig

frem til, at De Radikale gik med på de her udlændingestrømninger, til gengæld for at man så bevarer strømningerne i forhold til dagpenge-spørgsmålet og altså ikke forlænger en dagpengeperiode eller en genoptjeningsperiode?

Kl. 14:57

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Ordføreren.

Kl. 14:57

Camilla Hersom (RV):

Jamen jeg synes, spørgsmålet er absurd. Altså, hvis fru Pernille Skipper forestiller sig, at det er den måde, man forhandler i regeringen på om spørgsmål, på tværs af al logik og ræson, dagpenge/flygtninge, så gør hun regning uden vært. Vi bakker op om den nye lov, fordi vi synes, vi kan forsvare den. Det har ikke været nemt for os at finde ud af, hvordan vi kunne lave en pakke, om man så må sige, en Syrienpakke, for de mennesker, som kommer, og som får ophold i Danmark på et andet grundlag, end hvis de var individuelt forfulgte. Men vi tager ansvar for den situation, vi er i. Det synes jeg ikke at Enhedslisten gør. Enhedslisten siger, at man skal bekæmpe ISIL, hvilket alle er enige om, men Enhedslisten støtter jo ikke den danske indsats i Irak, som netop har det formål; det gør Enhedslisten jo ikke. Jeg har ikke hørt, hvad Enhedslistens svar er på, at vi får rigtig, rigtig mange flere flygtninge til Danmark, og at kommunerne siger, at de ikke ved, hvad de skal stille op. Det synes jeg egentlig det ville klæde Enhedslisten at komme med et svar på.

Vi kan godt være ved det, vi fremlægger nu, det er bedre end det, der var i 1990'erne, men inspireret af det, altså den måde, vi tog hånd om de mange tusinde flygtninge, der kom fra Bosnien i 1990'erne, hvor regeringen også var med deltagelse af Det Radikale Venstre. Da var der også tale om midlertidighed; den var kortere end det, vi lægger op til nu. Dengang kunne man ikke få familiesammenføring, men det lægger vi op til at man selvfølgelig kan nu, og man får den vished, at det sker efter et år. Det kan vi godt være ved.

Kl. 14:59

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak til den radikale ordfører. Så er det tid til SF. Fru Pia Olsen Dyhr som ordfører for SF. Værsgo.

Kl. 14:59

(Ordfører)

Pia Olsen Dyhr (SF):

Danmark er et af verdens rigeste, trykkest og lykkeligste lande. Tænk, hvor utroligt det er. En lille ært af et land med 5 millioner mennesker, reelt på størrelse med en by som Hamborg og omegn eller en stor kinesisk provinsby, uden de store naturressourcer og alligevel i superligaen af verdens lande.

Vi påtager os også et internationalt ansvar, når krige raser og mennesker er på flugt. Det skal vi blive ved med. Vi er netop blevet et stærkt samfund, fordi vi har løftet os i fællesskab. Vi har skabt et stærkt samfund; et samfund, der giver os alle en plads på skolebænken; et samfund, som kvitterer med en tryk alderdom, når vi igen et helt liv har knoklet; et samfund, som ikke lukker sig om sig selv; og et samfund, hvor pengepungen ikke afgør, hvem der kan gå ind og ud af hospitalets indgang.

Danmark har skabt stor opsigt i hele verden på grund af vores succes, ikke mindst har vi været gode til at gøre problemer til udfordringer; udfordringer, der skal findes løsninger på; løsninger, man oven i købet kan tjene penge på; løsninger, der er job i. Vi er kort sagt verdensmestre i at finde løsninger på de store globale udfordringer: global opvarmning, fødevaremangel, sundhed, velfærd, adgang til rent drikkevand. Derfor er Danmark også langt mere kendt og an-

erkendt i verden, end vores størrelse og økonomiske betydning berettiger til.

Det er nemt at drive virksomhed i Danmark. Vi tager os af hinanden. Vi har et stærkt demokrati, og vi ligger på samme tid globalt i bund på kriminalitet og i top på velstand, velfærd og ligestilling, et samfund, hvor virksomheder kan skabe fremskridt, og et samfund, hvor de fleste kan vokse op og udleve deres potentiale til gavn for alle. Alt det gør tilsammen Danmark til mulighedernes land.

På trods af den her succeshistorie kæmper de borgerlige partier lige nu en intern kamp om, hvem der hurtigst kan afvikle vores velfærdssamfund. De sætter spørgsmålstejn ved det samfund, vi sammen har bygget op gennem generationer. De ønsker et opgør med ligemageriet og misundelsestyraniet, som de uden respekt reducerer generationers hårde kamp for vores samfund til.

Hvor ser vi det? Jo, de massive forringelser af dagpengene i 2010 midt i en økonomisk krise er et sted at starte. Det har i den grad røket ved hele vores fleksible model på arbejdsmarkedet og dermed ved selve rygraden i vores samfund. Og vores velfærd står til en rundbarbering, og tusindvis af stillinger som sygeplejersker, læger, pædagoger og social- og sundhedsassistenter vil blive nedlagt. Og så vil en ambitiøs klimapolitik blive aflyst, mens landbruget står til at få grønt lys til at sprøjte og pløje, hvor de har lyst, til skade for natur og vandløb og vores sundhed. Vores fællesskab, planetens fremtid, troen på investering i det enkelte menneske, alt det vil de borgerlige sætte over styr.

Danmark er stadig præget af den krise, som blev skabt, ikke af skattetrykket, men af liberalisternes afregulering af banker og finanssektoren. Det tager altså længere tid at komme ud af krisen end forventet, og det skyldes især, at det går rigtig sløjt i en række europæiske lande. Det præger naturligvis også udviklingen i Danmark. Automatreaktionen fra de borgerlige er ret simpel, ligesom den er forudsigelig og forkert – flere skattelettelser til erhvervslivet og lavere lønninger.

Men virker det? Er det ikke det helt centrale spørgsmål, vi bør stille os som politikere? Virkede skattelettelserne under den borgerlige regering? Rustede de Danmark mod den økonomiske krise? Hjælp det, at man først alt for sent skiftede Lomborg ud med bare lidt sund fornuft, når det gælder klimaet? Og førte fattigdomsydelserne til andet end, ja, flere fattige? Nej, det virkede ikke dengang, og det vil ikke virke i dag, og det vil heller ikke gøre det i fremtiden, lige meget hvilket reklameslogan Venstre så vælger at pakke det ind i.

Men hvad virker så til gengæld? Det gør det, når man stopper med at spendere i øst og vest, stopper med at klatte pengene væk på skattelettelser og privathospitaler, stopper med at lade finanssektoren gamble og landbruget svine. Man skal i stedet bevidst og målrettet investere i fællesskabet, vores planet og det enkelte menneske.

De virksomheder, som vælger at slå sig ned i Danmark, gør det jo lige præcis, fordi de danske virksomheder altid har sat sig på viden og nye produkter, og de har højt kvalificeret arbejdskraft og et fleksibelt arbejdsmarked, fordi der er tryk i Danmark og der er lav kriminalitet, og fordi vores skoler og sygehuse fungerer, og fordi arbejdsmarkedet er moderne.

Danmark er ikke blevet et rigt samfund ved at have den laveste skat, den dårligste velfærd eller de ringeste lønninger – tværtimod.

Kl. 15:04

Derfor er de borgerlige partiers interne hanekamp om, hvem der kan skære mest i velfærden, en taberstrategi. Vi skal bygge videre på de styrker, vi har. Vi er jo netop lykkedes med det unikke – at forene økonomisk velstand, bæredygtig udvikling og personlig frihed og social tryghed. Og en vigtig del af den danske succes er vores fleksible arbejdsmarked. Den skaber tryghed, når vi mister arbejdet. Vi har et socialt sikkerhedsnet, og virksomhederne kan så til gengæld let omstille.

Krumtappen i det er dagpengesystemet. Det er vores sikkerhedsnet, når vi i perioder mister arbejdet; et sikkerhedsnet, som generationer har udviklet og opbygget; et sikkerhedsnet, så vi som mennesker og samfund ikke står stille; og et sikkerhedsnet, som gør, at vi hele tiden kan udvikle os og gribe nye muligheder. Det skaber tryk og dermed en enorm fleksibilitet.

Eller måske skulle jeg i virkeligheden tale i datid. Det gav tryk. For dagpengeforringelserne er jo en bombe under den tryk og det fleksible arbejdsmarked. Over 40.000 mennesker har mistet retten til dagpenge siden 2013, og bag de 40.000 mennesker gemmer der sig altså mennesker med liv og historie som f.eks. en tidligere reklamevinde fra Østjylland, som så sit arbejde flytte ud af landet. Hun er nu på dagpenge. Manden er lærer og har haft stress og er også arbejdsløs og har søgt mere end 700 job, endda på Anholt – alt fra lærerstillinger i hele landet til kantinejob, postjob og job som jordbærplukker. Om nogle få måneder mister også han dagpengene.

Eller for den sags skyld er der Marianne, der blev fyret efter 30 år. Hun arbejdede som køkkenleder på det kommunale plejehjem, og efter hun blev fyret, har hun taget alt det arbejde, hun kunne få. Det er stadig væk ikke nok til at få dagpenge i de perioder, hvor hun ikke kan få arbejde. Som hun skriver til mig, er hun bare interesseret i at få et job. Hun har arbejdet hver eneste dag, siden hun forlod folkeskolen. Hun kan bare ikke få et fuldtidsjob.

Det er bare to eksempler på helt almindelige hårdtarbejdende danskere, der mærker de borgerlige dagpengereform. Det er ikke dovne mennesker. Mest af alt ønsker de sig et arbejde, og indtil det sker, er det altså vores job at give dem muligheder og håb – ikke det modsatte.

Dagpengeforringelserne er mere end de konkrete mennesker, der kommer i klemme. Det er også mennesker, der ser deres liv smuldre. Dagpengereformen er nemlig en trussel mod hele vores arbejdsmarked og i sidste ende det samfund, vi holder af. Folk holder op med at søge nye job, folk bliver usikre, folk føler sig utrygge, og virksomhederne vil møde langt mindre fleksibilitet. Det må vi handle med tanke på – det har vi en pligt til som ansvarlige politikere. Så kære regering: Saml nu de partier i Folketinget, som ønsker en løsning, og lad os lave en aftale.

Vores styrke som samfund ligger også i en insisteren på, at hvert enkelt menneske kan og vil bidrage; at vi alle hver og en har noget at tilføje; at vi alle har ressourcer, vi som samfund ikke har råd til at lade gå til spilde. Og det kræver, at vi investerer i mennesker.

I SF vil vi gerne bruge et spirende opsving på at investere i mennesker, investere i fællesskaber og ikke mindst investere i en bæredygtig fremtid for vores børn og børnebørn. Vi vil investere i en god folkeskole og gode daginstitutioner. Danmark er og skal fremover være landet, hvor alle uanset størrelsen på forældrenes pengepung kan få en uddannelse og stræbe efter det liv, de ønsker. Det kræver flere pædagoger i institutionerne, så børnene kan få den opmærksomhed fra de voksne, som er så vigtig. Vi skal styrke den tidlige indsats over for sårbare børn og familier ude i kommunerne, og så skal der investeres i folkeskolen, så inklusionen af sårbare elever kan komme godt i mål. En god barndom varer som bekendt hele livet.

Et stærkt Danmark er også et bæredygtigt Danmark. Det er et Danmark, der tænker fremad og handler med tanke på fremtiden allerede i dag. Vi skal skubbe på for en bæredygtig udvikling både herhjemme og globalt. Flere skal forbedre deres levevilkår, uden at vi ender i en klimamæssig og miljømæssig katastrofe. Netop de globale udfordringer giver Danmark nogle muligheder, vi skal gribe. Jordens befolkning vokser lige nu med 77 millioner mennesker om året, og vi er hastigt på vej mod 9 milliarder indbyggere på kloden. Vi skal alle sammen spise og have rent drikkevand og mere velstand fra Kina til Canada. Udfordringen er, at vi skal gøre det på mindre plads med mindre ressourceforbrug og med mindre udledning af CO₂. Her kan vi noget i Danmark – vi kan levere løsningerne på de

problemer, de står med rundtomkring i verden. Det skaber ikke kun en fordel for vores planet, men det skaber eksporteventyr og ikke mindst nye arbejdspladser.

Jeg startede med at sige med den her forfærdelige stemme – det beklager jeg – at Danmark er en lille ært på det store verdenskort, men vi er et stærkt samfund; et samfund, vi skal værne om og udvikle; et samfund, der bringer det bedste frem i os som mennesker og i vores virksomheder. Og vi står lige nu ved en skillevej. Skal det fremover være sådan, så kræver det handling. Lad os finde en dagpengeløsning nu, lad os investere i vores børn og folkeskole, lad os investere i vores planet og nye arbejdspladser, lad os løfte opgaven sammen, som vi har gjort gennem generationer. På den måde kan Danmark også fremover være det land, der giver flest de bedste muligheder og levevilkår. Tak for ordet.

Kl. 15:10

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak til ordføreren. Der er indskrevet flere til korte bemærkninger, så jeg håber, stemmen holder. Først er det fru Tina Nedergaard fra Venstre.

Kl. 15:10

Tina Nedergaard (V):

Tak. Jeg synes nu ikke, ordføreren skal være så ked af sin stemme. Vi ved i Venstre, at hver stemme tæller, uanset hvordan den måtte lyde på valgdagen. God bedring med det.

Vi kunne ikke rigtig få noget svar fra den socialdemokratiske ordfører, og jeg forventer heller ikke, at fru Pia Olsen Dyhr skal stå til ansvar for regeringens politik i alt og et nu, hvor SF har valgt at træde ud af regeringen. Jeg synes alligevel, det er interessant, at SF angriber blå blok for at ville bringe den offentlige sektor i armod og ville spare i den offentlige sektor, når det, man kan konstatere, er, at der er sparet 17.000 varme hænder i fru Helle Thorning-Schmidts statsministerperiode. Det er immer væk en periode, hvor SF's dels har været i regering, dels jo altså også har ageret støtteparti. Så hvad er SF's holdning egentlig til, at man skærer i den offentlige service fra regeringens side? Det er det ene spørgsmål. Det andet kan jeg se jeg nok bliver nødt til at vente med til den efterfølgende korte bemærkning.

Kl. 15:11

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Ordføreren.

Kl. 15:11

Pia Olsen Dyhr (SF):

Der er ingen tvivl om, at mens SF sad i regering, havde vi jo ikke nogen vækst i den offentlige sektor, fordi vi skruede op efter en økonomisk krise, som de borgerlige jo havde valgt ikke at tage vare om i god tid. Og det koster, det tager tid. Den oprydning var vi med til, mens vi sad i regering. Det vil jeg gerne sige ærligt, for det har også skabt det råderum, som gør, at vi nu faktisk kan øge væksten i den offentlige sektor.

Det, Venstre jo derimod vil, er at fastholde en nulvækst i den offentlige sektor fremadrettet, og det er alvorligt, for vi har allerede nu kunnet se, at det har konsekvenser i kommunerne. Det kan man ikke lukke øjnene for.

Kl. 15:12

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Fru Tina Nedergaard.

Kl. 15:12

Kl. 15:15

Tina Nedergaard (V):

Tak. Lad os så anerkende, at det er det rum, der er skabt, og som vi så ønsker at bruge til skattelettelse, så det bedre kan svare sig at skabe private arbejdspladser i Danmark, men som regeringen så i en eller anden udstrækning afsætter til at komme overens med SF og Enhedslisten i finanslovsforhandlingerne. Så skal jeg blot høre: Stillet over for valget mellem at finansiere de mange ekstra asylansøgere, som regeringen nu har måttet se i øjnene at der kommer, i forhold til, hvad der var lagt op til i finanslovsforslaget, på den ene side og på den anden side at få lempet dagpengereglerne, hvad vælger SF så? Vil man finansiere flere asylansøgere, eller vil man lempe dagpengereglerne? Man kan jo ikke få alt i denne verden.

Kl. 15:13

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Ordføreren.

Kl. 15:13

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nej, men Venstre vil rigtig gerne have skattelettelse for tocifrede milliardbeløb, hvis det stod til Venstre. Jeg synes jo, det er fair nok at lave den der skelnen, i forhold til hvordan Danmark skal klare sig i fremtiden, for hvis man vil lave massive skattelettelse, som vi jo så de borgerlige lave i 00'erne ad tre omgange, og derved udviste de ikke rettidig omhu til netop at gardere Danmark mod den økonomiske krise, man gik ind i, er det jo faktisk uambitiøst. I gjorde intet for at skabe nye arbejdspladser; I mistede til gengæld 200.000 private jobs, mens I sad ved magten. Den her regering har skabt arbejdspladser, og derfor accepterer jeg ikke den der falske modsætning, der handler om, om vi skal behandle de asylansøgere, der kommer til Danmark, ordentligt – det ville I jo også skulle have forholdt jer til – eller om der skal være rum i dansk økonomi til at gøre noget ved dagpengeforringelserne. Og det mener jeg der skal være, fordi det skaber tryghed, som gør, at folk faktisk tør skifte arbejde. Det er noget af det, der er udfordringen lige nu. Det er at skabe fleksibilitet på arbejdsmarkedet. Den er stærkt udfordret på grund af den utryghed, I har skabt med dagpengereformen.

Kl. 15:14

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Hr. Lars Barfoed fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:14

Lars Barfoed (KF):

På trods af en lidt svigtende stemme lykkedes det jo fru Pia Olsen Dyhr at sige rigtig mange ting, som man kunne tage fat i. Jeg vil tage fat i to ting, dels noget med arbejdspladser, dels noget med klimaet.

Jeg kan forstå, at fru Pia Olsen Dyhr mener, at måden, vi skal komme ud af krisen på, hvor vi altså har for få arbejdspladser, er, at vi skal investere mere i fællesskabet. Det er en SF-måde at sige på, at vi skal bruge flere offentlige kroner. Er det ikke korrekt, at det vil betyde større underskud, mere gæld og mindre velstand til de kommende generationer, til vores børn og børnebørn, for det er dem, der skal betale gælden af?

Har jeg ikke lidt ret i, er mit spørgsmål til fru Pia Olsen Dyhr, at det, der i virkeligheden betyder noget, er, at vores private virksomheder tjener penge, så de kan skabe arbejdspladser og tjene penge, så vi får råd til den gode offentlige sektor, som vi jo alle sammen gerne vil have? Men vi skal satse på private virksomheder, private arbejdspladser. Det er det, der skaber en solid vækst og velstand, også for de kommende generationer.

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Ordføreren.

Kl. 15:15

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg synes, det er meget tankevækkende, at De Konservative kan have så gammeldags en erhvervs politik, for hvis man kigger ud i virkeligheden, hvis man besøger erhvervsvirksomheder, så er det første krav, de kommer med, ikke flere skattelettelse. Det første krav, de kommer med, er: Lav noget klog regulering; prøv at sørge for at gøre det, I laver på Christiansborg, på en klog måde. Lad mig bare prøve at komme med et eksempel:

EnviDan, der er en vandvirksomhed, som ligger i Aalborg, og som faktisk vokser rigtig meget i øjeblikket, er vokset fra at have tre medarbejdere til nu at have 177 medarbejdere. Det er de, fordi vi bl.a. har stillet krav om klimatilpasning. Vi har stillet krav om, hvordan man passer på vores vand, bl.a. også, hvordan man passer på vores spildevand. Det vil sige, at vi har lavet lovgivning, og det er til fordel for danskerne, fordi de kan regne med, at det vand, de drikker, ikke er forurenset. Det er sådan set meget rart at vide som borger i det her land.

På den anden side har det skabt en stor succes, som faktisk vokser ude i verden, for de løsninger vil resten af verden også have. Det er noget af det, de efterspørger lige nu. De spørger: Kan I lave noget mere regulering, bl.a. om rent drikkevand, for det gør så, at vi efterfølgende kan eksportere de løsninger til resten af verden? Så det der med at tro, at skattelettelse er det, der skaber fremtidens arbejdspladser, er virkelig fortid.

Kl. 15:16

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Hr. Lars Barfoed.

Kl. 15:16

Lars Barfoed (KF):

Det tror jeg ikke helt vi bliver enige om, men jeg synes, det er godt, at vi får anskueliggjort forskellen i dansk politik. For fru Pia Olsen Dyhr kan netop kun tale om – ja, så vil jeg også bruge ordet gammeldags, undskyld, når fru Pia Olsen Dyhr nu gør det – gammeldags socialistisk politik i en eller anden tro på, at mere regulering og højere offentlige omkostninger skulle skabe velstand og arbejdspladser. Det gør det altså ikke, det skaber det modsatte.

Vi er jo så enige om, at vi skal have en god offentlig sektor, men det kræver altså, at der bliver tjent nogle penge her i landet, så vi kan finansiere den. Vi er også enige om, at vi skal gøre noget ved klimaet, og der lyder det også sådan, at kom en borgerlig regering til, ville det gå helt galt med det.

Er det ikke korrekt, er mit spørgsmål til fru Pia Olsen Dyhr, at fru Pia Olsen Dyhr og jeg i fællesskab med andre her i salen faktisk under en borgerlig regering, mens jeg var transportminister, investerede mere end nogen sinde i jernbaner og cykelstier, rigtig grøn transportpolitik, og at vi nu kan se i hele landet, at der bliver bygget jernbanestrækninger, cykelstier og alt muligt, som også understøtter klimaet? Er det ikke korrekt, at det blev gennemført under en borgerlig regering?

Kl. 15:17

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Ordføreren.

Kl. 15:17

Kl. 15:20

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det er rigtigt, at man lavede en grøn transportaftale, mens hr. Lars Barfoed var transportminister, og det vil jeg sige var noget af det mest visionære, der overhovedet skete under den borgerlige regering; det er der ingen tvivl om. Vi fik investeret i kollektiv trafik, og vi fik også lavet en del cykelstier. Den credit vil jeg gerne give hr. Lars Barfoed.

Når det handler om fremtidens arbejdspladser – og jeg taler ikke om sådan en kæmpe stor offentlig sektor, og at vi skal have offentlige job; jeg taler om, hvad det er, der skaber private job i Danmark, og hvad det er, der gør, at vi øger eksporten ud af det her land – så ved vi, at det, Danmark lever af, er, at danske virksomheder eksporterer i stor stil til resten af verden.

Hvad er vores succeshistorier? Jo, det er jo bl.a. Grundfos og Danfoss, som er virksomheder, der leverer energibesparende løsninger. De har pumper, de har termostater, som sælges til et land som Rusland, hvor man ellers regulerede varmen i rummet ved at åbne og lukke vinduet. Det er en kæmpe eksportsucces. De er ikke dukket op af sig selv. Det er, fordi vi har stillet krav i Danmark om, at vi skulle lave energibesparelser i statslige bygninger. Det har så langsomt betydet, at de her virksomheder er vokset op og er blevet nogle store spillere på det globale marked. Det er et eksempel.

Det andet eksempel er Novo Nordisk, som jo, dengang de dukkede op og lavede insulin, fik mulighed for at levere det gratis til danskerne, fordi staten betalte. Det gør de ikke mere, men sådan var det i begyndelsen. De fik et stærkt hjemmemarked og er en af de største spillere på det globale marked.

Se, det er visionær erhvervspolitik, det er ikke bare det der med at tro, at hvis vi kaster pengene ud over det hele, så klarer de det nok.

Kl. 15:19

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Så er det hr. Jakob Engel-Schmidt for en kort bemærkning.

Kl. 15:19

Jakob Engel-Schmidt (V):

Tak for det. Jeg vil egentlig gerne erklære mig som en hemmelig beundrer af fru Pia Olsen Dyhr – nærmere betegnet en beundrer af fru Pia Olsen Dyhrs politiske fleksibilitet, som jo er på et niveau, der er det danske gymnastiklandshold værdigt.

I 2½ år har SF siddet i regering og har været med til at vedtage vækstpakker med skattelettelser på både arbejde og for virksomhederne. De er gået glip af betalingsringen, finansskatten, millionærskatten – listen er lang. Ministerbilerne er nu kørt, og nu er man tilbage ved SF-classic. Har man ikke, når man står op om morgenen, som partileder en slags moralske tømmermænd, hvor man lige så stille og roligt igen og igen må udtale: Vi har svigtet vores værdier; vi har svigtet vores vælgere? Og stoler folk på den politik, vi fører, nu, hvor vi ikke længere er i regering? Man kunne spørge: Var det det værd?

Det, jeg så vil spørge om, er, for jeg kan mærke, at indignationen er så tyk, at man kan skære den ud og servere den som kage til de tilstedeværende, og selv da vil der stadig væk være noget tilovers, når samtalen kommer ind på dagpengene: Er partilederen fra SF villig til at stille dagpengekravet ultimativt i de finanslovsforhandlinger, der er på vej? Tør SF stå fast, eller er det bare teatertorden?

Kl. 15:20

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Ordføreren.

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu kan det jo være, fordi ordføreren er en ung mand, at han ikke kan historien. Derfor tænkte jeg, at jeg vil ridse historien op. I 2010 vedtog Venstre og Konservative sammen med Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre en dagpengereform. SF stemte imod. Man kan godt blive i tvivl om det, når man hører på spørgeren, men SF stemte faktisk imod. Det gjorde vi sammen med Socialdemokraterne, og det gjorde vi sammen med Enhedslisten.

Mens vi sad i regering, arbejdede vi faktisk på at mildne dagpengereformen, og sammen med de øvrige regeringspartnere lykkedes vi i sommeren 2013, bl.a. sammen med Enhedslisten, med at få lavet nogle forbedringer, som meget klart gjorde indfasningen bedre end den, der lå i det makværk af en dagpengereform, som Venstre og Konservative havde lavet, som jo var meget alvorlig for folk, der var ved at miste hele deres forsørgelsesgrundlag.

Vi fortsætter sådan set den kamp. Jeg har ikke en rygrad som en regnorm. Den er sådan set ret stiv og fast, kan jeg love hr. Jakob Engel-Schmidt. Derfor kæmper vi videre for at få dagpengeforbedringer. Der er sådan set en ganske rød tråd i det arbejde.

Det, jeg synes er tankevækkende, er, at hr. Jakob Engel-Schmidt siger, at man som et politisk parti ikke må indgå kompromiser. Jeg har ellers lige hørt spørgerens egen partiformand sige her fra talerstolen: Jo, Venstre går da ind for nulvækst, men nu må vi jo se, når vi kommer i regering, for vi kan jo ikke få al vores politik igennem. I virkeligheden vil det fair spørgsmål vel være: Vil Venstre stå fast på en nulvækst ligegyldigt hvad, når de kommer i regering?

Kl. 15:22

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Så er det hr. Jakob Engel-Schmidt igen.

Kl. 15:22

Jakob Engel-Schmidt (V):

Jeg takker ærbødigt og ydmygt for den historielektion. Den kan jeg jo altid bruge. Der er så bare et par småting, jeg forundres over nu, hvor jeg er blevet belært. Såfremt man mener, at man har gjort det så fremragende nu, hvor man har opgivet de væsentlige elementer i det meste af sit valgprogram, og såfremt man mener, at det er en succes, vil jeg nødig se, hvordan en fiasko ser ud.

Men jeg mindes jo også, at partilederen udtalte her for nylig, at den her Dagpengekommission er en syltekrukke, og jeg husker også, da partilederne og jeg mødtes i Debatten om det her med nyttejob, at der måske ikke var sådan den store begejstring at spore efterfølgende. Men min undren går egentlig også på, at når man nu er så socialt indigneret på vegne af de her mennesker, hvorfor nævner man så ikke de 30.000 danske selvstændige, der hver eneste morgen står op, som måned efter måned går på arbejde, men som har en gennemsnitlig indkomst på niveau med kontanthjælpen? Det er jo sådan en strategisk målsætning, som SF har sat sig, at tale om dagpengemodtagere i stedet for at tale om mennesker, der rent faktisk har mere brug for hjælp. Jeg undres, men hvis fru Pia Olsen Dyhr mener, at det hverken er et moralsk eller politisk problem, er alt jo fryd og gammen – og tillykke med det.

Kl. 15:23

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Ordføreren.

Kl. 15:23

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg synes bestemt, at man skal stå på mål for sine holdninger. Det har SF gjort, og det gør vi stadig væk. Jeg synes, at vi har leveret rigtig mange ting, mens vi sad i regering. Vi har også indgået kom-

promiser. Det tror jeg at ethvert parti i en regering er nødt til at indgå. Jeg tror også, at den tidligere VK-regering har indgået kompromiser. Men det er fair nok, jeg kan godt lide, at man, når man er ung, er meget idealistisk og aldrig tror, at man skal indgå et kompromis.

Jeg vil i forhold til Dagpengekommissionen sige, at der er nogle ting, der har ændret sig. Den diskussion, vi havde tidligere, var om, at Dagpengekommissionen skulle lancere sit forslag før et valg, men efter at vi er trådt ud af regeringen, har regeringen besluttet, at den skal lancere sit forslag efter et valg. Derfor kan man med rette sige, at det jo ligesom ikke er muligt for danskerne klart at tage stilling til det her spørgsmål ved næste valg, altså til, hvad de vil vælge. Jeg synes, at det vil være rimeligt at give danskerne en mulighed for det ved at sige: Hvis I vælger os, får I den her model; hvis I vælger de blå, får I den her model. Det er i virkeligheden derfor, at vi har lavet den kampagne, som vi har lavet.

Når det gælder danskernes lyst til at arbejde, synes jeg, at hr. Jakob Engel-Schmidt skal notere sig, at Skatteministeriet jo har gennemgået det, og det mest tankevækkende er, at det, hvis den præmis passede, ville være otte ud af ti lavtlønnede, der ikke skulle gå på arbejde; så skulle de ligge derhjemme på sofaen og sige hurra. Men sådan er danskerne jo ikke. Her går hr. Jakob Engel-Schmidt helt galt i byen med hensyn til danskernes grundlæggende dna. De vil gerne arbejde, og de vil gerne bidrage til samfundet. De er ikke nassere eller snyltere. De er noget helt andet; de vil gerne arbejde. Det tror jeg sådan set også at de skal have lov til. Lad os så sammen finde nogle jobs.

Kl. 15:24

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak til ordføreren. Så er det fru Karina Adsbøl for en kort bemærkning.

Kl. 15:24

Karina Adsbøl (DF):

Jeg er glad for at høre, at ordførerens ryg har det bedre end halsen.

Ordføreren siger, at SF ikke går ind for skattelettelse. Kan ordføreren bekræfte, at SF har stemt for skattelettelse, heriblandt også selskabsskattelettelse? Jeg husker også, at der var en skattereform – og der var en værre ballade i ordførerens parti, i forhold til at der var en, der ikke ville stemme for den – som var meget skæv, for den ramte jo netop de mennesker, der var på overførselsindkomst, rigtig hårdt, og derfor skrev handicaporganisationer m.fl. også til os, at det ramte dem rigtig hårdt. Men det er noget, ordførerens parti har stemt for og været med til at vedtage. Er det noget, ordføreren fortryder, altså at have indgået de her aftaler?

Kl. 15:25

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Ordføreren.

Kl. 15:25

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nej, SF fortryder ikke skattereformen. Jeg synes, noget af det, der var vigtigt ved skattereformen var, at man jo bl.a. lavede en skattelettelse for nogle af dem, der tjener allermindst i det her land. Det giver sådan set rigtig god mening. Og vi er heller ikke generelt imod skattelettelse, de skal bare have en rigtig social dimension. Så hvis vi kunne blive enige om herinde at lette skatten for dem, der tjener mindst i det her land, f.eks. finde en beskatning på finansielle transaktioner, så vil SF bestemt gerne være med. Det er ikke et principielt standpunkt, men hvis vi bliver stillet over for det valg, som Venstre jo stiller os over for, altså om vi vil have velfærd eller skattelettelse, skal der ikke være nogen tvivl om, at så vælger SF velfærd.

Der kunne det jo være interessant at vide hvor Dansk Folkeparti er på vej hen, for det lyder jo netop lige nu, som om I er villige til i

virkeligheden at sluge den ene skattelettelse efter den anden på bekostning af vores fælles velfærd.

Kl. 15:26

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Fru Karina Adsbøl.

Kl. 15:26

Karina Adsbøl (DF):

Jeg tror, ordføreren udmærket godt ved, hvor Dansk Folkeparti står – vi har sagt 0,8 pct. Det sagde vi også tidligere, og det var en fælles plan dengang. Og jeg kan da huske, at ordførerens daværende formand, hr. Villy Søvndal, var ude at sige blodbad, massakre – tror jeg det var – og hvad ved jeg. Og det var hr. Ole Sohn vist også ude at sige.

Men det interessante er jo så: Hvad vil SF nu? SF siger nu, at de ikke har fortrudt nogen af de aftaler, de har indgået. Og så kan jeg også forstå, at de ikke har fortrudt kontanthjælpsreformen, at de ikke har fortrudt førtids-fleks-reformen – faktisk nogle af de reformer, som SF værner om, i hvert fald dem, de siger de værner om. Så derfor er det interessant nu at høre, at ordføreren siger, at de ikke har fortrudt noget. Men alligevel synes jeg, at ordførerens parti står hennene ved håndvasken og vasker hænder i forhold til at sige, at man gerne vil trække en masse ting tilbage.

Kl. 15:27

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Ordføreren.

Kl. 15:27

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nej, det synes jeg faktisk ikke har været SF's tilgang til det at træde ud af regeringen. Vi har både stået på mål for det, da vi sad i regering, og det har vi også gjort, efter at vi er trådt ud af regeringen.

Jeg synes, det er meget tankevækkende, at Dansk Folkeparti går meget op i, at de gerne vil sikre velfærden, de vil gerne øge velfærden med 0,8 pct., og fru Karina Adsbøl siger: Det er vigtigt for os. Men samtidig siger hr. Kristian Thulesen Dahl, når han står på talerstolen, at man ikke har nogen ultimative krav til en fremtidig blå regering, blot det er hr. Lars Løkke Rasmussen, der bliver statsminister i Danmark. Det vil sige, at Dansk Folkeparti også er villige til at indgå kompromiser på bekostning af velfærden. Så jeg synes ikke, vi skal stikke hinanden blå i øjnene. Jeg synes, vi skal være ærlige over for hinanden og sige: Jo, nogle gange indgår man et kompromis, og så står man også på mål for kompromiset.

Men bare så der ikke er nogen tvivl: SF foretrækker altså velfærd frem for at give skattelettelse til de rigeste i det her land, og det kommer vi til at fortsætte med at kæmpe for.

Kl. 15:28

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak. Så er det hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 15:28

Torsten Schack Pedersen (V):

Når man lytter til fru Pia Olsen Dyhr, og i øvrigt også når man har lyttet til statsministeren og den socialdemokratiske ordfører, tænker man lidt på, hvad det er for en virkelighed, der er tale om. For der er ikke det, der ikke var galt under den tidligere regering – alt var forfærdeligt, det kunne nærmest ikke blive værre – men alligevel, og jeg ved ikke helt hvorfor, har man så i sit regeringsgrundlag skrevet, at man bygger videre på VK-regeringens økonomiske politik i bredeste forstand. Den tordner man så mod nu. Det virker bare rimelig historieløst, men så meget for det zigzag.

Se, ordføreren siger, at SF er imod skattelettelser, og det er fair nok. Men på spørgsmålet fra fru Tina Nedergaard fik vi jo ikke noget svar på, om SF vil prioritere øgede velfærdsudgifter eller honorere de stigende omkostninger, der er på asylområdet. Er det, fordi SF vil begge dele og så kombinere det med stigende skatter og afgifter til danskerne?

Kl. 15:29

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Ordføreren.

Kl. 15:29

Pia Olsen Dyhr (SF):

SF forestiller sig ikke, at vi skal til at lave skatteestimer i Danmark. Vi vil kigge på det konkrete estimat, som jeg ved man sidder og regner på i øjeblikket i ministerierne, af, hvad det kommer til at koste. Jeg har hørt de borgerlige partier kaste forskellige tal ud i forhold til asylomkostningerne, men jeg har faktisk ikke hørt Finansministeriet eller for den sags skyld Social- og Integrationsministeriet komme med et konkret tal for, hvad omkostningerne kommer til at blive. Det bliver vi for det første nødt til at have på bordet, før vi begynder at forholde os til det.

For det andet er der ingen tvivl om, at SF kommer til at prioritere velfærd i den her finanslovsforhandling. Jeg håber bestemt, at vi kan lave en finanslov med regeringen, der bl.a. sætter fokus på vores børn, så vi sørger for, at vi kan få flere pædagoger i daginstitutionerne, at vi netop kan få lavet en bedre inklusion i folkeskolen, og ikke mindst at vi får øget den grønne indsats her i Danmark. Det kan vi godt gøre inden for det økonomiske råderum, der er i dansk økonomi, uden at det vil være økonomisk galimatias.

Kl. 15:30

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 15:30

Torsten Schack Pedersen (V):

Det synes jeg er modigt sagt af SF. Altså, man kender godt nok ikke tallet, der er ikke rigtig nogen i regeringen, der har løftet sløret for det, men SF er sikker på, at det nok går. Det synes jeg er modigt. Derfor er det bare væsentligt for mig så at få helt styr på, om SF udelukker, at en finanslovsaftale med SF kan indeholde skatteestimer. Vil SF give den klare sikkerhed til danskerne, til erhvervslivet, til virksomhederne, at skal SF medvirke i en finanslov, kommer der ikke stigende skatter og afgifter?

Kl. 15:31

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Ordføreren.

Kl. 15:31

Pia Olsen Dyhr (SF):

Næh, det vil jeg da ikke udelukke. Det kommer da an på den konkrete forhandling. SF går ikke til forhandlingerne med forslag om skatteestimer. Det vil jeg bare sige ikke er SF's politik. Men finansloven indgås ikke kun med SF, det vil jeg også gøre opmærksom på. Desværre har vi ikke nok stemmer. Vi ville ellers gerne være alene om at være parlamentarisk grundlag for den her regering, men det er vi ikke. Sådan er den parlamentariske tradition her i Folketinget, og derfor skal jeg heller ikke garantere for, hvad andre partier kan finde på i forbindelse med finanslovsforhandlingerne.

Kl. 15:31

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 15:32

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Ud over at jeg har lidt svært ved at forstå venstrefløjens evige optagethed af overførselsindkomster i stedet for arbejdspladser, har jeg bare et spørgsmål om dagpengene. Da SF gik i regering i 2011 med fru Pia Olsen Dyhr som minister, accepterede man jo dagpengereformen som udgangspunkt. Dermed har SF jo sagt ja til dagpengereformen. Hvorfor står man så og lader, som om man ikke har givet det tilsagn, da man indtrådte i regeringen i 2011?

Kl. 15:32

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Ordføreren.

Kl. 15:32

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg synes, det er sjovt, at ordføreren er meget optaget af, at jeg kun taler om overførsler og ikke job, og så stiller han mig et spørgsmål om dagpengesystemet. Men hvis jeg skal være ærlig, synes jeg måske, det tyder på, at ordføreren slet ikke har hørt min tale. For hovedparten af min tale handlede om, hvordan vi skaffer fremtidens arbejdspladser i Danmark, hvordan vi gennem klog regulering, i stedet for de der 22 mia. kr., vi bruger på erhvervsstøtte hist og pist, fokuserer de penge. Det er noget af det, jeg har lavet som handelsminister i den tidligere regering, hvor SF sad, og hvor vi netop var meget optaget af, hvad det er, der styrker danske virksomheders position på det globale marked.

Det har også betydet, kan man jo se, at vores eksport stadig væk er stigende. Så det er jo ikke, fordi SF ikke er optaget af job – det er noget af det, vi er allermost optaget af – men når folk mister deres job, skal man også være opmærksom på, at hvis der ikke er et socialt sikkerhedsnet, skaber vi øget ulighed her i landet. Og øget ulighed skaber også øget utryghed, det skader mobiliteten på arbejdsmarkedet, og det skader sådan set også hele vores – hvis vi kommer til at se det på sigt – spørgsmål omkring kriminalitet og i virkeligheden udviklingen af velfærdssamfundet Danmark.

Kl. 15:33

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 15:33

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Der er nogle diskussioner, man måske ikke skal indlade sig på, og jeg tror, jeg har så mange uenigheder med fru Pia Olsen Dyhr om, hvordan man skaber arbejdspladser, at jeg tænkte, at det var for lidt at have et minut, men det kan jo være, vi får en anden lejlighed, hvor vi kan tale det mere igennem.

Jeg synes stadig, der bliver talt udenom, og det forstår jeg godt, for det ville jeg nok også gøre, hvis jeg stod og var politisk ordfører eller partileder for SF. SF accepterede, at De Radikale bestemte dagpengepolitikken, ved at indtræde i regeringen. Og jeg synes bare, og så i respekt for Socialdemokraterne, at det er sådan lidt hyklerisk, at SF så nu går ud og siger: Nu kan Socialdemokraterne gøre det, SF ikke selv kunne. For det ved fru Pia Olsen Dyhr jo godt ikke er rigtigt. Så det hele er jo bare sådan en eller anden form for manipulation af vælgerne for at prøve at tiltrække flere stemmer til SF. I har jo accepteret dagpengereformen, med fru Pia Olsen Dyhrs accept, fordi man takkede ja til en ministerpost. Så dagpengereformen, som den er, med de fejl og mangler, den måtte have, er jo også noget, vi kan takke fru Pia Olsen Dyhr for ikke bliver lavet om i den her valgperiode, så tak for det.

Tredje næstformand (Lone Lokindt):
Ordføreren.

Kl. 15:35

klemme. Men at tro, at bare man kaster penge efter folk, så skaber det arbejdspladser, er en præmis, jeg ikke anerkender, og jeg synes, man kunne se den under den borgerlige regering i 00'erne. Er det ikke korrekt?

Kl. 15:35

Kl. 15:38

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg får næsten fornemmelsen af, at hr. Simon Emil Ammitzbøll havde lyst til, at vi skulle lave om på dagpengereformen. Og det er fair nok, hvis Liberal Alliance nu også melder sig i koret af folk, der er blevet klogere – så er I hjertens velkomne.

I SF er vi ikke sådan, at vi sætter os ned og siger, at politik skal være, som det f.eks. var for 20 år siden. Vi forholder os hele tiden til, at det forandrer sig. Så når det ikke handler om 2.000-4.000 mennesker, der falder ud af dagpengesystemet, som vi så hr. Claus Hjort Frederiksen sige, da han trådte ud af Finansministeriets døre og havde lavet dagpengereformen i 2010, så bliver vi også nødt til at forholde os til det. Vi taler om mere end 40.000 mennesker.

Vi har sammen med regeringen lavet nogle midlertidige ordninger, men de er da vel at mærke midlertidige. Derfor bliver vi nødt til at tage det alvorligt, hvis vi ønsker at sikre det net under Danmark – et socialt sikkerhedsnet. Det betyder altså ikke kun noget for dem, der har mistet deres arbejde, det betyder også rigtig meget for dem, der er på arbejdsmarkedet. Tjek 3F's sidste undersøgelse af deres medlemmer: Det, der bekymrer dem allermost, er trygheden i forhold til deres arbejde. Hvis de mister deres arbejde, er de bekymret for, om der er et sikkerhedsnet; de føler sig utrygge. Det kan man godt sidde i Liberal Alliance og grine højt af, for de højtlønnede i Danmark har det jo godt, så hvorfor skal man bekymre sig om de andre? Men jeg vil sige, at i SF er vi faktisk bekymrede for nogle af de mennesker, der også lever på randen af samfundet, og som har svært ved at finde arbejde.

Kl. 15:36

Tredje næstformand (Lone Lokindt):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Finn Thranum fra Venstre.

Kl. 15:36

Finn Thranum (V):

Tak. Hvorfor vil SF ikke være med til at skabe skatte- og afgiftslettelser for virksomhederne, så virksomhederne kan tilbyde endnu flere job? Det må da være bedre at få et job end at få dagpenge.

Kl. 15:36

Tredje næstformand (Lone Lokindt):

Ordføreren.

Kl. 15:36

Pia Olsen Dyhr (SF):

I SF er vi meget optaget af at finde job og skabe job. Vi har bl.a. med de to vækstpakker været med til at sætte store offentlige investeringer i gang. Det ved vi betyder noget i forhold til at skabe nye arbejdspladser. Da jeg var transportminister og vi rullede Femern Bælt-projektet ud, var et af elementerne jo også fremrykkede investeringer nede på Lolland-Falster, som vi vidste skabte job lokalt. Private entreprenører bød ind. Der blev endda også skabt lærepladser. Vi er meget optaget af, hvad det er, der skaber arbejdspladser i Danmark. Derfor har vi også deltaget aktivt i regeringens vækstteams. Det skal der ikke være nogen tvivl om.

Så jeg forstår simpelt hen ikke den der modsætning, der handler om, at man ikke både kan skabe arbejdspladser og så tage sig ordentligt af de mennesker, der falder ud. Det er den ene del. Den anden del er det der med at tro, at skattelettelser bare i sig selv skaber arbejdspladser. Vi har været med til bl.a. at lave en lettelse af energifgiften, fordi vi anerkendte, at der var nogle virksomheder, der kom i

Tredje næstformand (Lone Lokindt):

Hr. Finn Thranum.

Kl. 15:38

Finn Thranum (V):

Men altså, når SF vil bruge mange penge på dagpenge, så skaber det da i hvert fald ikke arbejdspladser. Det må man da i hvert fald kunne konstatere.

Kl. 15:38

Tredje næstformand (Lone Lokindt):

Ordføreren.

Kl. 15:38

Pia Olsen Dyhr (SF):

SF lægger op til, at genoptjeningsperioden i stedet for som i dag at være 12 måneder – altså at man skal arbejde 12 måneder for at få ret til dagpenge – bliver sat ned til 6 måneder. Fordelen ved det er, at nogle mennesker vil sige: Okay, så tager man alligevel det der vikararbejde; man tager lige det der sæsonarbejde, selv om det kun er 1 måned eller 2 måneder, fordi man har et håb eller en formodning om, at man kan nå op på de 6 måneder, der giver en ret til dagpenge igen, hvis man er så uheldig, at det ikke er et fast job.

På den måde er vores forslag til dagpengereform også med til at gøre, at folk bliver mere trygge på arbejdsmarkedet. Det gør det i virkeligheden også nemmere for erhvervslivet at hyre og fyre folk. For hvis vi ikke får løst det her med at få skabt et stærkt socialt sikkerhedsnet, så vil vi begynde at se nogle andre overenskomster og nogle opsigelsesvarsler blive længere. Det går ud over erhvervslivet, og i sidste ende vil det så betyde, at de ikke på samme måde hyrer folk, som de tidligere har gjort. Så jeg synes sådan set, man skal være opmærksom på, at de her ting hænger sammen. Det er ikke isole-rede ting.

Kl. 15:39

Tredje næstformand (Lone Lokindt):

Tak for det. Det var den sidste spørger, og dermed tak til ordføreren for SF. Så går vi over til næste ordførertale, som er fra hr. Finn Sørensen, Enhedslisten.

Kl. 15:39

(Ordfører)

Finn Sørensen (EL):

Tak. Åbningsdebatten i dag er jo ikke en hvilken som helst åbningsdebat. Det er den sidste, inden vi alle sammen skal stå til regnskab for vælgerne. Derfor er det også ved at være sidste udkald for at vise vælgerne, at der er forskel på rød og blå i dansk politik. Mange er kommet i tvivl, om der er forskel. Og det er desværre forståeligt et stykke ad vejen og vel også uundgåeligt et stykke ad vejen, i og med at regeringen jo selv har påtaget sig at videreføre VK-regeringens økonomiske politik. Men det er vigtigt, at forskellene kommer frem. For der er jo forskel, selv om de efter Enhedslistens opfattelse burde være langt større, også hvis vi skal gøre os håb om at vinde det valg.

En Venstreledet regering ville aldrig have afskaffet fattigdomsydelser og indført en fattigdomsgrænse. En Venstreledet regering tog ikke kampen op mod social dumping – tværtimod. Den tog ikke skridt til grøn omstilling – tværtimod: Den styrkede den blinde vækst. Som vi har fået dokumenteret her i dag, har Venstre ingen plan, eller rettere: De vil ikke ud med den. For så bliver det tydeligt,

at prisen for deres plan om nulvækst er ringere velfærd, mere brugerbetaling, flere arbejdsløse, mere social dumping. For Venstre ved vi jo godt hvor vi har: altid forrest, når der skal deles skattelettelser ud til de højtlønnede og de rige; altid forrest, når private virksomheder skal have bedre muligheder for at stikke snablen ned i statskassen; altid forrest, når der skal skæres ned over for de arbejdsløse og de syge, mennesker med handicap og mennesker på flugt; men aldrig forrest, når det handler om at bekæmpe fattigdom; aldrig forrest, når det handler om at bekæmpe social dumping.

Ved vi også, hvor vi har Dansk Folkeparti? De vil have en offentlig vækst på 0,8 pct. Ros for det. De har nu indset, at genoptjeningsperioden for dagpenge skal halveres, i hvert fald indtil Dagpengekommissionen har talt. Ros for det. De vil gerne bruge flere penge på ældrepleje. Ros for det.

Vi bruger gerne deres stemmer til at skabe flertal for disse ting, og det synes vi også regeringen skulle. Men det ændrer jo ikke på, at vi godt ved, hvor vi har Dansk Folkeparti, når stemmerne er talt op, nemlig som trofaste støtter for Lars Løkke Rasmussen, som vil det stik modsatte på disse punkter. Og hvordan vil Dansk Folkeparti finansiere deres løfter? Svaret blæser i vinden, bortset fra at Dansk Folkeparti altid er parat til at lade de fattige ude i verden og herhjemme betale.

Lad os bruge den sidste tid op til folketingsvalget til at tydeliggøre forskellen på rød og blå. Opskriften er ikke så svær. Vi må give konkrete svar på konkrete problemer. De arbejdsløse har brug for job. Men så lad os da skaffe dem et job og ikke give dem et regnestykke om arbejdsudbud. Arbejderne har brug for gode løn- og arbejdsvilkår. Det skal de selv forhandle, men vi kan og vi skal give dem nogle bedre rammer, hvis vi mener noget med skåltalerne for den danske model. Alle, der er i arbejde, har brug for tryghed, hvis de bliver arbejdsløse og syge. Den tryghed har de ikke i dag med reformer af efterløn, dagpenge, førtidspension, kontanthjælp og sygedagpenge. Vi har alle brug for støtte fra fællesskabet i løbet af vores liv; vi har brug for et trygt velfærdssamfund – børn, unge, gamle. Det skal vi i Folketinget sikre.

Howdan synes vi så selv det går? Nogle herinde mener nok, at det går godt eller i hvert fald bedre. Spørg befolkningen. Det er ikke den udbredte mening. Flere og flere kender en arbejdsløs, der ikke kan få økonomien til at hænge sammen. Flere og flere kender en langtidssyg, der mister sine sygedagpenge. Flere og flere kan se konsekvenserne af mange års skattelettelser og budgettyranni over for kommunerne: ældre på plejehjem, der ikke bliver skiftet; ældre, som spises af med en ugegammel madpakke; børn i overfyldte institutioner; mennesker med handicap, der bliver frataget hjælpemidler og deres ledsager; elever, der udsættes for stressede lærere. Eller spørg f.eks. de uddannelsessøgende, der bakker min tale op her udenfor i dag med noget god musik. Spørg dem, om de er tilfredse med evindelige nedskæringer og manglende praktikpladser.

Kl. 15:44

Hvor ringe kan det blive? Hvornår siger vi, som har det endelige ansvar, stop? Hvornår prioriterer vi velfærd frem for skattelettelser til de rige og de højtlønnede, sådan som nogle af os i fællesskab lovede før valget? Og hvornår tager vi fra Folketingets side ansvaret for, at vi har en klode at leve på i fremtiden? Hvis alle på jorden gjorde som os, skulle vi bruge mange flere kloder. Det går bare ikke. Der skal en gennemgribende omstilling af hele økonomien til – en grøn omstilling. Vi bliver nødt til at bygge vores samfund og vores udvikling på andre principper end blind vækst, og vi bliver nødt til at begynde nu. Det er den vej, vi skal, hvis vi skal vise, at der er forskel på rød og blå.

Finansloven er et godt sted at starte, et godt sted at skabe håb hos de vælgere, der skaffede et nyt flertal ved sidste valg i håb om en anden politik. I Enhedslisten har vi spillet ud med fire temaer:

Større tryghed for lønmodtagerne, bl.a. ved at halvere genoptjeningsperioden for dagpenge og ved at annullere den gensidige forsørgerpligt for arbejdsløse på kontanthjælp.

Genopretning af velfærden: Vi skal bl.a. have bedre ældrepleje, og vores børn skal have bedre pasning.

Lønmodtageren skal stå stærkere gennem en styrket indsats mod social dumping. Vi skal have lovgivning om kædeansvar og obligatoriske arbejdsklausuler i alle offentlige kontrakter, så skatteydernes penge ikke bliver misbrugt til social dumping og vi kan give dem en bedre lovgivning om virksomhedsoverdragelse.

Vi skal have grøn omstilling. Enhedslisten vil støtte den vedvarende energi massivt og presse på for at omstille landbruget til økologi. Det er der mange gode job i.

Vi kommer ikke til finanslovsforhandlinger med ultimative krav. Den slags overlader vi til andre. Men tilfredsstillende resultater på de her områder er nøglen til en finanslovsaftale med Enhedslisten.

Det er meget vigtige temaer, der skal tages hånd om nu. Men i de her dage, i de her timer er det også aldeles påtrængende, at vi spørger: Hvordan synes vi selv det går med at tage ansvar for verden omkring os? Der var engang, vi var stolte af at komme fra Danmark. Vi blev opfattet som et foregangsland i kampen for fred og solidaritet, og vi var med blandt de første til at hjælpe mennesker på flugt og fattige folk i verden. Sådan er det ikke mere. Nu er vi blandt de første på vingerne, blandt de første til at smide bomberne. Hvornår får vi en åben diskussion med den danske befolkning om erfaringer og konsekvenser? Hvornår forholder vi os til erfaringerne fra de tre krige, som er, at vi efterlod et kaos, der var større, end da vi startede; som er, at terrorisme, religiøs fanatisme og had mod os her i Vesten kun har fået ny næring? Omkostningerne har været skræmmende: hundredtusindvis af dræbte soldater og civile og massive flygtningestrømme. Alene det burde forpligte os til en bred folkelig debat om mål og midler i vores udenrigspolitik.

Enhedslisten vil, at Danmark igen bliver et foregangsland. Vi vil igen være kendt for at sætte fredelige løsninger øverst for at hjælpe mennesker i nød, ikke kun der, hvor de bor, men også ved at give dem husly, når de er på flugt. Det gør Danmark heldigvis stadig, men hvad er så vores aktuelle svar til mennesker, der er på flugt fra Assads terrorregime og ISIL's fascistiske overgreb? Skal vores svar virkelig være, at de ikke kan få deres ægtefæller og deres børn med herop, men må leve i stadig uvished om deres skæbne? Det kan ikke være rigtigt, at Danmark skal synke så dybt. Vi opfordrer indtrængende regeringen til at ændre holdning i den sag.

Det er godt, at Danmark hjælper kurderne i Nordirak med humanitær hjælp og våben. Men det er simpelt hen ubærligt at se Kobanis indbyggere blive massakreret af ISIL, mens Danmarks NATO-allierede, Tyrkiet, lægger armene over kors og ser den anden vej. Jeg vil indtrængende opfordre regeringen til straks at følge Enhedslistens forslag, så vi kan udvide den humanitære og våbenmæssige støtte til også at gælde kurderne i det nordlige Syrien, der kæmper en ensom og desperat kamp imod IS.

Der er brug for, at vi tager ansvar for verden omkring os. Der er brug for, at vi bidrager med mere solidaritet og hjælp, der virker, til verden omkring os. Der er brug for, at vi skubber på den grønne omstilling, så vi har en beboelig klode også ud over vores egen levetid. Og der er brug for, at vi styrker fællesskabet; et fællesskab med et velfungerende arbejdsmarked, et trygt socialt sikkerhedsnet og velfærd for alle, ikke kun for dem, som har råd.

Tak for ordet.

Kl. 15:49

Tredje næstformand (Lone Lokindt):

Tak til ordføreren. Så er der indskrevet en række til korte bemærkninger. Først hr. Peter Christensen fra Venstre.

Kl. 15:49

Peter Christensen (V):

Tak for det. Jeg kunne forstå, at Enhedslisten ikke har nogen ultimative krav til finanslovsforhandlingerne. Det er der ikke nogen der har, for det er som regel lidt uklogt. Men jeg vil alligevel godt vide, hvilken tænkning Enhedslisten har i forbindelse med finanslovsforhandlingerne, for vi var jo ovre til sættemøde i går hos finansministeren og kunne godt høre, at det ikke var Venstre, regeringen ville lave finanslov med, det var med Enhedslisten.

Nu har vi så en debat i dag, hvor vi kan høre, at udgifterne til asylansøgere eksploderer. Den socialdemokratiske ordfører svarede, at det ville man finansiere, faktisk lidt overraskende for mig, ved at gøre brug af reserveen i finansloven. Det betyder jo, at de penge, Enhedslisten var blevet stillet i udsigt, nu bliver brugt på flere asylansøgere.

Grunden til, at jeg synes, det var overraskende, er, at man faktisk plejer at tage dem fra udviklingsbistanden. Det er måden, man normalt finansierer det på. Mit spørgsmål til Enhedslisten er: Hvad vil man egentlig helst – at man gør det, som man normalt gør, nemlig tager pengene fra udviklingsbistanden, eller at man tager pengene fra den pulje på de 1,5 mia. kr., som var gaver, som Enhedslisten egentlig selv måtte dele ud?

Kl. 15:50

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Ordføreren.

Kl. 15:50

Finn Sørensen (EL):

Tak til ordføreren for spørgsmålet. Det er et meget vigtigt spørgsmål at diskutere, for der er ingen tvivl om, at vi står over for en stor udfordring med at løse den forpligtelse, som Danmark og regeringen, undskyld, som Enhedslisten og regeringen mener skal løftes, ingen tvivl om det.

Vi plejer ikke at lade os stille over for, om man så må sige, et valg mellem to onder. Det er jo det, der er i den her situation. Vi synes, det er fornuftigt, at man ikke tager pengene fra ulandsbistanden. Det ville være yderst kortsigtet og rigtig dumt at gøre det, for det ville betyde, at vi sådan set forværrede problemerne rundt om i verden med det resultat, at der jo kunne komme endnu flere flygtninge ud af det.

Vi synes heller ikke, det er et godt udgangspunkt at tage dem fra de her reserver, som regeringen lægger op til. Nu kender vi jo ikke regeringens konkrete oplæg, så vi fægter lidt i blinde her. Nej, Enhedslisten har et meget bedre bud på det. Vi synes, det er rimeligt, at vi kigger på de rige og højtlønnede i det her land, som har fået store skattelettelser gennem de sidste mange år. Det startede jo under VK-regeringen med støtte af Dansk Folkeparti. Vi kan jo bare gå tilbage til 2009, hvor der blev givet skattelettelser for 7,4 mia. kr. til de 10 pct. rigeste her i landet. Vi synes faktisk, at det er på tide, at vi kigger på de midler, når vi skal finansiere udfordringen i forhold til at hjælpe mennesker på flugt.

Kl. 15:52

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Hr. Peter Christensen.

Kl. 15:52

Peter Christensen (V):

Jamen det er et interessant svar, for så ender det jo rent faktisk med, at fru Maja Panduro får ret. Her gælder det så virkelig, at blind høne også kan finde korn, for jeg tror ikke, at regeringen sådan set havde regnet med, at det var de her reserver, der skulle bruges til at finansiere det store antal flygtninge, der kommer til Danmark, den her

nærmest ukontrollerede regning, der er ved at opstå. Men jeg tolker egentlig lidt svaret derhen, at helst vil man brandbeskatte nogle danskere. Det vil man kæmpe hårdt for. Kan det ikke lykkes, så må det være reserveen, for udviklingsbistanden altså ikke er med i den her ligning – eller hvordan vil man rangordne de forskellige bud, der kom fra Enhedslisten?

Kl. 15:53

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Ordføreren.

Kl. 15:53

Finn Sørensen (EL):

Jeg vil sige til hr. Peter Christensen, at det jo ikke handler om at brandbeskatte nogle danskere, det handler om at sige til de 10 pct. rigeste her i landet: Nu tager vi nogle af de penge, I fik i 2009. Vi behøver ikke engang at tage dem alle sammen, tror jeg, for at løse det her problem. Det er vel meget rimeligt, at den befolkningsgruppe kommer til at bidrage til, at vores velfærdssamfund hænger sammen, og at vi kan leve op til vores internationale forpligtelser. De havde råd til at betale den skat i 2009, så har de såmænd nok også råd til at betale den i dag.

Så det er Enhedslistens prioritering, når vi går ind til de her forhandlinger. Så må vi se, hvad regeringen lægger frem. Vi har jo ikke engang endnu fået et konkret oplæg fra regeringen om, hvor stor udfordringen er, og hvordan regeringen vil løse den. Det møder vi op til, hvis vi bliver inviteret til forhandlinger om det, hvad vi da håber på, og så må vi finde den bedst mulige løsning.

Kl. 15:54

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Fru Inger Støjberg for en kort bemærkning.

Kl. 15:54

Inger Støjberg (V):

Tak. Nu forstår jeg så, at Enhedslisten vil gennemføre en asylskat, kunne man kalde det. Det er i hvert fald det, der bliver lagt op til nu. Man må jo sige, at det ikke har skortet på hårde ord fra både fru Johanne Schmidt-Nielsen tidligere i dag og fra hr. Finn Sørensen selv om udviklingen på asylansøgerområdet og jo især følgerne af denne lille opstramning, der så er lagt an til på familiesammenføringsområdet. Men man kan jo også sige det sådan, at ord uden handling ikke er særlig meget værd, og derfor vil jeg høre, om det simpelt hen kunne gå hen og blive en betingelse for Enhedslisten for overhovedet at indgå i finanslovsforhandlingerne, at man trækker det her forslag om familiesammenføringerne tilbage.

Kl. 15:55

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Ordføreren.

Kl. 15:55

Finn Sørensen (EL):

Jeg takker for spørgsmålet, og så vil jeg bede fru Inger Støjberg spole tilbage til sin partikammerat, der for ikke så længe siden konstaterede, at ingen af os jo møder med ultimative krav til forhandlinger af den simple grund, at det ikke er klogt.

Kl. 15:55

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 15:55

Inger Støjberg (V):

Jamen så synes jeg da egentlig, at Enhedslisten lidt skal overveje de ord, Enhedslisten bruger, for man må sige, at der har været noget af

en ørefigen til regeringen igennem det sidste halvandet døgn, hvor vi har diskuteret asylansøgere, og hvor vi har diskuteret familiesammenføringsregler. Man må så bare konstatere, at man har Enhedslisten, der springer op som en løve og falder ned som et lam, men det har vi jo altså set før, så intet nyt i dansk politik.

Kl. 15:56

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Ordføreren.

Kl. 15:56

Finn Sørensen (EL):

Jeg behøver vel ikke gentage min ordførertale. Vi er lodret uenige med regeringen i, at man vil begrænse muligheden for familiesammenføring. Det er jo det, vores kritik har gået på. Derudover har vi ikke nogen kritik af, at regeringen forsøger at løfte den udfordring, der er med flygtninge fra Syrien.

Jeg tror, det er meget klart, hvad uenigheden går på, og det ville da være et mærkeligt parti, der ikke forsøgte at markere sine uenheder meget kraftigt, inden det går ind i nogle forhandlinger.

Kl. 15:56

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 15:56

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Mig? Jeg tror, der må være startet et nyt system, det plejer at være efter partistørelse. Men der har måske været valg, hvad ved jeg.

Jeg vil i virkeligheden bare høre hr. Finn Sørensen om, nu hvor han har fortalt om alle de gode ting, Enhedslisten gerne vil lave, hvad man egentlig forestiller sig. Nu har vi jo lagt frem, at vi vil have en minusvækst på 1½ pct. Hvad forestiller hr. Finn Sørensen sig så, at han vil have i plusvækst? Jeg går ikke ud fra, at det er 0,6 pct., som regeringen forestiller sig, vi er ude i. Det må være noget væsentligt mere ambitiøst – eller hvad man nu skal kalde det.

Kl. 15:57

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 15:57

Finn Sørensen (EL):

Vi har ikke lagt os fast på en bestemt procentdel, men jeg har for ikke så længe siden rost Dansk Folkeparti for, at de gerne vil op på en vækst, der hedder 0,8 pct. Det vil vi også gerne; så er vi da to partier, der trækker i den retning.

Så er spørgsmålet jo: Hvor er chancerne størst for at komme igennem med det? Som det ser ud i øjeblikket, er de ikke store nogle af stederne, men trods alt noterer vi os da med en vis tilfredshed, at der er forskel på 0 og 0,6.

Kl. 15:58

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Spørgeren.

Kl. 15:58

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Ja, og på 0,8 og på alle mulige andre tal.

Nu kom vi da et stykke ad vejen. Nu ved vi så, at det er mindst 0,8, men, altså, hvis man ser den ønskeliste, som Enhedslisten dagligt beriger den danske befolkning med, så må vi gå ud fra, at det er væsentligt mere. Altså, 0,8 er jo en helt urealistisk forventning om stigningen i det offentlige forbrug, når man hører om alle de forslag, Enhedslisten kommer med.

Jeg forestiller mig også på sigt, at det offentlige skal stå for ting, som vi andre ikke i vores værste mareridt har forestillinger om at det offentlige skulle stå for. Der må vel være en forventning om, at det offentlige forbrug skal stige nærmest eksplosivt. Kan vi få et tal, der er lidt nærmere? Er det 8,0 i stedet for 0,8 – eller hvad er vi egentlig ude i?

Kl. 15:58

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Ordføreren.

Kl. 15:59

Finn Sørensen (EL):

Det er ikke nødvendigt at sætte sådan nogle tal på. Det, der er vigtigt, er, at den offentlige sektor stiger med det behov, der er, for at løse de opgaver, den skal løse. Og så synes jeg, at hr. Simon Emil Ammitzbøll skulle studere Enhedslistens generelle økonomiske politik og alle vores forslag, for så ville han nemlig opdage, at der blandt Enhedslistens forslag er mange forslag, der skaber konkrete arbejdspladser til mennesker – i modsætning til den økonomiske politik, som hr. Simon Emil Ammitzbøll støtter, og som går ud på, at man vil lokke de store virksomheder til at investere ved at give dem nogle flere skattelettelser.

Vi kan jo bare se på udviklingen i beskæftigelsen siden 2009, at den økonomiske politik, som hr. Simon Emil Ammitzbøll også har været med til at støtte, jo simpelt hen ikke virker. Der kommer jo ikke øget beskæftigelse ud af det; beskæftigelsen i dag ligger på samme niveau, som den gjorde i 2009. Der mangler stadig væk et sted mellem 120.000 og 140.000 arbejdspladser, for at vi kommer op på det antal arbejdspladser, som vi var på, før krisen slog igennem – på trods af utallige krisepakker, på trods af utallige skattelettelser til de rige.

Kl. 16:00

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak. Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 16:00

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak. En stor del af den debat, vi har både her i dag og i andre sammenhænge, går jo ud på, hvad det er for en økonomisk politik, hvert parti har, og hvordan enderne så kan nå sammen, når partierne har lidt forskellige tilgange til den økonomiske politik. Der er jo meget stor interesse om de partier, der gerne vil have et regeringsskifte: Hvordan kan deres økonomiske politik nå sammen? Og for at finde ud af, om det nu er muligt at få Enhedslistens økonomiske politik til på tilsvarende vis at nå sammen med f.eks. regeringens, bliver vi nødt til at vide, hvad partiernes forudsætninger er. Hvad er partiernes udgangspunkt?

Som hr. Finn Sørensen har redegjort for, har Dansk Folkeparti et udgangspunkt, man kan diskutere, og nu spørger vi bare stilfærdigt: Hvad er hr. Finn Sørensens økonomiske udgangspunkt? Det drejer sig jo frem til 2020 om, hvad den offentlige realvækst må være. Hvad må den offentlige sektor vokse med, for at det hænger sammen økonomisk?

Så det er vel ikke for meget at bede om, om man i en åbningsdebat kan få et svar på det. Altså, kan hr. Finn Sørensen, hvis jeg skal hjælpe ham lidt på vej, bekræfte, at Enhedslisten tidligere har talt for, at man skal have en vækst i den offentlige sektor, der svarer til den almindelige velstandsudvikling i samfundet? Kunne det f.eks. komme dertil, så kunne vi jo nærme os procenterne.

Kl. 16:01

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Ordføreren.

Kl. 16:01

Kl. 16:04

Finn Sørensen (EL):

Jamen tak for hjælpen til at svare. Det er fuldstændig rigtigt, at vi tidligere har sagt, og det er jo et godt princip, at væksten i den offentlige sektor som minimum da skal svare til udviklingen i bruttonationalproduktet. For ellers vil der jo ske det, at den offentlige sektor gradvis, og det er vel sådan set det, der har været målsætningen for VK-regeringen, bliver mindre og mindre med det resultat, at velfærden bliver dårligere, og at vi ikke kan løse de opgaver, vi skal løse som offentlige myndigheder i kommuner og stat og regioner.

Så det er et udmærket princip, og hvad en konkret procentsats så munder ud i, vil jeg ikke lade mig lokke ud i at sige noget om her.

Kl. 16:02

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Hr. Kristian Thulesen Dahl, værsgo.

Kl. 16:02

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nej, men hvis man følger 2020-planen, som den er lagt, så er det vel 1,8-1,9 pct., og det burde måske have været hr. Finn Sørensen, der svarede det. Det svarer vel nogenlunde til, at beskæftigelsen i den offentlige sektor i 2020 er mere end det, regeringen har lagt op til, altså ca. 62.000. Kan hr. Finn Sørensen bekræfte det?

Kl. 16:02

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:02

Finn Sørensen (EL):

Hvis man kun vil løse problemet ved beskæftigelse i den offentlige sektor, er det sandsynligvis rigtigt; det tal skal jeg ikke bestride. Men nu har Enhedslisten faktisk en ambition om, at vi også skal skabe arbejdspladser i det private erhvervsliv – en stærk ambition om det. Jamen hvis man gjorde sig den umage at studere vores forslag, ville man jo se, at vi lægger meget vægt på det. Det, vi bare siger der, er: Det er ikke vækst for vækstens skyld, altså det, vi kalder en blind vækst.

Det handler om at skabe nogle reelle arbejdspladser, der samtidig bidrager til en grøn omstilling i samfundet. Lad os tage et konkret eksempel som energirenovering af alle offentlige bygninger; det er jo nogle rigtig gode investeringer, hvor pengene hurtigt kommer ind igen i form af billigere varme- og elregninger, og som samtidig giver nogle reelle arbejdspladser, som arbejdsløse bygningsarbejdere kan få.

Kl. 16:03

Formanden :

Hr. Kristian Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 16:03

Kristian Jensen (V):

Jeg vil godt fortsætte lidt der, hvor hr. Kristian Thulesen Dahl slap. Tidligere på dagen har der været meget stor interesse for Venstres økonomiske plan, og hvis hr. Finn Sørensen ikke var her, kan jeg bare repetere, at vi har tilsluttet os regeringens 2020-plan, bortset fra at vi ikke ønsker vækst i den offentlige sektor. Men når nu regeringspartierne har været så interesserede i, hvilken plan vi har, kunne jeg godt tænke mig at vide, hvor Enhedslistens økonomiske plan frem mod 2020 er.

Kl. 16:04

Formanden :

Ordføreren.

Finn Sørensen (EL):

Det fremgik jo sådan set af mine tidligere svar. Det skal jo være en plan, hvor der er en langt bedre balance imellem den offentlige sektors vækst og væksten i bruttonationalproduktet, sådan at vi kan sikre velfærden i det her land.

Kl. 16:04

Formanden :

Hr. Kristian Jensen.

Kl. 16:04

Kristian Jensen (V):

Hr. Finn Sørensen brugte den passive vending »det skal være«. Jeg spørger: Hvor er den henne? Hvilken plan har Enhedslisten lagt frem, der viser, hvordan Enhedslisten synes økonomien skal udvikle sig frem mod, lad os bare sige 2020, som er det årstal, vi andre bruger – regeringen bruger, og vi bruger – når vi siger, hvordan det skal udvikle sig? Nu har vi hørt så stor interesse fra regeringspartierne side i, hvad Venstres plan er, og hr. Lars Løkke Rasmussen har svaret så mange gange klart på det, og så vil vi egentlig bare gerne høre: Har Enhedslisten lagt en plan frem for dansk økonomi i de kommende år?

Kl. 16:05

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:05

Finn Sørensen (EL):

Vi har lagt en stribe forslag frem om udvikling af den offentlige sektor, og de er finansieret alle sammen. Vi har lagt en stribe forslag frem, der vil gavne beskæftigelsen i det her land med konkrete arbejdspladser i modsætning til den økonomiske politik, som Venstre og Konservative har stået for, og som regeringen desværre har tilsluttet sig i hvert fald grundprincipperne i, hvor man tror, at man kan løse beskæftigelsesproblemet ved at give skattelettelser til de rige og de højtloønnede her i landet.

Kl. 16:05

Formanden :

Fru Lene Espersen for en kort bemærkning.

Kl. 16:05

Lene Espersen (KF):

Jeg vil sådan set gerne fuldstændig skifte emne og tale om Syrien og Enhedslistens nye rolle, hvor Enhedslisten er sprunget ud som fortæller for våbenhandel og våbenleverancer til kurderne. Nu har jeg fulgt Enhedslisten og deres synspunkter inden for udenrigspolitikken i ganske mange år, og hver gang vi har diskuteret konflikter, har Enhedslisten konsekvent sagt: Man skal ikke levere våben, for man risikerer, de ender i de forkerte hænder. Derfor vil jeg meget gerne høre hr. Finn Sørensen forklare her i Folketingssalen, hvordan Enhedslisten kan give en garanti for, at det at levere våben til kurderne i Kobani ikke bare er at overlevere en masse nye våben til ISIL.

Kl. 16:06

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:06

Finn Sørensen (EL):

Vi lytter til, hvad kurderne siger i den her situation, og hvad vi også hører eksperter i militære forhold og i den konflikt, som foregår dernede, sige, nemlig at hovedproblemet er, at kurderne mangler nogle

tunge våben til at forsvare sig med mod de kampvogne – i øvrigt amerikanske kampvogne – som ISIL har erobret fra den irakiske regering og den irakiske hær. Kurderne er selv i stand til at løse det problem, hvis de får de fornødne våben. Det faktum finder vi faktisk ikke bestridt nogle steder, og det er baggrunden for, at Enhedslisten har sagt, at det, vi bør gøre i den her situation, er at gøre, hvad vi kan, for at kurderne får de fornødne våben til at slå ISIL tilbage. Og vi kan simpelt hen ikke forstå, at resten af Folketinget ikke vil forholde sig til den situation og til det konkrete bud, vi kommer med her.

Kl. 16:07

Formanden :

Fru Lene Espersen.

Kl. 16:07

Lene Espersen (KF):

Det er nok ikke nu, vi skal begive os ud i en længere diskussion om, hvilke militære våben man anvender, men jeg vil nok sige til hr. Finn Sørensen, at det er lige lovlig friskt at sige, at det er våben, der skal udslette kampvognene. Det tror jeg sådan set at kampflyene er bedre i stand til at gøre mere effektivt end folk, der står på jorden.

Det vil sige, at Enhedslistens synspunkt er det, at i de 3 år, hvor moderate kræfter har ønsket demokrati i Syrien og har kæmpet mod både ISIL og en diktator, Assad, der har slået sin egen befolkning ihjel med kemiske våben, har Enhedslisten sagt: Nej, selvfølgelig kan I ikke få våben, for de kan ende i de forkerte hænder. Men nu, hvor det er kurderne – og ISIL står lige ved siden af – ja, så er der ingen problemer i at aflevere våben. Altså, Enhedslisten har åbenbart en eller anden forsikring om, at så ender de våben ikke i hænderne på ISIL.

Kl. 16:08

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:08

Finn Sørensen (EL):

Det er den samme forsikring, som amerikanerne havde, da de gav den irakiske regering nogle kampvogne, og hvor vi nu kan se, at de kampvogne kører rundt på den forkerte side styret af ISIL-soldater. Der er jo ingen, der i en krigssituation kan give en hundredeprocentsgaranti for, at et eller andet våben ikke havner i de forkerte hænder.

Men som situationen er, mener vi, at det er den rigtige handling, det rigtige at foretage sig, hvis vi vil give en reel støtte til kurderne. Og det er jo ikke rigtigt, fru Lene Espersen, at flyene er det bedste middel til at udslette de kampvogne. Det kan nok ikke bestrides, at bombardementerne har haft en virkning i den aktuelle situation – det skal vi ikke forsøge at bestride – men det er jo ikke nogen løsning på problemet. Kampvogne kan også gemmes af vejen. De kan køres ind i civile områder, hvor faren ved bombardementerne jo er, at man kommer til at slå uskyldige civile ihjel, hvilket jo desværre allerede er sket i den her situation. Derfor er det ... (*Formanden:* Ja tak!). Ja, det er rigtigt. Jeg fik også sagt, hvad jeg ville. Tak.

Kl. 16:09

Formanden :

Fru Tina Nedergaard for en kort bemærkning.

Kl. 16:09

Tina Nedergaard (V):

Tak. I den bedste af alle Enhedslistens verdener kan det godt være at man kunne forestille sig at man kunne komme på visit ovre hos finansministeren og så lave en finanslov, hvor man fik lidt af alt det,

man ønsker sig, og mere til, så den offentlige sektor kunne blive boostet kombineret med bl.a. nogle massive forhøjelser af skatten på de højeste arbejdsindkomster i Danmark. Det ville være den bedste af alle Enhedslistens verdener.

Hvis man nu kender lidt til regeringen og finansministeren, kan man så forestille sig, at det ikke nødvendigvis er det, de bliver mødt med. Derfor vil der opstå en realitet for Enhedslisten, og det er jo, at man skal prioritere, naturligvis medmindre man er parat til at vælte regeringen – ikke et ondt ord om det, hvis det skulle komme så vidt. Men skulle det ikke være tilfældet, må Enhedslisten jo prioritere imellem de lovbundne udgifter, der er qua gældende lovgivning, herunder til asylansøgere, og nye bekostelige initiativer.

Kl. 16:10

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:10

Finn Sørensen (EL):

Den bedste af Enhedslistens verdener er en verden, hvor vi får løst de konkrete problemer, der er for mennesker, som er i en svær økonomisk og social situation – jeg tror, det stod meget klart ud fra min ordførertale, at det er den røde tråd i Enhedslistens politik – og så kæmper vi for at få de bedst mulige løsninger ud af en forhandlings-situation. Og så kan jeg tilslutte mig fru Tina Nedergaards forståelse af, at politik er at prioritere.

Kl. 16:11

Formanden :

Fru Tina Nedergaard.

Kl. 16:11

Tina Nedergaard (V):

Tak. Nu skete der jo det heldige efter valget, at den på det tidspunkt nye regering valgte at bygge videre på VK-regeringens økonomiske politik – og tak for det – men det ligger jo så også ret fjernt fra Enhedslistens økonomiske politik, må man erkende. Selv Enhedslistens ordfører tror jo ikke selv på, at det vil lykkes at få den nuværende regering til at føre Enhedslistens økonomiske politik, ergo skal der prioriteres.

Lad os sige, at det er den givne ramme, regeringen har lagt frem i finanslovsforslaget, som bliver gældende for de forhandlinger, der skal være med Enhedslisten. Vil Enhedslisten så vælge at finansiere de lovbundne omkostninger, der ligger som følge af den lovgivning, der er gennemført i Folketinget, herunder finansieringen af de langt, langt flere asylansøgere, end man havde forudset? Eller vil Enhedslisten insistere på, at man kan tage nye initiativer, som altså får den offentlige sektor til at vokse, ud over hvad regeringen har stillet i ud-sigt? Og der vokser den jo allerede, således at man bruger den aller-sidste krone, der er til rådighed inden for de maks. 3 pct. af BNI, som man må overskride budgettet med.

Kl. 16:12

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:12

Finn Sørensen (EL):

Ja, det er jo hypotetisk alt sammen, så jeg kan kun endnu en gang bekræfte fru Tina Nedergaards egen forståelse af, at politik er at prioritere, og det skal vi nok gøre, når vi sidder ved forhandlingsbordet.

Kl. 16:12

Formanden :

Hr. Jan E. Jørgensen for en kort bemærkning.

- Jan E. Jørgensen (V):**
Tak. Jeg mærkede mig, at hr. Finn Sørensen mener, at det op til næste valg er vigtigt at pointere, hvad forskellen er på en rød og en blå politik, og det gjorde man jo også op til forrige valg. Jeg sidder i en kommunalbestyrelse på Frederiksberg, hvor vi fik et notat tilsendt fra SF, som fortalte, hvor mange millioner kroner der ville tilflyde Frederiksberg – det var et trecifret millionbeløb – når vi fik en ny regering. Nu kan vi så gøre regnestykket op, og det har vist sig, at vi på Frederiksberg har måttet spare 4,1 pct. på de årlige driftsudgifter siden 2011. Det er ret meget, så vi glæder os til at komme fra den minusvækst, som det her jo reelt er, og så op på den nulvækst – eller det udgiftsstop, om man vil – som Venstre og Konservative taler om.
Kan hr. Finn Sørensen bekræfte, at forskellen på en blå og en rød politik, i hvert fald sådan som den har været ført i de seneste år, vil være, at en kommune som Frederiksberg med en blå politik vil få flere penge mellem hænderne end med en rød politik?
- Kl. 16:12 Hvis man så tænker sig til, at udviklingsstøtten skal forøges med 16 mia. kr., vil jeg gerne høre hvor pengene skal komme fra. Kl. 16:15
- Formanden :**
Ordføreren. Kl. 16:15
- Finn Sørensen (EL):**
Nu er det jo lidt underholdende, at man fra Dansk Folkepartis side skal beskyldes for at kaste om sig med forslag, som koster mange, mange milliarder. Det er jo tidligere dokumenteret i debatten her, at det er Dansk Folkeparti da i hvert fald ret gode til. Så får vi den forklaring fra Dansk Folkeparti, at det, at man kommer med en lang række ønsker og forslag, ikke er det samme, som at de skal gennemføres her og nu og på stedet. Det er fuldstændig rigtigt. Alle partier har ret til at komme med deres forslag og ønsker på forskellige områder, også ønsker, som koster en forfærdelig masse milliarder. Det, der er lakmusprøven for os alle sammen, er, at de forslag, vi stiller i en forhandlingssituation, og som vi gerne vil kæmpe for at komme igennem med i en forhandlingssituation, skal være finansieret.
- Kl. 16:13 Kl. 16:13
- Formanden :**
Ordføreren.
- Finn Sørensen (EL):**
Nej, det kan jeg ikke bekræfte.
- Kl. 16:14
- Formanden :**
Hr. Jan E. Jørgensen.
- Jan E. Jørgensen (V):**
Kan hr. Finn Sørensen bekræfte, at 0 er et større tal end minus 4,1?
- Kl. 16:14 Kl. 16:14
- Formanden :**
Ordføreren.
- Finn Sørensen (EL):**
Det bliver det nok svært at komme uden om; så meget matematik – og det var ikke ret meget – har jeg haft i skolen. Så det bliver vist svært at bortforklare det.
- Kl. 16:14 Kl. 16:17
- Formanden :**
Hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.
- Kl. 16:14 Kl. 16:17
- Hans Kristian Skibby (DF):**
Tak, hr. formand. Jeg vil egentlig gerne holde fast i det med den økonomiske politik, for det er jo ikke nogen hemmelighed, at vi har oplevet relativt mange forsøg fra Enhedslisten her i Folketinget igennem de senere år på at få gennemført ret markante omkostningsstigninger.
En af de ting, som jeg specielt husker som udviklingsordfører, er, at Enhedslistens udviklingsordfører, hr. Christian Juhl, under en debat her i Folketinget talte for, at vi skulle fordoble den danske udviklingsstøtte, som jo sådan cirka er på 16,5 mia. kr. i dag. Det vil sige, at den skulle stige til 33 mia. kr. Der synes jeg selvfølgelig at det er interessant for det første at få bekræftet historien en gang til – vi kan selvfølgelig sagtens finde den – og for det andet også at høre om finansieringen af at kunne give de her mange penge væk. Vi har jo haft finanslove, som Enhedslisten trods alt har støttet, og de her finanslove opererer med et milliardunderskud på statens finanser.
- Hans Kristian Skibby (DF):**
Jeg synes ikke, jeg fik noget svar på, hvordan man så vil anvise den her finansiering, men det må selvfølgelig så stå for hr. Finn Sørensens egen regning.
Noget andet er jo, at hr. Christian Juhl på baggrund af det svenske rigsdagsvalg også har udtalt, at han egentlig ønsker en lignende situation i Danmark, hvor man her i Folketinget efter et kommende folketingsvalg helt bevidst vælger nogen fra. Lad os nu sige, at Dansk Folkeparti så får 40 mandater. Så skal de simpelt hen trækkes ud af regnestykket, således at når man skal lave konstituering og se på, hvem der skal have mulighed for regeringsdannelse osv., så skal man simpelt hen se helt bort fra de her 40 demokratisk valgte parlamentarikere i det danske Folketing. Jeg vil egentlig gerne høre sådan rent formelt, nu vi har lejligheden til det i dag: Er det egentlig Enhedslistens politik, eller er det noget, som står for hr. Christian Juhls egen regning?
- Kl. 16:17 Kl. 16:17
- Formanden :**
Ordføreren.
- Kl. 16:17 Kl. 16:18
- Finn Sørensen (EL):**
Christian Juhl kom med en udtalelse, der var blandt en lang række andre udtalelser, og hvor den ene sætning blev revet ud af sin sammenhæng. Den kunne misforstås, og det blev den så sandelig også. Enhedslistens politik er jo klar, også i forhold til et samarbejde med Dansk Folkeparti. Der synes jeg at samme hr. Christian Juhl har sagt det rigtig godt. Han har nemlig sagt, at vi samarbejder med fanden selv, hvis det kan gavne trygheden for de arbejdsløse. Det var nemlig i den anledning, det blev sagt. Det synes jeg er en meget malende og korrekt beskrivelse af vores holdning til samarbejde med Dansk Folkeparti.
- Kl. 16:18
- Formanden :**
Hr. Jacob Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 16:18

Kl. 16:20

Jacob Jensen (V):

Den sidste sætning tror jeg vi skal lade stå uimodsagt.

Nu kunne jeg forstå på svaret til bl.a. hr. Kristian Thulesen Dahl og også til hr. Kristian Jensen tidligere – det er jo prisværdigt med klare svar fra Enhedslisten, trods alt – at Enhedslisten ønsker, at den økonomiske vækst i den offentlige sektor skal følges sådan nogenlunde med, hvordan udviklingen i øvrigt går, altså i forhold til bruttonationalproduktet. Betyder det så også, at hvis bruttonationalproduktet, som det er i øjeblikket, ikke øges, det kan faktisk gå hen og blive negativt, at man i Enhedslistens optik så også skal fyre offentligt ansatte? Og hvem vil man fra Enhedslistens side i så fald prioritere skal fyres først fra den offentlige sektor?

Kl. 16:18

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:18

Finn Sørensen (EL):

Jeg tror ikke, ordføreren hørte hele svaret. Det var, at det som minimum skulle følge væksten i bruttonationalproduktet. Derudover skal man jo se på, hvad det er for nogle opgaver, og det ville jeg ønske at hr. Jacob Jensen og de øvrige partier, der går så meget op i de her væksttal, ville forholde sig lidt mere til, altså hvad det er for nogle opgaver, den offentlige sektor skal løse på velfærdsområdet, på uddannelsesområdet og alle de andre opgaver, man har som en offentlig sektor med alt, hvad det indebærer – stat, regioner og kommuner. Diskussionen skal dreje sig om, hvad det er for nogle opgaver, der skal løses, hvad det er for et niveau, vi vil have for vores velfærd, og så må vi finde pengene til det niveau, der nu kan skabes enighed om/flertal for. Det er jo den tilgang, vi skal have til det.

Kl. 16:19

Formanden :

Hr. Jacob Jensen.

Kl. 16:19

Jacob Jensen (V):

Men skulle jeg forstå det, som om der er et vist minimum – hvis bruttonationalproduktet faktisk bliver negativt, så vil man fra Enhedslistens side ikke gå ind og fyre? Er det så et udgiftsstopniveau, man vil lægge sig på fra Enhedslistens side, eller hvad er det, vi taler om? Der må da være nogle overvejelser fra Enhedslistens side, når man i sine svar til hr. Kristian Thulesen Dahl og til hr. Kristian Jensen siger, at man som minimum vil have, at økonomien i den offentlige sektor skal følge med bruttonationalproduktet.

Så spørger jeg bare helt enkelt: Hvis bruttonationalproduktet bliver negativt, hvad er det så for et niveau, Enhedslisten forestiller sig? Er det f.eks. et udgiftsstop?

Kl. 16:20

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:20

Finn Sørensen (EL):

Det er jo en fuldstændig teoretisk diskussion. Jeg har jo beskrevet, hvad vores princip er, og det er det, vi vil arbejde efter. Og så vil vi kigge på de opgaver, som den offentlige sektor skal løse, og vi vil kigge på, hvad der skal til for, at vi i hvert fald ikke forringer velfærd i det her land, men forbedrer den. Det er jo den tilgang, man skal have til det, i stedet for at lade sig styre af en fuldstændig teoretisk tilgang til det, som hr. Jacob Jensen gør.

Formanden :

Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 16:20

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg vil også gerne følge lidt op på det her med finansieringen af Enhedslistens mange forslag. Hr. Finn Sørensen var ikke afvisende over for, at gennemførte man Enhedslistens forslag, ville det betyde en vækst på omkring 1,8 pct. Det svarer til, at man vil bruge godt 60 mia. kr. mere i den offentlige sektor. De 60 mia. kr. kan jo ikke skaffes, ved at man ruller skattereformer tilbage eller topskattelettelser tilbage. De kan ikke skaffes, ved at man beskatter nordsøolien hårdere. Det ville betyde, at der ville blive udvundet mindre olie. Så hvor er det – og lad os bare sige, at det er 40 mia. kr., der skal skaffes – ud over topskattelettelser, der skal rulles tilbage, og nordsøolien, der skal beskattes, man så vil finde 40 mia. kr. i det danske samfund? Hvem er det, der skal beskattes hårdere, hvad for nogle skatter skal sættes op, hvad for nogle afgifter skal sættes op, for at man kan finansiere alle de ønsker?

Kl. 16:21

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:21

Finn Sørensen (EL):

Enhedslisten har ikke nogen ambitioner om at beskatte sig ud af den problemstilling. Det handler jo om at skabe nogle rigtige arbejdspladser, og det er det, jeg hele tiden må fastholde: at Enhedslisten faktisk er et af de få partier – og jeg vil gerne regne SF med i det her – som også lægger vægt på, at det, vi skal, er at skabe rigtige arbejdspladser, der samtidig gavner klimaet og miljøet i det her land. Det kan gøres. Der er lagt utallige forslag frem både fra Enhedslisten og fra miljøorganisationer, ja, fagforbundet 3F har lavet et helt katalog, hvori de dokumenterer, at der kan skabes 50.000 grønne job i det her land. Og det er jo det, vi skal beskæftige os med, og det er det, vi skal have gang i. Så kan vi skaffe den finansiering, der skal til for også at forbedre velfærden. Det er grundlaget for Enhedslistens økonomiske politik.

Kl. 16:22

Formanden :

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 16:22

Joachim B. Olsen (LA):

Men selv hvis det skulle lykkes Enhedslisten at skabe 50.000 grønne jobs, vil man ikke komme i nærheden af en finansiering på 40 mia. kr. Man er langt, langt fra. Enhedslisten kan ikke komme uden om, at man er nødt til at hæve skatter og afgifter markant. Ud over at det vil have en meget negativ indvirkning på BNP og på vores velferdsudvikling, kan Enhedslisten ikke komme uden om, at man vil være nødt til at gøre det. Man er langt fra i mål med finansieringen af de ønsker, man har, så man er nødt til at svare og komme det lidt nærmere. Det er vel også rimeligt over for vælgerne, at man kan det.

Kl. 16:23

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:23

Finn Sørensen (EL):

Det er klart, at nogle kommer til at betale noget mere i skat. Det har vi jo ikke lagt skjul på, og vi har også sat en meget klar adresse på,

hvem det er: Det er de 10 pct. rigeste i det her land, der først og fremmest har haft gavn af krisen. Og så har jeg sagt – det er også rigtigt – at vi ikke bilder os selv eller andre ind, at man kan løse alle velfærdsproblemer ved hjælp af det. Nøglen til det hele er at skabe nogle rigtige, levende arbejdspladser i det her land i stedet for de hule regneark, som vi gang på gang bliver præsenteret for, og i stedet for en politik, som handler om at smøre de store virksomheder og de rige med den ene skattelettelse efter den anden i en naiv forhåbning om, at så begynder de nok at investere, hvilket virkeligheden jo viser at de ikke gør.

Kl. 16:24

Formanden :

Hr. Jakob Engel-Schmidt for en kort bemærkning.

Kl. 16:24

Jakob Engel-Schmidt (V):

Tak for ordet. Jeg synes jo, at det er utrolig modigt af min kollega hr. Joachim B. Olsen at begynde at diskutere økonomi med hr. Finn Sørensen. Jeg har også på et tidspunkt forsøgt, og resultatet blev sørgeligt for begge parter.

Derfor vil jeg egentlig blot spørge hr. Finn Sørensen om noget helt andet. Når nu hr. Finn Sørensen på et tidspunkt bliver en ældre herre og sidder og nyder sit otium med kaffe og vaniljekranse og tænker tilbage på sin tid i landets parlament, kunne det så ikke godt være, at den første periode som støtteparti, parlamentarisk grundlag for den såkaldt røde regering føles en lille smule sur? Man har nu siddet i 4 år, og de resultater, man har fået ud af det rent politisk, er mildest talt magre. Det er ikke kun noget, en Venstremand som jeg siger; det er noget, der hersker, hvis ikke enighed om, så en opfattelse af. Kunne hr. Finn Sørensen ikke forklare mig, hvad det er, Enhedslisten konkret får ud af at støtte regeringen, og hvorfor man er så ihærdig for at se den fortsætte?

Kl. 16:25

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:25

Finn Sørensen (EL):

Jeg var da glad for hr. Jakob Engel-Schmidts vending: Når jeg *engang* bliver en ældre herre. Tak for det.

Ellers skulle jeg måske bede hr. Jakob Engel-Schmidt om lige at spole tilbage til min ordførertale, for der synes jeg egentlig det var meget godt beskrevet, hvad vi i Enhedslisten synes vi har fået ud af den her regering. Vi har fået nogle ting ud af den her regering, som vi under ingen omstændigheder ville have opnået med en VK-regering støttet af Dansk Folkeparti. Vi har fået en indsats mod social dumping, som jo overhovedet ikke fandtes under den tidligere regering. Vi har afskaffet fattigdomsydelser. Jeg siger ikke *ydelserne*, for alle ved, at vi har en opfattelse af, at regeringen så desværre har indført en anden fattigdomsydelse, men vi har afskaffet fattigdomsydelser. Og det vil sige, at det er dokumenterbart, at vi sammen med den regering er gået et lille skridt i den rigtige retning, når det drejer sig om øget lighed og mindre fattigdom i det her land. Sådan kunne jeg fortsætte, men det tillader taletiden nok ikke.

Vi skal nok, når vi står på valgdagen, gøre regnebrættet op og sige: Hvad fik vi ud af det, og hvad fik vi ikke ud af det? Vi fik desværre ikke en ny økonomisk politik, nej, og det er jo hovedproblemet (*Formanden*: Ja tak!) i vores forhold til den her regering.

Kl. 16:26

Formanden :

Hr. Jakob Engel-Schmidt.

Kl. 16:26

Jakob Engel-Schmidt (V):

Så vil jeg da ønske tillykke med et id-kort på byggepladser og en afskaffelse af ydelser, der sender folk direkte tilbage på kontanthjælp. Det må man jo så vurdere som en succes.

Noget andet er, at jeg er dybt imponeret over Enhedslistens nye fascination af muligheden for at kaste våben ned til kampfæller, man føler sig associeret med – nogle vil måske mene, at hr. Finn Sørensen er kommet i Folketinget iklædt en dues fjer og tager herfra som en høge – og derfor er jeg lidt interesseret i at vide, hvor langt Enhedslistens villighed til at bruge militær magt og give våben til det, man opfatter som venlige kampfæller, egentlig strækker sig. Hvad er det i hr. Finn Sørensens optik, der kvalificerer grupper rundtomkring i verden til at modtage våbenstøtte fra Danmark?

Kl. 16:27

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:27

Finn Sørensen (EL):

Nu gør vi i Enhedslisten det, at vi forsøger meget konkret at analysere den situation, vi befinder os i, og i modsætning måske til så mange andre, f.eks. hr. Jakob Engel-Schmidts parti, starter vi altid med at drøfte: Hvilke fredelige løsninger er der i den her situation?

I den her situation er vi kommet til den konklusion, at det er nødvendigt og den rigtige løsning på den situation, kurderne befinder sig i, at give dem nogle våben, så de kan nedkæmpe ISIL's kampvogne, for vi tror ikke på, at bombardementerne kan løse det problem og det kæmpe pres, som kurderne er udsat for. Det er den analyse, vi har foretaget. Den bliver bekræftet af noget, man med rimelighed kan kalde uafhængige eksperter. I hvert fald anerkender den amerikanske regerings talsmand, at bombardementerne alene ikke kan løse problemet. Da vi ikke går ind for, at man sender udenlandske tropper, danske NATO-tropper ind, er der kun én løsning på det problem, og det er at sikre, at kurderne får de fornødne redskaber, og vi ved, de er i stand til at håndtere dem på en ansvarlig vis, så de selv kan løse den opgave. Det er under alle omstændigheder (*Formanden*: Ja tak!) det allerbedste i en sådan situation.

Kl. 16:28

Formanden :

Tak. De sidste korte bemærkninger er fra hr. Finn Thranum.

Kl. 16:28

Finn Thranum (V):

Ordføreren for Enhedslisten vil gerne skabe arbejdspladser i det private erhvervsliv, og ordføreren fremhævede før energirenovering som et eksempel på noget, der kan skabe private arbejdspladser og virksomheder. Har Enhedslisten andre bud på, hvordan der kan skabes arbejdspladser i det private erhvervsliv?

Kl. 16:29

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:29

Finn Sørensen (EL):

Ja, vi kan jo tage en stor opgave, som vi også har medvirket til, nemlig den såkaldte togfond, og udbygningen af den kollektive trafik er også et rigtig godt bud. Der er bygningen af almenyttige boliger, det trænges der i høj grad til, billige boliger, som almindelige mennesker med lavindkomster kan betale – det er der hårdt brug for, en meget vigtig opgave, som ville skabe arbejdspladser i det private erhvervsliv – og der er udbygningen af hele energinettet, så det bliver

den vedvarende energi, der kommer til at være i højsædet, det er vi faktisk med i nogle aftaler om, energiaftalen hedder den vist.

Så der er masser af eksempler, og vi da er også glade for at se, at vi ikke er det eneste parti i Folketinget, der går ind for det. Vi samarbejder også gerne med borgerlige partier om at skabe arbejdspladser i det private erhvervsliv.

Det, der er vores store bekymring, er, at der ikke bliver lagt tilstrækkelig vægt på det, at der bliver lagt alt for meget vægt på trykteroen på, at bare vi giver nogle skattelettelser til de store virksomheder, så skal vi nok få gang i beskæftigelsen.

Kl. 16:30

Formanden :

Hr. Finn Thranum.

Kl. 16:30

Finn Thranum (V):

Jamen ville det ikke være en win-win-situation, at man lattede byrderne for virksomhederne, og at de dermed fik mulighed for at skabe vækst og skabe arbejdspladser?

Kl. 16:30

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:30

Finn Sørensen (EL):

Jo, hvis det var det, der virkede, men det virker jo ikke. Situationen er jo, at alle disse krisepakker, alle disse skattelettelser, alle disse vækstpakker ikke har skabt den vækst i beskæftigelsen, der skal til. Beskæftigelsen befinder sig stadig på det samme niveau, som den gjorde i 2009; vi mangler stadig væk et sted mellem 120.000 og 140.000 arbejdspladser for at komme op på det antal arbejdspladser og på den beskæftigelse, der var, før krisen slog igennem. Den politik virker jo ikke, tværtimod har vi jo set, at der er et historisk stort opsparringsoverskud hos de store virksomheder. De putter alle pengene i pengetanken og deler lidt flere ud i profiler. Det er sådan set det, der er resultatet af den beskæftigelsespolitik – eller den såkaldte beskæftigelsespolitik – som har været ført i mange år i det her land.

Kl. 16:31

Formanden :

Jeg siger tak til Enhedslistens ordfører. Og så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 16:31

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

3 år uden vækst, 3 års stilstand, 3 spildte år – der er brug for noget nyt, der er brug for noget andet, der er brug for vækst og arbejdspladser. Først og fremmest er der brug for politikere, der er på borgernes side i stedet for at holde med systemet. Vi skal væk fra overregulering, vi skal væk fra papirflyttere, vi skal væk fra pengespild i den offentlige sektor.

Vi skal have et samfund, hvor skolerne har fokus på børnenes læring; hvor politiet tager det alvorligt, når man har haft indbrud i sit hjem; hvor de gamle mennesker bliver behandlet som mennesker og ikke som udgifter. Vi skal have et samfund, hvor vi giver mulighed til borgerne, og hvor vi ikke drukner i regler. Som professor Verner C. Petersen skrev i bogen »Vildveje i velfærdsstaten« for nogle år siden: Vi ender med at blive døde og sløve af regulering, af sikringer og informationer.

Som i et kafkask system er det blevet vigtigere at have regler end at tænke sig om. Det er altså vigtigere med bureaukrati end at tænke på mennesker. Det giver dårligere service, det giver dårligere ar-

bejdsforhold for de offentligt ansatte. Det suger energi ud af mennesker og ind i systemet. Det er ikke godt nok. Jeg tror faktisk, at vi kan gøre det bedre.

Vi har brug for en politik, der står på de svagestes side. Det er ubærligt, når børn svigtes af systemet. Det er ubærligt, når narkomaner opfattes som kriminelle i stedet for som afhængige, der skal hjælpes. Det er ubærligt, når mennesker med handicap bliver ofre for regelmikroskopister og ikke får den hjælp, de har brug for. Det er ubærligt, når syge mennesker ikke får den behandling, som de har brug for. Det skal vi ikke finde os i. Det vil vi ikke finde os i.

Liberal Alliance har en klar ambition om at være de svagestes advokat i Folketinget. Vi skal gøre op med stik dem en check- og hold kæft og bliv væk-tilgangen til socialpolitikken. I stedet for skal vi føre en socialpolitik, der inkluderer mennesker i fællesskabet. Der er masser af mennesker, der er i det, man i Sverige kalder udenforskab; dem skal vi have ind i fællesskabet med os andre. Vi skal føre en politik, der giver muligheder, selvværd og selvrespekt. I dagens Danmark gør vi det modsatte – det kan vi gøre bedre.

Danmark har brug for politikere, der værdsætter erhvervslivet. Virksomhederne er byggestenene i dansk økonomi og i Danmarks vækstmuligheder. Derfor foreslår vi fra Liberal Alliances side, at vi vil have markant lavere selskabsskat, markant lavere skat på arbejde både i top og i bund. Og vi har det helt faste princip, at ingen skal betale til andre, før de kan forsørge sig selv – og derfor skal de have lov til at tjene 7.000 kr., før skattefar kommer på besøg.

Vi foreslår også en nedsættelse af Europas højeste energipriser. Alt handler selvfølgelig ikke om skat og afgifter, men lavere skatter og afgifter er helt, helt afgørende for bedre konkurrenceevne og bedre vækstmuligheder.

I virkeligheden burde Folketinget vedtage et lovforslag om, at finansloven hvert år skulle sættes sådan sammen, at vi får mindst 3 pct.s vækst, så Danmark kan rykke. Og jeg tænker ikke på sådan nogle fantasiskøn a la den nuværende regerings, men på en solid finanslov, der skaber rigtig vækst og rigtige muligheder – og ikke kun på papiret, når man vedtager finansloven, men også i den virkelige verden.

Kl. 16:36

For vækst giver muligheder. Vækst giver muligheder for, at virksomhederne kan gøre det bedre. Vækst giver muligheder for, at flere kan få et arbejde. Vækst giver muligheder for den enkelte familie. Og vækst giver muligheder for, at vi har råd til at gøre noget for den syge, den gamle og den reelt arbejdsløse, som har brug for vores hjælp.

Overordnet set ønsker vi i Liberal Alliance på den korte bane kun én ting. Vi ønsker os et folketingsvalg. Det har vi ønsket os i 3 år, og vi har presset, vi har tryglet, vi har plaget statsministeren om at udskrive det. Og i dag er vi så dér, hvor det i hvert fald er den sidste åbningsdebat, om ikke under den her regering – det håber jeg, syvni-tretten – så i hvert fald i denne valgperiode.

Så snart får vi det valg, hvor danskerne kan ændre flertallet i Folketinget, så man kan gennemføre en politik, der er på borgernes side; gennemføre en politik, der tager hånd om de svageste; gennemføre en politik, hvor man har fokus på, at erhvervslivet får bedre vilkår – så Danmark kan blive et land, hvor de dygtigste unge i verden har lyst til at flytte til; så Danmark kan blive et land, hvor nye virksomheder skyder op som paddehatte; så Danmark kan blive et land, hvor vi ser op til den flittige og altid husker den, der har brug for hjælp. Sådan er det desværre ikke i dag.

Velfærdsstatens proselyttere har sat sig tungt på de dygtige, har svigtet de svageste og har glemt, hvordan man skaber forudsætninger for velstand og arbejdspladser. Kun overførselsindkomster kan man diskutere til ulidelighed, mens økonomien er gået i stå.

I sidste valgperiode var det efterlønnen, man havde udset sig som det store dyr i åbenbaringen; uden den ville Danmark gå ad Pom-

mern til. Og nu har den yderste venstrefløj plus et par konsorter jo så udset sig dagpengene som det, der skal gøres noget ved; ellers går det hele fuldstændig ad Pommern til.

Det passer jo ikke. Det er manipulation af befolkningen, og det er at tale om noget andet end det, der betyder noget, hvis almindelige mennesker skal have flere penge mellem hænderne, skal have bedre behandlinger på sygehusene, skal have bedre forhold for deres gamle mor på plejehjemmet, skal have en bedre skole, skal have et politi, der kommer til tiden, og skal have mulighed for at få et arbejde, hvis ikke man har det.

Vi kan gøre det langt, langt bedre. Det vil Liberal Alliance bidrage til. Vi tvivler på, at det kommer før et valg, og det tror jeg i virkeligheden de fleste både i befolkningen og herinde godt ved.

Så lad os få det valg og komme videre, så Danmark kan blive et foregangsland, som folk vil se misundeligt til.

Kl. 16:39

Formanden :

Der er en lang række korte bemærkninger. Først hr. Morten Bødskov.

Kl. 16:39

Morten Bødskov (S):

Tak for det, formand. Man må jo i den grad sige, at når man lytter til Liberal Alliances ordførers tale, får man virkelig indtrykket af, at ordføreren mener, der er behov for noget andet. Han får sagt, at vores velfærdssamfund gør os både døve og sløve.

Der er mange procenter, der er nævnt i den her debat, men helt centralt handler det jo om, hvor vi mener at velfærdssamfundet skal hen. Derfor vil jeg gerne høre, om ordføreren er enig med, hvad man må forstå er Liberal Alliances finansielle donor eller åndelige leder, nemlig Lars Seir Christensen, som på et tidspunkt har sagt, at han oprigtigt mener, at om 25-30 år, måske endda før, vil den danske model være styrtet, og vi vil leve i et benhårdt socialistisk diktatur.

»Folk som jeg selv vil sandsynligvis have mistet alt, i værste fald være blevet slået ihjel. Ikke af islamister, men af paniske socialister, der ser verden styrte sammen omkring dem – uden at forstå hvorfor det sker.«

Det er sagt, ikke under den her regering, men under den tidligere regering. Deler ordføreren det syn på det danske velfærdssamfund?

Kl. 16:40

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:40

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg er jo en optimistisk sjæl og ser nok ikke helt så dystopisk på det, som det bliver sagt i citatet, men jeg deler bekymringen om, at det danske samfund bryder sammen, hvis ikke vi laver nødvendige reformer i tide. Den her regering har intet gjort i 3 år. Man har stået stille, man har spildt 3 år, og det vil gøre, at det bliver hårdere at gøre det nødvendige, når vi kommer dertil. Men vi kommer dertil, lige meget om Socialdemokraterne vil holde sig for både øjne og ører.

Kl. 16:41

Formanden :

Hr. Morten Bødskov.

Kl. 16:41

Morten Bødskov (S):

Tak for det, formand. Det er jo interessant at høre, at man har åndelige ledere i sit parti, som mener den her slags ting om vores velfærdssamfund, og at man jo rent faktisk fra Liberal Alliances side er enige, måske med lidt nuancer, med den pågældende, for Liberal Alli-

ances hr. Anders Samuelsen har jo sagt, at man er klar til at træde ind i en regering.

Lad os så prøve at gå en anden vej for at finde ud af, hvor store forskelle der i grunden er i den såkaldte blå alliance. Hvis man ser på, hvor mange penge Dansk Folkeparti og Liberal Alliance vil bruge på vores velfærd om 4-5 år, altså i 2020, så er der næsten 70 mia. kr. i forskel – næsten 70 mia. kr. i forskel – om året. Det svarer stort set til 80 pct. af udgifterne til vores sundhedsvæsen.

Kunne vi få redegjort for bare halvdelen af de besparelser, som Liberal Alliance mener der skal til for at komme i en situation, hvor man altså kan have en så kraftig nedskæring af vores grundlæggende velfærd?

Kl. 16:42

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:42

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det var da rart, at der kom lidt konkret til sidst. Jeg tror, at første halvdel af spørgsmålet er præcis det, der er årsagen til, at Ugebrevet A4 for nylig kunne have en undersøgelse, der sagde, at danskerne får mindre respekt for politikere. Jeg synes, at vi hver især skal fremlægge vores politik. Så giver vi danskerne mulighed for at stemme i stedet for alle de der perfiditeter uden indhold.

Så bliver der spurgt til, hvordan vi vil finansiere vores forslag, og det har vi jo altid været meget åbne om i Liberal Alliance. Vi har sagt, at vi vil have 1½ pct.s produktivitetsforbedring i den offentlige sektor om året ud over den nulvækst, som Venstre har foreslået. Vi har sagt, at vi gerne vil have en højere pensionsalder og afskaffe efterlønnen helt. Vi har sagt, at vi gerne vil have en inflationsregulering af overførselsindkomsterne frem til 2020. Vi vil gerne have mindre erhvervsstøtte.

Vi har mange flere gode forslag, men jeg kan se, at det er der en partikollega fra Socialdemokraterne der skal spørge om, og så fortsætter jeg gerne med listen – jeg skal love ikke at starte forfra.

Kl. 16:43

Formanden :

Hr. Jens Joel.

Kl. 16:43

Jens Joel (S):

Tak for det, og tak til Liberal Alliances ordfører. Jeg vil faktisk sige, at Liberal Alliance siger meget, meget tit åbent og ærligt, hvad de mener. Det synes jeg man skal kippe med flaget for. Det kan også være, at det var det, der var baggrunden for, at Liberal Alliances formand, hr. Anders Samuelsen, den 14. juni 2013 i Berlingske sagde, at Venstre og hr. Lars Løkke Rasmussen – og nu citerer jeg – sætter demokratiet ud af kraft, hvis de ikke fremlægger en samlet politisk plan før næste valg. Er det rigtigt, at det er Liberal Alliances holdning?

Kl. 16:44

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:44

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er vores holdning, at hr. Lars Løkke Rasmussen jo på Venstres landsmøde har fremlagt fem pejlemærker, som vi kan forholde os til, og som vi kan se os selv i store dele af, og at de borgerlige partier er mere enige med hinanden end regeringen og dens såkaldte parlamentariske grundlag.

Formanden :

Hr. Jens Joel.

Kl. 16:44

Jeg synes faktisk, at når man har så få svar og 60 mia. kr. i underskud, skulle man udskrive valg. Det synes jeg danskerne fortjener.

Kl. 16:47

Kl. 16:44

Formanden :

Hr. Andreas Steenberg.

Kl. 16:47

Jens Joel (S):

Nu bliver jeg en lille smule forvirret. Jeg har hørt rigtig, rigtig mange politiske udmeldinger, rigtig mange konkrete ting fra Liberal Alliances side. Skal jeg forstå det sådan, at man mener, at de fem pejlemærker er nok til Liberal Alliance – at det er en samlet økonomisk plan?

Kl. 16:44

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:44

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:47

Kl. 16:47

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er i hvert fald langt, langt bedre end det, vi ser fra regeringen, som ikke har nogen som helst svar. Vi fremlægger vores politik, vi ser, hvem vi kan samarbejde med. Når vi hører, at Venstre er villige til at stoppe væksten i det offentlige forbrug, er vi glade. Når vi hører, at Venstre vil gøre noget ved kriminalitet, så er vi glade. Når vi hører, at Venstre vil gøre noget for, at det kan betale sig at arbejde, så er vi virkelig glade.

Man skal jo forstå, og det ved ordføreren også godt, at nu har vi haft 3 år, hvor intet er sket, og nu ser det ud til, at der er mulighed for, at vi kan rykke Danmark til noget bedre efter valget, og så er det da ikke lige, om det hedder en plan eller det hedder sigtelinjer eller pejlemærker, eller hvad det hedder, der skal afgøre det. Det, der er det interessante, er, at vi får mulighed for at gøre Danmark til et land, folk ser på med misundelse og drømmer om at være en del af. Det glæder vi os til at være med til at skabe, hvis der kommer et borgerligt flertal efter næste valg.

Kl. 16:46

Formanden :

Hr. Andreas Steenberg for en kort bemærkning.

Kl. 16:46

Andreas Steenberg (RV):

Først og fremmest tak til hr. Ammitzbøll for en i hvert fald retorisk rigtig god tale. Vi kredser lidt om den her økonomiske plan fra blå blok, som jeg kan forstå Liberal Alliance støtter op om. Der vil jeg bare gerne have bekræftet, om Liberal Alliance støtter op om en samlet økonomisk plan fra de fire partier i blå blok.

Kl. 16:46

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:46

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det kunne da være spændende. Jeg synes først og fremmest, at det, der er vigtigt, er, at vi er enige om, at S og R har spildt tiden i 3 år – 3 års pause har Danmark nu været sat på.

Vi vil gerne have, at Danmark kommer et andet og bedre sted hen. Jeg kan forstå på spørgsmålene – ikke kun til mig – fra både hr. Andreas Steenberg og nogle tidligere, at det faktisk er sådan, at rød blok forventer, at blå blok vinder valget. For man er mere optaget af, hvordan de fire blå partier har det sammen, og det så vi på Venstres landsmøde – de har det rigtig godt sammen – end af, hvordan den dysfunktionelle familie, som sidder i ledelsen af de fire røde partier, har det sammen. Man leverer ingen svar, men man har regeringsmagten.

Andreas Steenberg (RV):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll er dygtig retorisk, men jeg fik ikke noget svar på spørgsmålet, og det var: Vil ordføreren bekræfte, at Liberal Alliance ønsker sig en samlet økonomisk plan for blå blok, og kan vi måske få løftet sløret for, hvornår blå blok kommer med en sådan plan?

Kl. 16:47

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg ville, som hr. Anders Samuelsen også blev citeret for, bestemt synes, at der var dejligt og spændende, hvis vi kunne lave det. Men sådan som det er, kan vi være enige om, at vi vil noget andet og bedre end det, der sker nu. Vi kan være enige om, at den her regering har sørget for at bevare en nulvækst i bedste fald. Den her regering leverer en finanslov med et kæmpe underskud. Den her regering har svigtet danskerne.

Så har ... (*Formanden*: Ja tak ... nå, undskyld). Hvis de 30 sekunder stadig gælder? (*Formanden*: Det lød, som om du var færdig). Jamen fair nok.

Så har vi fire borgerlige partier, der står sammen om at ville have et bedre Danmark. Vi står sammen om en udlændingepolitik, der handler om, at dem, som vil bidrage, kan være en del af Danmark, og dem, der bare vil komme og udøve kriminalitet eller suge på lappen, må blive væk. Det er vel mere fællesskab, end man overhovedet kan sige at have på det område i den røde blok, når vi hører, hvad fru Johanne Schmidt-Nielsen har sagt om regeringens seneste forslag.

Kl. 16:49

Formanden :

Hr. Jonas Dahl for en kort bemærkning.

Kl. 16:49

Jonas Dahl (SF):

Jamen den glæde, som ordføreren udtrykker over blå alliance, giver nærmest det indtryk, at man er helt lalleglad i forhold til den politik, der skal føres.

Men jeg kunne egentlig godt tænke mig at grave lidt ned i den økonomiske politik, for om den må man sige, at den spjætter i blå blok, om ikke andet, så i hvert fald i alle retninger, ikke mindst i forhold til hvor mange penge der skal tilføres den offentlige sektor i de kommende år.

Derfor vil jeg egentlig bare gerne høre Liberal Alliance: Kan Liberal Alliance støtte en regering eller måske ligefrem indgå i en regering, hvor udgifterne til den offentlige sektor vokser?

Kl. 16:49

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:49

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det har vi ikke nogen intentioner om skal ske. Jeg er utrolig glad for, at det netop er en repræsentant for SF, der kommer med fif til rege-

ringsforhandlinger. Det har man jo en vis erfaring med. Og derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge tilbage, så mit spørgsmål til hr. Jonas Dahl er:

Er det klogt at stille ultimative krav i regeringsforhandlinger? Er det klogt f.eks. at sige, at to partier har en bestemt skatte- og udlændingepolitik, som det tredje ikke får nogen indflydelse på? Er det klogt, inden der skal forhandles regering?

Det tror jeg ikke det er, men øs ud af erfaringerne, jeg lytter gerne.

Kl. 16:50

Formanden :

Hr. Jonas Dahl.

Kl. 16:50

Jonas Dahl (SF):

Jamen jeg synes jo, det vil være oplagt hvis Simon Emil Ammitzbøll ville spørge, når der var mulighed for det. Nu er det mig, der stiller spørgsmålene, og så skulle man måske ønske sig, at ordføreren også bare kunne – hvad skal man sige – besvære sig og i hvert fald komme med antydningen af et svar, men det er jo den samme klamamse, vi har hørt fra blå partier; man slår ud med armene og siger: Arh, det ved man ikke; man har en retning, men man ved ikke rigtig, hvilken retning det er, om det går op eller ned, man tør ikke rigtig svare på det, for bare man vinder regeringsmagten, så går det nok. Det er jo det, vi hører fra blå blok en masse i dag, så jeg kunne egentlig godt tænke mig bare at få et svar på dette: Er det sådan, at hvis Dansk Folkeparti får held til at presse Venstre til øget vækst i den offentlige sektor, så kan Liberal Alliance støtte Lars Løkke Rasmussen som statsminister? Kan vi få et svar på det?

Kl. 16:51

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nu sætter jeg meget pris både på hr. Kristian Thulesen Dahl og andre gode kolleger fra Dansk Folkeparti, men det er jo klart, at de vil gøre, hvad de kan, for at få gennemført det, de går til valg på, og vi vil gøre, hvad vi kan, for at presse det i Liberal Alliances retning – og nogle gange er vi enige med Dansk Folkeparti, og andre gange er vi uenige. Der er jo ingen forskel, og det er jo det, der er det falske og det politikerlededefremkaldende i spørgsmålet; rød blok består af fire partier, og blå blok består af fire partier. Vi har dog den fordel, at i blå blok ved vi, hvilken vækst i det offentlige forbrug de forskellige partier ønsker, og vi har hr. Finn Sørensens ord for, at Enhedslisten ikke engang selv ved det. De ved det ikke, og hvis de ikke ved det, så ved hr. Jonas Dahl det ikke, så ved jeg det ikke, og så ved statsministeren det ikke, og det misunder jeg faktisk ikke statsministeren. Jeg synes faktisk, at Enhedslisten skylder at fortælle den statsminister, de har sat i stolen, hvad for en politik de egentlig går ind for.

Kl. 16:52

Formanden :

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 16:52

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Liberal Alliance har også sammen med Dansk Folkeparti tumlet lidt rundt med udviklingsbistanden i dag. Det er lidt uklart, om de vil spare på den, eller hvad de vil – de har i hvert fald udtalt, at flygtningene skal vende om ude i lufthavnen, og så skal de sendes ned til en lejr et eller andet sted i et land, hvor der i forvejen er millioner af flygtninge, hvis det er fra Syrien og Irak, de kommer.

Er det ligegyldigt, om Jordan, Libanon og andre nabolande i Mellemøsten har taget imod millioner af flygtninge og stadig væk har dem, og at vi så skal pålægge dem at tage endnu flere med de ting, det medfører? Er det, fordi det er ubehageligt for Liberal Alliance at

leve et liv i Danmark, hvor naboen er fra et andet land, måske en krigsflygtning? Eller hvad er det, der gør, at man melder så kynisk ud i forhold til mennesker, der er i den værste krise i deres tilværelse nogen sinde?

Kl. 16:53

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:53

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Spørgsmålet går lidt i forskellige retninger, men jeg vil sige, at vi gerne vil have naboer, som ser forskellige ud. De kan både se ud som hr. Christian Juhl eller mig selv, og de kan også være fra andre dele af verden. Det er bare skønt. Vi byder sådan set folk velkommen i Danmark, hvis de vil bidrage til det danske samfund, men hvis de vil suge på labben eller begå kriminalitet, siger vi nej tak. Det er vores indvandringspolitik, og jeg synes, hr. Christian Juhl blander det lidt sammen.

I forhold til vores flygtningepolitik synes vi at flygtningebegrebet er kommet et helt andet sted hen, end det var tænkt. Det var tænkt, at det var folk, der var egentlig personligt forfulgte, som skulle have asyl i Danmark. Det vil vi stadig gerne give. Men når vi nu kan hjælpe langt flere ved at hjælpe i nærområderne, synes jeg faktisk, det kyniske ville være at tage folk herop, nogle færre, og hjælpe dem i stedet for at hjælpe flere i et af nabolandene til Syrien. Og det kan godt være, at folk siger: Har Jordan og Libanon ikke mange nok? Måske er det rigtigt, men så kunne vi se på et land som Tyrkiet – det er jo ikke sådan, at vi abonnerer på bestemte nabolande. Men vores udgangspunkt er, at det da er bedre, at man hjælper i nærområderne, fordi man kan hjælpe flere mennesker.

Kl. 16:54

Formanden :

Hr. Christian Juhl.

Kl. 16:54

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Nu kan det være, at nærområdet er så belastet, at det er et lidt fjernere nærområde, f.eks. Europa, som med sin store rigdom måske skulle bidrage med et par pladser, med et hus, med en lejlighed, med, hvad vi har at byde ind med, når nu det ser så alvorligt ud.

Jeg forstår det ikke helt. Tror hr. Simon Emil Ammitzbøll ikke, at en krigsflygtning er lige så ivrig efter at komme et sted hen, komme til et andet land, hvor man kan arbejde og bidrage? Er det pr. definition sådan, at krigsflygtninge ikke er nogle, der vil bidrage til det samfund, de kommer til? Er det sådan, at man ikke opfatter krigsflygtninge som personligt forfulgte? Altså, det er jo med livet som indsats, at man bliver i Kobani i øjeblikket. Det er jo med livet som indsats, at man er mange steder i Irak i øjeblikket.

Man skriver i sin pressemeddelelse, at hvis nu det var en forfatter eller en systemkritiker, så kunne vi da tage imod en enkelt af dem. Jeg synes, det er en eksklusiv, kynisk og meget verdensfjern opfattelse af, hvordan man løser problemer, hvis det rigeste land i verden ikke skulle tage sig af måske bare 10.000 eller 20.000 af dem, der virkelig er forfulgte.

Kl. 16:56

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:56

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg er meget enig med hr. Christian Juhl i, at vi som et af verdens rigeste lande bør bidrage til at afhjælpe flygtningekatastrofen i Syri-

en. Det er faktisk det, vi har fremsat forslag om. Men i stedet for at hjælpe 10.000-20.000, som hr. Christian Juhl taler om, så vil vi gerne hjælpe mange, mange flere, og det kan vi, hvis vi hjælper i nabolandene i stedet for at hjælpe i Danmark.

Jeg synes da, det er ærgerligt, at vi skal lade nogle mennesker i stikken, fordi vi hellere vil hjælpe her end at hjælpe i et naboland. Og vi gør det jo endda også på en sådan måde, at vi vil lave fine steder med skoler og fritidsaktiviteter og al den slags. Det kan man faktisk godt gøre, også uden for Danmarks grænser. Og samtidig får man den mulighed med, at man kan være der sammen som familie, i modsætning til hvad der er tilfældet med det forslag, som jeg forstår at den regering, som hr. Christian Juhl støtter, fremsatte forleden dag, nemlig at så må man vente med at få familien med. Vi vil samle familier i stedet for at splitte dem. Det synes jeg faktisk er mere human, hvis jeg skal være ærlig.

Kl. 16:57

Formanden :

Fru Trine Bramsen for en kort bemærkning.

Kl. 16:57

Trine Bramsen (S):

Her i weekenden kunne jeg se på tv, at Liberal Alliance gerne sidder i rundkreds med både Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti. Jeg kunne godt tænke mig at vide: Er der enighed mellem de fire partier om at indføre minusvækst og fjerne topskatten? Er det Liberal Alliances opfattelse, at der er enighed på tværs af den her rundkreds?

Kl. 16:57

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:57

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det tror jeg ikke. Er det fru Trine Bramsens opfattelse, at der er enighed i den røde rundkreds om at nationalisere store dele af den private sektor, som Enhedslisten ønsker?

Kl. 16:58

Formanden :

Fru Trine Bramsen.

Kl. 16:58

Trine Bramsen (S):

Nu var det jo ikke rød politik, jeg spurgte til, men den blå politik og den blå rundkreds, og derfor spørger jeg helt stilfærdigt en gang til: Er der enighed mellem Venstre, Dansk Folkeparti og Konservative om at føre minusvækstpolitik og fjerne topskatten – ja eller nej?

Kl. 16:58

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:58

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg tror, at det her igen er et af de spørgsmål, der fremmer politikerleden, for spørgsmålet blev stillet før, og jeg svarede nej. Svaret var nej, og det er ret enkelt, og det vil det blive, selv hvis alle spørgerne fra rød blok stiller det samme spørgsmål. Så lover jeg, at jeg svarer det samme. Det er sådan noget, vi bruger ovre i blå blok.

Den anden ting er, at med formandens tilladelse vil jeg gerne referere lidt fra forretningsordenen. Der står altså intet om, at der kun skal stilles spørgsmål den ene vej. Det er en kommentar, det er en kort bemærkning, og det vil sige, at jeg svarede på spørgsmålet, oplyste fru Trine Bramsen, stillede så et nyt spørgsmål, fordi jeg er in-

teresseret i at høre, hvordan det går ovre hos de røde. Altså, det kommer os jo sådan set lidt ved. Det er jo jer, der sidder på magten, og derfor er det da lidt bekymrende, at partierne ikke er enige om særlig meget i rød blok.

Kl. 16:59

Formanden :

Hr. Rasmus Prehn for en kort bemærkning.

Kl. 16:59

Rasmus Prehn (S):

Det har været en interessant at følge den personlige udvikling, der har været hos Liberal Alliances hr. Simon Emil Ammitzbøll her i løbet af den sidste halve time. Det er, som om Liberal Alliances ordfører lagde ud som den friske ekspedient fra Mirakelpriser, hvor alt kunne lade sig gøre til den halve pris, til så at være en lidt mere bitter og defensiv forsvarsadvokat, der sådan begynder at verfe af, når der kommer kritiske spørgsmål.

Er situationen den, at i løbet af eftermiddagen – med de spørgsmål, der er kommet – er det gået mere og mere op for Liberal Alliances hr. Simon Emil Ammitzbøll, at de her ting, man har meldt ud, med at man kan klare det hele til den halve pris, at man kan skære gevaldigt i velfærden, måske ikke er så realistiske alligevel, og at det måske ikke bliver så nemt at få igennem i blå blok alligevel, når der ligefrem er et gab mellem Dansk Folkeparti og Liberal Alliance på 70 mia. kr.? Fra at stå og love, at det hele kunne lade sig gøre, kom hr. Simon Emil Ammitzbøll hen til at sige: Jamen det er nok heller ikke klogt at melde for hårdt ud.

Er Liberal Alliances forskellige ordførere gennem tiderne, bl.a. hr. Anders Samuelsen, der her den 27. juli skriver om et borgerligt regeringsgrundlag, at vi skal have en mindre offentlig sektor, simpelt hen gået for langt? Har de taget fejl af, hvad der kan lade sig gøre?

Kl. 17:00

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:00

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Svaret på samtlige spørgsmål er nej.

Kl. 17:00

Formanden :

Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 17:00

Rasmus Prehn (S):

Nu begyndte Liberal Alliances hr. Simon Emil Ammitzbøll selv at referere til forretningsordenen og alt muligt andet, og hvad der giver politikerlede osv. Her er det jo meningen, at vi skal have en dialog for at blive klogere. Og når der rent faktisk er en så åbenlys udvikling fra at starte med at påstå, at det hele kan lade sig gøre – vi kan have en meget mindre offentlig sektor, uden at det får nogen nævneværdige konsekvenser – til så nærmest at sige, at det nok heller ikke ville være klogt, hvis det var, man meldte for hårdt ud, vi skal også kunne blive enige, så har man da et forklaringsproblem, har man ikke, hr. Simon Emil Ammitzbøll?

Kl. 17:01

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:01

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Svaret er igen nej, men denne gang vil jeg godt uddybe det lidt. Altså, når jeg gik fra at være i virkelig godt humør først og så til måske

at blive sådan lidt mere irriteret senere, var det jo, fordi jeg pludselig skulle forholde mig til den der fnidderfnaddervirkelighed, som rød blok ligesom definerer herinde i Folketinget. Den gør mig ikke glad. Det gør mig da ikke glad.

Men det gør mig da glad at tænke på de muligheder, Danmark og danskerne har, hvis de husker at stemme rigtigt ved det folketingsvalg, som jeg trygler statsministeren om at udskrive hurtigst muligt. Det gør mig virkelig glad. Tænk, hvis vi kan få et samfund, som folk har lyst til at flytte til – et samfund, hvor man har mulighed for at blomstre, hvis man er dygtig og flittig. Tænk, hvis vi kan få et samfund, hvor vi faktisk tager os ordentligt af de svageste i stedet for at glemme dem i al middelklassediskussionen om, hvordan vi kan få det lidt bedre. Tænk, hvis folk med handicap kunne få det lidt bedre. Tænk, hvis folk, der er syge, kunne få det lidt bedre. Tænk, hvis nar-komanerne kunne få det lidt bedre og ikke blive ofre for fnidderfnadder. Det gør mig glad at tænke på.

Kl. 17:02

Formanden :

Fru Ida Auken for en kort bemærkning.

Kl. 17:02

Ida Auken (RV):

Er det ambitiøst nok, at Venstres formand ikke vil fremlægge en konkret økonomisk plan?

Kl. 17:02

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:02

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg er jo nærsynet, det starter jeg med at indrømme, så jeg har ikke lige set, om fru Ida Auken har været her hele tiden, mens jeg har været her. For jeg har fået spørgsmålet tidligere, og det er ikke for at være flabet, men det har jeg, og derfor har jeg tidligere sagt – og det vil gerne gentage – at vi synes, det, som Venstres formand fremlagde på Venstres landsmøde, var fint.

Kl. 17:03

Formanden :

Fru Ida Auken.

Kl. 17:03

Ida Auken (RV):

Jeg kan forstå på Liberal Alliance, at man gerne vil give det ærlige svar, at man gerne vil være det parti, der siger tingene, som de er. Så må vi jo kunne få et ærligt svar i dag. Er man klar til at slække på kravet om at sænke topskatten eller helt fjerne topskatten for at støtte en Venstreledet regering?

Kl. 17:03

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Liberal Alliance går til valg på fire mærkesager: lavere skat, mere vækst, mere frihed og en mere effektiv offentlig sektor. Vi har den klare overbevisning og den klare opfattelse, at der kommer hr. Lars Løkke Rasmussen til at byde ind på alle fire punkter. Tror jeg, som hr. Rasmus Prehn åbenbart troede, at vi får gennemført hele Liberal Alliances principprogram, lige meget hvilket mandatantal vi i øvrigt måtte få? Nej. Jeg ved godt, at S og SF troede, at de fik gennemført hele deres plan, lige meget om man skulle tælle De Radikale og Enhedslisten med. Det var ikke noget, man tog så tungt, men sådan er vi ikke. Vi siger ærligt til vælgerne: Her er, hvad vi går til valg på; her er den retning, vi vil trække i; vi skal nok sørge for at få indrømmelser på vores mærkesager, men skal det være hele programmet, skal I nok give os 90 mandater, før vi kan levere det.

Kl. 17:04

Formanden :

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt for en kort bemærkning.

Kl. 17:04

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Muligvis kommer jeg også til at spørge om noget, som vi har berørt før. Det er jo velkendt, at Dansk Folkeparti kræver vækst i den offentlige sektor, og ifølge Finansministeriet er forskellen mellem Liberal Alliances og Dansk Folkepartis forslag til udviklingen i den offentlige forbrug ca. 80 mia. kr. i 2020. Så er det, jeg må spørge: Hvor vigtig er udviklingen af den offentlige forbrug for Liberal Alliance? Vil man støtte en regering, under hvilken væksten er på 0,2 eller 0,4 pct.?

Kl. 17:05

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:05

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Forestiller spørgeren sig helt ærligt, at jeg ville svare på det? Altså, vores udgangspunkt er jo, at vi vil have effektiviseringer i den offentlige sektor, produktivetsforbedringer, på 1,5 pct. om året. Jo flere stemmer Liberal Alliance får, jo tættere kommer vi på det.

Kl. 17:05

Formanden :

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 17:05

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Det er jo rimelig klar tale. Så må jeg bare spørge: Hvordan vil Liberal Alliance så sikre, at man får den politik igennem, når man helt klart læner sig op ad en coalition, hvor Dansk Folkeparti, som ikke ønsker en nulvækst i den offentlige sektor, indgår?

Kl. 17:05

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:05

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er jo faktisk et interessant spørgsmål. Vi har studeret andre partiers deltagelse i regeringer og deltagelse som støtteparti for regeringer. Vi er ret imponerede over Det Radikale Venstres deltagelse i regeringer, både i 1990'erne og på nuværende tidspunkt. Der synes vi virkelig at de har vist, hvordan man kan få indflydelse. Vi er faktisk også ret imponerede over Dansk Folkepartis ageren som støtteparti i 00'erne. Der har de vist, hvordan man kan få indflydelse. Så er der måske andre, der har været mindre heldige med deres roller, både inden og uden for regeringer, men jeg tror, det er De Radikale, vi vil kigge til, når det handler om at være inden for en regering, og Dansk Folkeparti, vi vil se til, når det handler om at være uden for en regering. Hvis man lærer af de bedste, går det jo nok endda.

Kl. 17:06

Formanden :

Så er det fru Camilla Hersom for en kort bemærkning.

Kl. 17:06

Camilla Hersom (RV):

Tak for det. I 2012 indgik Liberal Alliance en asyлтаftale sammen med regeringen og Enhedslisten. I dag går Liberal Alliances asylpo-

litik ud på at vende flygtninge i lufthavnen og sende dem ud af Danmark. Hvilke lande skal man sende de flygtninge til?

Kl. 17:07

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:07

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er et godt spørgsmål, for det understreger jo med al ønskelig tydelighed, at det, vi har en aftale med regeringen om, jo ikke handler om den egentlige asylpolitik, men om, hvilke forhold der skal være på asylcentre i Danmark, mens folk er der.

Til den egentlige asylpolitik er det vores holdning, at hvis der er tale om krigssituationer, som f.eks. i Syrien, så skal folk hjælpes i flygtningelejre i nærområderne, dvs. f.eks. i et naboland. Skal Danmark så bare fraskrive sig sit ansvar? Selvfølgelig skal vi ikke det. Vi skal da være med til at finansiere sådan nogle lejre; vi skal som et af verdens rigeste lande selvfølgelig tage et ansvar. Men jeg forstår ikke, hvorfor Det Radikale Venstre hellere vil hjælpe færre mennesker i Danmark end flere mennesker i et af Syriens nabolande.

Kl. 17:08

Formanden :

Fru Camilla Hersom.

Kl. 17:08

Camilla Hersom (RV):

Danmark yder jo allerede humanitær hjælp til mange af de flygtningelejre, der er i nærområderne. Men jeg forstår forslaget sådan, at man vil vende flygtninge i lufthavne og sende dem ud af landet. Hvordan forestiller man sig, at sådan en aftale skal kunne komme i stand med modtagerlandene?

Kl. 17:08

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:08

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nogle gange kan det jo være svært at være politiker fra et parti, som med et engelsk udtryk er first mover, altså er dem, der kommer med ideerne, som andre så senere tager til sig. Det har vi jo oplevet på en række andre områder. Socialdemokraterne blev pludselig optaget af, at det skal kunne betale sig at arbejde, efter i en længere periode at have været ligeglade; efterlønnen kunne pludselig fjernes, efter at VK-regeringen havde fortalt os, at det kun man aldrig nogen sinde drømme om. Og sådan er det bare at være first mover. Vi er vant til, at folk fortæller os, at det ikke er en særlig god idé, og flere år efter siger de: Den idé tager vi lige. Og når man så har taget den, kan man ikke rigtig huske, at det var Liberal Alliance eller andre first movere, der havde reddet en i – hvad hedder sådan noget? – skørterne, eller hvad vi nu skal kalde det.

Kl. 17:09

Formanden :

Hr. Kristian Thulesen Dahl for en kort bemærkning.

Kl. 17:09

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. Jeg synes, det er glimrende, at Liberal Alliance også kigger på, hvordan man kan omlægge asylpolitikken og hjælpe mere i nærområderne der, hvor flygtningene hovedsagelig er, og hvordan vi i virkeligheden kan hjælpe flere, end vi kan i dag med den måde, det er indrettet på nu.

Men grunden til, at jeg tager ordet, er i virkeligheden, at jeg vil lede debatten over på et af de emner, jeg synes er meget vigtigt, men som vi ikke har haft lejlighed til at diskutere så meget, nemlig statsministerens forslag om, at der på et tidspunkt skal komme en folkeafstemning om det retlige forbehold. Der er jeg lidt interesseret i at høre Liberal Alliances holdning til det.

Som jeg ser det, kan det, som statsministeren har bragt sig ud i, i virkeligheden gøre det hele ringere for Danmark. Hvis man nu forudsætter, at det bedste for Danmark er at få en parallelaftale, så vi kan løse det konkrete problem med Europol, kan man jo spørge sig selv, hvorfor i alverden de andre lande skulle gå i gang med en forhandling med Danmark om en parallelaftale, når nu statsministeren har bebudet, at Danmark løser tingene – i citationstegn – ved en folkeafstemning og en ændring af retsforbeholdet.

Så jeg vil bare spørge, om hr. Simon Emil Ammitzbøll er enig med mig i, at den måde, som regeringen har grebet det her an på, er en rigtig, rigtig ringe måde. Det er i hvert fald ikke i respekt for det retsforbehold, vi har.

Kl. 17:10

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:10

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er det i hvert fald ikke, og jeg er fuldstændig enig i, at regeringen i virkeligheden har svigtet sit ansvar for at sikre, at Danmark kan få en parallelaftale. Det virker på mig, som om der er en strategi om at gøre det sværere og sværere at få en parallelaftale for Danmark, så vi sagtens kunne være med i politisamarbejdet, samtidig med at vi bevarede retsforbeholdet. Det er vores holdning i Liberal Alliance, nemlig at det er det, man bør gøre.

Kan man få en parallelaftale? Jeg mener, at selvfølgelig kan man det. Vi er så heldige, at vi har en grænse op til Europas mægtigste magt, nemlig Tyskland, og kan vi forestille os, at tyskerne tænker: Arh, vi vil godt have en grænse op til et land, som skal være sådan en slags helle for narkoringe og pædofiligrupper, og hvad ved jeg? Nej, det kan man ikke forestille sig. Så mon ikke tyskerne har en vis interesse i, at Danmark får sådan en parallelaftale? Det tror jeg de har; jeg tror bare ikke, at tyskerne tager initiativet. Det skulle være kommet fra den tomme stol hernede, nemlig fra statsministeren.

Kl. 17:11

Formanden :

Så er det hr. Uffe Elbæk for en kort bemærkning.

Kl. 17:11

Uffe Elbæk (UFG):

Jeg har som regel meget stor respekt for Liberal Alliance, fordi der er højt til loftet, og I tilfører faktisk mange gange debatten nye perspektiver. Så tak for det, også uanset om jeg så er enig med jer eller ej. Jeg kan godt lide den både frækhed og spændstighed, der ligger i det.

Men det, jeg godt kunne tænke mig at spørge Simon Emil Ammitzbøll om, er: Ønsker Liberal Alliance et mere lige samfund eller et mere ulige samfund?

Kl. 17:12

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:12

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jamen stor gensidig respekt. Vi har jo fælles fortid, og det kan så udvikle sig på mange måder. Jeg håber da, hr. Uffe Elbæk og hans par-

ti, Alternativet, får lov til at stille op til folketingsvalget, og vil gerne opfordre alle, også dem, der ser med, til at gå ind på Alternativets hjemmeside og skrive under, sådan at Alternativet får lov til at deltage i folketingsvalget. Det er det mest demokratiske efter min overbevisning.

I forhold til lighed og ulighed er meget vigtigt for mig at sige, at det er helt fundamentalt for os, at der skal være lighed for loven. Men når man spørger til lighed og ulighed, er det typisk sådan økonomisk lighed og ulighed, man spørger til. Og der er det bare vores holdning, at Danmark som et af verdens mest lige lande godt kunne afgive lidt på ligheden til gengæld for at give noget på velstanden, så vi kunne få flere mennesker ud af udenforskabet og ind i fællesskabet med et arbejde. Det har vi en ambition om, og den håber jeg i virkeligheden at jeg deler med hr. Uffe Elbæk, selv om det måske vil resultere i lidt større ulighed.

Kl. 17:13

Formanden :

Hr. Uffe Elbæk.

Kl. 17:13

Uffe Elbæk (UFG):

Grunden til, at jeg stiller spørgsmålet, er jo, at hvis man kigger på de lande, som faktisk er de mest rige lande i verden, så ser man, at det også er de lande, som er mest lige. Det vil sige, at vi jo ser de skandinaviske velfærdsstater som dem, der topper igen og igen, både i forhold til økonomi, men også i forhold til livskvalitet og for øvrigt også i forhold til social mobilitet. Så hvad er Liberal Alliances overvejelser i forhold til det, at de lande, der er mest lige, også er de lande, der er mest rige?

Kl. 17:13

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:13

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg tror, at Danmarks største problem er, at vi har en model, som har kunnet noget, men som ikke kan så meget mere. Vi har en model, som har passet til en ikkeglobaliseret verden, og nu lever vi bare i en verden, hvor alting er meget tættere på, hvor alting hænger meget mere sammen, og hvor alting går hurtigere og forandringerne også går hurtigere. Vi har en stagneret samfundsmodel. Det er jo sikkert også derfor, den nuværende regering, som spørgeren selv har været en del af, ikke har kunnet levere vækst i 3 år. Det er vel derfor.

Vi vil så sørge for, at Danmark i stedet for at håbe på at blive hægtet på USA og Tyskland, eller hvad ved jeg, på et tidspunkt *selv* gør noget. Og det gør vi ved at forbedre konkurrenceevnen; ved at sørge for at få flere med ind på arbejdsmarkedet, ind i fællesskaberne; ved at sørge for, at vi selv ændrer vores skæbne. Danmarkshistorien er fuld af eksempler på, at danskerne har ændret skæbnen for det danske folk. Det gjorde vi jo også efter 1864, der er så aktuel i de her dage, og det kan vi gøre igen. Det tror vi på.

Kl. 17:15

Formanden :

Hr. Jeppe Bruus for en kort bemærkning.

Kl. 17:15

Jeppe Bruus (S):

Tak. Nu har Venstre over for nogle af de store eksportmarkeder, vi sådan set sigter mod – Kina, Brasilien, Indien – spillet ud med, at det åbenbart er finere at være canadier eller amerikaner, end det er at være kineser, brasilianer eller inder. Jeg kunne godt tænke mig at

spørge Liberal Alliance: Hvordan har Liberal Alliance det med det synspunkt?

Kl. 17:15

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:15

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Udgangspunktet er kendt: Vi går ikke ind for Bruneilisten. Vores udgangspunkt er, at folk, som kan bidrage, og som kan få et job i Danmark, når de har fået en arbejdskontrakt, skal være velkomne i Danmark. Så skal de først betale skat i 5 år, før de kan få adgang til sociale og sundhedsmæssige ydelser. Men hvis de betaler skat i 5 år, kan de få lov til at få fast opholdstilladelse. Det er Liberal Alliances politik. Det er en fair udlændingepolitik, synes vi selv. Man kunne citere en tidligere statsminister for at sige: Den er både fast og fair.

Kl. 17:16

Formanden :

Hr. Jeppe Bruus.

Kl. 17:16

Jeppe Bruus (S):

Når jeg stillede spørgsmålet, er det selvfølgelig udtryk for lidt bekymring for, hvad det kan have af konsekvens for dansk eksport og dermed også i sidste ende danske arbejdspladser, når det er den type af meldinger, der kommer fra såkaldt liberale, borgerlige partier. Derfor får det jo måske også den naturlige konsekvens, at det er noget, Liberal Alliance kommer til at støtte, såfremt Venstre kommer til magten.

Kl. 17:16

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:16

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

I virkeligheden synes jeg, at det har været en utrolig rørende oplevelse at være ordfører her i dag. Der er jo en ekstrem omsorg, som kommer mig i møde, i forhold til om Liberal Alliance får en masse indrømmelser efter et valg. Nogle gange, som i det her tilfælde, virker det, som om man håber det. Andre gange virker det, som om man frygter det. Så angående den der flabethed med at svare vil jeg sige: Jeg svarer jo sådan set på spørgsmålet. Jeg er interesseret i det, jeg synes, det er et godt spørgsmål, jeg vil gerne svare på det. Og jeg vil svare det, jeg har svaret på lignende spørgsmål: at jo flere mandater Liberal Alliance får ved folketingsvalget, jo større sandsynlighed er der for, at vi får vores vilje. Hvis hr. Jeppe Bruus og konsorter vil bilde vælgerne ind, at jeg kan stå her og sige, at lige meget hvordan valget i øvrigt måtte gå, så gennemfører vi Liberal Alliances politik fra væg til væg, så er det jo præcis, som jeg har sagt et par gange tidligere, det, som får politikerleden til at stige hos vælgerne.

Kl. 17:17

Formanden :

Fru Julie Skovsby for en kort bemærkning.

Kl. 17:17

Julie Skovsby (S):

Tak for det. Det fremgår af Liberal Alliances kontanthjælpsudspil »Alle hænder skal bruges«, at alle tillæg ud over kontanthjælpen, dvs. boligstøtte og individuelle tillæg som f.eks. børneydelse og friplads i daginstitution, skal bibeholdes på det nuværende niveau. Kan ordføreren dermed bekræfte, at Liberal Alliance ikke vil indføre et såkaldt moderne kontanthjælpsloft, som Venstre har foreslået, hvor

der lægges et loft over det samlede omfang af ydelser, man kan få fra det offentlige?

Kl. 17:20

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 17:18

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg kan bekræfte, at vores kontanthjælpsudspil er, som det er, og at vi sådan set er indstillet på at indføre et moderne kontanthjælpsloft i en eller anden grad – hvordan det nu skal være – fordi det vigtigste for os, og det synes jeg faktisk aktualiserer det her spørgsmål, og tak for det, er jo ikke, at det lige præcis er vores måde at justere tandhjulene på, der bliver gennemført. Det er ikke det vigtigste. Det vigtigste er at få opfyldt målsætningen om, at det kan betale sig at arbejde. At der er andre, der også har gode ideer til, hvordan man gør det, synes vi da bare er skønt, for det gør det jo endnu nemmere at kunne lave en aftale efter næste valg.

Kl. 17:18

Formanden :
Fru Julie Skovsby.

Kl. 17:19

Julie Skovsby (S):

Det vigtigste må jo være at få klarhed over Liberal Alliances politik, og jeg spørger igen: Er det rigtigt forstået, at Liberal Alliance ikke vil indføre et såkaldt moderne kontanthjælpsloft, så der ligger et loft over det samlede omfang af ydelser, man kan få fra det offentlige? Eller er man tilhænger af et såkaldt moderne kontanthjælpsloft?

Kl. 17:19

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 17:19

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg holder fast – lige meget hvor længe vi bliver ved – i princippet om, at stiller man det samme spørgsmål, får man det samme svar. Og mit svar var: Ja, vi står på mål for Liberal Alliances egen politik. Hvis der er andre, der har gode forslag til, hvordan man opfylder den samme målsætning, som vi ønsker, så vil vi da rigtig gerne tale med de partier om at lave en fælles løsning. Og vores målsætning i det her tilfælde handler om, at det skal kunne betale sig at arbejde.

Jeg er utrolig glad for at få lov til at sige: Vi er ikke religiøse, i forhold til at det præcis skal være, som vi har foreslået. Det er formålet, der er interessant; det er da ikke teknikken.

Det er måske det, der er gået galt i rød blok, fordi alle har sat sig og sagt, at det skal være deres tekniske løsning, der skal igennem.

Kl. 17:20

Formanden :
Sidste korte bemærkning i denne runde er fra hr. Troels Ravn.

Kl. 17:20

Troels Ravn (S):

Tak. Ifølge Jyllands-Posten fra den 1. oktober mener Liberal Alliance, at der skal indføres brugerbetaling på 130 kr. ved et lægebesøg. Så er spørgsmålet, om Liberal Alliance er parat til at slække på det krav for så at kunne nå til enighed i blå blok. Det er et rimelig enkelt spørgsmål, så egentlig efterspørger jeg bare et svar som ja eller nej.

Kl. 17:20

Formanden :
Ordføreren.

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jamen ligesom med så mange andre ting må vi jo se på, om det er det, der skal til, men jeg vil gerne understrege: Vi vil slet ikke have brugerbetaling, medmindre vi får en skattelettelse, der modsvarer brugerbetalingen – det kan jeg garantere. Vi kommer ikke til at kræve øget brugerbetaling nogen steder over for hr. Lars Løkke Rasmussen, medmindre det modsvares af en skattelettelse i samme størrelsesorden.

Kl. 17:21

Formanden :
Hr. Troels Ravn.

Kl. 17:21

Troels Ravn (S):

Jeg må sige, at for mig var det uhyggelig læsning at læse den artikel i Jyllands-Posten den 1. oktober. Altså 130 kr. skal det koste for et lægebesøg. Og så åbner Liberal Alliance også op for at indføre brugerbetaling hos vagtlægen på skadestuen og på den mad, man som patient får ved indlæggelse på et sygehus.

Så er det, at spørgsmålet må være: På hvilke andre områder kan befolkningen derude forvente brugerbetaling, hvis Liberal Alliance får magt, som de har agt?

Kl. 17:21

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 17:21

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Ifølge min umiddelbare hukommelse har vi ikke foreslået andre områder. Til gengæld må man sige, at der jo er lidt forskel på, hvad man synes er uhyggelig læsning. Altså, det her er lidt billigere – for dagtingene er det samme takst, og for aftentingene er det lavere takst end i Norge; det der frygtelige norske samfund, der findes mod nord.

En anden ting er, når vi nu er ved brugerbetaling, at det, jeg synes er uhyggeligt, er, at Socialdemokraterne øjensynlig ikke vil være med til at gøre noget for nogle af de patienter, som får allerflest tandskader. I dag er der faktisk nogle af dem, der har brug for at få mere betalt. Vi synes ikke, de skal have dankortet frem, det synes Socialdemokraterne. Vi synes så, at ham med influenza skal have dankortet frem. Og sådan ser man jo så forskelligt på tingene.

Vi synes bare, at det ikke skal være sådan for dem, der i dag trækkes igennem et tarveligt bureaukrati, at nogle af dem endda får nej. Det kan vi ikke være bekendt, hvis vi kalder det et velfærdssamfund.

Kl. 17:22

Formanden :
Tak til Liberal Alliances ordfører. Så er det fru Lene Espersen som konservativ ordfører.

Kl. 17:23

(Ordfører)

Lene Espersen (KF):

På mange måder går det jo godt i Danmark. Efterårssolen er tittet frem her i eftermiddag, og modsat hvad vi er blevet stillet i udsigt, kommer den socialistiske omkalfatring af vores samfund nok ikke i denne valgperiode. Millionærskat, betalingsring, kvindevoter og øremærket barsel til mænd ligger nu trygt i skuffen igen og samler støv til næste gang, Socialdemokraterne kommer i opposition.

Jeg vil gerne indlede med at takke statsministeren for åbningstalen. Og jeg vil også takke statsministeren for endelig at lægge op til en afstemning om retsforbeholdet. Bedre sent end aldrig. Jeg vil fak-

tisk også gerne rose statsministeren for nu endelig at gå skridtet videre end at annoncere, at der kommer en god løsning i morgen. Nu er svaret, at der kommer en god løsning efter et valg. Man må da sige, at statsministeren gør sig store anstrengelser for at vise, at regeringen tænker langsigtet. Om det så er klogt at lade Danmark stå uden for kampen mod menneskesmugling og uden for bekæmpelse af narkokriminalitet og børneporno, er så en anden sag. Det tror jeg ikke. De kriminelle venter nemlig ikke til efter valget.

Regeringen har i store træk fulgt de reformspor, vi lagde i den tidligere regering, VK-regeringen. Det er godt nok ikke reformer, der kan måle sig med dem, vi gennemførte. Vi sikrede finansiel holdbarhed for knap 50 mia. kr. Regeringens reformer har forbedret vores fælles kasse med knap 5 mia. kr. Statsministeren sagde i sin tale, at Danmark blev ramt af krisen, fordi VK ikke handlede i 00'erne. Kære statsminister: I Lukasevangeliets siger Jesus:

»Hvorfor ser du splinten i din broders øje, men lægger ikke mærke til bjælken i dit eget øje?«

Ifølge statsministerens egen finansminister leverede VK-regeringen 90 øre og statsministerens egen regering blot 10 øre for hver reformkrone, der går til vores velfærdssamfunds holdbarhed. Statsministerens tale ville være mere troværdig, hvis hun anerkendte andres resultater. Jeg vil gerne rose statsministerens regering for udmærkede reformer, vi har lavet sammen. De har trukket Danmark i en lidt bedre retning.

Vi topper år efter år listen over verdens lykkeligste folk, og de store økonomiske kriser har ikke ramt Danmark lige så hårdt som mange andre lande, men vi er stadig væk langt fra vores mål. Mere end 800.000 personer i den arbejdsdygtige alder lever i dag af offentlig forsørgelse, og konkret ville 260.000 færre danskere leve af offentlige overførsler, hvis danskerne var lige så selvforsørgende som svenskerne. Uanset om venstrefløjens ikke gider høre om det, skyldes problemet bl.a. de relativt høje overførselsindkomster, vi har herhjemme. I dag er det sådan, at en typisk dansk familie med to børn, hvor far og mor begge er på kontanthjælp, får færre penge mellem hænderne, hvis den ene tager et lavtlønsjob frem for at være på kontanthjælp. Og det er en udvikling, vi skal have vendt.

Børn har brug for at opleve en normal hverdag med forældre, der arbejder for at forsørge sig og sine. Det viser sig også ved, at risikoen for, at børnene selv havner på offentlig forsørgelse, er særlig høj, hvis forældrene har været uden for arbejdsmarkedet. Når man så sammenholder det med, at hver tredje arbejdsmarkedssparate kontanthjælpsmodtager kun vil takke ja til et job, hvis gevinsten er på over 3.000 kr. om måneden, er det tydeligt, at vi står med et problem.

Derfor ønsker vi at genindføre kontanthjælpsloftet, så der kommer en rimelig grænse for, hvor meget man samlet kan modtage fra det offentlige. Vi har også tidligere foreslået, at par, hvor begge er på kontanthjælp, skal have et nedslag i deres ydelse på præcis samme måde, som vi gør det på for førtidspensionister og folkepensionister, fordi der er to til at betale. Endelig mener vi, at der er behov for et moderne dagpengesystem; et system, der ikke er dyrere end det, vi har i dag, men et system, der i langt højere grad sikrer, at ledige er motiverede til at søge job tidligere, og som samtidig giver mennesker en anstændig forsikring ved ledighed.

På godt jysk er det jo lidt mærkeligt, at det eneste, den offentlige debat og også meget af debatten i dag har handlet om, er de 40.000 danskere, der har opbrugt deres ret til dagpenge. Heraf er 8.000 personer kommet i arbejde, og 4.600 er kommet i uddannelse, og hovedparten af de andre er på andre ydelser. Hvorfor taler vi ikke om, at over 100.000 udlændinge i dag arbejder i vores landbrug, restauranter, hoteller og mange andre steder, samtidig med at vi har europarekord i ydelser og pensioner til folk på offentlig forsørgelse? Det kræver altså ikke langhåret kommissionsarbejde at se mulighederne for, at vi kan gøre det lidt bedre.

Hvorfor taler vi ikke om behovet for at sikre vækst og udvikling i hele Danmark? Jeg synes, det er dejligt, at statsministeren glæder sig over, at der er vækst i resten af rigsfællesskabet. Det er faktisk også svært at være imod, også selv om jeg må indskyde, at den vækst, som Færøerne fik som følge af overfiskeri af makrel og tyveri af danske fiskeres sild, ikke var en vækst, vi bifaldt, og for os var det også helt uforståeligt, at flere partier i Folketinget svigtede dansk fiskeri til fordel for færøsk. Men tilbage står, at vi har brug for vækst i Danmark, hele Danmark, og derfor ønsker vi at fastholde og styrke bolijobordningen. Håndværkerfradraget her sikret danske familier en direkte håndsækning i en ellers travl hverdag og samtidig styrket ordrebøgerne hos håndværksmestre.

Kl. 17:28

Vi vil også gerne starte forfra med planloven og i langt højere grad lade det være op til kommunerne at vurdere, hvordan man udvikler et bæredygtigt og driftigt lokalt erhvervsliv. Vi vil gerne fjerne en række tossede danske afgifter på en række dagligvarer, der gør indkøb dyrere for danskerne og hverdagen besværlig for virksomhederne. Endelig vil vi gerne på næste års finanslov prioritere 2 mia. kr. til at hæve beskæftigelsesfradraget med, samtidig med at vi også ønsker, at den øverste marginalskat kommer ned på 50 pct. Hermed får alle danskere i arbejde en ekstra tilskyndelse til at gøre en ekstra indsats, og samtidig mener Det Konservative Folkeparti jo, at vi politikere kan se os selv lidt bedre i spejlet om morgenen, fordi vi lader danskerne beholde flere af de penge, de selv tjener, i egen lomme.

Jeg tror, der generelt er mange danskere, der ikke føler, at deres hverdag og dagligdag for alvor bliver taget alvorligt her på Christiansborg. Det gælder f.eks. i forhold til de mange indbrud, der dagligt rammer danske hjem. Selv om det drejer sig om mere end 40.000 indbrud på et enkelt år – og vi ligger faktisk lige nu i et tvivlsomt parløb med Grækenland om førstepladsen – så virker det ikke som noget, som regeringen tager synderlig alvorligt. Vi gennemførte i VK-regeringens tid en massiv indbrudspakke, og den begynder nu at vise sin effekt.

Men efter det er der ikke sket synderligt på området. Alle, der har oplevet et indbrud, kender den ubehagelige følelse af, at der har været en ubuden fremmed i ens hjem. Jeg vil bare sige, at konsekvenserne for at være udsat for indbrud i ens eget hjem er langt mere alvorlige end bare at miste sine ejendele. Man mister sin tryghed såvel som tillid til omverdenen. Det afspejles i dag slet ikke i lovgivningen. I dag straffes indbrud typisk med betinget fængsel eller ubetinget fængsel i op til 30 dage.

Vi mener, at straffen for indbrud grundlæggende skal afspejle det menneskelige overgreb og ikke bare det, at man har mistet ejendele. Derfor har vi foreslået, at man laver en særlig indbrudsparagraf, som sikrer, at indbrud som minimum udløser en ubetinget fængselsstraf. Vi ønsker også, at strafbatten begrænses, og endelig ønsker vi, at udenlandske forbrydere skal afsone i hjemlandet. Grænsen for, hvornår de kriminelle udlændinge skal sendes hjem, skal også sættes ned fra 6 måneder til 1 måned – så er der flere af de udenlandske lovovertrædere, der kommer hurtigt hjem. Vi leverer helt konkrete forslag, for vi ønsker at gøre en konkret forskel for danskerne, og vi ønsker, at danskerne skal føle sig trygge i deres eget hjem.

Vi er meget glade for, at statsministeren i sin tale tog de frivillige med. Vi er meget glade for, at regeringen er kommet på andre tanker. For 2 år siden foreslog vi i Det Konservative Folkeparti faktisk i et beslutningsforslag, at det skulle gøres nemmere at være frivillig. Da blev det afvist af regeringen, men vi er rigtig glade for, at man nu er kommet på andre tanker. Nu må vi jo så bare håbe, at der er nogle at gøre noget frivilligt for.

Vi vil gerne her tilkendegive, at vi er bekymrede over det stigende fravalg af fritidsaktiviteter, som vi ser blandt landets skoleelever på grund af den lange skoledag, herunder lektiecafeerne. At vi ser den her tendens, også før lektiecafeerne bliver tvungne, viser jo,

hvilken trussel tvangscafeerne kan komme til at udgøre for det frie foreningsliv i Danmark. Vi frygter, at udmeldingerne vil fortsætte i vores fritids- og sportsklubber, hvis der fyldes endnu flere timer på skolebørnene om eftermiddagen. I må ikke misforstå mig – vi ønsker mere faglighed i folkeskolen, og vi er faktisk på alle hovedområderne meget glade for den reform, vi har lavet sammen, men det må ikke ske på bekostning af foreningslivet.

Også tak til statsministeren for at tage udfordringerne med de gymnasiale uddannelser op. Vi har lavet en rigtig god reform af erhvervsuddannelserne, og nu er turen kommet til gymnasierne. Vi er enige i, at antallet af studieretninger skal ned. Vi er også enige i, at der skal stilles øgede krav i matematik, og at det faglige niveau skal op.

Men desværre mangler regeringen at tage fat der, hvor de gymnasiale uddannelser har deres største problem. Der bliver simpelt hen lukket for mange ind med for ringe boglige kvalifikationer. Ifølge Undervisningsministeriets eget tal er frafaldet på eksempelvis htx, hvis man tager unge, der har en karakter på under 4 fra folkeskolen, eller som har mangelfulde karakterer, på 87 pct., og det er 82 pct. på stx, og for de få, der får hutlet sig igennem uddannelsen, er der 43 pct. af dem, der er tilbage, der slet ikke kommer videre i uddannelsessystemet. Vi mener, det er at gøre de unge en bjørnetjeneste at gøre de gymnasiale uddannelser til allemandsret. De oplever nederlag på nederlag, og det koster samfundet rigtig mange penge at dobbeltuddanne unge, vi skulle have ledt i den rigtige retning fra starten af. Vi ønsker et karakterkrav på 4, så når man starter på en studieforberedende uddannelse, er der også en chance for, at man gennemfører den.

Vi vil her afslutningsvis gerne takke regeringen for den nye og lidt hårdere kurs, man har sat over for IS. Tænk, hvis det internationale samfund havde handlet for 3 år siden i Syrienspørgsmålet. Havde IS så overhovedet eksisteret? Men hellere skifte mening og vælge rigtigt end at stå fast på en forkert politik. Vi er rigtig glade for, at F-16-flyene sættes ind, men vi håber også, at regeringen vil overveje det, som vi har foreslået, nemlig at udvide vores tilstedeværelse geografisk til Syrien og også meget gerne styrke vores tilstedeværelse med f.eks. specialoperationsstyrker.

Endelig vil jeg sige, at vi også er meget glade for, at regeringen har valgt som opfølgning på krisen i Rusland at optrappe vores tilstedeværelse i ikke mindst Baltikum og de østeuropæiske lande. Det er altid dejligt for en politiker og et parti at få sin politik igennem, og jeg er rigtig glad for, at regeringen har lyttet til de 8 mandater, som Det Konservative Folkeparti udgør. Tak.

Kl. 17:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Der er nogle korte bemærkninger. Den første er fra hr. Rasmus Prehn, Socialdemokraterne, værsgo.

Kl. 17:34

Rasmus Prehn (S):

Tak til fru Lene Espersen for hendes tale. Vi er kede af, at vi ikke kan få lejlighed til at høre Det Konservative Folkepartis nye formand. Men det er jo glædeligt at opleve det her comeback til Lene Espersen, som jeg synes holder en god og konstruktiv tale, hvor der endda også er ros til regeringen. Det glæder vi os over som socialdemokrater. Tak for det.

Jeg står her med et citat fra Berlinske den 14. juni, hvor den daværende formand for Det Konservative Folkeparti, hr. Lars Barfoed, giver udtryk for følgende, og jeg citerer:

Jeg synes, at vi mangler nogle klare og konkrete bud fra Venstre på, hvad man gerne vil, og det er tiden kommet til at svare på.

Vil Det Konservative Folkepartis ordfører prøve at uddybe, hvad det så er for nogle svar, man stadig væk mangler fra Venstre i forhold til den blå bloks politik? Hele sommeren har været fyldt med

krav fra Det Konservative Folkeparti om, at Venstre nu skulle melde klart ud. Kan man blive enige om en samlet blå politik på det her område? Det, som vi hørte den konservative ordfører fremhæve her, var jo meget klare konservative mærkesager, men kan I f.eks. få politikken igennem i forhold til topskatten?

Kl. 17:35

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Vi skal lige huske, at man ikke taler direkte til hinanden her i Folketingssalen. Værsgo til ordføreren. (*Rasmus Prehn (S)*): Undskyld. Sagde jeg du?)

Kl. 17:35

Lene Espersen (KF):

Altså, jeg ved ikke rigtig, hvad jeg skal sige til hr. Rasmus Prehn, for nu har jeg siddet her under debatten hele dagen, og det er lidt besynderligt, at det er de samme spørgsmål, der bliver ved med at køre i ring. Jeg ved ikke, om I alle sammen har fået det samme talepapir, men det må være ekstremt trættende at lytte til for dem, der følger debatten.

I Det Konservative Folkeparti har vi fremlagt vores politik, og jeg synes da, det mest naturlige er, at hr. Rasmus Prehn stiller spørgsmål om, hvad Det Konservative Folkeparti vil.

Som mange af mine andre gode kollegaer i blå blok har sagt i dag – og det er Det Konservative Folkeparti da helt enige i – har det da været rigtig, rigtig fint at følge Venstres formand fremlægge nogle pejlemærker på Venstres landsmøde som de mål, Venstre går efter. Det stiller jeg mig egentlig godt tilfreds med, og jeg er helt overbevist om og ved også af erfaring, at vi faktisk godt kan blive enige, hvis vælgerne vælger at give os et flertal efter næste folketingsvalg.

Så jeg vil sig til hr. Rasmus Prehn og alle andre, der har spurgt ind til, hvad Venstre eller DF eller LA mener: Spørg dem om det, og spørg så mig om konservativ politik.

Kl. 17:37

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 17:37

Rasmus Prehn (S):

Tak til fru Lene Espersen. Jeg kvitterede jo netop for den meget klare fremlæggelse, der var, af konservativ politik. Men jeg spurgte så også ind til noget af det, som jeg forstår er en kerne i det konservative budskab, nemlig at vi skal have topskatten ned. Hvordan er det med Venstres politik på det her område? Føler I jer fortrøstningsfulde, i forhold til at I sammen med Venstre kan få igennem, at topskatten bliver fjernet?

Kl. 17:37

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 17:37

Lene Espersen (KF):

Jeg vil sige til hr. Rasmus Prehn, at det, der driver Det Konservative Folkeparti, er, at det skal kunne betale sig at arbejde. Vi mener, at rettigheder og pligter følges ad, og vi synes, det er et ganske stort problem, at det for alt for mange mennesker i det her land ikke kan betale sig at tage et arbejde. Derfor ønsker Det Konservative Folkeparti at sænke skatten på arbejde ved at sænke marginals-katten, men faktisk også ved at øge beskæftigelsesfradraget.

Jeg vil sige til hr. Rasmus Prehn – og det er en gentagelse af, hvad vi faktisk har diskuteret hele dagen i dag – at jeg mener, det er ekstremt uklogt at stille sig op på Folketingets talerstol eller foran finansministerens dør og komme med ultimative krav. Vi har klart

sagt, hvad vi mener er vores prioritet, og jeg har faktisk en ret stor tiltro til, at der også vil blive lyttet til Det Konservative Folkeparti – selvfølgelig sådan, at jo flere mandater, vi har, desto bedre er det.

Min erfaring fra 10 års regeringssamarbejde er også, at selv om mange partier siger nej til konservativ politik i starten, har vi altså en meget, meget god tendens til alligevel at få vores politik igennem. Bl.a. blev topskatten sænket med 6 pct. i forbindelse med en af de mange skattereformer, vi gennemførte.

Kl. 17:38

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Den næste spørger er hr. Jonas Dahl, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 17:38

Jonas Dahl (SF):

Dansk Folkeparti vil have en vækst i det offentlige på 0,8 pct., Konservative og Venstre vil have nulvækst, og Liberal Alliance vil have minusvækst.

Ifølge Finansministeriet er forskellen mellem LA og Dansk Folkeparti her ca. 80 mia. kr. Det er immer væk en sjat penge, hvis vi ser frem mod 2020. Umiddelbart lyder det lidt, som om der vil være nogle udfordringer i den blå kabale, men jeg kunne egentlig godt tænke mig bare at stille et enkelt spørgsmål i den forbindelse. Vil Det Konservative Folkeparti være en del af eller støtte en borgerlig regering, som har stigende udgifter i den offentlige sektor?

Kl. 17:39

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 17:39

Lene Espersen (KF):

Det er jo sådan lidt en gentagelse af hr. Rasmus Prehns spørgsmål, bare stillet på en ny måde, og svaret er sådan set det samme. Vi har lagt vores politik frem; både vores 2020-plan og et finanslovsforslag. Vi og de andre blå partier er jo forskellige og har forskellige bud på det, men jeg er ret overbevist om, at vi nok skal kunne nå hinanden i et kompromis.

Jeg vil med det samme sige, at jeg har fuld respekt for, at vi lever i et demokrati, hvor der mig bekendt ikke rigtig er nogen partier, der får 90 mandater, og så må man indgå nogle kompromiser. Sådan er det nu engang, og vi skal såmænd nok finde hinanden.

Så vil jeg også bare stilfærdigt minde hr. Jonas Dahl om, at valgperioden altså maksimalt er 4 år, så det er måske også at tage lidt forskud på glæderne at begynde at tale om, hvad der skal ske i 2020. Der er dog et stykke tid til, og hvis bare retningen er rigtig, skal vi nok blive enige.

Kl. 17:40

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jonas Dahl skal lige være færdig. Fru Camilla Hersom stod ikke på listen, men hun kommer på næste gang. Værsgo.

Kl. 17:40

Jonas Dahl (SF):

Det er immer væk interessant, tror jeg, for vælgerne at vide. Det er udmærket, at man nu er kommet frem med nogle konservative forslag. Det vil jeg da gerne kvittere for, og det har andre også gjort før.

Men jeg synes, at det alligevel er rimeligt at stille det spørgsmål, om man i givet fald vil bakke op om en ny borgerlig regering, der vil en anden vækst end nulvækst, dvs. har en målsætning om en vækst på 0,8 pct., som f.eks. er det, Dansk Folkeparti foreslår. Det er vel rimeligt at stille et spørgsmål om, hvad der er den økonomiske politik.

For det svar, vi i dag har fået fra alle borgerlige partier, er, at det ved man ikke. Man har udstukket en retning, og så krydser man fingre, og så beder man til Vorherre, og så går det nok. Selv om man har et nært forhold til Vorherre i Det Konservative Folkeparti, er det vel rimeligt nok at bede om et svar på, om man vil bakke op om en regering, der vil en større vækst end nulvækst, som er det, man fra konservativ side siger man vil have.

Kl. 17:41

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 17:41

Lene Espersen (KF):

Vi vil arbejde og kæmpe for, at vi med de mandater, Det Konservative Folkeparti får efter et valg, får maksimal indflydelse. Men vi har ikke nogen forventning om, at vi får 90 mandater, og derfor er det selvfølgelig klart, at vi må indgå kompromiser med de andre partier og deres ønsker. Sådan er det nu engang. Altså, jeg synes jo, det er ret mageløst, at blå blok bliver afkrævet svar på, hvordan et regeringsgrundlag skal ende med at se ud, og hvilken økonomisk politik man vil føre frem til 2020, når Socialdemokraternes ordfører ikke engang har været i stand til at svare på, hvad et øget antal asylsøgere koster. Her taler vi altså 2014 og 2015.

Så jeg vil sige, at min erfaring fra 9 år i regering, hvor vi også måtte gå i Folketinget for at få flertal for vores politik, er, at man hvert år får lavet en finanslov og finder hinanden. Men man får ikke ret meget politik igennem, hvis man stiller ultimative krav, og derfor vil jeg sige til hr. Jonas Dahl: Nej, Det Konservative Folkeparti går ikke ud og siger, at hvis det og det sker, så vil vi ikke støtte en borgerlig regering. Vi vil støtte en borgerlig regering, der fører en politik, der går mere i konservativ retning.

Kl. 17:42

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det fru Camilla Hersom, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 17:42

Camilla Hersom (RV):

Tak for det. Jeg kan jo forstå på ordføreren, at man nu i Det Konservative Folkeparti er godt tilfreds med Venstres fem pejlemærker. Men vi skal jo ikke længere tilbage end sidste år for at finde et citat fra den tidligere konservative leder, hr. Lars Barfoed, hvor han afkræver partierne konkret politik, fordi vælgerne skal vide, hvad man kan forvente af en borgerligt ledet regering. Er det stadig væk konservativ politik, at vælgerne skal vide, hvad de kan forvente af en borgerligt ledet regering?

Kl. 17:43

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Lene Espersen, ordfører.

Kl. 17:43

Lene Espersen (KF):

Ja, det vil jeg sige at de fleste af de partier, der har været på talerstolen i dag, også klart har redegjort for. Det har hr. Lars Løkke Rasmussen og hr. Kristian Thulesen Dahl gjort, og hr. Simon Emil Ammitzbøll har på glimrende og meget veloplagt vis også redegjort for, hvad Liberal Alliance vil. Og det er jo det, vi kan kræve: at hvert parti tør lægge sin egen politik frem.

Når mandaterne tælles op efter et valg, må man jo så tage diskussionen om, hvor meget af ens politik man kan få igennem, og hvad retning det trækker landet i. Sådan er demokratiet jo, og sådan er de vilkår.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Fru Camilla Hersom.

Kl. 17:43

somt, at det virker, som om det er de samme præfabrikerede spørgsmål, der bliver ved med at køre igennem.

Kl. 17:43

Til hr. Christian Juhls spørgsmål vil jeg sige, at Det Konservative Folkeparti allerede for 3 år siden sagde, at der skulle arbejdes på at lave en no fly zone i den nordlige del af Syrien. Tænk, hvis man havde lyttet til os dengang. Tænk, hvis man havde lyttet til os! Så tror jeg faktisk slet ikke, at IS havde været så stærke, som de er i dag.

Camilla Hersom (RV):

Jamen når vi bliver ved med at interessere os for det, er det jo, fordi politikken stritter i alle retninger. Og derfor er spørgsmålet jo: Kan vi forvente en form for samlet borgerlig plan, i det mindste måske fra V og K, som jo har siddet i regering sammen i 10 år? Kommer der en samlet plan?

Kl. 17:44

Jeg kan forstå, at noget af det, som Tyrkiet faktisk har været ude og sige de godt kunne tænke sig, hvis de skal ind og deltage mere aktivt – det er jo et spørgsmål om sikkerhed – er, at man f.eks. arbejder på at lave en no fly zone i noget af den nordlige del af Syrien. Det tror jeg er en af de veje, man kan gå.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Fru Lene Espersen.

Kl. 17:44

Så vil jeg sige til hr. Christian Juhl, at jeg synes, kurderne har gjort det fantastisk, og jeg tager hatten af for alle de brave mennesker både i Syrien og Irak, der bekæmper IS. Men man skal lige huske på, at vi også har forsøgt at holde fast i, at Syrien skal have en mulighed for at overgå til demokrati, og derfor har vi også støttet de moderate kræfter. Så jeg vil sige til hr. Christian Juhl, at jeg tror, der skal meget mere til, hvis udviklingen skal vendes.

Kl. 17:47

Lene Espersen (KF):

Jeg vil sige til fru Camilla Hersom, at som politisk parti ville det dumme, man kunne gøre, da være at forlove sig hundrede procent med et andet parti og sige: Vi er overflødige, for vi er fuldstændig enige med et andet parti om vores politik. Altså, jeg tror da, at når der kommer et folketingsvalg, vil ethvert parti have et ønske om at gå til valg på sin egen politik. Og jeg vil sige til fru Camilla Hersom, at det da ville undre mig meget, hvis Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre gik til valg sammen på præcis den samme politik og præcis den samme 2020-plan uden nogen som helst form for variation i det. Jeg kan i hvert fald ikke anbefale det.

Jeg tror faktisk, det er rigtig, rigtig vigtigt, at vælgerne kan se forskel på os. Og vælgerne er ikke dumme; de kan godt se forskel på de fire blå partier, og de ser ikke kun på de nuancer, men også på de store forskelle, der er imellem os. Det mener jeg er en styrke – ikke en svaghed.

Kl. 17:45

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Den næste ordfører er hr. Christian Juhl, Enhedslisten, værsgo.

Kl. 17:45

Christian Juhl (EL):

Tak. Jeg synes, det lyder på fru Lene Espersen, som om hun ikke synes om de spørgsmål, hun får. Nu vil jeg så prøve at stille et spørgsmål, der i hvert fald ikke er stillet endnu. Det kan være, det i det hele taget er det at få stillet spørgsmål, hun ikke synes om.

Fru Lene Espersen talte tidligere i dag om Enhedslisten og krigen i Syrien og i Irak. Jeg kunne godt tænke mig at høre, hvad fru Lene Espersen mener om kurderne indsats mod ISIL og mod Assad i Syrien. Jeg kunne også godt tænke mig at vide en ting mere: Hvis kampene på landjorden er afgørende for at vinde over ISIL, f.eks. i den aktuelle krig i Kobani, sådan at byen ikke falder, hvordan vil fru Lene Espersen så bidrage til, at byen ikke falder til ISIL? Flyene kan jo ikke gøre det, har alle sagt, og kurderne mangler våben. Hvad skal vi gøre?

Kl. 17:46

Jeg kunne godt tænke mig at høre fru Lene Espersens bud på, hvilke konsekvenser det vil have, hvis Venstre og Dansk Folkeparti kommer igennem med deres nedskæringer i udviklingsbistanden på 2,6 mia. kr. Hvilke konsekvenser vil det have for Danmark, for den tredje verden, for erhvervslivet og for mulighederne for at stoppe nogle af de store flygtningestrømme osv.? Det er jeg meget interesseret i at høre. Jeg går ud fra, at fru Lene Espersen er enig med sin partifælle hr. Per Stig Møller, som jo på et tidspunkt var minister på området.

Kl. 17:48

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Lene Espersen.

Kl. 17:46

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Lene Espersen.

Kl. 17:48

Lene Espersen (KF):

Jeg vil sige til hr. Christian Juhl, at det kan jeg svare meget klart på. Det Konservative Folkepartis politik er, at udviklingsbistanden skal ligge på 0,8 pct. af BNP. Det er også med i vores finanslovsforslag, og det er det, vi går til valg på. De andre blå partier – i hvert fald nogle af dem – har en anden politik, og sådan er det. Det samme gør sig gældende over i rød blok.

Så vil jeg sige til hr. Christian Juhl, at det er forunderligt at se Enhedslisten, der nu igennem 3 år har modarbejdet og råbt og skreget om, at der ikke måtte komme våben til de moderate kræfter i Syrien – der både kunne have bekæmpet Assad og forhindret IS i at vokse sig stærke – lige pludselig i ellefte time kommer rendende og siger, at vi skal smide en masse våben ned i den by, som IS er tæt på at overtage. Når Enhedslistens argument har været, at man ikke skal sende våben ind nogen steder, hvor der er risiko for at de ender i de

Lene Espersen (KF):

Jeg vil sige til hr. Christian Juhl, at jeg da sådan set har en forhåbning om, at hele min time bliver brugt, og at der er mange, der stiller mig spørgsmål. Det synes jeg kun er godt, for det giver mig lejlighed til at fortælle om konservativ politik. Jeg synes bare, det er lidt mor-

forkerte hænder, så er det måske ikke den klogeste position at tage i Enhedslisten.

Kl. 17:52

Men jeg vil sige til Enhedslisten, at jeg deler bekymringen for den udvikling, der er i det nordlige Syrien. Jeg tror desværre ikke, at løsningen er så enkel som at kaste nogle våben ned. Der skal langt større militært pres til for at få løst den konflikt.

Kl. 17:50

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Den næste er hr. Sjúrdur Skaale. Værsgo.

Kl. 17:50

Sjúrdur Skaale (JF):

Tak for det. Fru Lene Espersen kom i sit indlæg ind på striden mellem EU og Færøerne om fiskekvoter og de sanktioner, som blev indført, og ordføreren sagde i den sammenhæng, at regeringen i den strid har taget parti for færøske fiskere og imod danske fiskere.

Kan ordføreren uddybe, hvad det præcis er, hun mener regeringen har gjort galt, og kan ordføreren sige, hvad hun ville have gjort, hvis hun havde haft magt som hun har agt? Tak.

Kl. 17:50

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 17:50

Lene Espersen (KF):

Jamen det kan jeg sagtens, for det har jeg sagt mange gange i den offentlige debat, der har været. Danmark har været foregangsland for at få et bæredygtighedscertifikat på bl.a. sildefiskeriet – det er noget, der betyder rigtig meget for levering af dansk sild – og jeg synes, det er et kæmpestort problem, at det så er Færøerne, der faktisk er med til at ødelægge det bæredygtighedsmærkat.

Derfor havde jeg selvfølgelig gerne set, at regeringen på samtlige andre områder havde sagt, at hvis et land bryder alle regler og overfisker, så skal det naturligvis have en konsekvens. Men lige præcis i det her tilfælde valgte regeringen faktisk at sige: Det initiativ, der kom fra Europa-Kommissionens side, mener vi ikke at vi kan støtte op om, for det ville skabe problemer i forhold til rigsfællesskabet. Hvis det havde været et hvilket som helst andet land uden for rigsfællesskabet, er jeg ret overbevist om, at regeringen ville have sagt: Det er selvfølgelig helt uacceptabelt, og Kommissionen må skride ind med det samme.

Den slags dobbeltstandarder bryder jeg mig ikke om. Jeg synes, det er meget forkert, at man ikke støttede dansk fiskeri i den her sag, og at man ikke lod bæredygtighed være i højsædet frem for hensynet til, at der var en konflikt mellem Danmark og Færøerne.

Kl. 17:51

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Sjúrdur Skaale.

Kl. 17:51

Sjúrdur Skaale (JF):

Nu er jeg selvfølgelig meget uenig i den udlægning. Jeg mener bestemt ikke, det var Færøerne, der overfiskede; det var tværtimod EU, som brød international lov ved at indføre de sanktioner, og derfor var det også EU, som tabte sagen i sidste ende. Men lad det være.

Ordføreren sagde før, at hun ikke er helt enig med alle de andre blå partier om alting. Men tror ordføreren, at hvis der havde siddet en blå regering, ville politikken over for Færøerne i denne sag have været anderledes, end den har været under den nuværende regering? Tak.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 17:52

Lene Espersen (KF):

Jeg vil sige til hr. Sjúrdur Skaale, at der ikke er nogen tvivl om, at Færøerne har overfisket. Altså, Færøerne har sat sine egne autonome kvoter, der ikke har nogen som helst gang på jorden. Så det holder bare ikke at forsøge at snakke udenom.

Til det andet spørgsmål vil jeg sige: Nej, jeg tror desværre ikke, at politikken var blevet en anden, for det var faktisk alene Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti, som mente, at det var helt i orden, at Europa-Kommissionen holdt fast i princippet om bæredygtighed. De andre partier valgte jo at støtte regeringens linje. Så jeg tror ikke, at udfaldet ville have været et andet, men derfor kan Det Konservative Folkeparti jo godt tillade sig at have et synspunkt, der handler om, at vi støtter dansk fiskeri og deres kamp for bæredygtighed.

Kl. 17:53

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Den næste spørger er hr. Troels Ravn, Socialdemokraterne.

Kl. 17:53

Troels Ravn (S):

Tak. Hr. Peter Christensen fra Venstre siger i Jyllands-Posten den 24. september:

»Enten laver regeringen finanslov med os, og så kommer der en ny aftale med kommunerne. Eller også får vi en ny regering, og så laver vi en ny aftale med kommunerne«.

Jeg vil bare spørge ordføreren og De Konservative, om man er enig i, at man sådan bare efter forgodtbefindende kan lave en aftale med kommunerne efter et valg, uanset hvem der måtte vinde regeringsmagten.

Kl. 17:53

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Det er ordføreren. Værsgo.

Kl. 17:53

Lene Espersen (KF):

Altså, jeg synes, man begynder at bevæge sig meget langt ud, hvis jeg skal kommentere på, hvad et medlem af Venstre har sagt for et stykke tid siden. Men jeg vil sige, at jeg da synes, at det er god kutyme her, at regeringen selvfølgelig søger parlamentarisk opbakning, når den forhandler – både med kommunerne og regionerne. Og der er det klart min anbefaling, at man forsøger at få brede flertal. Det er det, der giver størst sikkerhed for, at der også er opbakning til det efter et valg.

Kl. 17:54

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Troels Ravn, værsgo.

Kl. 17:54

Troels Ravn (S):

Det er jo interessant, for jeg spørger jo ind til, hvordan De Konservative ville håndtere sådan en situation. Og Søren Pape Poulsen siger jo netop i Børsen den 17. september, at De Konservative ikke vil genåbne en aftale med kommunerne, for sådan kan man ikke gøre, når der lægges budgetter; det er ikke en ordentlig måde at arbejde på.

Derfor vil jeg endnu en gang høre, om ordføreren blot vil bekræfte, at Det Konservative Folkeparti ikke vil medvirke til at genåbne aftalerne for 2015.

Kl. 17:54

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 17:54

Lene Espersen (KF):

Jamen jeg bakker da naturligvis min partiformand helt og fuldt op, og jeg mener, at man skal overholde de aftaler, der er indgået her i Folketinget. Jeg vil bare sige til hr. Troels Ravn – og det er belært af mange års erfaring – at jeg stadig væk synes, det er rigtig vigtigt, at man gør sig umage for, at der er brede flertal bag mange af de aftaler, vi laver her i Folketinget. Det giver en ekstra god sikkerhed for, at der ikke sker forandringer efter et valg. Men naturligvis bakker jeg da min formand op – det siger jo sig selv.

Kl. 17:55

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Andreas Steenberg, Det Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 17:55

Andreas Steenberg (RV):

Jamen jeg kan sådan set godt forstå, at fru Lene Espersen er lidt irriteret over, at vi bliver ved med at diskutere den her samlede økonomiske plan fra blå blok. Men det er jo, fordi det stritter i alle retninger. Så sent som i dag har vi hørt, at Liberal Alliance synes, at vi slet ikke har lavet noget om fra regeringens side, mens Dansk Folkeparti synes, vi har lavet alt for meget om.

Nu er det jo sådan en rimelig central nyhed her i dag, at Det Konservative Folkeparti er tilfreds med de pejlemærker, som Venstre er kommet med. På folkemødet i 2013 sagde den tidligere leder af Det Konservative Folkeparti, hr. Lars Barfoed, følgende:

Nu kan vi ikke bare snakke luftige målsætninger; nu må der konkret politik på bordet, der viser, hvad vælgerne kan forvente sig af en borgerligt ledet regering.

Jeg vil bare høre, om Det Konservative Folkeparti har ændret synspunkter og nu synes, det er i orden at gå til valg på nogle luftige målsætninger.

Kl. 17:56

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 17:56

Lene Espersen (KF):

Jeg vil sige, at jeg synes faktisk, vi har et rigtig godt samarbejde i blå blok. Jeg vil også sige, at jeg jo sådan set ikke er irriteret over, at der er nogen, der stiller mig spørgsmål. Det er jeg faktisk rigtig glad for, for det giver mig lejlighed til at fortælle, hvad vi Konservative vil. Det, der bare undrer mig, er, at der er så meget rod i rød blok. Og når regeringen ikke engang kan redegøre for, hvad konsekvenserne er, bl.a. på asylområdet, for den økonomiske politik næste år, så virker det altså lidt besynderligt, at man er så optaget af, hvad der sker i 2020 mellem fire borgerlige partier.

Jeg vil sige, at jeg synes faktisk, man må rose de blå partier for at have lavet et fælles forslag til vedtagelse, der meget klart opstiller nogle pejlemærker for, hvad vi gerne vil arbejde for. De fire partiformænd er også kommet med et, synes jeg, meget godt og stort indlæg, der handler om, hvad vi kan gøre for at bekæmpe ungdomskriminalitet. Den er jo heldigvis for nedadgående, men der er en lille hård kerne, der skal gøres mere ved.

Så der er masser af konkret politik, og det vil der blive ved med at komme, men jeg vil sige, at det, der er afgørende for Det Konservative Folkeparti, faktisk er, at vi selv får mulighed for at fremlægge vores politik, og det har jeg gjort her i dag.

Kl. 17:57

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

En ny runde, værsgo

Kl. 17:57

Andreas Steenberg (RV):

Jeg er sådan set ikke interesseret i, hvad borgerlige partier kunne finde på at gøre i 2020. Jeg er sådan set interesseret i, hvad I kunne finde på at gøre i morgen, hvis I fik regeringsmagten. Nu kan vi tage et citat mere frem af hr. Lars Barfoed, der siger:

Det er simpelt hen ikke nok at sige, at man gerne vil have flere væk fra overførselsindkomster, og at man gerne vil skabe flere job, hvis man ikke samtidig siger, hvordan man vil gøre det. Man skal være meget præcis, og man kan ikke nøjes med meget runde formuleringer.

Er det stadig væk De Konservatives holdning, at Venstre ikke bare kan nøjes med runde formuleringer, men at man skal være meget præcis med, hvordan man vil skabe job i Danmark? Er det stadig væk jeres holdning, eller er I gået væk fra det?

Kl. 17:58

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Jeg skal bare sige endnu en gang, at man ikke må tiltale hinanden direkte; man taler på en anden måde her i Folketingssalen – tak.

Værsgo.

Kl. 17:58

Lene Espersen (KF):

Jeg vil sige, at jeg altså er sådan lidt målløs over, at den her debat fortsætter. Altså, har ordføreren set vores forslag til vedtagelse? Der har vi jo en pind, der bl.a. handler om, at vi ønsker, at det bedre skal kunne betale sig at tage et arbejde. Så vi er faktisk meget konkrete. Jeg ved ikke, hvad man mere kan forlange.

Altså, vi er fire selvstændige partier i opposition, der på en lang række områder samarbejder, men jeg må sige til den radikale ordfører, at hvis man forventer, at Det Konservative Folkeparti skal pantsætte hele sin politiske frihed for at lave kompromiser med de andre partier nu før et valg, så må man tro om igen. Vi vil da gerne selv have noget at gå til valg på, og vi vil da gerne adskille os fra de andre partier. Det er vel derfor, man er i et politisk parti, ellers kunne man lige så godt melde sig ind i et af de andre partier.

Så vil jeg sige, at jeg er helt enig i det, som hr. Lars Barfoed sagde, om, at det er vigtigt, at man fremlægger noget politik, og det har vi jo også gjort, bl.a. i dag.

Kl. 17:59

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det.

Jeg skal udsætte mødet. Mødet starter igen i dag kl. 19.00, hvor vi fortsætter med de korte bemærkninger.

Mødet er udsat. (Kl. 17:59).

Kl. 19:00

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hermed genoptager vi mødet og fortsætter med korte bemærkninger til den konservative ordfører, fru Lene Espersen.

Den første, jeg har på listen her, er hr. Jeppe Bruus, Socialdemokratiet.

Kl. 19:00

Jeppe Bruus (S):

Tak. Jeg vil bare stille et helt kort spørgsmål: Ønsker Det Konservative Folkeparti mere brugerbetaling?

Kl. 19:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:00

Lene Espersen (KF):

Nu ved jeg ikke, om det er et specielt område, hr. Jeppe Bruus mener, men jeg tillader mig at fortolke det sådan, at det er på sundhedsområdet, hr. Jeppe Bruus spørger ind til det. Til det vil jeg sige, at de udmeldinger, vi har haft, når vi har diskuteret sundhedspolitik, sådan set har været, at det niveau, der er for brugerbetaling i dag – jeg mener, det er omkring 25 pct. af sundhedsudgifterne, der i dag er brugerbetal – nok er det niveau, det skal være på.

Det, der er vores bekymring, er, at brugerbetalning i dag er meget tilfældig. Man plejer at sige, at man kan se på folks tænder, hvilken socialklasse de kommer fra. Og noget af det, vi meget gerne vil have en diskussion om, er, om ikke sådan noget som det at gå til tandlæge kan få en større dækning via staten. Vi synes, det er et kæmpestort problem, at det er så dyrt at gå til tandlæge, og der så er mange andre ting, der er helt gratis.

Så inden for den ramme, der hedder brugerbetalning inden for sundhedsvæsenet, synes jeg, at man skal prøve at se på, om ikke man kan skabe et socialt mere afbalanceret system, hvor sådan noget som at få ordnet tænder bliver en del af den offentlige sygesikring i højere grad, end det er i dag.

Kl. 19:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Jeppe Bruus.

Kl. 19:01

Jeppe Bruus (S):

Tak. Når jeg spørger, er det, fordi jeg havde en debat med hr. Mike Legarth under finanslovsdebatten, og jeg kunne forstå, at De Konservative ønsker en analyse af, hvordan man kan etablere mere brugerbetalning eller brugerbetaling i det hele taget. Samtidig fremgik det, at man ikke ønskede brugerbetaling på lægebesøg f.eks., og så blev jeg lidt forvirret i forhold til de tidligere meldinger. Så betyder det med at være socialt afbalanceret, at De Konservative ikke ønsker brugerbetalning på lægebesøg?

Kl. 19:02

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:02

Lene Espersen (KF):

Jeg vil sige – og jeg skal blankt erkende, at det godt kan være, jeg ikke har fanget, hvad alle konservative har sagt om sagen igennem tiden – at det, jeg i hvert fald har set vi tidligere har spillet ud med, sådan set har været, at i og med der er ekstremt meget brugerbetalning allerede i dag i vores sundhedsvæsen, så synes vi faktisk, at det er et kommissionsarbejde værd at gå ind og se på, om de tilfældigheder, der har rådet i sundhedssystemet, stadig væk skal være bærende for, hvornår folk selv skal have pungen op af lommen, og hvornår noget er gratis.

Altså, diskussionen er jo typisk omkring lægebesøg og tandlægebesøg, men det kunne også være omkring briller og høreapparater.

Der er utrolig mange forskellige steder, hvor man kan sige at det er gamle traditioner, der har været afgørende for, at der er noget, der er helt gratis, og noget, der koster rigtig mange penge.

Noget af det, vi har sagt, er, at vi synes, at tandlægeregningen skal dækkes bedre. Og til spørgsmålet om, hvor brugerbetalning så skal ske, vil jeg sige, at hvis man på forhånd afviser, at det må være på et andet område, så har man jo begrænset kommissionen. Det, der bare for os er helt afgørende, er, at det er afbalanceret, og naturligvis også at man finder en ordning, så de ringest stillede her i landet aldrig kommer i en situation, hvor de f.eks. ikke har råd til at gå til læge.

Kl. 19:03

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Jesper Petersen.

Kl. 19:03

Jesper Petersen (S):

En af de ting, som den nye konservative formand lagde meget vægt på, da han var blevet valgt som formand og politisk leder, var at være meget kritisk over for topskatten, og at man gerne ville sænke topskatten. Kan fru Lene Espersen bekræfte, at hvis der skulle ske det efter min mening uheldige, at der kommer et regeringsskifte, så vil det være meget vigtigt for Det Konservative Folkeparti – noget, man ikke vil gå på kompromis med – at topskatten skal sættes ned?

Kl. 19:04

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:04

Lene Espersen (KF):

Jeg vil sige til hr. Jesper Petersen, at jeg sådan set er meget glad for, at hr. Jesper Petersen lige fik indføjet det der med, at det ville være uheldigt, for det er da altid noget, at vi trods alt har den uenighed og ønsker hver vores regeringschef.

Men jeg vil sige til hr. Jesper Petersen, at vi jo meget klart har sagt, at vi ønsker, at skatten skal sættes ned – både i bunden ved at vi hæver beskæftigelsesfradraget, men også ved at vi får sænket marginalskatten. Men vi har ikke nogen ultimative krav.

Vi har diskuteret det tidligere i dag., og jeg ved ikke, om Jesper Petersen har været her under hele debatten. Men det er ikke sådan, at vi, hvis vælgerne ønsker blå regering, går ind og siger: Hvis ikke vi kan få det og det igennem, så er vi bare sure og går vores vej. Sådan gør man jo ikke tingene. Vi vil selvfølgelig påvirke tingene, men vi har ikke nogen ultimative krav.

Kl. 19:04

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Jesper Petersen.

Kl. 19:04

Jesper Petersen (S):

Man må bare gå ud fra, at når det er noget, som den nye formand vælger at bruge sin allerførste taletid på, så er det faktisk meget vigtigt for Det Konservative Folkeparti, at topskatten bliver sat ned. Mit spørgsmål var: Er Det Konservative Folkeparti parat til at gå på kompromis med det? Og jeg hørte svaret som, at det er ligegyldigt for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 19:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:05 fast i også efter et folketingsvalg, for jeg tror, der er mange arbejdspladser i at have en grøn profil i Danmark.

Kl. 19:08

Lene Espersen (KF):

Sådan kan man jo ikke fortolke det, hr. Jesper Petersen. Det, hr. Jesper Petersen spurgte mig om, var jo nærmest, om det var et ultimativt krav, og hvad vi ville gøre, hvis vi ikke fik vores krav igennem. Jeg ved ikke rigtig, hvad vi skulle gøre. Skulle vi så pege på Helle Thorning-Schmidt som statsminister? Det tror jeg næppe. Der havde vi nok ikke en større chance for at få vores krav igennem.

Jeg vil sige, at vi klart ønsker, at skatten skal sættes ned på arbejde, og det er, fordi vi mener, at det er godt for det danske velfærdssamfund, at der bliver skabt mere velstand, for så bliver kagen større. Vi hørte tidligere i dag Enhedslisten sige, at forårspakke 2.0 skulle rulles tilbage. Den forøger altså holdbarheden af dansk økonomi med 6 mia. kr. Jeg ved ikke, hvor Enhedslisten ville finde de penge henne.

Men det, der er vigtigt for os – jeg ved godt, at hr. Jesper Petersen ikke er fra Enhedslisten – er jo det helt rent værdimæssige, nemlig at vi synes, det skal kunne betale sig at arbejde. Det vil vi selvfølgelig gå til forhandlingerne med, og det bliver sikkert under en Venstrestatsminister.

Kl. 19:06

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Den næste på listen er fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 19:06

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

De Konservative har jo bl.a. sammen med SF lavet en meget ambitiøs klimaaftale, som jeg tror at også den konservative ordfører er glad for, men de to andre partier på højrefløjen, Venstre og Dansk Folkeparti, har jo løbende ytret forskellige ting om den her aftale og har på nogle måder vendt ryggen til den, vil jeg sige.

Derfor vil jeg gerne høre fru Lene Espersen, om De Konservative stadig væk synes, det er vigtigt, at vi har de her bindende mål for en grøn omstilling – også i tilfælde af, at regeringsmagten skulle skifte. Hvordan vil holdningen så være til den her klimaaftale og til den aftale, som vi lavede i 2012? Nu taler jeg om det i forhold til de to andre partier.

Kl. 19:07

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:07

Lene Espersen (KF):

Jeg vil sige til fru Lisbeth Bech Poulsen, at vi selvfølgelig står ved de aftaler, vi har indgået. Og jeg vil gerne sige her, som jeg også sagde før middagspausen, at jeg jo synes, at det er en kæmpe styrke for Det Konservative Folkeparti, at vi har en grøn profil, og at vi skiller os ud fra de andre partier. Vores holdning – vi tror jo ikke så meget på ideologier – bygger på, at vi har en kontrakt mellem forskellige generationer, og derfor skal vi efterlade en klode til vores børn og børnebørn, der gerne skulle være renere og pænere, og som har endnu bedre orden i økonomien end den klode, vi selv overtog.

Det, at de andre partier i blå blok på nogle punkter har en anden holdning, gør jo så, at vi må forhandle om, hvordan tingene skal ende. Og man må sige, at den nuværende regering jo sidder i en situation, hvor det parlamentariske grundlag nærmest ikke er med i nogen aftaler. Altså, Enhedslisten står nærmest uden for det meste af det, regeringen laver, og uden for de aftaler, der allerede er indgået. Så jeg må sige, at man sagtens kan håndtere det, at vi er forskellige og er bundet af tidligere forlig.

Men jeg håber da på, at lige præcis klimaspørgsmålet og hele overgangen til et fossilfrit samfund er noget af det, man vil holde

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 19:08

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Det er jeg fuldstændig enig i, og jeg vil gerne rose Det Konservative Folkeparti for netop at have den her grønne profil og for at honorere en aftale, som vi – altså de partier, som jeg har nævnt her – indgik. Jeg synes ærlig talt, at Dansk Folkeparti og Venstre ikke har honoreret den aftale, de selv var med til at lave.

Jeg synes egentlig, at fru Lene Espersen sagde det klart og tydeligt. Men jeg vil bare gerne spørge igen for at være helt sikker: Kommer Det Konservative Folkeparti til at løbe fra den aftale, som vi har lavet, om at reducere klimaudslippet med 40 pct.?

Kl. 19:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:09

Lene Espersen (KF):

Jamen jeg vil sige til fru Lisbeth Bech Poulsen, at vi selvfølgelig står ved de aftaler, vi har indgået. Men når regeringsmagten skifter, er det jo nogle gange sådan, at nogle partier er med i aftaler, og andre partier er uden for aftaler eller lovforslag. Og typisk er det jo sådan, at man så sætter sig sammen for at løse den udfordring. F.eks. var udfordringen, dengang SF skulle ind i regeringen, at SF bl.a. ikke var med i Afghanistanforligskredsen. Det skulle løses, og det fandt vi en løsning på.

Derfor har jeg det sådan, at jeg da er helt overbevist om, at der efter et valg – hvis vælgerne måtte ønske, at der kom en anden regering – selvfølgelig vil være en diskussion om, hvordan sammensætningen så skal være.

Men vi vil da kæmpe for, at vi stadig væk sikrer, at der er en grøn profil, og at der bliver satset på det i Danmark. For det er et af de steder, hvor vi i Danmark er rigtig stærke, og hvor vi kan skaffe mange arbejdspladser fremadrettet.

Kl. 19:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 19:09

Finn Sørensen (EL):

Tak. Og tak til ordføreren for et veloplagt forsvar for ordførerens synspunkter. Det er godt at se her sidst på aftenen. Det giver jo energi til os alle sammen, så tak for det.

Jeg synes, jeg hørte ordføreren sige, at der er 100.000 udlændinge beskæftiget i landbrug, skovbrug og gartneri. Hvis jeg hørte rigtigt, tror jeg, at ordføreren lige skal tjekke tallene, for så er der flere udlændinge, end der samlet set er beskæftiget i de tre brancher. Så det er nok mig, der har hørt forkert. Men det var heller ikke det væsentlige.

Det, jeg hæftede mig ved, var den sammenhæng – som ordføreren åbenbart syntes der er – imellem, lad os så sige mange tusinde udlændinge i de tre brancher, og at der er mange flere tusind på overførselsindkomst. Ordføreren uddybede ikke, hvorfor den sammenligning blev lavet, men det vil jeg så bede ordføreren gøre nu. Jeg spørger lidt polemisk, for så kommer vi i gang med noget:

Var det for ligesom at antyde, at der er en hel masse mennesker, der går rundt på overførselsindkomst, og som ikke rigtig gider tage

arbejde i de tre brancher? Eller hvad var formålet med den der sammenkædning?

Kl. 19:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:10

Lene Espersen (KF):

Tak til hr. Finn Sørensen for de meget pæne indledende bemærkninger. Nu regner jeg jo altså med, at vi i hvert fald skal være i gang en 4-5 timer endnu, så jeg håber også, hr. Finn Sørensen har fået tanket op.

Jeg sagde, at der var over 100.000 udlændinge, der *arbejdede* i Danmark. Jeg tror, det mest opdaterede tal, jeg har, er 123.000. Men hvis man går ind og ser på det fordelt på brancher – og det er jo det, der er lidt interessant – kan jeg sige i forhold til f.eks. landbrug og gartnerier, at det seneste tal, jeg har fra 2013, viser, at 26,5 pct. af alle, der er ansat inden for det område, er udlændinge. Hvis vi taler rengøring og service, er det 23,7 pct. Nu har jeg godt nok ikke mine briller med herop, men det er noget i den stil. Så det er altså en ganske betydelig andel af medarbejderne inden for det, man kan kalde det ufaglærte segment, der i dag er udlændinge.

Samtidig ved vi fra de undersøgelser, der er lavet af bl.a. Dansk Arbejdsgiverforening, at udlændinge er overenskomstansat i lige så høj grad som danskerne. Og derfor stiller jeg mig selv det spørgsmål: Hvordan kan det være, at vi har over 800.000 danskere – hvor man for i hvert fald nogles vedkommende ikke kan stille krav om, at de skal have en særlig uddannelse, for vi taler om ufaglært arbejde – der er på overførselsindkomst frem for at have job i de her sektorer?

Kl. 19:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak! Hr. Finn Sørensen.

Kl. 19:12

Finn Sørensen (EL):

Tak. Og tak for tallene, for det tror jeg faktisk er de rigtige størrelsesforhold. Så er spørgsmålet: Hvad er så årsagen til det? Er det, fordi der nok er nogle af de herboende danskere på overførselsindkomst, der burde tage sig sammen og tage de job, at der er så mange udlændinge ansat der? Altså fordi danskerne ikke gider – som ordføreren alligevel er lidt på vej til at antyde.

Så vil jeg gerne bede ordføreren forholde sig til nogle tal fra lige nøjagtigt de tre brancher, hvor der i perioden fra 2009 til 2013 blev fyret 8.134 danskere, men der blev ansat 7.758 østarbejdere.

Nu er det jo altså sådan i det her land, at det er arbejdsgiverne, der hyrer og fyrrer. Det bekræfter de tal, jeg kommer med her, og jeg kunne tage tilsvarende tal fra andre brancher, som er udsat for det, vi kalder social dumping, som jeg ikke ved om ordføreren anerkender. Men det er vi nogle der gør.

Bekræfter det tal, jeg kommer med her, og lignende tal fra andre brancher ikke, at det er arbejdsgiverne, virksomhederne, der foretrækker at ansætte østeuropæisk arbejdskraft frem for herboende arbejdskraft?

Kl. 19:13

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:13

Lene Espersen (KF):

Nu kender jeg ikke de tal. Men jeg vil sige til hr. Finn Sørensen, at de undersøgelser, jeg har set, bekræfter, at udlændinge, der arbejder her i Danmark, i akkurat lige så høj grad er organiseret, som dan-

skerne er, for så vidt angår det at have en overenskomst. Det er punkt 1, for det har været en diskussion.

Punkt 2 er, at jeg tror, der er rigtig, rigtig mange danskere, hvis eneste store, brændende ønske er at finde et arbejde, og som er dybt frustrerede over, at de ikke får det. Men der er altså 800.000 danskere, der får nyt arbejde hvert år. Vi er vel det land i verden, hvor man faktisk oftest skifter job. Og for mange lykkes det også at finde et job.

Men jeg må bare sige til hr. Finn Sørensen, at mange meningsmålinger og undersøgelser har vist, at der desværre også er en gruppe danskere, der siger, at de ikke ønsker at tage et arbejde, fordi det ikke kan betale sig for dem. Og det er derfor, vi Konservative fuldstændig åbent har fremlagt vores bud på, hvordan vi bl.a. kan få en reform af kontanthjælpen og af dagpengesystemet, så vi skaber et langt større incitament til, at folk siger ja til at få et arbejde. For jeg så da helst, at de folk, der er ledige i Danmark, tog det arbejde, som de har kvalifikationer til.

Kl. 19:14

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Så er det fru Lotte Rod, og hun blev den sidste, der kom med i spørgsmålsrunden til fru Lene Espersen, før vi går videre i ordfører-rækken.

Kl. 19:14

Lotte Rod (RV):

Tak for det. Jeg vil gerne følge op på hr. Jesper Petersens spørgsmål. Hvad prioriterer De Konservative højest: at lette skatten i toppen eller i bunden?

Kl. 19:14

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:14

Lene Espersen (KF):

Jeg vil sige, at Det Konservative Folkeparti højeste prioritet er, at vi får vækst i Danmark og får skabt nogle flere jobs. Der har vi i vores 2020-plan fremlagt vores bud på, hvordan man gør det, og det er bl.a. ved at få lettet skatten.

Det er klart, at det at lette skatten i bunden er forholdsvis dyrt. Men hvis man hæver beskæftigelsesfradraget, betyder det, at for hver krone man letter, kan det bedre betale sig at gå på arbejde hver dag.

Det at lette i toppen giver rigtig meget i forhold til arbejdsudbud og dermed også mere velstand og flere penge til velfærd. Men det er klart, at det målretter sig kun imod en mindre gruppe, og det er også derfor, man får mere for pengene. Det, der er afgørende for os, er, at skatten bliver sat ned. Så man kan ikke stille det sådan op.

Jeg tror, at hvis jeg spurgte Det Radikale Venstre, hvad deres højeste prioritet er, og de kun måtte vælge en ting, så tror jeg, det ville blive svært, for vi er jo i politik, fordi vi brænder for rigtig mange forskellige ting samtidig.

For os er det afgørende altså, at skatten bliver sat ned, og vi har jo rimelig gode erfaringer med at komme igennem med vores politik – også selv om vi ikke altid har været det største parti i Folketinget – hvis bare vi er ihærdige nok.

Kl. 19:16

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Lotte Rod.

Lotte Rod (RV):

Det, jeg godt kunne tænke mig at vide, er, om man som konservativ så vil gå til forhandlingerne og sige – første gang man måtte få chancen – at førsteprioriteten er at få afskaffet topskatten. Eller vil man sådan set synes, det vil være lige så fint at gøre både lidt i toppen og lidt i bunden, selv om det så ikke blev en fuldstændig afskaffelse af topskatten?

Kl. 19:16

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:16

Lene Espersen (KF):

Jamen vi vil da gå til forhandlinger med vores politik, og så kommer det jo an på, hvor meget styrke vi har med os fra vælgerne, og hvor meget styrke de andre borgerlige partier har. Og så vil vi jo forhåbentlig – måske også sammen med Det Radikale Venstre, der også plejer at gå ind for at sikre, at skatten på arbejde bliver sat ned – få lavet en ny skatteaftale.

Men jeg synes da ikke, man kan stille det sådan op, at vi skulle blive sure og ikke vil være med, hvis ikke vi får noget på begge skattesatser. Det afgørende for os er altså, at folk skal have lov til at beholde flere af de penge, de surt har optjent ved at gå på arbejde hver dag, og det vil bidrage til væksten og velstanden i det danske samfund.

Kl. 19:16

Kl. 19:17

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så siger vi tak til ordføreren. Det var slut på spørgsmål til fru Lene Espersen. Vi går videre i ordførerrækken, og det er hr. Johan Lund Olsen fra IA. Jeg tror, at jeg skal lade være med at prøve på at udtale, hvad partiet hedder på grønlandsk. Det kan hr. Johan Lund Olsen måske selv lige sige, når han kommer på talerstolen. Værsgo.

Kl. 19:17

(Ordfører)

Johan Lund Olsen (IA):

Tak, hr. formand. Mit parti hedder Inuit Ataqatigiit. (*Den fg. formand (Bent Bøgsted):* Ja, det kunne jeg ikke have udtalt).

Ærede medlemmer af det danske Folketing og den danske regering. Lad mig være fuldstændig ærlig: Grønland er i en dyb politisk og økonomisk krise, og så sent som i sidste uge måtte den siddende regeringskoalition bestående af Siumut og Atassut udskrive nyvalg i utide til afholdelse den 28. november i indeværende år.

Folk har fået rigeligt og demonstrerer gang på gang med et budskab om, at nok er nok. Der er voldsom politikerlede, og den grønlandske vælgerbefolkning er blevet megatrætte af nepotisme, kammerateri og vennetjenester. Befolkningen er træt af manglende realisme og manglende transparens og gennemsigtighed i de politiske beslutningsprocesser. Borgerne er trætte af, at folk med viden og indsigt om økonomiske forhold bliver negligeret, og man er træt af, at økonomiske vismænds anbefalinger til gavn for Grønlands økonomi og dermed for befolkningens ve og vel gang på gang bliver overhørt. Og jeg kan blive ved og ved, listen er lang.

Med andre ord er det en meget, meget dårlig regeringsførelse, vi har været vidne til. Folk råber og kræver brede politiske forlig, som kan fremtidssikre det grønlandske velfærdssamfund med gratis sundhedsvæsen, gratis skolegang, god ældreomsorg, gode forhold for børn og unge osv. osv.

Folk ønsker et godt forhold til omverdenen og et Danmark, som igen kan sikre og fremme en erhvervsudvikling i Grønland, og som kan fremme investeringslysten igen. For der er jo masser af mulighe-

der i Grønland, som, hvis man griber det rigtigt an, kan blive en win-win-situation for alle parter. Men det kræver reformer i det grønlandske samfund på en række vitale områder.

Inuit Ataqatigiits inatsisartutgruppe kæmpede i sidste uge hårdt, da inatsisartutsamlingen startede. Vi benyttede første lejlighed til at stille et mistillidsvotum mod den nu afgående formand for Naalakkersuisut. Vores melding var klar: Vi accepterer ikke misbrug af samfundets midler, og Grønland skal have en ny begyndelse. Vælgerne skal høres på ny. Det er nødvendigt for at genskabe tilliden til Inatsisartut og til regeringsførelse generelt. Formanden for Naalakkersuisut blev i første omgang reddet af sine egne. Endnu et spinkelt flertal stemte for en afværgedagsorden, men vi gav ikke op. Dagen efter fik vi flertal for at hasteindkalde Inatsisartut til møde i salen med henblik på udskrivelse af valg. Først her udskrev den nu midlertidige formand for Naalakkersuisut valg.

Nu har Grønland en ny mulighed for at vælge de repræsentanter, som kan føre Grønland trygt og sikkert videre. Fra Inuit Ataqatigiits side er vi klar til at tage de svære valg om reformer, klar til at sikre en troværdig og gennemtænkt politik, klar til at være med til at genopbygge tilliden til vores parlament og landets ledelse.

Det var nogle hårde dage i sidste uge. Alle var mærket af det kaos og den usikkerhed, den nu afgående regering havde ledet os ud i. Vi lyttede til folket. Demokratiet virkede. Det er vi fra Inuit Ataqatigiits side meget stolte af.

Vi har nemlig meget at være stolte af, trods alt. Hele befolkningen i Grønland har kæmpet hårdt for at nå hertil, hvor vi er i dag. Vi vil fra Inuit Ataqatigiits side ikke lade 1½ års ekstremt dårlig regeringsførelse ødelægge alt det gode, vi i fællesskab har bygget op. Vores rige og mangfoldige kulturliv blomstrer, musikken strømmer ud og dokumenteres i fantastiske film som den nye Sumefilm, som jeg varmt kan anbefale. Vi har kreative unge og en ny generation, som ser sig selv som verdensborgere, samtidig med at vi har bevaret vores rødder. Vi har en rig historie og et rigt samfund, som vi selv har bygget op. Det er os selv, der har siddet ved roret på langt de fleste sagsområder siden hjemmestyrets indførelse i 1979.

Vist har vi stadig mange problemer at løse; sociale, uddannelsesmæssige og ikke mindst økonomiske udfordringer. Vi må stå sammen og finde fælles fodslag og løsninger. Det er de værdier, Inuit Ataqatigiit vil arbejde sig ud af denne krise på. Vi indbyder til samarbejde internt i vores elskede land og med alle andre omkring os. Inuit Ataqatigiit, mit parti, er derfor også meget optaget af behovet for samfundsreformer. Grønlands økonomi er nemlig hårdt presset. Skatte- og Velfærdskommissionens betænkning og senest Grønlands Økonomiske Råds rapport viser jo med al tydelighed, at det grønlandske samfund kommer til at mangle midler til opretholdelse af det velfærdssystem, vi kender i dag, hvis ikke reformer indføres og nye indtægter findes.

Det betyder, at der skal udvikles nye og flere forskellige erhverv. Der har i en årrække været politisk enighed om, at råstof- og olieindustrien skal være en del af disse erhverv. Der har også i en årrække været politisk enighed om de rammer, hvorunder olie- og mineralsektoren skal udvikles.

I løbet af 00'erne var der på verdensplan historisk høje priser på råstoffer. Det førte til høje forventninger til projekter og investeringer i Grønlands undergrund. I 2014, altså i år, ser billedet noget anderledes ud. Verdensmarkedspriserne er for nedadgående, og investorerne har ikke vist sig at være helt så risikovillige, som vi havde kunnet forvente.

Kl. 19:22

Inuit Ataqatigiit mener derfor, at det er af stor vigtighed, at vi sammen internt i Grønland, men også gerne i et samarbejde med Danmark – lad mig understrege igen: men også gerne i et samarbejde med Danmark – finder sammen om strategier og lovgivningsmæssige rammer, som skaber stabilitet. Vi selv i Grønland ved, hvad

vi forventer af de kommende års udvikling på olie- og mineralområdet, men også investorer og selskaber udefra skal vide, hvad de møder og kan forvente i Grønland.

Det betyder også, at der er behov for brede forlig i Grønland. Status quo er ikke længere en mulighed, og de toneangivende partier i Grønland er pisket til at slå hovederne sammen frem for fortsat skyttegravskrig og mudderkastning. De brede forlig bør omfatte de væsentligste erhvervsgrene som fiskeri, bygge- og anlægssektoren, råstofområdet og turismen. Reformen på bolig- og socialområdet er også hårdt tiltrængt. Forligene skal bane vejen for en stabil og positiv erhvervsmæssig og økonomisk udvikling og fremme investeringslysten i alle sektorer samt social ansvarlighed, og der skal fokuseres på en innovativ udvikling i udnyttelsen af både vedvarende og ikkefornybare ressourcer.

Da Inuit Ataqatigiit var det regeringsbærende parti i Grønland, førte vi en stabil og solidarisk finanspolitik med balance mellem udgifter og indtægter i vores fælles budget, ligesom vi påbegyndte det store reformarbejde, der skal sikre velfærden i fremtiden. En stærk økonomi er nemlig helt centralt for opretholdelsen af et solidarisk velfærdssystem i fremtiden. Vi ønsker at sikre, at der også i fremtiden er råd til uddannelsesmuligheder for alle, et stærkt og moderne sygehusvæsen og et socialt sikkerhedsnet for dem, der er i en situation, hvor de har brug for hjælp. Inuit Ataqatigiit ønsker et bæredygtigt samfund i udvikling. Vi har et fælles ansvar for, at det Grønland, vi overlader til vores børn og børnebørn, er et sundt, solidt, retfærdigt, solidarisk og åbent samfund; et samfund med et stærkt og åbent demokratisk system med plads til alle, som vil bidrage.

Gennem det forgangne år har Inuit Ataqatigiit her i Folketinget haft fokus på en lang række sager, herunder særlig det grønlandske retsvæsen og Kriminalforsorgen, socialt udsatte grønlandere i Danmark, forsvarsaktiviteter i og omkring Grønland og sagen om de juridisk faderløse i Grønland. Det har ført til møder med ressortministre, og vi er særlig glade for de resultater, vi har kunnet opnå i forhold til sagsbunkebekæmpelsen i de grønlandske retter, sikring af permanente midler til de sociale projekter i Danmark for socialt udsatte grønlandere og langt om længe en lovgivningsmæssig ramme om de juridisk faderløse, selv om det endelige resultat kunne have været bedre.

I sidste måned havde jeg en række møder med danske politikerkolleger her på Christiansborg og et indledende møde med finansministeren om regeringens forslag til finanslov for 2015. Sagerne har drejet sig om det grønlandske retsvæsen, Kriminalforsorgen i Grønland, forsvarsområdet, igen de socialt udsatte grønlandere i Danmark og det opfølgende arbejde med at få implementeret loven om de juridisk faderløse. Lad mig sige, at jeg føler, at der har været tale om fine og konstruktive møder, og jeg ser frem til at følge op på disse møder i den kommende tid.

Lad mig også benytte den her lejlighed til at takke statsministeren for de indsigtfulde og fornuftige ord om rigsfællesskabet ved Folketingets åbning i tirsdags. Vi er enige i, at når Grønland og Danmark kan finde sammen, opnår vi også sammen de bedste resultater. Det så vi, hvad hvalfangstkvoterne angår. Det er rigtigt, at Grønland har brug for nye indtægter, og at reformer er tiltrængt. En vækstfond for hele rigsfællesskabet vil derfor også være en god start på fortsat gode forbindelser mellem vore to lande.

Vi har meget arbejde at gøre her i salen, men sandelig også i Grønland. Men Grønland har som bekendt kun to pladser i Folketinget, det samme har Færøerne, og vi er begge som nationer en del af riget. Da Folketinget med undtagelse af Enhedslisten forleden støttede op om regeringens beslutning om at gå i krig, blev Danmark igen en krigsførende stat. Det angik hele staten, hele riget, og selv om beslutningen ikke er truffet i Grønland eller på Færøerne, og selv om disse dele af riget måtte være imod at gå i krig, så bliver Grønland og Færøerne som dele af det danske rige formelt også krigsførende.

Færøerne har sit eget parlament. Det er det parlament, der bør tilkendegive den slags holdninger på nationens vegne. Grønland har også sit eget parlament, Inatsisartut. Således besluttede Lagtinget på Færøerne og det grønlandske Landsting, Inatsisartut, at vi var imod dansk deltagelse i Irakkrigen i 2003. At Danmark træffer sådanne beslutninger på hele rigets vegne, uden at Færøerne og Grønland har mulighed for i det mindste at få en udtalelse med, er en fejl i ordningen. Og det er en fejl, der både har skadet og kan skade forholdet mellem landene i rigsfællesskabet. Og jeg tror også, at det er imod Itillegerklæringen, hvor Danmark og Grønland ellers blev enige om gensidig orientering og rådslagning også omkring sådanne spørgsmål.

Jeg må til slut som min færøske kollega, hr. Sjørður Skaale, derfor også udtale, at der er tale om et demokratisk underskud, som vi her i salen bør rette op på. Inuit Ataqatigiit er derfor også indstillet på at se, hvordan og hvorledes vi sammen, altså Færøerne, Grønland og Danmark, kan skabe forbedringer på netop dette område. Qujanaq, tak for ordet.

Kl. 19:29

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Der er lidt spørgsmål. Den første er hr. Finn Sørensen.

Kl. 19:29

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jeg vil gerne takke hr. Johan Lund Olsen for en stærk og engageret tale og også for, at den var meget åben og ærlig om den utrolig vanskelige situation, der er i Grønland. Den første betingelse for at komme videre er jo, at man erkender de vanskeligheder, man står over for. Der hæftede jeg mig især ved en klar melding om, at IA ønsker et bredt samarbejde i det grønlandske Landsting, og det tror jeg kun at vi alle sammen kan være enige om og håbe på. Det er jo jer selv, der skal finde ud af det. Det er nok nemmere sagt end gjort, men vi kan vel alle sammen håbe på, at det kan lykkes, for det er jo nok det, Grønland har brug for.

Jeg hæftede mig også ved bemærkningen til sidst om Grønlands og Færøernes høringsret i alvorlige situationer, såsom Danmarks deltagelse i krig. Jeg synes, vi skal give et tilsagn om at arbejde videre med, hvordan vi kan finde en fornuftig løsning på det.

Så har jeg bare et spørgsmål – jeg har faktisk et spørgsmål – og det er spørgsmålet om uran, for IA's holdning til spørgsmålet om udvinding og eksport af uran er jo meget klar: Det er man modstander af. Det er i hvert fald det, jeg har ladet mig orientere om. Er det sådan, at den holdning står ved magt, og hvordan vil IA håndtere det i forhold til en eventuel ny regeringsdannelse?

Kl. 19:30

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:30

Johan Lund Olsen (IA):

Tak til hr. Finn Sørensen. Det er rigtigt, at der er brug for et bredt samarbejde i det nye parlament, i Inatsisartut, efter nyvalget den 28. november. Det er der vist mange i Grønland der nu er indstillet på, så det er et håb, jeg deler med hr. Finn Sørensen.

I forhold til uran må jeg sige, at vores partis holdning er uændret. Mange her i salen kender mit partis holdning til en eventuel uranudvinding. Det var vi også inde på i sidste samling, ved åbningsdebatten sidste år, som jeg selv deltog i. Nogle har spurgt, om IA vil rulle nultolerancepolitikken ophævelse tilbage efter et eventuelt nyvalg. Det er stadig væk ikke til at sige. Det afhænger fuldstændig af de forhandlinger, der kommer til at pågå efter nyvalg. Men vores holdning er meget klar: Vi er fortsat imod uranudvinding.

Kl. 19:31

Kl. 19:35

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Finn Sørensen? Ikke flere spørgsmål. Så er det fru Annette Vilhelmsen.

Kl. 19:32

Annette Vilhelmsen (SF):

Mange tak for en god tale. Jeg vil bede hr. Johan Lund Olsen om at bringe en hilsen med tilbage til Grønland. Grønlandsudvalget var på tur her i eftersommeren og blev fantastisk gæstfrit modtaget alle steder. Jeg kunne også håbe, at grønlændere, som besøger Danmark eller bor i Danmark, ville føle sig lige så velkomne. Sådan blev vi i hvert fald mødt, og sådan er jeg altid blevet mødt, når jeg har rejst i Grønland.

Nu er realiteterne jo, at der skal være nyvalg i Grønland. Det er en rigtig svær situation for alle i Grønland og også for de grønlændere, som bor i Danmark. Hvis hr. Johan Lund Olsen nu skulle prioritere tre områder, hvor det ville være vigtigt at der var et stærkt samarbejde – ikke kun i Grønland, men også i forhold til rigsfællesskabet – ville et af mine egne bud være de naturlige ressourcer, og hvordan vi kunne arbejde i forhold til dem. Men kunne hr. Johan Lund Olsen måske lige prøve at uddybe, hvor det ville være rigtig vigtigt, så vi trækker samme vej og ikke gør det, der måske lidt har været tendensen, og det, som kunne have været oplevelsen, nemlig Grønland for sig og Danmark for sig, til trods for at vi sådan set er i et rigsfællesskab, hvor vi har stor brug for hinanden, også på hele sikkerhedsområdet.

Kl. 19:33

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:33

Johan Lund Olsen (IA):

Tak til fru Annette Vilhelmsen for de smukke ord. Jeg var selv i Grønland her i sommer, da Grønlandsudvalget var på besøg, og jeg havde indtryk af, at I fik meget ud af turen – det er jeg i hvert fald blevet fortalt – og jeg håber, det er noget, der vil fremme og styrke rigsfællesskabet mellem Danmark, Grønland og Færøerne.

Hvilke tre områder ville jeg prioritere? Ja, altså, jeg var inde på, at der er en række områder, som vi er nødt til at se nærmere på. Vi er nødt til at se på, hvordan vi fremmer investeringslysten igen i Grønland, og hvordan vi sikrer erhvervsfremme. Da vi fra grønlandsk og dansk side indgik selvstyreaftalen med en række partier her i salen, var vi jo enige om at arbejde for, at Grønland bliver mere økonomisk selvbåren, og det vil være en god start, og det er en god start, hvis vi får vedtaget, at den her væksthed også omfatter rigsfællesskabets dele.

Kl. 19:34

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det fru Annette Vilhelmsen.

Kl. 19:34

Annette Vilhelmsen (SF):

Tak for de svar. Jeg vil afslutningsvis sige, at jeg glæder mig til samarbejdet. Nu er der i hvert fald herfra meldt, at der er opbakning til Grønland og til samarbejdet, også efter et valg. Alle de bedste ønsker for Grønland.

Kl. 19:35

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Johan Lund Olsen (IA):

Jeg kan kun sige qujanaq, tak.

Kl. 19:35

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 19:35

Flemming Møller Mortensen (S):

Mange tak til hr. Johan Lund Olsen. Jeg fæstner mig ved, at der bliver sagt, at der er ting, der skal gøres her i Danmark, og at der er ting, der skal gøres i Grønland. Ja, det er jo lige nøjagtig det, vi har lagt ned i rammen for rigsfællesskabet. Jeg har oplevet, at dialogen Grønland og Danmark imellem er blevet lettere, mere åben og mere direkte, lige nøjagtig fordi politikere i Grønland, men også politikere her i Folketinget har indset, at det er måden at gøre det på, når man vil hinanden det bedste og vil det sammen. Jeg er meget enig med ordføreren, når ordføreren siger, at der er ting, der skal gøres for at udvikle Grønland, men også for at udvikle de platforme, der er rigsfællesskabsanliggende og dermed et rigsanliggende.

Jeg vil gerne rose ordføreren for at sige, at sådan som situationen er i Grønland, anser ordføreren det for at være sådan, at man i Grønland er pisket til at indgå brede forlig for at få den stabilitet, der skal til. Og jeg vil spørge ordføreren om det, som ordføreren giver udtryk for i forhold til investeringslyst i og omkring Grønland: Anser ordføreren i den sammenhæng den politiske stabilitet i Grønland som værende en faktor?

Kl. 19:36

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:36

Johan Lund Olsen (IA):

Tak. Den politiske stabilitet i Grønland er meget, meget vigtig. Det er nok alfa og omega, hvis Grønlands økonomiske problemer skal overvindes. Vi har jo en række store internationale firmaer, der banker på døren, fordi der er så mange rige muligheder for mineraludvinding osv., men mange er på grund af politisk ustabilitet desværre tilbageholdende med at investere. Derfor appellerer vi fra mit parti, Inuit Ataqatigiit, om, at vi nu indgår de her brede forlig, også inden for råstofpolitikken og på andre områder som fiskeripolitikken. Det er derfor, at vi er meget optagede af det og mener, at vi er pisket til at lave reformer på en række områder, især på fiskeriområdet, erhvervsområdet og social- og boligområdet.

Kl. 19:37

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 19:37

Flemming Møller Mortensen (S):

Det er jeg meget glad for at høre, for der er en udstrakt hånd fra dansk side til Grønland og omvendt i den tværministerielle arbejdsgruppe, der er nedsat fra dansk side i Erhvervs- og Vækstministeriet, som lige nøjagtig prøver at få tegnet et billede for at finde ud af, hvordan landskabet ser ud med hensyn til investeringer.

Derfor skal det ikke være et afsluttende spørgsmål, men en afsluttende appel til det samlede grønlandske politiske spektrum om at holde fast i det, der bliver sagt fra IA's side, nemlig at I vil bringe det, der skal til, for at der bliver skabt de brede forlig, for det er også Socialdemokraternes klare holdning, at det er mere væsentligt end måske noget andet, når der skal tegnes et positivt billede, som stimulerer investeringslysten i det globale investeringslandskab.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:38

Johan Lund Olsen (IA):

Tak. Som jeg bl.a. var inde på i min tale, har Grønland nu en ny mulighed for at vælge de repræsentanter, som kan føre Grønland trygt og sikkert videre. Det er helt nødvendigt. Derfor er det også så befriende, at Grønland nu også skal ud i et nyt valg, så vi kan genopbygge tilliden til parlamentet og genopbygge tilliden til regeringsførelsen, for når der i udlandet og her i salen er større tillid til den politiske situation i Grønland, kan vi samarbejde langt bedre. Så det er budskabet.

Men jeg har her til slut et lille hjertesuk. Der er et område, som vi er nødt til, også her i det danske Folketing, at være særlig opmærksom på, og det er i forhold til de socialt udsatte grønlændere i Danmark. Alle vores problemer, og det lægger vi ikke skjul på, fører til, at mange unge grønlændere valfarter til Danmark uden mål og midler, og de går til grunde i det danske samfund. Vi er nødt til at gøre noget. Vi så desværre en meget, meget ulykkelig situation her i foråret. Jeg har haft møder med Rådet for Socialt Udsatte og også med Jann Sjørnsen, og vi siger, at der er nogen, der er nødt til at gøre noget. Men det skal vi gøre sammen.

Kl. 19:40

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren, der er ikke flere spørgsmål. Så går vi videre i ordførrækken, og det er fru Doris Jakobsen, Siumut. Og hvis ikke det er rigtigt udtalt, må fru Doris Jakobsen selv sige det rigtige.

Kl. 19:40

(Ordfører)

Doris Jakobsen (SIU):

Der er udskrevet valg i Grønland. De fleste i Danmark har fulgt situationen op til udskrivningen af valget, og jeg agter ikke at sige mere om den sag her. Jeg vil dog gerne understrege, at jeg er glad for at leve i et retssamfund, hvor det får konsekvenser for ledende politikere, at de ikke har orden i deres bilag.

Jeg forventer ikke, at valget i Grønland vil få stor indflydelse på arbejdet her i Folketinget, også fordi Siumut og IA nu arbejder sammen om den danske finanslov og de grønlandske ønsker til den. Det er et samarbejde, som jeg håber vil blive forstærket efter det kommende valg, fordi Grønlands økonomiske situation i dag er sådan, at det er nødvendigt, at vi står sammen.

Grønland har brug for politisk ro og økonomisk stabilitet i forhold til erhvervslivet. Derfor vil vi i Siumut i det kommende folketingsår fortsat arbejde på, at der skabes nye økonomiske rammer, som kan sikre danske investorer en tryk adgang til Grønland. Derfor hilser vi også statsministerens udmelding i åbningstalen om stærkere samarbejde omkring erhvervsudvikling og en ny måde at bruge den danske vækstfond på velkommen. Enhver forbedring af økonomien i Grønland vil samtidig være til gavn for Danmark, især hvis denne forbedring sker i samarbejde med danske virksomheder og investorer.

Siumut vil fortsætte med at arbejde for, at det grønlandske retsvæsen er fuldt på højde med det danske. Der har gennem det sidste år været for mange problemer med retsvæsenet i Grønland. En del af dem er heldigvis allerede blevet løst, men en række af vores bygder står uden kommunefogeder og detentioner, og en række af vores anstalter er nedslidte. Anstaltsbetjentenes lønninger følger ikke de danske normer, og der er endda mangel på politihunde flere steder. Det vil vi tage fat på i de kommende finanslovsforhandlinger.

På samme måde vil Siumut fortsat følge udviklingen på beredskabsområderne. Vi har flere gange påpeget fordele ved at forsøge at oprette et frivilligt beredskab i Grønland efter islandsk forbillede. Nu afventer vi så den betænkning, der forventes at komme fra forsvarsministeren i december.

Jeg vil i den sammenhæng gerne oplyse, at der fra Siumuts side er et ønske om, at vi får en gennemgribende analyse af, hvor stor overflyvning af det grønlandske luftrum der er, og hvad værdien af den udgør.

Jeg har igennem det sidste folketingsår forsøgt at få klarhed over, hvad den amerikanske militære station Camp Century har efterladt under vores indlandsis. Jeg tror, at den danske regering er mere tryk ved de oplysninger, den har kunnet fremskaffe om det, end vi er i Grønland. I det hele taget tror jeg godt, at vi kunne bruge en fornyet undersøgelse af, hvad USA's militære brug af Grønland har medført på længere sigt. Siumut vil fortsætte med at sikre, at der er fuld indsigt i, hvad USA's militære aktivitet medfører for vores skrøbelige miljø, også efter at den er ophørt.

Men derudover bør vi gå ind i et tættere samarbejde med USA om udviklingen af det arktiske område. USA er i fuld gang med at udvikle og implementere deres arktiske strategi, og Danmark bør forsøge at bruge dette til øget samarbejde med USA på såvel beredskabsområdet som på klima- og erhvervsområdet i hele Arktis.

Det er Siumuts opfattelse, at de ønsker, vores parti altid har udtrykt om selvstændighed for Grønland, alt for ofte bliver misforstået i Danmark. Vi har nemlig mange gange peget på den internationale orden, der hedder Free Association, som model for den form for selvstændighed, vi helst ser realiseret.

Det er en model, der er anerkendt af FN. Det er en model, hvor Grønland vil få retten til selv at optræde i internationale sammenhænge som f.eks. OL og IWC. Det er en model, hvor vi kan bibeholde det danske kongehus i Grønland. Det er en model, hvor vi kan bibeholde samarbejdet med Danmark om forsvars- og udenrigspolitik. Det er en model, der ville kunne give det grønlandske folk den følelse af identitetsmæssig befrielse, som de gentagne ønsker om et selvstændigt Grønland først og fremmest er et udtryk for, uden at fællesskabet med Danmark ophører. Det er en model, som både New Zealand, Holland og USA med held har brugt i forhold til deres tidligere oversøiske områder med etniske, kulturelle og historiske egenarter. Siumut vil gerne opfordre til, at vi står sammen, men at de danske partier bruger den kommende tid til at undersøge denne model nøje.

Kl. 19:46

Jeg vil gerne slutte med at takke for de mange resultater, der er opnået på Grønland under den siddende regering. Det er min opfattelse, at samarbejdet mellem Grønland og Danmark sjældent har været bedre, end det er i dag.

Vi har set det på det kirkelige område, hvor vi har fået en grønlandsk præst ansat i det danske system. Vi har set det på det sociale område, hvor vi har fået en række satspuljemidler til grønlandske formål gjort permanente og fået startet en landsdækkende strategi for udsatte grønlændere; en strategi, som den sørgelig begivenhed med den grønlandske hjemløse, der døde på gaden i forgårs, desværre har gjort langt mere aktuel.

Vi har set det på retsområdet, hvor der er grebet ind over for ventelister til anstalterne og til retssager i Grønland. Vi har set det i ønsket om at forstærke beredskabet i Grønland. Vi har set det med lovgivningen for de juridisk faderløse i Grønland. Og sidst, men ikke mindst, har vi set det i forbindelse med den fælles indsats i den internationale hvalfangstkommission, der har ført til nye retfærdige kvoter til Grønland.

Derfor vil Siumut fortsat støtte den siddende regering. I det kommende valgår vil Siumut fortsætte det tætte samarbejde med Socialdemokraterne, fordi det har været et samarbejde, som klart har været

til stor gavn for både Grønland og for de grønlændere, der bor her i Danmark. Men vi er fortsat et selvstændigt parti, også i Danmark. Qujanaq.

Kl. 19:48

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Der er et par spørgsmål. Det første er fra hr. Finn Sørensen.

Kl. 19:48

Finn Sørensen (EL):

Tak til fru Doris Jakobsen for en god tale. Jeg vil kun bekræfte, at vi meget gerne samarbejder – også med fru Doris Jakobsen – om de målsætninger, som fru Doris Jakobsen beskrev i forhold til retsvæsenet. Vi glemmer somme tider, at der står i selvstyreloven, at niveauet på de områder, som rigsfællesskabet har ansvaret for, skal være det samme som på tilsvarende områder i Danmark. Der er nok et stykke vej, før vi kan leve op til det, men vi må jo starte med at forpligte os på målsætningen, og det vil Enhedslisten i hvert fald gerne bidrage til. Der er også støtte til fru Doris Jakobsen i forhold til at få afdækket den amerikanske militære tilstedeværelses betydning for Grønland.

Jeg har et spørgsmål til fru Doris Jakobsen, og det er mest, for at vi kan være velorienterede. Hvordan ser fru Doris Jakobsen og hendes parti på mulighederne for et bredt samarbejde i det grønlandske Landsting efter valget til Landstinget?

Ellers kan jeg jo kun, som jeg gjorde med hr. Johan Lund Olsen, ønske held og lykke med arbejdet.

Kl. 19:49

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:49

Doris Jakobsen (SIU):

Tak til hr. Finn Sørensen. Samarbejde er meget vigtigt for os, også her i Folketinget. Vi vægter meget, at vi skal fortsætte et samarbejde med Socialdemokraterne og et direkte samarbejde med det danske parti. Jeg synes, det gavner mest at have et direkte samarbejde. Før i tiden havde vi den nordatlantiske gruppe. Der har vi haft en lille gruppe, og vi blev nødt til at banke på døren, men nu kan vi godt sige vores mening direkte til de danske politikere på deres gruppemøder osv. Vi vægter også at have et bredt samarbejde med de andre danske partier. Derfor har vi også et tæt samarbejde med grønlandsordførerne fra de forskellige partier. Og vi vægter at have et godt samarbejde mellem Inatsisartut og Folketinget. Derfor er vi i gang med at holde nogle møder med videokonferencer. Jeg synes, vi skal fortsætte med den slags.

Jeg ved, at retsvæsenet stadig er et dansk ansvar. Derfor kæmper vi også for lige løn for f.eks. kredsdommere og hjælpedommere, for anstaltbejtenes løn osv.

Kl. 19:51

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 19:51

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jamen jeg anerkender fru Doris Jakobsens og også de øvrige nordatlantiske medlemmers indsats for, at vi har fået en mere fri og åben debat om situationen i rigsfællesskabet. Og det fortjener fru Doris Jakobsen også sin del af æren for, helt sikkert.

Mit spørgsmål gik jo på, hvordan fru Doris Jakobsen ser på samarbejdsmulighederne i det grønlandske Landsting efter valget. Jeg spørger, fordi hr. Johan Lund Olsen meldte et klart ønske ud om et bredt samarbejde hen over midten, og det er jo ikke så svært at regne

ud – jeg ved ikke, præcis hvor midten ligger i Grønland, men i hvert fald et bredt samarbejde. Så jeg skulle bare høre, om der var et tilsvarende ønske fra fru Doris Jakobsens parti.

Kl. 19:51

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:51

Doris Jakobsen (SIU):

Ja, befolkningen i Grønland er meget splittet nu, især de største partiers vælgere. Derfor mener jeg også, at de to største partier burde samarbejde efter valget i stedet for at kaste mudder på hinanden hele tiden, så befolkningen kan få ro. Altså, det er mit eget ønske, og det kommer vi til at afgøre efter valget.

Ellers er vi også åbne over for de andre partier, men hvis jeg skal sige min egen mening, så synes jeg, at de to største partier, dvs. Si-umut og IA, burde samarbejde, fordi det er de to største partier, der er så splittede nu. Selv om vi har næsten de samme politiske holdninger, synes jeg, vi burde samarbejde.

Kl. 19:52

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Søren Espersen.

Kl. 19:52

Søren Espersen (DF):

Tak. Der har været nogle særdeles dystre tal, som jo både fru Doris Jakobsen og hr. Johan Lund Olsen var inde på, i forhold til Grønlands økonomi. Et samarbejde mellem universiteterne i Nuuk og København har vist, at man kan se frem til måske de næste 15-20 år at køre med årlige underskud på omkring 600-700 mio. kr. i den grønlandske økonomi. Og i den forbindelse kunne det være interessant at høre, hvordan Si-umut – jeg forstår også, at fru Doris Jakobsen kandididerer til formandsposten i Si-umut – har tænkt sig, hvis de generobrer magten i Grønland, at rette op på Grønlands økonomi.

Kunne det f.eks. foregå, ved at man ændrer bloktilskuddet, ligesom man har gjort tidligere? Nu ligger det jo fast i forhold til en lovgivning, men var det en mulighed? Og hvis ikke det er en mulighed, hvordan vil Si-umut så rette op på Grønlands økonomi?

Kl. 19:53

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:53

Doris Jakobsen (SIU):

Det Økonomiske Råd i Grønland har nævnt de tre søjler, hvilket jeg også er enig i, altså fiskeri, råstoffer og turisme. Vi har jo over 200 forskellige fiskearter i de grønlandske farvande, og vi bruger kun fem af dem nu. Jeg mener, at vi også skal bruge nogle andre fiskearter i fremtiden.

Så har man f.eks. indført krydstogtafgift, og derfor har vi reduceret vores turisme.

Hvad angår råstoffer, har vi ikke haft nogen udvinding. Derfor er det også nødvendigt at samarbejde med de danske virksomheder, som kan investere i de grønlandske udviklingsmuligheder. Altså, erhvervsudvikling er meget vigtig, og derfor mener vi også, at vi skal have et tæt samarbejde med danske industrivirksomheder.

Kl. 19:55

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Søren Espersen.

Søren Espersen (DF):

Jo, men netop de ting, som fru Doris Jakobsen nævner, altså råstofferne, fiskeriet og turismen, er jo det, som man satser på i Grønland, men de er også medtaget. De tre faktiske hovederhverv, måske, der er i Grønland, er også medtaget i rapporterne, og der ligger det jo klart, at når det handler om de råstoffer, der eventuelt ville kunne rette op på Grønlands økonomi, så skal der særdeles meget til. Man forventer ikke i de rapporter, der er kommet, at der begynder at komme nogen særlig profit af råstofferne før måske engang om 20-30 år, så det er den mellemliggende periode, jeg interesserer mig for. Hvad gør man dér? Hvad har man tænkt sig? Er der nogen muligheder overhovedet?

For de tal, man mangler, de penge, man mangler i den grønlandske økonomi, er jo astronomiske. Altså, det vil jo svare til – jeg kan ikke engang regne det ud – mange hundrede milliarder kroner i forhold til den økonomi, vi har. Og derfor må man altså forholde sig til, hvordan man agter at løse Grønlands problemer fra nu af og 20-25 år frem. Det er det, vi taler om, og der synes jeg ikke jeg får et ordentligt svar. At man håber på lidt mere fisk, lidt mere turisme og nogle afgifter på nogle krydstogtskibe, mener jeg ikke er tilstrækkeligt.

Kl. 19:56

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:56

Doris Jakobsen (SIU):

Jamen Grønland har jo ikke gæld. Vores økonomiske situation er alvorlig, men ikke så slem, som Dansk Folkeparti tror. Siumut ønsker heller ikke at forhøje bloktilskuddet. Grønland har selv taget ansvar for økonomien, og jeg mener, at Grønland selv bør klare Grønlands økonomi.

Kl. 19:57

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det hr. Eigil Andersen. Nej, det var en fejl. Vi springer over hr. Eigil Andersen og går til hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 19:57

Flemming Møller Mortensen (S):

Det er til gengæld helt korrekt.

Jeg vil gerne kvittere over for fru Doris Jakobsen for, at hun giver udtryk for sin personlige holdning til nødvendigheden af, at der efter valget i Grønland skal være et bredt samarbejde. Jeg synes, det er rigtig dejligt at høre det på det her tidspunkt, hvor valgkampen allerede er i gang i Grønland, og hvor vi også fra den danske politiske arena ved, at retorikken meget let kan blive skinger, og at man kan gå hårdt til hinanden. Så det vil jeg gerne kvittere for.

Jeg vil også gerne kvittere for, at fru Doris Jakobsen siger, at der er et godt samarbejde mellem Danmark og Grønland. Her vil jeg gerne fremhæve et eksempel fra den sidste samling her, hvor vi havde en kompleks sag om juridisk faderløse børn, som var en vanskelig sag, men hvor vi i samarbejde mellem grønlandske parlamentarikere her i Folketinget og det danske Folketing viste, at vi kunne få tingene på plads, og også, som fru Doris Jakobsen siger, at vi nærmer os hinanden. Selv om vi ikke gør det geografisk, lægger vi videokonferencer og andet ind, så vi har den tætte dialog de to parlamenter imellem.

Jeg vil også gerne, som jeg gav udtryk for over for IA's ordfører, sige, at det her med de brede forlig i Grønland i fremtiden jo ikke skal opfattes, som om vi vil involvere os mere end nødvendigt og godt er, men det er sagt ud fra, at vi har en fælles interesse, som også udtrykkes i det, der er vores rigsansligger inden for rigsfællesska-

bet. Og jeg vil gerne høre fru Doris Jakobsen, om der også er en erkendelse af, at det ikke er overinvolvering fra dansk side.

Kl. 19:58

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:58

Doris Jakobsen (SIU):

Jeg kan kun sige, at jeg er enig med hr. Flemming Møller Mortensen i, at Grønland har brug for et bredt samarbejde. Som sagt er befolkningen jo blevet meget splittet især inden for det seneste år, fordi de to største partier kæmper mod hinanden hele tiden og kaster mudder på hinanden. Det synes jeg ikke er i orden. Befolkningen har brug for ro, og derfor opfordrer jeg selv til, at de to største partier samarbejder med hinanden, også her i Folketinget. Det er vi også allerede i gang med.

Men med hensyn til dansk involvering vil jeg sige, at Grønland har taget ansvarsområder hjem. Jeg mener, at vi selv skal klare det, vi har taget ansvar for. F.eks. mener jeg ... (*Den fg. formand (Bent Bøgsted):* Ja tak, det må komme i anden runde).

Kl. 20:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

1 minut går hurtigt.

Så er det hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 20:00

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak for det. Jeg vil gerne stille et spørgsmål til fru Doris Jakobsen vedrørende den del af hendes tale, som gik på, at når talen falder på Grønlands selvstændighed – sådan tror jeg fru Doris Jakobsen udtrykte det – er det mange gange måske noget, der bliver misforstået i Danmark. Altså, jeg vil gerne give udtryk for, at jeg egentlig tror, at den socialdemokratiske holdning er meget klar, for vi ved jo, hvad der står i selvstyreloven, og vi ved, hvad der er den grønlandske mulighed, hvis og når man fra Grønlands side beslutter sig for det.

Jeg vil også gerne give udtryk for, at der jo ikke er noget nyt i, at partier i Grønland udtrykker ønske om selvstændighed. Jeg husker det fra adskillige årtier tilbage, ja, også fra tiden før 1979 og hjemmestyret. Så hvor er det, fru Doris Jakobsen mener at der er en misforstået tolkning af ønsket om selvstændighed?

Kl. 20:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 20:00

Doris Jakobsen (SIU):

Jeg vil gerne sige, at jeg er meget glad for, at Socialdemokraterne vil respektere vores grønlandske beslutning i fremtiden. Jeg mener også, at man skal respektere den grønlandske befolknings ønske. Altså, når vi begynder at snakke om selvstændighed, bliver det tit misforstået, nemlig som om vi vil ud af Danmark med det samme. Den metode, jeg nævnte, er free association, som betyder, at vi kan beholde vores samarbejde, eller at vi kan ligge under Danmark, men på mere lige fod med Danmark, at man kan fortsætte med f.eks. samarbejdet på udenrigs- og forsvarsområdet, og at det er anerkendt af FN, sådan at vi f.eks. kan få nogle pladser i FN, ligesom vi har i IWC og de andre organisationer.

Kl. 20:02

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til fru Doris Jakobsen. Der er ikke flere spørgsmål, og derfor går vi videre i ordførerrækken. Det er hr. Edmund Joensen, Sambandspartiet.

Kl. 20:02

Kl. 20:08

(Ordfører)

Edmund Joensen (SP):

Politik og menneskers tilværelse ligner hinanden. Det drejer sig om at gribe muligheden, når den byder sig, og det gælder om at være nærværende. For den enkelte er målet at forbedre tilværelsen, og i politik er målet at ændre samfundet til det bedste for borgerne. Ved denne sidste åbningsdebat i valgperioden er spørgsmålene: Har vi været nærværende? Har vi grebet muligheden for at forbedre samfundet og rigsfællesskabet til fordel for alle borgerne?

Jeg mener, at Folketinget har formået at flytte fællesskabet fremad. Lad mig kort nævne nogle gode resultater: Grænsenhindringer i rigsfællesskabet skal bekæmpes, og vi afventer nu et meget vigtigt udspil fra regeringen på dette område. Danmarks Radio skal styrke sin dækning af Færøerne og Grønland. Der er afsat midler til nyt undervisningsmateriale om rigsfællesskabet. Færøske og grønlandske virksomheder får adgang til kapital i Vækstfonden. En aftale om færøske og grønlandske studerendes dimittendrettigheder er undervejs. Der kommer en løsning for Færøerne og Grønland, hvis Danmark går med i det fælleseuropæiske finanstilsyn og indskydgaranti. Uden for Christiansborgs mure er Foreningen Rigsfællesskabet stiftet. Vi går nu på en sti, hvor rigsfællesskabet udvikles, i stedet for at det afvikles. Det er en fornuftig politik, og jeg er glad for, at partierne ser værdien af at udvikle i stedet for at afvikle.

Når det er sagt, har der imidlertid også været sager, der trækker i forkert retning for rigsfællesskabet. En ting er, at regeringen fortsat ikke kan deltage fuldt ud i finansieringen af væsentlige fælles velfærdsområder for Færøerne, og det er dybt beklageligt. Der var også EU's handelsboykot af Færøerne. Så er spørgsmålet: Har rigsfællesskabet taget skade af boykotten? Det kan vi med glæde svare nej til. Boykotten stresstestede vores fællesskab, og fællesskabet bestod prøven. Færøerne tog selv kampen op mod Bruxelles, og regeringen støttede Færøerne i de planlagte sagsanlæg mod EU. Det vil jeg gerne kvittere for.

Der er dog ting, der erfaringsmæssigt bør gøres anderledes, hvis vi kommer i en lignende situation i fremtiden. Færøerne ved godt, at Danmark har forpligtelser som EU-land – naturligvis har de det. Men det er elementært, at man ikke boykotter egne statsborgere; det gør man ikke. Det burde heller ikke være nødvendigt at presse regeringen til at afstå fra at stemme for sanktioner imod Færøerne i EU's Ministerråd. På Færøerne bør man også evaluere det og f.eks. afholde sig fra pr. automatik at gøre en konflikt med EU og Norge til en konflikt i rigsfællesskabet.

Kl. 20:07

Her på falderebet har jeg et spørgsmål til statsministeren i forbindelse med bekæmpelse af grænsenhindringer inden for rigsfællesskabet. Ifølge folketingsbeslutning B 34 skal en rapport om emnet udarbejdes, og et udspil skulle være kommet fra regeringen i folketingsåret, der netop er afsluttet. Det er vigtigt at prioritere spørgsmålet om grænsenhindringer og den problematik, som det indebærer, og jeg vil gerne spørge statsministeren: Hvornår vil regeringens udspil foreligge?

Til allersidst kunne vi spørge hinanden: Hvad er det vigtigste resultat, Folketinget har opnået det seneste år, når det gælder rigsfællesskabet? Det er, at en vis berøringsangst er mærkbart reduceret. Jeg tænker på de betænkeligheder, der var blandt folketingsmedlemmer ved at ytre meninger om færøske og grønlandske forhold. Jeg er glad for, at berøringsangsten er i aftagende, og man kan sige, at jo mindre berøringsangst, des større mulighed er der for at opnå resultater. Vilje og mod til at deltage i politik og debat om Færøerne og Grønland vil udvikle rigsfællesskabet.

Tak for opmærksomheden.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Der er et par korte bemærkninger. Den første er fra hr. Finn Sørensen.

Kl. 20:09

Finn Sørensen (EL):

Jeg vil gerne takke hr. Edmund Joensen for en god tale, som også var klog og eftertænksom og stillede nogle vigtige spørgsmål for os alle sammen. Først vil jeg gerne sige, at jeg er enig i de gode resultater, som hr. Edmund Joensen ridsede op i sin tale, og ikke mindst kvittere for hr. Edmund Joensens indsats med at få spørgsmålet om grænsenhindringer inden for rigsfællesskabet på dagsordenen. Så rigtig mange tak for det.

Mit spørgsmål går på: Hvad skete der lige for den færøske lagmand, da han var på besøgovre hos Putin og begyndte at tage afstand fra de sanktioner, vi har her imod Rusland, og som Danmark er en del af? Jeg vil gerne sige, at jeg anerkender Færøernes ret til at handle med hvem, de vil; det skal EU ikke blande sig i. Det er ikke det, det handler om. Det handler om, at den færøske lagmand kom med nogle udtalelser, der jo kun kunne forstås på den måde, at han egentlig måske ikke synes, at det, russerne lavede i Ukraine, er så slemt. Det forstod jeg ikke rigtig. Kan hr. Edmund Joensen oplyse os lidt om det?

Kl. 20:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 20:10

Edmund Joensen (SP):

Tak. Nej, jeg må sige, at det ikke er mit bord at blande mig i, hvad landstytret og lagmanden siger i pressen. Jeg kan bare sige noget om situationen. Situationen er jo vedkommende, fordi Rusland har boykottet det store EU og Norge og ikke boykottet det lille Færøerne og Island og Grønland. Der foregår en stor samhandel imellem de lande, Færøerne og Rusland og Færøerne og Island. Det har der gjort i mange år. Færøerne har haft et samarbejde i 40 års tid med Rusland, og eksporten har været for opadgående. Man kan jo sige, at det ikke er forbudt ikke at være omfattet af boykot. Det er altså en boykot, som Rusland har valgt at pålægge EU og Norge. Hvad der ellers foregår i landstytret og under forhandlinger og i pressen, må man spørge lagmanden og andre om.

Kl. 20:11

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 20:11

Finn Sørensen (EL):

Tak. Det var måske også lidt for meget for langt, at hr. Edmund Joensen skulle stå til regnskab for det. Det slog mig bare, at det var nogle underlige udmeldinger. Men måske er der den alvor i sagen, som jeg ved diskuteres på Færøerne i øjeblikket: Burde der ske en tættere koordination imellem rigsfællesskabets ledelser, om man så må sige, i sådan nogle udenrigspolitiske situationer? Hvad mener ordføreren om det?

Kl. 20:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 20:12

Kl. 20:16

Edmund Joensen (SP):

Det er altid godt med informationer mellem rigsdelen. Selvfølgelig er det det. Men Færøerne og Grønland står jo i den situation, at de har deres egne parlamenter, de har deres egne regeringer i form af landsstyret. De har mulighed for at udtale sig. De har selvstændighed inden for egne grænser i den nye udenrigspolitiske lov. Så de har en vis selvbestemmelse over tingene. Det skal man også respektere.

Kl. 20:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 20:12

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak for det. Jeg vil gerne takke hr. Edmund Joensen, for vi fik jo startet det nye års samarbejde på en god måde med en god og konstruktiv tale. Jeg synes, det her med, at vi har flyttet rigsfællesskabet fremad sammen, og at vi går på en sti af udvikling og ikke af afvikling, var et meget godt billede. Det er jeg rigtig glad for. Det synes jeg er en god anerkendelse af det samarbejde, vi har.

Men jeg vil meget gerne bede hr. Edmund Joensen om måske at blive en lille smule mere tydelig i det, jeg opfattede som en kritisk røst i forhold til rigsfællesskabets fælles anliggender på velfærdsområderne. Jeg opfattede, at hr. Edmund Joensen sagde, at her er der måske noget, hvor vores holdninger ikke er helt i vinkel, eller som vi ikke har ofret den opmærksomhed, som hr. Edmund Joensen synes vi skal. Hvilke områder tænkes der helt specifikt på?

Kl. 20:13

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 20:13

Edmund Joensen (SP):

Tak. Vi har selvfølgelig fælles områder, som bloktilskuddet dækker som en del af betalingen til sygehusvæsen og socialvæsen og forsorg, som ikke er overtaget, og som er statens område og Færøernes landsstyres område. Der har været en fordelingsnøgle i mange år.

Så er der skiftende landsstyrelser, som har skiftende interesser. Vi havde et landsstyre, som ville løsrive Færøerne fra rigsfællesskabet, men det blev heldigvis ikke til noget. Men samtidig fastfros landsstyret bloktilskuddet, så det ikke blev pristalsreguleret. Så kommer der et nyt landsstyre, som ønsker pristalsreguleringen sat i kraft igen, men som samtidig ønsker at normalisere størrelsen. Det vil sige, at det er en politisk afgørelse. Det er ikke en overtagelse efter lovens bogstav, men det er et ønske, der kommer fra landsstyret, om at fastfryse. Nu kommer der et nyt landsstyre, som ønsker at løfte det op på det niveau, hvor det burde være.

Det er der, jeg klandrer regeringen her for ikke at imødekomme landsstyrets ønsker. Man vil gerne sætte det ned og fastfryse det, men man vil ikke sætte det op til normalt niveau igen. Det vil sige, at regeringen ikke vil anerkende sin andel i de her sager, som ikke er blevet overtaget.

Kl. 20:15

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til hr. Edmund Joensen. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så går vi over til hr. Sjúrdur Skaale. Hr. Sjúrdur Skaale siger selv, hvad hans parti hedder. Det er det allerbedste.

Kl. 20:16

(Ordfører)

Sjúrdur Skaale (JF):

Det hedder Javnaðarflokkurin. Kan du sige det? Det er for galt, altså.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Nej, det kan jeg ikke udtale. Det er i hvert fald hr. Sjúrdur Skaales tur til at holde sin tale nu.

Kl. 20:16

Forhandling

(Ordfører)

Sjúrdur Skaale (JF):

Rigsfællesskabet gør os større, sagde statsministeren i tirsdags, og det er klart. Færøerne og specielt Grønland gør ikke bare Danmarks rige større; rigsfællesskabet gør faktisk Danmark til et stort rige, omfattende geografisk, vigtigt strategisk og tungt i international betydning. Men det gør det unægtelig også lidt sværere og mere kompliceret at drive butikken.

For selv om der ofte tales om tre rigsdelen, som om der var tale om en forbundsstat, og selv om konstruktionen reelt i mange tilfælde ligner en forbundsstat, er Danmark statsretligt og formelt en enhedsstat. Suveræniteten ligger jo i Danmark, og grundloven siger ikke noget om noget fællesskab mellem forskellige af rigets dele. Og så er der jo heller ikke den parallelitet mellem Grønland og Færøerne, som man nogle gange måske for nemhedens skyld prøver at gøre det til. De to nordatlantiske lande er jo meget forskellige.

At få tingene til at fungere, når der er så stor forskel mellem det formelle på den ene side og det reelle på den anden side, kræver forståelse i det daglige og i tilspidsede situationer også lidt kreativitet, specielt fra den part, som sidder med suveræniteten, altså Danmarks regering. Det gælder fortrinsvis på det udenrigspolitiske og forsvarspolitiske område.

Det er igennem historien gået godt og mindre godt, men hvordan går det så for tiden? Statsministeren nævnte den store fiskeristrid, som Færøerne har været en del af, og som Danmark blev viklet ind i. Der var potentiale til en stor konflikt mellem Danmark og Færøerne, men den brød ikke ud. Forståelsen var der for det allermeste. For at parafrasere Sven Møller Kristensens »Sangen om Larsen«: Det kunne være så skidt, og så er det faktisk godt.

Statsministeren kom også ind på EU's boykot af Rusland, som Danmark støtter, og hvor Danmark til gengæld er ramt af Ruslands modsvar. Færøerne boykotter ikke Rusland, og i stedet for at boykotte Færøerne har Rusland gjort det modsatte. Rusland har offentligt og internationalt udpeget Færøerne som et af de lande, der sikrer Rusland nogle af de varer, de ikke længere kan købe fra EU, Norge eller USA. Færøernes lagmand var tilmed i Moskva til et møde først i september, hvor der blev talt om langt tættere handelsamarbejde og endda strategisk samarbejde mellem Rusland og Færøerne, og hvor lagmanden erklærede sig uenig i EU's boykot af Rusland. Det synes jeg selv var en særdeles uheldig politisk udmelding, og den vrede, den vakte, er forståelig, men man skal huske på, at hvis Færøerne havde boykottet Rusland og dermed var blevet ramt af Ruslands boykot, ville det være et langt hårdere slag for Færøerne end for noget EU-land.

Færøernes eksport til Rusland er jo forholdsvis stor, og det skyldes ikke mindst den folkeretligt ulovlige boykot, som EU sidste år udsatte Færøerne for. Det russiske marked blev en del af Færøernes redning under den konflikt. Så selv om man kan være meget uenig i de politiske udmeldinger fra Færøernes lagmand, kan hverken EU eller EU-landet Danmark tillade sig at kritisere Færøerne for den handel, der foregår og, det skal indrømmes, er vokset lidt de sidste uger. For EU har selv drevet Færøerne ind i Ruslands favn.

Vi kommer dog ikke uden om, at det at handle fødevarer med Rusland, som situationen er, ikke bare er handelspolitik – det er også udenrigspolitik. Det er færøsk udenrigspolitik, som i dette tilfælde,

som det er sket før, kommer på tværs af Danmarks udenrigspolitik, og med lagmandens politiske udmeldinger har vi ikke bare manglende overensstemmelse mellem Danmarks og Færøernes internationale ageren – vi har en direkte modstrid. Moskvas besøg skabte naturligvis presseomtale i både Norge og Rusland og Danmark samt kritiske bemærkninger fra politisk hold. Det er helt på sin plads.

Danske politikere og dansk presse er naturligvis i deres fulde ret til at have en mening om sagen, men jeg var en smule nervøs, da udenrigsministeren blev spurgt om sin holdning. For ville han presset af EU sige noget, der kunne fortolkes som en begrænsning af Færøernes ret til at føre egen handelspolitik? Det ville i så fald tippe balancen i kompetencefordelingen mellem Færøerne og Danmark den forkerte vej. Men udenrigsministeren gav heldigvis det eneste kloge svar: Færøerne kender situationen, sagde ministeren, og jeg vil ikke gøre mig til overdommer over, hvad de skal gøre. Sådan må det være. Færøernes økonomi er Færøernes ansvar, og vores erhvervsliv og vores myndigheder må have friheden til at træffe alle de beslutninger, der vedrører økonomien. Jeg er langt fra altid enig i de beslutninger, som træffes, men hvis rigsfællesskabet skal fungere, må der ikke herske tvivl om, hvem der har retten til at træffe beslutningerne, heller ikke når Færøernes fiskeri- og handelspolitik kommer på tværs af Danmarks udenrigspolitik. Så også i denne sag vil jeg sige: Bestået. Og jeg kvitterer for det.

Kl. 20:21

Både humanitært, diplomatisk og militært yder Danmark en god indsats mange steder i verden, hvor mennesker har brug for hjælp, og statsministeren indledte sin tale i tirsdags med at konstatere, at danske kampfly i henhold til sidste uges beslutning her i Tinget er landet i Kuwait, hvor de skal deltage i kampen mod IS. Også dette er kompliceret for rigsfællesskabet, for når Danmark er i krig, er hele riget formelt krigsførende, inklusive Færøerne og Grønland, men ingen spørger om, hvad man mener oppe nordpå.

I 2003, da Danmark gik i krig på grundlag af et snævert folketingsflertal, på et ulovligt grundlag, på falske forudsætninger og med fatale følger, var Færøerne imod, men det blev ikke taget til efterretning nogen steder. Regeringen spurgte ikke, hvad Færøerne mente, før man gjorde Færøerne til et formelt krigsførende land. Det er ikke i orden. Så længe Danmark bærer udgifterne og stiller med soldaterne, må krigsdeltagelse naturligvis være Danmarks afgørelse, men det bør i det mindste fremgå af selve beslutningen, om Færøerne støtter op eller ej, når Danmark går i krig, uden at det er i NATO-regi. Det gjorde det ikke i 2003, og det gjorde det heller ikke nu. Det er ikke godt nok, og jeg er glad for at kunne konstatere, at min nye kollega fra Grønland hr. Johan Lund Olsen er enig, som han sagde for lidt siden. Forhåbentlig kan vi på dette punkt rette op på en fejl i den måde, rigsfællesskabet fungerer på.

Samtidig med at landene er forskellige, skulle grænserne mellem de tre systemer helst være så få som muligt. Det er hele Folketinget enig i, og derfor blev Nordatlantens beslutningsforslag om at fjerne grænsehindringer i rigsfællesskabet enstemmigt vedtaget i foråret. Men det meste, ikke alt, af det praktiske arbejde mangler. Det håber og tror jeg at vi vil kunne få et konstruktivt samarbejde med regeringen om hen over foråret. Den visionære beslutning om konkrete tiltag skulle nødig ende som en tom proklamation om hensigter.

Jeg har gentagne gange omtalt det problem, at vidensniveauet blandt mange danskere er lige lovlig lavt, når det gælder Færøerne – senest i redegørelsesdebatten om rigsfællesskabet her i salen. Det har statsministeren handlet på grundlag af, og efter aftale med Undervisningsministeriet bliver nyt undervisningsmateriale om både Færøerne og Grønland nu produceret. Det vil jeg også gerne kvittere for. Hr. Edmund Joensen nævnte de andre konkrete ting, som jeg ikke skal gentage nu, der også fungerer godt.

Til sidst vil jeg sige, at fraflytning til ikke mindst Danmark som bekendt er en stor udfordring på Færøerne, men der er også nogle

færinger, som uden at ville det bliver dømt til Danmark. Det er de fanger, som får domme på mere end 1 år. Der er heldigvis ikke mange af dem på Færøerne, men de får dobbelt straf, og det er ikke i orden.

Fængselsvæsenet er et dansk anliggende, og Danmark har lige investeret i et nyt fængsel i Nuuk. Det er et stort fremskridt, men man har samtidig meddelt, at den gamle militærbygning oppe i de færøske bjerge, som blev taget i anvendelse som en midlertidig løsning, da det gamle fængsel måtte rømmes på grund af skimmelsvamp, nu skal gøres permanent. Hverken bygning eller beliggenhed er i orden, og løsningen medfører, at alt for mange færinger må sendes til Danmark for at afsone. Jeg har sagt det før, men jeg vil gerne gentage det til sidst i dag. Det er ikke okay, at færøske fanger som de eneste i Danmarks rige fortsat skal afsone straf så langt hjemmefra, at der reelt er tale om dobbelt straf.

Det går godt. Samarbejdet og forholdet mellem rigsdelene fungerer godt i øjeblikket, men der er stadig ting, vi kan gøre lidt bedre. Det ser jeg frem til at være med til. Tak for samarbejdet til alle Folketingets partier, og tak for ordet.

Kl. 20:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Finn Sørensen.

Kl. 20:25

Finn Sørensen (EL):

Ja, og tak for en god tale. Jeg vil gerne lige understrege, at jeg deler ordførerens holdning i redegørelsen om konflikten mellem Rusland, Færøerne og Danmark, og dermed vil jeg også lige understrege i anledning af hr. Edmund Joensens bemærkning, at jeg selvfølgelig til fulde anerkender Færøernes ret til at udtale sig om udenrigspolitiske spørgsmål, også på en anden linje end den, Danmark står for. Det er vel værd lige at understrege.

Så siger ordføreren om det her vanskelige spørgsmål om Danmarks krigsdeltagelse, at den måde, det foregår på, ikke er tilfredsstillende. Så er mit spørgsmål bare, om ordføreren har gjort sig nogle tanker om, hvilken form vi så skal finde, for rent juridisk er der jo ingen tvivl, og det tror jeg også ordføreren anerkender: Det er Folketingets afgørelse, og så binder vi hele rigsfællesskabet, hvis der er et flertal for at gå i krig. Sådan er juraen om det.

Men hvordan kan vi forbedre samarbejdet på det punkt? Har ordføreren nogle konkrete ideer til, hvordan vi kan finde en form, hvor Færøerne og Grønland føler sig bedre stillet i forhold til den diskussion?

Kl. 20:26

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 20:26

Sjúrður Skaale (JF):

Altså, legitimiteten af ordningen, som den er nu, er de to folketingskandidater. Man kan sige, at Færøerne er repræsenteret der, hvor beslutningen bliver truffet, ergo er Færøerne blevet spurgt. Men for det første repræsenterer vi to ikke hele Færøerne. Der er et parlament på Færøerne, som er blevet valgt til at repræsentere Færøerne. Og selv om vi to er imod det, kan Danmark godt gå i krig og dermed Færøerne også gå i krig, ikke sandt? Så det er ikke godt nok.

Den rigtige måde at gøre det på er, at Danmark, hvis Danmark beslutter sig for at gå i krig – i hvert fald hvis det er uden om NATO – så kontakter de færøske myndigheder og spørger: Støtter I det her, eller støtter I det ikke? Så kommer det med i beslutningen: Nu går Danmark i krig, men Færøerne er imod. For selv om vi ikke betaler for det og ikke udsender soldater, er Færøerne formelt krigsførende, og det er noget lort at være krigsførende imod sin vilje, specielt når

det er, som det var i 2003, hvor krigen var ulovlig, på et falsk grundlag og med meget fatale følger.

Kl. 20:27

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 20:27

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jamen jeg anerkender fuldstændig problematikken. Det var jo så en måde at gøre det på. Jeg kunne forudse et svar, et argument – og det er ikke nødvendigvis mit eget – der sagde: Jamen man er jo repræsenteret i Forsvarsudvalget og Det Udenrigspolitiske Nævn, og der kan man jo skrive det ind i betænkningen, hvis der er noget, man er uenig i. Har vi ikke de formelle rammer, vi skal bruge for at løse problematikken?

Kl. 20:28

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 20:28

Sjúrður Skaale (JF):

Jeg mener ikke, at folketingsrepræsentationen er legitimering nok. Jeg mener, der er et system på Færøerne, hvor man vælger et parlament, som giver udtryk for folkets eller samfundets mening. Det er der, meningen kommer til udtryk. Mit parti repræsenterer kun 20 pct. af færingerne, og som sagt, selv om jeg var imod og den anden også var imod, ville det ikke få nogen betydning, hvis der var et stort flertal i Danmark. Det gælder om at give Færøerne en chance for at udtrykke sig. Og det ville også medføre, at man på Færøerne tog et større internationalt ansvar, at der kom en international diskussion i Lagtinget om, hvad vores stilling til det her er, hvad vores anbefaling til Danmark i den her sag er. Det ville gavne og modne det færøske politiske system også på den internationale scene, mener jeg.

Kl. 20:29

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Edmund Joensen.

Kl. 20:29

Edmund Joensen (SP):

Tak. Færøerne har jo sit eget Lagting, sit eget landsstyre, sin egen regering, og på samme måde har Grønland det. Så der er faktisk ikke noget i vejen for, at de udtaler sig. Så kan man sige, at forholdene er anderledes på Færøerne og i Grønland, fordi man ikke har militær pligt, man har ingen hær, intet krigsmateriel, og der er ikke afsat penge til noget af den slags, og der er heller ikke hjælpeaktioner, som efterfølgende skal sættes i kraft.

Så mit forslag er, at landsstyret og regeringen taler sammen, og hvis Færøerne og Grønland skal udtale sig, så gør de det ad den vej, for afgørelsen må jo tages på et oplyst grundlag. Det kan kun gøres igennem det danske system, som har alle de her fordele til at tage en rigtig beslutning. Ellers har vi altid FN, som Færøerne og Grønland kan støtte sig til og bakke op om.

Kl. 20:30

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 20:30

Sjúrður Skaale (JF):

Man afholder ikke udgifter til forsvar på Færøerne, og der er heller ikke militær pligt på Færøerne, og derfor mener jeg heller ikke, at Færøerne skal have vetoret. Hvis Danmark beslutter at gå i krig uden om NATO, bør vi ikke have vetoret i den forbindelse – bestemt ikke.

Men som sagt bliver vi alligevel formelt krigsførende. Det er man, når et land er i krig, for så er hele landet formelt krigsførende, og derfor bør man i hvert fald kunne komme med en udtalelse i den situation.

Der skete jo det i 2003, at man i det grønlandske parlament og det færøske parlament besluttede, at man var imod krigen, men man blev inddraget alligevel som formelt krigsførende. Det er uheldigt. Hvordan skal det så foregå? Det er, som hr. Edmund Joensen siger, sådan, at hvis der kommer en information om det grundlag, som man har i det danske system, til det færøske system, hvor man så kan tage en beslutning på et oplyst grundlag, så er det godt nok. Så kommer man med en udtalelse. Problemet er jo, at udtalelsen ender ingen steder. Den bliver ikke noteret nogen steder uden for Færøerne eller Grønland. Det kommer ikke til at stå nogen steder i forbindelse med selve beslutningen, hvad man mener i de øvrige to dele af riget, og det er en fejl.

Kl. 20:31

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ønsker Edmund Joensen anden omgang? Nej, så er det hr. Søren Espersen.

Kl. 20:31

Søren Espersen (DF):

Det er interessant, at værnepligten bliver nævnt. Jeg har jo altid været af den opfattelse, at færøske mænd og grønlandske mænd skulle aftjene værnepligt. Mens jeg var i søværnet, var der mange færinger og mange grønlandere, specielt på skibene. Det er ved at ebbe ud, har jeg forstået, der ikke mange tilbage. Det var jo sådan med værnepligten, at den ville man i gamle dage ikke give til det, man kaldte kolonifolk, fordi man var bange for, at de skulle gribe til våben. Nu, hvor både Grønland og Færøerne har fået selvstyre, er det så ikke på tide – ærlig talt – at færøske mænd begynder at gøre deres pligt og aftjene værnepligt?

Kl. 20:32

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 20:32

Sjúrður Skaale (JF):

Det er selvfølgelig en diskussion. Jeg mener helt klart, at Færøerne og Grønland bør tage ansvar internationalt – helt klart – mere end man gør i dag. Men hvis det var således, at man i de to rigsdele, Færøerne og Grønland, skulle finansiere forsvaret og stille med mandskab, så skulle man også have mere at sige. Så mener jeg faktisk, at man burde have en slags direkte indflydelse på den beslutning, som træffes i Danmark.

Kl. 20:32

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Søren Espersen.

Kl. 20:33

Søren Espersen (DF):

Det er jeg da sådan set enig i. Det betyder også, at der så kommer nogle andre rettigheder til, når det gælder det fælles forsvar, når det gælder rigsfællesskabets forsvar, men det kan man jo så tale om. Jeg synes bare, at det ville være en utrolig venlig gestus fra Færøernes Lagtings side, at man sagde: Selvfølgelig skal vi også her aftjene vores værnepligt, især jo når der er masser af de flådefartøjer, som vi har, der færdes omkring Færøerne og omkring Grønland, og vi bruger mange penge, meget tid, meget energi på det, og så specielt, fordi det desværre bliver færre og færre, der melder sig frivilligt. Der er færinger med, og også grønlandere, både i flåde og i hær, men det er

ikke ret mange. Så jeg vil bede hr. Sjúður Skaale om at tage den opfordring med hjem, at det nu også er på tide, at Færøerne gør deres militære pligt.

Kl. 20:34

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 20:34

Sjúður Skaale (JF):

Den diskussion vil jeg gerne rejse, men det hæfter sig jo til en anden diskussion om, at så skulle man også have noget at sige. Det er klart.

Kl. 20:34

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Det var så slut på ordførerrækken, og dermed går vi over til statsministeren.

Kl. 20:34

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Folketinget er åbnet; vi er i gang, og det føles jo egentlig rigtig dejligt, at vi alle sammen er tilbage. Vi fik oven i købet den ene del af Venstres formandskab på talerstolen, og så ved man jo, at det har været en helt særlig dag i dansk politik.

Vi åbner Folketinget på et tidspunkt, hvor det går bedre i Danmark. For 3 år siden var Danmark midt i en økonomisk krise. I dag er dyb krise vendt til fremgang. Flere er kommet i arbejde, og ledigheden er faldet. Vi er i gang, men vi er ikke i mål, og vi har vigtige opgaver i det nye folketingsår: bedre gymnasier, 5 mia. kr. til at styrke sundheden, hurtigere kræftbehandling, en tryggere hverdag for mennesker med demens. Vi har sat en klar kurs for et solidarisk Danmark.

I dagens debat kan man jo desværre ikke sige, at der er kommet meget nyt frem om oppositionens politik. Det havde man jo ellers håbet lidt – ikke mindst fordi hr. Lars Løkke Rasmussen for nogle år siden slog et kraftfuldt slag for, at oppositionen er forpligtet til at fremlægge en sammenhængende plan, eller som hr. Lars Løkke Rasmussen sagde i 2010:

Det giver ikke mening at have en diskussion om den økonomiske politik i Folketinget, når det kun er regeringens politik, der er kendt.

I 2010 var en opposition uden en plan altså larmende tavshed, hemmelige skuffeplaner og en masse polemik. Tiden var nok en anden dengang. Men debatten i dag har i hvert fald ikke gjort os kloge på Venstres plan, men der er nogle gamle temaer, der er blevet slået fast. Venstre vil nulvækst, og de vil løse ethvert tænkeligt og utænkeligt problem med lavere skat. Og Dansk Folkeparti vil have mere velfærd og hr. Lars Løkke Rasmussen som statsminister. Så langt, så velkendt, men hvor er sammenhængen?

Hr. Simon Emil Ammitzbøll er jo altid befriende ærlig og siger tingene ligeud, nemlig at Liberal Alliance vil have et helt andet Danmark end det, vi har i dag, med kanonstore skattelettelser, massive nedskæringer i velfærden, brugerbetaling, når man er syg og skal til lægen – jeg tror, at 130 kr. blev nævnt. Det kalder man et lille beløb, men det er dog et beløb med en klar social slagside, vil jeg godt tilføje, for hvem er det, der går mest til læge? Det er i hvert fald ikke de rigeste danskere, og modsat det, hr. Simon Emil Ammitzbøll tidligere har givet udtryk for, så tror jeg altså ikke, at folk går til læge bare for at snakke. Jeg kan i det hele taget ikke genkende det negative billede, som hr. Simon Emil Ammitzbøll har brug for at tegne af Danmark. Når man hører på hr. Simon Emil Ammitzbøll, skulle man næsten tro, at Danmark ikke er et af de ti lande i verden, der har den højeste kreditvurdering, nemlig en AAA-rating. Det burde da ellers gøre indtryk på et parti, der har så gode bankforbindelser, som Liberal Alliance har.

Fru Lene Espersens indlæg i dag bekræfter det billede, som jeg har fået af Det Konservative Folkeparti her i den seneste tid, nemlig at Det Konservative Folkeparti tænker mere på det frie marked og mindre på sammenhængen for os alle sammen. Det er, som om de har sagt farvel til omsorgen for helheden, væk med ansvaret for kommende generationer, væk med store dele af planloven, som fru Lene Espersen sagde her i dag. Så kan jeg egentlig bedre genkende Det Konservative Folkeparti i deres ønsker til finansloven, nemlig lavere skatter til de rigeste i vores samfund og total afskaffelse af fradrag for fagforeningskontingent. Det vil sige højere skatter for almindelige lønmodtagere og mindre fælles velfærd, hvor er De Konservatives sociale ansvar? Jo, så er der lige forsvaret, som skal have flere penge, nemlig 15 mia. kr. Det er mange penge. Og jeg er rigtig spændt på at finde ud af, hvor de skal findes, for De Konservative er vel stadig et parti, der mener, at pengene skal passe. Hr. Tom Behnke har så sagt, at det skal finansieres af nulvæksten i det offentlige forbrug. Der kan man se. Jeg tror, det bliver rigtig svært, når hr. Lars Løkke Rasmussen vil bruge de samme penge til at give skattelettelser. Overbevisende lyder det i hvert fald ikke.

Kl. 20:39

Så var der hr. Kristian Thulesen Dahls indlæg, og der lyttede jeg selvfølgelig opmærksomt, som jeg altid gør, men nok særligt i dag. Det, jeg lyttede efter, var selvfølgelig svar – det gør vi altid – men jeg lyttede også efter, om der var nogen spørgsmål.

Jeg må sige, at det undrer mig, at hverken hr. Kristian Thulesen Dahl eller nogen anden i Dansk Folkeparti havde et eneste spørgsmål til Venstre om, hvad deres nulvækst vil betyde for danskerne. Ikke ét. Ikke ét spørgsmål om, hvordan Venstre vil sikre dagpengemodtagerne. Ikke et eneste spørgsmål. Venstre vil bruge penge på skattelettelser – mange penge, siger de selv. Hvad siger Dansk Folkeparti egentlig til det? Mærkeligt nok siger de ingenting. Tror Dansk Folkeparti, at hr. Lars Løkke Rasmussen vil sikre ordentlige dagpengeregler for lønmodtagerne? Man kan faktisk ikke undgå at få den tanke, at det slet ikke er så afgørende for Dansk Folkeparti. Det er jo egentlig meget klart, for vi skal huske på, at Dansk Folkeparti selv har opfundet og vedtaget dagpengereform. Hvad var det, de gjorde? Med et snuptag halverede de dagpengeperioden og fordoblede genoptjeningskravet. Siden har de ment, at genoptjeningskravet skulle ændres, de har ment, at indfasningen skulle ændres, og de har ment, at vi skulle have et konjunkturbaseret dagpengesystem. Det er egentlig lidt pudsigt – når man tænker over, at Kristian Thulesen Dahl-reformen blev indført i en krisetid – at man nu er nået frem til det konjunkturbaserede system. Sandheden om Dansk Folkeparti i forhold til dagpenge er jo dybest set, at de har haft alle tænkelige standpunkter. Imens har regeringen, SF og Enhedslisten så handlet. Hvad har vi gjort? Vi har sikret en mere rimelig indfasning, fordi vi ikke ønsker at lade mennesker i stikken.

Jeg har ikke fået konkrete svar fra Dansk Folkeparti i dag, for dybest set har Dansk Folkeparti jo kun ét – ét standpunkt, én holdning, én mærkesag, ja, ligefrem ét forhåndskrav, og det ændrer sig aldrig. Ét krav er der, og det er, at hr. Lars Løkke Rasmussen skal være statsminister. Det er Dansk Folkepartis eneste krav. Jeg vil faktisk gå så vidt som til at sige, at det er det eneste ultimative i dansk politik og samtidig nok også det eneste punkt, hvor Dansk Folkeparti og Venstre så er hundrede procent enige.

Hr. Kristian Thulesen Dahl spurgte til indholdet i regeringens forslag om kontrol i grænseområderne. Lad mig sige det helt klart, inden der opstår misforståelser: Regeringens forslag er *ikke* en genindførelse af de grænsebomme, som de indførte tidligere, for den tidligere regerings grænsebomme var jo faktisk forældede, inden de overhovedet blev indført. Gammeldags grænsekontrol er *ikke* en effektiv løsning på de udfordringer, vi står over for nu. Når vi skal bekæmpe ulovlig indvandring og grænseoverskridende kriminalitet, skal der helt andre midler til end gammeldags toldkontrol.

Jeg hørte det sådan, at hr. Lars Løkke Rasmussen i dag ville ønske, at vi havde fastholdt VKO-regeringens grænsekontrol, som jo var grænsebommene. Jeg må indrømme, at da hr. Lars Løkke Rasmussen sagde det, kom det noget bag på mig. Og egentlig tror jeg også, at det kan undre mange i Venstre, at det skulle forholde sig sådan, for ud over alt det andet, de gode Venstrefolk har skullet finansiere over de sidste år, var der jo også en stort anlagt annoncekampagne op til EP-valget. Det var en stort anlagt og flot kampagne – den har helt sikkert ikke været billig – og den stillede et klart og ledende spørgsmål, og det var, og jeg citerer fra Venstres kampagne: Mon en grænsebom er det mest effektive værn mod kriminelle udlændinge? Man måtte forstå i den kampagne, at det var det bestemt ikke. Så dengang var hr. Lars Løkke Rasmussen og Venstre jo ikke i tvivl, og jeg vil bare sige, at regeringen altså er enig i det, som Venstre mente dengang i forhold til EP-valget.

Derfor har vi besluttet at gå en helt anden vej. Vi nytænker og fremtidssikrer politikontrollen i de danske grænseområder. Vi indfører en bedre og mere målrettet kontrol. Vi giver politiet redskaber til at udføre lige netop de kontroller, som de selv mener kan give resultater. Før har politiets kontroller skullet basere sig på en konkret mistanke. Nu giver vi politiet adgang til at føre kontrol på baggrund af mere generelle efterretninger, og som noget nyt giver vi også politiet mulighed for præventive kontroller for at forhindre kriminalitet og ulovlig indvandring. Vi vil ikke gammeldags grænsebomme. Vi troede egentlig også, at Venstre havde forladt det. Vi vil en moderne og målrettet kontrol.

Kl. 20:44

I hr. Lars Løkke Rasmussens indlæg i dag hæftede jeg mig især ved, at vi stadig ikke har fået svar på helt centrale spørgsmål. Hvordan vil Venstre sikre nulvækst år efter år? Ja, vi har spurgt om det gang på gang i dag. Mange har spurgt, men vi kom det ikke nærmere, eller I kan selv vurdere, om I synes, at vi kom det nærmere, for hr. Lars Løkke Rasmussen sagde, at noget skal prioriteres op, og noget skal prioriteres ned. Det var, hvad vi fik at vide af hr. Lars Løkke Rasmussen i dag. Meget andet var det ikke.

På mange måder var det mest overraskende, der skete i dag, at hr. Jan E. Jørgensen kom til at sige nulvækst, da han stillede et spørgsmål, frem for udgiftsstop. Jeg tror nok, at han skal forbi Venstres bødekaske efter den omgang.

Men lad os nu kalde en spade for en spade og koncentrere os om indholdet: Hvordan er det egentlig med den nulvækst? Hvordan hænger det sammen? Ja, det er vi flere, der undrer os over. Det er måske det største mysterium – og der er ellers mange – i dansk politik. Jeg vil godt citere en politiker, som heldigvis er til stede her i salen i aften. Han sagde: Det er svært at gennemskue, hvad der sker i år 2 eller år 5 eller år 7 i forhold til det langsigtede mål om nulvækst. Det er svært at få øje på, hvor man skal tage pengene fra. Og nej, det var ikke hr. Bjarne Corydon eller fru Maja Panduro, der sagde det, det var såmænd hr. Kristian Thulesen Dahl, og det var en kommentar til Venstres finanslovsudspil. Det kunne ikke være sagt bedre, og jeg må sige: Kære hr. Kristian Thulesen Dahl, jeg synes også, det er rigtig svært at få øje på.

Mere konkret: Hvis vi tager Venstres udspil eller ambitioner på sundhedsområdet, viser det jo, hvad danskerne risikerer med nulvækst. Venstre siger, at de vil bruge flere penge på sundhed. Det vil regeringen også. Med Venstres nulvækst kan man måske finansiere flere udgifter til sundhed det første år. Det første år kan man jo så skære i hjælpen til de fattige lande og på kontanthjælpen. Det kan man sikkert godt finde ud af at gøre med Dansk Folkeparti. Men hvad så året efter – og året efter igen? Er det så de ældre, der skal betale, eller er det børnene? Vi kender ikke svaret.

Nu skulle man så i det mindste tro, at Venstre ville anstrenge sig for at få det første år med nulvækst til at hænge sammen. Det har de jo sagt at de synes er vigtigt. Men ikke engang det lykkedes for Ven-

stre i deres finanslov. Igen behøver vi ikke at vurdere det selv, vi kan bare spørge Venstres eget bagland: Claus Omann Jensen, borgmester i Randers, Mikael Klitgaard, borgmester i Brønderslev. De siger klart, klart og tydeligt stop, Venstre kan ikke hente 1,5 mia. kr. i kommuner og regioner næste år. Ja, borgmesteren i Brønderslev siger ligefrem, at det vil være utopi. Det tror jeg er en god jysk måde at sige på, at det simpelt hen ikke kan lade sig gøre. Jeg håber jo stadig, at Venstre giver vælgerne en forklaring inden et valg. Hvor er det, Venstre vil skære ned?

Regeringen har derimod en plan, ikke bare for i år, men også for de kommende år. Vi har simpelt hen planlagt den økonomiske politik, så vi hvert år har ekstra penge til at forbedre vores velfærd. Og det er derfor, at vi kan skabe resultater i velfærden, på vores uddannelse og på vores sygehuse. Det er ikke luksus, vi har. Vi kan ikke bruge penge på alting, men vi har midler til at prioritere vores velfærd.

Vi har så valgt, at vi skal styrke den fælles sundhed. I dag er ventetiden på operationer lavere end nogen sinde. Det har der været lidt forvirring om i Venstre, men det er jo sådan, det er. Og så vil jeg igen bruge en af hr. Lars Løkke Rasmussens gamle yndlingsvendinger, som er, at de simpelt hen er lavere end på nogen dag på noget tidspunkt under den tidligere regering. Og alt det kan vi gøre, fordi vi ikke ønsker at eksperimentere med nulvækst.

Jeg har også lyttet til Venstres svar om skattepolitikken. Jamen regeringen vil bruge penge på velfærd, Venstre vil give skattelettelser. Så langt tror jeg, at vi er kommet. Men nogen nærmere plan for, hvordan Venstres skattepolitik så skal stykkes sammen, ja, det er vi ikke kommet nærmere i dag. Men så er det jo sådan, at når man ikke kan få et klart svar, bliver man nødt til at kigge på, hvad Venstre har gjort tidligere, og hvad de har ment tidligere, og så kan man jo prøve at stykke det sammen af det.

Kl. 20:49

Da Venstre havde muligheden, sænkede de skatten i toppen og forgyldte især de allerrigeste i vores samfund. Det gjorde de jo sammen med Dansk Folkeparti, og det betyder ganske enkelt, at en topdirektør kan stikke mere end 100.000 kr. mere i lommen hvert eneste år efter VKO's seneste skattereform. Og da der blev forhandlet skatteaftale i 2012 – 2012 er ikke så lang tid siden – havde Venstre på ingen måde travlt med at få beskæftigelsesfradraget på banen. Næh, de kom glade og foreslog lempelser i topskatten.

Forvirringen er ganske enkelt total, og når vi ikke har set et konkret forslag fra Venstre, ja, så bliver vi nødt til at gætte os til, hvad Venstre vil. Og en af de ting, som Venstre i hvert fald taler rigtig meget om, er, at der er mennesker, der får for lidt ud af at gå på arbejde. Hvis vi f.eks. skal halvere den gruppe af mennesker, som Venstre er optaget af – dem, der får mindre end 2.000 kr. ud af at gå på arbejde – hvor meget skal skatten i bunden så egentlig ændres?

Hvad taler vi om her? Jeg synes, det er vigtigt at få nogle tal på bordet, og Venstre giver dem jo ikke. Taler vi om 1 mia. kr.? Taler vi om 5 mia. kr.? Nej; så skal man hæve beskæftigelsesfradraget for 20 mia. kr.

Venstre siger så, at de vil finde de penge i kontanthjælpsloftet. Sådan må man forstå hr. Lars Løkke Rasmussen i dag. Men her skal vi bare sige, at det ikke rækker langt med VK's gamle kontanthjælpsloft, for vi kender jo ikke det nye – det må vi heller ikke få at vide – på 80 mio. kr. Ja, den er god nok: 80 mio. kr. Og jeg vil bare sige, at fra 80 mio. kr. til 20 mia. kr. er der godt nok et stykke vej.

Så hr. Lars Løkke Rasmussen vil finansiere skattelettelser delvis ved at nedsætte kontanthjælpsloftet; jeg tror, jeg citerer ham rigtigt. Og jeg vil bare opfordre hr. Lars Løkke Rasmussen til at sætte mange tykke streger under det der »delvis«, for det er trods alt en mikroskopisk lillebitte del.

Hvor ville det dog klæde Venstre – det store parti i Danmark – at fortælle, hvordan det hele skal hænge sammen. Det er ikke nok med

pejlemærker. Vi vil faktisk gerne vide: Hvad er det, Venstre lover danskerne? Og vi har selvfølgelig ikke fået svaret i dag.

Men vi har alligevel fået to ting slået fast. For det første er der ingen ekstra penge til velfærd. Fremadrettet skal hver eneste ekstra krone gå til skattelettelser. Det er jo egentlig meget godt at få det på plads, og så kan de jo ovre hos Dansk Folkeparti bygge lidt på, hvordan de ser på det. For det andet har vi også for første gang fornemmet lidt, at Venstre godt selv ved, at den er gal med ikke at have en plan, når man egentlig hele tiden har sagt, at den vil komme før et valg. Ja, faktisk kom hr. Lars Løkke Rasmussen i et svagt øjeblik her på talerstolen til at sige, at regeringens økonomiske plan er Venstres økonomiske plan. Ja, det sagde han faktisk. Så kunne man forfalde til at tro, at det tegner til at blive et nemt folketingsår. Det er næsten for godt til at være sandt, og det tror jeg så også det er.

Men sandheden er jo enkel. Regeringen har en plan, og det eneste, Venstre har, er løse ender og ingen svar overhovedet – og selvfølgelig den melding om, at noget skal prioriteres op og andet skal prioriteres ned. Ja, det var såmænd den mest klare melding fra Venstre i dag.

I dag har vi så også haft meget debat – og selvfølgelig med rette – om reglerne for asyl. Det er et vigtigt emne. Der er ikke nogen tvivl om, at vi står i en helt ekstraordinær situation. Der er historisk mange mennesker på flugt på grund af krig og ufred i verden, og ifølge FN er der for første gang siden anden verdenskrig over 50 millioner mennesker på flugt. Det kan vi også mærke i Danmark. Det er klart, at det stigende antal asylansøgere medfører stigende udgifter, og derfor er vi nødt til at handle. Regeringen vil indføre en ny midlertidig beskyttelse for de mennesker, som er på flugt fra f.eks. borgerkrig, og vi vil begrænse adgangen til at få familiesammenføring.

Kl. 20:54

Regeringen fremlægger konkrete løsninger på et konkret problem, og jeg må sige, at jeg undrer mig over, at Venstre i dag bruger sin tæltid på at kritisere regeringen i stedet for at fremlægge forslag til løsninger. Man kunne få det indtryk, at der er nogle ordførere hos Venstre, som slet ikke har opdaget, hvad det er, der foregår ude i verden. Ja, det må jo være tilfældet, hvis man for alvor kan være i den vildfarelse, at det store antal asylansøgere, som vi får nu, skyldes, at vi har sikret, at mennesker, der søger asyl i Danmark, har mulighed for at tage sig et arbejde, eller at det skyldes de 31 punkter, som der hele tiden bliver henvist til, og hvor der jo i den henvisning også er mange fejl, når det i øvrigt overhovedet ikke har noget med retten til at få asyl at gøre.

Men når alt det er sagt, må jeg forstå debatten på den måde, at Venstre vil bakke op om regeringens forslag, og det selv om Venstres retsordfører, som ikke er hr. hvem som helst, nemlig hr. Karsten Lauritzen, har sat spørgsmålstegn ved, om regeringens forslag er i strid med internationale konventioner. Men nuvel, det sagde han jo i forgårs, og i dag er Venstre så med, og det er positivt, for vi er nødt til at handle, som situationen er nu. Jeg vil i den her alvorlige situation ikke lægge skjul på, at vi står med en stor udfordring, det gør vi ikke mindst i vores kommuner og på vores asylcentre, og spørgsmålet er, synes jeg, simpelt hen for vigtigt og for alvorligt til, at det bør gøres til genstand for politisk drilleri.

Så vil jeg sige til fru Pia Olsen Dyhr og hr. Finn Sørensen, at jeg jo er rigtig glad for, at de ligesom regeringen er optaget af at udbygge velfærden og trygheden i Danmark. Vi har jo et fælles mål om, at Danmark skal ud af krisen med vores solidaritet og vores fællesskab i behold. Og jo, der er ting, som vi ikke er enige om – sådan er det jo, når man er forskellige partier – men vi har sammen gennemført rigtig meget; målrettede forbedringer for mennesker, der har brug for hjælp, bekæmpelse af social dumping, Togfonden DK, der styrker den kollektive trafik, et grønnere Danmark, og jeg må sige, at det var rigtig rart at høre hr. Finn Sørensen stå og sige det her fra talerstolen,

for så lyder det også, som om Enhedslisten i hvert fald nogle gange er lidt glad for de resultater, vi har skabt sammen.

Vi har sammen også sikret en lempeligere indfasning af den dagpengereform, som hr. Kristian Thulesen Dahl gennemførte sammen med Venstre. Vi har sikret ret til uddannelsesyndelse og en midlertidig arbejdsmarkedsydelse; det betyder ganske enkelt et forsørgelsesgrundlag til mere end 40.000 mennesker.

Både fru Pia Olsen Dyhr og hr. Finn Sørensen har i dag rejst spørgsmålet om dagpenge, og det kan jeg godt forstå, for det dagpengesystem, som Venstre og Konservative aftalte, er ikke godt nok. Regeringen har derfor også nedsat en dagpengekommission, som skal komme med forslag til en mere langsigtet løsning på dagpengeområdet. Vi har så også bedt dagpengekommissionen om at arbejde hurtigere, sådan at Folketinget efter næste valg kan gå i gang med at forhandle et nyt dagpengesystem. Regeringen, SF og Enhedslisten har truffet rigtig mange gode beslutninger sammen, og det er jeg sikker på at vi også kommer til at gøre i det kommende folketingsår.

Jeg vil også godt sige tak for debatten om de ting, der rører sig på Færøerne og Grønland, og jeg vil i den forbindelse gerne sige velkommen tilbage til hr. Johan Lund Olsen, og også tak for den konstruktive tilgang, der er til vores samarbejde. Jeg hæfter mig ved, at man nævner mange ting, som man synes har været godt, og det vil jeg gerne kvittere positivt for.

Fru Doris Jakobsen rejser spørgsmålet om et frivilligt grønlandsk beredskab. Det er et spørgsmål om, hvordan Grønland kan involveres i de opgaver, som Forsvarsministeriet løser i Grønland. Det indgår selvfølgelig i Forsvarsministeriets analysearbejde om opgaveløsningen i Arktis. Fru Doris Jakobsen nævner også kommunefogederne i Grønland. Der er ingen tvivl om, at kommunefogederne udfører et vigtigt stykke arbejde i lokalsamfundet, og at politiet i Grønland er særdeles opmærksom på forholdene for kommunefogederne.

Både hr. Johan Lund Olsen og fru Doris Jakobsen nævner de socialt udsatte grønlændere i Danmark, og det kan jeg godt forstå. Vi har jo med satspuljen for 2013 afsat ialt 13,4 mio. kr. over de næste 4 år til strategien for indsatsen for udsatte grønlændere og deres børn i Danmark, og jeg er meget glad for, at der bliver kvitteret for den indsats, vi har i forhold til udsatte grønlændere i Danmark. Tak for det.

Kl. 20:59

Til hr. Edmund Joensen vil jeg sige, at vi er meget glade for, at vi i fællesskab har identificeret de grænsehindre, der er, som er noget, som hr. Edmund Joensen har været optaget af igennem nogle år. Det betyder så også, at vi i fællesskab kan gå videre med de konkrete problemstillinger, som vi har behov for at løse.

Derudover nævner hr. Edmund Joensen også noget, som han er gået op i igennem lang tid, og det er det her med den finansielle regulering i forhold til Færøerne og Grønland. Til det vil jeg sige, at der skal udpeges SIFT'er for Færøerne og Grønland. Det vil sige, at vi, når den seneste EU-regulering er gennemført i den finansielle lovgivning for Færøerne og Grønland, så kan komme i gang med det.

Både hr. Johan Lund Olsen og hr. Sjúrdur Skaale hæftede sig ved den inddragelse, der er af Færøerne og Grønland i beslutninger om væbnede konflikter. Til det vil jeg gerne sige, at det er sådan, at Danmarks deltagelse i væbnede konflikter skal behandles her i Folketinget. Men samtidig er det jo også sådan, at førend vi tager beslutninger, er der debat i nævnet; der er mulighed for debat her i Folketingssalen, og det er også sådan, at vi selvfølgelig giver Grønlands og Færøernes landsstyre en orientering. Grundlæggende vil jeg godt takke for hr. Sjúrdur Skaales kvittering for det gode samarbejde; der er ting, man kan gøre bedre, men jeg tror, vi fik et »bestået«. Det tror jeg vi fik fra alle de nordatlantiske medlemmer, og det glæder mig faktisk rigtig, rigtig meget.

I dag og her i aften har vi haft den sidste åbningsdebat inden et valg, og jeg må sige, at jeg nok havde ventet, at vi i dag ville have fået et større fælles fodslag at se fra de fire partier i oppositionen. Men det er også sådan, at lige meget hvor mange gange vi har spurgt, er vi ikke blevet klogere på, hvad en fælles borgerlig politik er. Regeringens kurs ligger derimod helt fast: Vi fører jo en balanceret politik, hvor vi understøtter vækst og arbejdspladser; vi har råd til at forbedre velfærden, og samtidig fører vi en ansvarlig finanspolitik. Vi er ganske enkelt på rette vej; dyb krise er vendt til fremgang, flere er i arbejde, færre er ledige.

Men der ligger selvfølgelig stadig nye opgaver foran os her i Folketinget, og derfor vil jeg godt slutte med at sige, at jeg glæder mig meget til det nye folketingsår. Jeg håber, at der bliver tale om et godt samarbejde med alle Folketingets partier, som det var tilfældet i sidste folketingsår. Tak.

Kl. 21:02

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak til statsministeren. Så går vi over til de korte bemærkninger, og den første, der får ordet, er hr. Lars Løkke Rasmussen. Værsgo.

Kl. 21:02

Lars Løkke Rasmussen (V):

Tak for det. Kursen ligger fast, men hvor fører den hen og i hvilket tempo? Jeg vil gerne kvittere for, at statsministeren så vedholdende bruger al sin tid, uanset hvor statsministeren optræder, på at kritisere Venstre og interessere sig for vores politik, en vedholdenhed uden lige, som vel dækker over, at det plejer at være sådan, at statsministeren lader sig inspirere. Nu er regeringsprogrammet udtømt, og vi har hørt en åbningstale i tirsdags, hvor der ikke er nogen som helst forholde sig til det faktum, at væksten er blevet væk i vores samfund – ikke et eneste nyt initiativ.

Statsministeren er statsminister for en regering, hvor udgangspunktet for regeringen er VK-regeringens økonomiske politik i bredeste forstand. Det er rigtigt, at den stak vi ud. Og nu er det ved at være tomt, og så er statsministeren åbenbart sådan desperat for at få ny inspiration. Den giver vi gerne. Vi synes, der er brug for flere vækstinitiativer. Vi synes, der er brug for at stramme udlændingepolitikken op. Vi synes, der er brug for at tage yderligere skridt oven i de skattereformer, vi har lavet, for at gøre gevinsten ved at gå på arbejde større.

Så forsøger statsministeren sig med det her skræmmebillede om nulvækst igen. Der vil jeg så bare stille et spørgsmål. Da statsministeren sidst havde en plan som opposition, gik det jo ud på, at der skulle være et velfærdsloft ude i kommunerne. Kunne statsministeren oplyse os alle sammen om, hvordan det er gået? Bruger kommunerne i sidste regnskabsår flere eller færre penge på service end tilfældet var, da statsministeren blev statsminister?

Kl. 21:04

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Statsministeren, værsgo.

Kl. 21:04

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Der er mange ting at svare på eller kommentere i hvert fald. Det er rigtigt, at jeg er en meget vedholdende person, og det tror jeg også jeg vil fortsætte med at være. Det er jo også, fordi man er nødt til at være vedholdende med hensyn til Venstre, fordi det er så svært at få svar. Det, der er så mystisk, er, at der før valget – nu har jeg været med i rigtig mange år – blev krævet en plan af den tidligere opposition. Der var ikke den folketingsdebat, hvor der ikke blev krævet en plan og en samlet plan for de fire partier og det ene og det andet.

Når vi gør det i dag, er det helt forkert. Vi har helt misforstået, hvad politik egentlig drejer sig om, og hvad man kan forlange af par-

tier ved at kræve en plan. Men det er da ikke for meget forlangt, at Venstre, som vil indføre nulvækst i Danmark, et eksperiment, som vi ikke har prøvet før i en længere årrække, lægger en plan frem for, hvordan det skal udmøntes. Det er da ikke for meget forlangt. Og det er da ikke for meget forlangt, at Venstre, der vil bruge alle pengene på skattelettelser, fortæller danskerne, præcist hvordan de skattelettelser skal fordeles. Jeg synes, det er noget mystisk noget, at man ikke vil lægge en plan frem.

Så er der den her diskussion om kommunerne, som hr. Lars Løkke Rasmussen også spørger til. Jamen det er jo sådan, at aftalen for næste år betyder 300 mio. kr. ekstra til den kommunale service sammenlignet med sidste år. Det havde vi også en god debat om, sidste gang vi mødtes i Folketingssalen. Da var det meget, meget svært at overbevise Venstres formand om, at det forholdt sig sådan, men faktisk er kommunerne får et løft til næste år.

Kl. 21:06

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Hr. Lars Løkke Rasmussen, værsgo.

Kl. 21:06

Lars Løkke Rasmussen (V):

Det er, efter at de er blevet skåret. For sandheden om den her sag er jo, at kommunerne sidste år under ét havde 1 mia. kr. mindre forbrug på servicerrammen end i 2011 – 1 mia. kr. mindre. Der er 60 kommuner derude, som, hvis de havde været underkastet et udgiftsstop frem for den minusvækst, som de har måttet lide under under den her regering, ville have haft flere penge til forbrug. Så når statsministeren siger, at der ikke findes et eksperiment, så jo, vi er vidne til det, og statsministeren har stået i spidsen for det. Det er jo sådan set fair nok, men så er det jo bare lidt tankevækkende, at man samtidig skal rende rundt og skræmme med det.

Jeg vil bare stille et spørgsmål. Forud for sidste valg lovede statsministeren, før hun blev statsminister, at der kom et velfærdsloft, og at der kom flere penge til kommunerne. Man turnerede endda rundt i landet og havde præcise beløb på, hvor mange flere penge det var kommune for kommune for kommune. Det blev så til minus 1 mia. kr. og 60 kommuner, der har færre penge, end de havde. Og så spørger jeg bare helt stilfærdigt: Når nu statsministeren liner op til, at vi skal gentage den samme konflikt som sidst – sidst var det velfærd eller skattelettelser, og nu er det velfærd eller skattestop – og statsministeren altså på ny vil love kommunerne flere penge, hvad er det så, der gør, at kommunerne den her gang skal tro på statsministerens løfte?

Kl. 21:07

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg skal bare minde hr. Lars Løkke Rasmussen om to ting. Hr. Lars Løkke Rasmussen har bare for i år fremlagt et finanslovsforslag, hvor man siger, at det første, man vil gøre, er at åbne budgetterne ude i kommunerne og trække 1,5 mia. kr. Det er da en besparelse ude i kommunerne. Hvordan tror I, at det føles ude i kommunerne? Jeg tror også, det er derfor, at der er udmærkede Venstreborgmestre derude, som siger, at det ikke kan lade sig gøre. Der er en borgmester fra Brønderslev, som kalder det en utopi. Det tror jeg betyder, at det ikke kan lade sig gøre. Så det er Venstre, der foreslår, at vi skal spare ude i kommunerne.

Vi skal bare have tallene helt på plads. Det er rigtigt, at vi lovede bedre service, og det har vi også sikret, for vi har jo sikret, at der er ca. 10 mia. kr. mere til den offentlige service i dag, end der var i 2011. Hvis Venstre havde fået det, som de gerne ville med deres nulvækst, så havde der været nul kroner mere. Det er jo sådan, nulvækst fungerer. Så lad dog være at stå og bilde kommunerne ind, at de ville have flere penge med en Venstreledet regering. De ville bare have endnu færre penge, end de har i dag. Jeg anerkender, at kommunerne

har været igennem en hård tid, men de ville bare have haft en endnu hårdere tid, og Venstres finanslovsforslag illustrerer det jo med al ønskelig tydelighed.

Kl. 21:11

Kl. 21:08

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Næste spørger er hr. Kristian Thulesen Dahl, værsgo.

Kl. 21:08

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak. Og tak til statsministeren for at engagere sig lidt i, hvad vi andre har sagt i løbet af dagen, og måske en lille beklagelse over, at statsministeren i det der med de mange spørgsmål glemte at besvare et af de spørgsmål, som jeg jo selv stillede til statsministeren, selv om jeg prøvede at få kontakt undervejs, og det var jo det her om asylpolitikken, som sejler. Vil statsministeren sætte sig for borden for at forhandle et nationalt kompromis om en omlægning af asylpolitikken på plads?

Jeg er fuldstændig enig med statsministeren i, at når man står med over 50 millioner flygtninge i verden – det højeste antal siden anden verdenskrig – når man står med nogle dramatiske situationer, som FN karakteriserer som nogle af de mest alvorlige i i hvert fald meget, meget lang tid, så kræver det jo ekstraordinær handling. Og når vi ser, at der jo er flygtningelejre rundtomkring i naboområder til krigsområderne, hvor der er 130.000-150.000 flygtninge, som man altså prøver at hjælpe i nærområdet, så giver det jo god mening, at man fra dansk side siger, at det er der, man hjælper.

Det er også for at undgå det, som jeg vel kan få statsministeren til at bekræfte hun også er enig med mig i sker i dag, nemlig at der foregår en asylshopping imellem de forskellige lande. Det vil sige, at de flygtninge eller asylansøgere, der har råd til at udføre den her asylshopping, kan spekulere i at komme hen til det for dem rigtige sted, men der sidder jo altså mange af deres landsmænd tilbage, og det var jo måske i virkeligheden også dem, vi skulle tænke på.

Kl. 21:10

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Statsministeren.

Kl. 21:10

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Det er fuldstændig rigtigt, at når der er så mange på flugt, kommer der også et pres i Danmark. Det har altid været vores politik, og jeg tror også det har været tidligere regerings politik, at vi skal hjælpe i nærområderne. Vi skal hjælpe i nærområderne, og det bruger vi også mange penge på. Danmark har også en ledende rolle i nogle af de tiltag, vi har i nærområderne. Det er jo langt det bedste.

Men vi er også i en situation, hvor det ikke er alle, der bliver i nærområderne, og så er der nogle, der kommer til Danmark og banker på vores dør. Det kan vi godt håndtere, men vi skal også være årvågne og konkrete, og derfor har regeringen foreslået nogle stramninger, bl.a. i forhold til hvor lang tid man i første omgang får opholdstilladelse og også, hvornår man kan få sin familie hertil.

Jeg vil altid gerne snakke med hr. Kristian Thulesen Dahl, men jeg tror, at det vigtigste nu ikke er at sætte sig ned og bruge tid på et langvarigt nationalt kompromis, det er at komme i gang med den lovgivning og få den vedtaget så hurtigt som muligt. Jeg er sådan set enig med hr. Kristian Thulesen Dahl i, at der er en skelen til, hvilke regler der gælder, når der er nogle, der kommer til den nordlige del af Europa, for vi har ikke grænser til nogen af de lande, hvor der er mange flygtninge. Så jeg tror, der er en vis skelen til, hvilke regler der gælder.

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 21:11

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jo, men altså, jeg vil gerne understrege, at vi er meget utålmodige, og vi kan i virkeligheden ikke rigtig forstå det. Statsministeren kan jo hasteindkalde Folketinget og i løbet af en uges tid, fra det starter, til det slutter, få Folketingets markante opbakning til at sende F-16-fly af sted og jo sætte danske soldaters liv på spil for at arbejde for retfærdighed, for rimelighed. Hvordan kan det så være, at når det handler om at gribe ind, hvad vi så er enige om skal ske, og stramme reglerne, så bebuder statsministeren, at der kommer et forslag om en måned. Altså, jeg mener, det er jo noget, som regeringen har arbejdet med nu i nogle uger. Man bebudede først tilbage i september nogle stramninger, har så været usikker på, hvad det skulle være for nogle, har undervejs lavet lidt om på familiesammenføringsreglerne, og så bebuder man i lovkatologet, at om en måned kommer der et lovforslag.

Kan statsministeren bekræfte, at alle de, der kommer til Danmark, før det lovforslag kommer, er under de gamle regler? Kan statsministeren bekræfte, at det lovforslag i øvrigt vil være på en sådan måde, at hvis man ser det i forhold til de syrere, der er kommet, og forestiller sig, at de samme syrere så kom efterfølgende, så ville over to tredjedele af dem, der kommer, alligevel være omfattet af de gamle regler? Det er bare for få et overblik over, hvor stor en stramning regeringen overhovedet arbejder med på det her område.

Kl. 21:12

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Statsministeren.

Kl. 21:12

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Hvis vi endelig skal diskutere, hvad der kan gå hurtigt, tror jeg, at regeringens forslag kan gå lidt hurtigere end Dansk Folkeparti og Liberal Alliances lidt vidtløftige forslag om, at vi skal oprette asyllejre i lande som Libanon eller Israel, eller hvor det nu måtte være. Jeg tror, vores forslag kan gå lidt hurtigere og få hurtigere effekt.

Jeg må også bare sige, at det var et forslag, som den tidligere Venstre-regering havde med helt fra starten i 2001. Det tog dem 10 år at overveje det, og de fik det ikke gennemført. Det tyder også på, at det nok ikke var så seriøst et forslag.

Men til hr. Kristian Thulesen Dahls spørgsmål vil jeg sige, at det er et kompliceret forslag, det er komplekse ændringer, vi lægger frem nu, og derfor synes jeg også, det er rimeligt, at vi gennemfører en fornuftig høringsproces. Det skal selvfølgelig gøres ordentligt. Men vi regner med at være hurtige – vi er så hurtige, som vi overhovedet kan være – for det er klart, at jo hurtigere vi kan få den her lovgivning igennem, jo bedre er det.

Kl. 21:13

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak for det. Så er det hr. Jonas Dahl, næste spørgsmål.

Kl. 21:13

Jonas Dahl (SF):

Først vil jeg da gerne kvittere for statsministerens opsamling, men jeg vil også godt gå lidt tilbage til den åbningstale, som statsministeren holdt her i tirsdags. Der slog Statsministeren igen fast, at dagpengereformen er noget bras. Det er sådan set positivt, men det er jo ikke særlig fremadrettet, og derfor kunne jeg egentlig godt tænke mig at komme et spadestik dybere i den del.

Vi har jo netop nu muligheden for at lave nogle konkrete forbedringer. Der er et bredt flertal i Folketinget for f.eks. et kortere genoptjeningskrav til dagpenge, og derfor kunne vi også lave en løsning allerede i dag eller i morgen, hvis statsministeren ønskede det. Derfor er det vel også på sin plads, at statsministeren gør det klart, hvad en stemme på Socialdemokraterne så betyder efter et givet folketingsvalg.

Vil statsministeren stå i spidsen for en ny regering uden at levere permanente forbedringer på dagpengeområdet, som indeholder en kortere genoptjeningsperiode og en længere dagpengeperiode end 2 år?

Kl. 21:14

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Statsministeren.

Kl. 21:14

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg mener ikke, tiden er inde til forhastede ændringer i forhold til dagpenge. Jeg må sige, jeg synes, vi en gang for meget har ændret dagpengesystemet sådan i huj og hast. Det var jo Kristian Thulesen Dahl-reformen, der blev gennemført meget hurtigt, også midt i en krisetid, og vi har alle sammen set følgerne af den. Dengang fik vi at vide, at der var 3-4.000, der ville falde ud. Det var hverken 3.000 eller 4.000, det var 40.000, der opbrugte deres dagpengeret, og det har vi andre så – og igen kvittering til SF og Enhedslisten – forsøgt at udbedre lige siden.

Derfor skal vi tage os god tid. Vi skal lytte til den dagpengekommission, som vi jo selv har nedsat i fællesskab, og denne gang skabe et dagpengesystem, som er ordentligt og fair, hvor færre mennesker falder ud af systemet, og selvfølgelig også gerne med så bred opbakning som overhovedet muligt her i Folketinget. Det er netop det, der gør den langtidsholdbar, og det er det, der giver tryghed til den enkelte. Det er det, vi har brug for til de arbejdsløse nu.

Kl. 21:15

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Hr. Jonas Dahl.

Kl. 21:15

Jonas Dahl (SF):

Jamen altså, statsministeren har nu igen slået fast, at dagpengereformen ikke er særlig god, og det er vi jo enige om. Der er efterhånden gået 4 ½ år, siden den blev vedtaget, så der har også været tid til omtanke, kan man sige. Men regeringen nægter så at handle nu, og det kan man så have vores diskussioner om hvorfor.

Men man må også sige, at der er massiv opbakning fra SF, Enhedslisten, Dansk Folkeparti og senest i dag ifølge Politiken en samlet fagbevægelse til faktisk at gøre noget. Jeg synes også, det er rimeligt, at statsministeren begynder at forholde sig til, hvad det er, vi skal se på efter et givet folketingsvalg. Så det er da lidt underligt, at det åbenbart er hemmeligt, hvad Socialdemokraterne vil efter et valg.

Vil statsministeren stå i spidsen for en ny regering uden at levere permanente forbedringer på dagpengeområdet, som indeholder en kortere genoptjeningsperiode og en længere dagpengeperiode end 2 år?

Kl. 21:16

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Statsministeren.

Kl. 21:16

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Nu kan jeg høre, at hr. Jonas Dahl tager Dansk Folkeparti til indtægt for, at de gerne vil lægge stemmer til alle mulige ændringer. Men hvad er det helt præcist, Dansk Folkeparti mener? De har opfundet den her reform med den brutale indfasning, de har indtaget alle tænkelige synspunkter i forhold til dagpenge, så jeg kan godt blive lidt i tvivl om, hvor meget man kan regne med Dansk Folkeparti.

Men man skal ikke være i tvivl om Socialdemokraternes holdning til det. Vi ønsker et nyt dagpengesystem. Vi ønsker et dagpengesystem, som giver større tryghed. Hvad betyder det? Det betyder, at færre skal falde ud af dagpengesystemet, og hvis ellers Dansk Folkeparti den her gang holder fast i det, de siger de mener nu, så skulle der være rigtig gode muligheder for at få et nyt dagpengesystem efter næste valg.

Kl. 21:17

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak. Så er det fru Johanne Schmidt-Nielsen for en kort bemærkning.

Kl. 21:17

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Statsministeren sagde i sin tale, at det eneste ultimative, der findes i dansk politik, er, at hr. Thulesen Dahl gerne vil gøre hr. Lars Løkke Rasmussen til statsminister. Det synes jeg var et dejligt budskab, fordi det jo må betyde, at det, statsministeren kom hjem fra sommerferien og sagde, nemlig at det slet ikke kunne komme på tale at finde en holdbar løsning på dagpengeproblemet i forbindelse med finanslovsforhandlingerne, ikke er ultimativt. Så det er godt, statsminister.

Det er dagpengene, jeg gerne vil spørge til. Regeringens undskyldning for ikke at finde en holdbar løsning på problemet har jo været, at man havde nedsat en kommission. Men den der kommission er jo bundet på hænder og fødder, fordi den har fået at vide, at den kun må komme med en løsning, som fastholder højrefløjens nedskæringer. Det vil sige, at hvis man vil skabe forbedringer ét sted, f.eks. ved at gøre det lettere at genoptjene dagpenge, så må man skære ned et andet sted, f.eks. ved at lave en lavere dagpengeydelse.

Jeg fik et noget uldent svar, da jeg spurgte fru Panduro, så nu spørger jeg statsministeren: Kan Socialdemokratiet garantere, at Socialdemokraterne ikke lægger stemmer til en dagpengereform, som skærer på dagpengeydelsen – enten for alle eller for nogle – i en periode?

Kl. 21:18

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Statsministeren.

Kl. 21:18

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg er rigtig glad for, at vi har fået nedsat den dagpengekommission, fordi der er så mange spørgsmål om, hvordan man egentlig skal indrette et moderne dagpengesystem, som sikrer tryghed, men selvfølgelig heller ikke bliver så dyrt, at vi ikke kan håndtere det, og måske vigtigst af alt hjælper de arbejdsløse tilbage på arbejdsmarkedet. For lad os lige i den her dagpengediskussion holde hovedet koldt og huske på, at det vigtigste for de arbejdsløse jo ikke er at være på dagpenge, men at få et arbejde. Det er derfor, regeringen har gennemført to vækstpakker, fordi det at få et arbejde jo er det vigtigste af alt.

Jeg er meget tryk ved Dagpengekommissionen, også fordi arbejdsmarkedets parter jo er en del af Dagpengekommissionen. Det betyder f.eks., at nogle af de forslag, som i dag er kommet fra LO, jo kan komme med ind i Dagpengekommissionen, fordi Harald Børsting sidder med der og kan være med til at diskutere de her spørgsmål. Så det her er den rigtige måde at gøre det på. Det vil åbne vejen

for, at vi kan få et godt dagpengesystem, som vi alle sammen kan bakke op om, og det er det, de arbejdsløse har mest brug for: trykthed og forudsigelighed.

Kl. 21:22

Kl. 21:20

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 21:20

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg har aldrig hørt en politiker herinde sige, at målet er, at folk er på dagpenge. Jeg hører alle sige, at vi skal skabe arbejdspladser; vi vil gerne have folk i arbejde. Men jeg har heller ikke hørt nogen, der regner med, at vi får 0 pct.s arbejdsløshed lige foreløbig, og derfor skal vi selvfølgelig have et ordentligt dagpengesystem. Det har vi ikke på nuværende tidspunkt.

Det, jeg spurgte om, var konkret: Vil Socialdemokraterne lægge stemmer til en dagpengereform, hvor man skærer på ydelsen, eller vil Socialdemokraterne ikke lægge stemmer til sådan en reform? Det blev så til sådan noget uldent halløj, ligesom da jeg spurgte fru Panduro. Men det må da være muligt for det danske Socialdemokrati at svare på et meget simpelt spørgsmål: Vil man lægge stemmer til en dagpengereform, hvor man skærer på ydelsen?

Kl. 21:21

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Statsministeren.

Kl. 21:21

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg synes ikke, det er fair, når vi selv nedsætter en dagpengekommission, at komme med alle mulige ultimative krav om, hvad vi vil og ikke vil. Nu har vi nedsat en dagpengekommission. Vi har sikret, at lønmodtagerne er repræsenteret i den dagpengekommission, og derfor vil vi nu afvente, hvad Dagpengekommissionen kommer frem til, og så vil vi i fællesskab her i Folketinget diskutere, hvordan vi får et nyt dagpengesystem.

Men det, der jo er sket, som er interessant, og som ikke var tilfældet efter valget, er, at Dansk Folkeparti nu er blevet modstandere af den dagpengereform, som de selv var med til at indføre. Hvis det så holder stik – det skal holde 6, 7, 8 måneder eller længere tid – så vil vi håbe på, at der kan være en ny dagpengereform efter næste valg. Så det håber vi da på.

Kl. 21:21

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 21:21

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det var en meget bemærkelsesværdig tale, statsministeren holdt, og det er lidt svært at finde ud af, hvordan man skal reagere. Skal man være smigret over opmærksomheden eller måske bare undre sig lidt over, at det virkede, som om Venstres landsmøde næsten ikke var slut, for det hele handlede om Venstre? Hvordan kan det være, at statsministeren agerer mere som politisk ordfører, som var det under hr. Lars Løkke Rasmussen som statsminister, end som statsminister i en Helle Thorning-Schmidt-regering?

Vi har spildt 3 år med den her regering, og når vi spørger statsministeren, hører vi en statsminister, som intet gør, som taler om alle andre, og som håber på det bedste. Jeg vil gerne give statsministeren en chance for at tale lidt om sin egen politik, og derfor vil jeg gerne vende tilbage til spørgsmålet: Når regeringen nu planlægger, at der skal være 17.000 færre i beskæftigelse i den private sektor frem mod 2020, hvem er det så, der skal fyres, statsminister?

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Statsministeren.

Kl. 21:22

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg er nødt til lige at gå tilbage til den første del af hr. Simon Emil Ammitzbølls indledning, for den var meget lang. Spildt 3 år, bliver der sagt. Spildt 3 år! Det kan man da kun mene, hvis man er ligeglad med, at en typisk LO-familie har fået næsten 6.000 kr. i skattelettelse; hvis man er ligeglad med den indsats, vi har gjort i forhold til social dumping; hvis man er ligeglad med de 38.000, der siden sidste år er kommet i beskæftigelse; hvis man er ligeglad med, at ledigheden er faldet; hvis man er ligeglad med, at vi i modsætning til den tidligere regering er holdt op med at bryde budgetterne sådan stort set hvert år, og faktisk nu har styr på økonomien; hvis man er ligeglad med de vækstplaner, vi har sat i gang.

Hvis man er ligeglad med alt det, altså at rigtig levende mennesker er kommet i arbejde, så kan man måske godt konkludere, at vi har spildt 3 år. Det er vi så heldigvis mange der ikke er, så vi synes, vi har brugt de 3 år ganske effektivt til at få gang i Danmark igen.

Kl. 21:23

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Ordføreren.

Kl. 21:23

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Vi taler om øget gældsætning med den finanslov, man har fremlagt, og ellers en masse hop på stedet. Selvfølgelig er det rart med skatteletter, men resten er jo hop på stedet.

Så svarede man ikke. Det var jo egentlig et meget godt trick, men måske af samme retoriske kvalitet som talen, der blev holdt før.

17.000 færre i beskæftigelse i de kommende 6 år er regeringens plan for den private sektor. Det er det, vi hører fra finansministeren. Det er det svar, vi har fået, og vi har også været inde på Finansministeriets hjemmeside og fået bekræftet, at det er sådan, svaret og modellen skal forstås. Det er 17.000 færre i beskæftigelse i den private sektor, statsminister. Jeg synes, statsministeren skylder danskerne et svar på, hvilke firmaer der skal skære ned, hvilke mennesker der skal fyres, hvem i den private sektor der skal være arbejdsløse.

Kl. 21:25

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Statsministeren.

Kl. 21:25

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg må sige, at jeg ikke præcis kender det svar, som hr. Simon Emil Ammitzbøll står med, men jeg kan forsikre om, at en af regeringens store opgaver er – og har været det hele tiden – at skaffe flere job i den private sektor. Da krisen ramte Danmark, mistede vi 100.000 arbejdspladser. Det skete på Lars Løkke Rasmussens vagt. Vi har arbejdet stenhårdt siden dag et på at sikre, at vi skaber flere arbejdspladser i den private sektor, og den gode nyhed er, at det faktisk er ved at lykkes. Der skabes flere job, der er flere mennesker, der kommer i beskæftigelse, ledigheden er på vej ned. Det er da en fantastisk nyhed, hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 21:25

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Så er det fru Lene Espersen for en kort bemærkning.

Lene Espersen (KF):

En af grundene til, at jeg blev konservativ, var faktisk De Konservatives sociale profil. Konservative mennesker er hverken socialister eller liberalister, men vi tror faktisk på, at der skal gøres noget for samfundets udsatte.

Statsministeren sagde i sin replik, at der mangler helhed i De Konservatives plan. Mens statsministeren har haft vagten, er antallet af hjemløse steget med 39 pct. Det er sådan, at over 5.800 mennesker sover på gaden, i trappeopgange eller andre steder og ikke har noget sted at være, og det har rent faktisk betydet, at Statsrevisorerne her den 21. august har udtalt en skarp kritik af indsatsen og kaldt den ikke tilfredsstillende. Statsministeren siger, at der ikke er en helhed i den konservative plan, hvor vi afsætter 200 mio. kr. til skæve huse og to akutboliger. Hvad gør regeringen, fru statsminister?

Kl. 21:25

Kl. 21:27

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Statsministeren.

Kl. 21:27

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg har også altid håbet på i hvert fald, at Det Konservative Folkeparti ville holde fokus på helheden, på socialpolitikken, på det grønne, og en ting, man nok ikke kan klandre regeringen for, er for at svigte de to områder. Vi har gennemført en social 2020-plan. Hvorfor? Jo, fordi vi midt i vores økonomiske 2020-plan ikke vil glemme de mennesker, som er i samfundets blinde vinkler. Er vi i mål? Nej, det er vi ikke, men vi har været optaget af – og det er derfor, vi har en social 2020-plan – at færre narkomaner mister livet, at vi tager mere hånd om de hjemløse, at vores mest sårbare børn bliver hjulpet bedre, og alt det er vi jo godt i gang med.

Nu går vi så videre, og jeg håber da igen, Det Konservative Folkeparti vil være med, med en naturplan for 2020. For vores opfattelse er, at det bedste og mest helstøbte samfund er et, hvor vi både har styr på økonomien, har social balance og overleverer en god natur til den næste generation. Det er regeringen og Socialdemokraternes holdning. Jeg ærgrer mig over, at Det Konservative Folkeparti har forladt den.

Kl. 21:28

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Fru Lene Espersen.

Kl. 21:28

Lene Espersen (KF):

Jeg betragter det svar som et svar, der egentlig læner sig op ad det, som socialministeren sagde, nemlig at det er kommunernes problemer, og det må de tumle med. Og så må de 5.820 hjemløse, der ligger ude på gaden og på trapperne og sover, afvente en plan, der dukker op i 2020, og som måske for nogles vedkommende vil betyde, at de kan få tag over hovedet.

Men nu, hvor statsministeren snakker om 2020-planen, har jeg faktisk kun et spørgsmål mere til statsministeren: Går statsministeren og regeringen, dvs. Socialdemokratiet og De Radikale, til valg på den 2020-plan, vi kender i dag?

Kl. 21:28

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Statsministeren.

Kl. 21:28

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Bare lige for at fru Lene Espersen er helt med: Det er ikke sådan, at der dukker en 2020-plan op i 2020. Det er jo ikke sådan, det er med

2020-planer. Det er en målsætning, man arbejder sig hen imod, så man sådan set starter nu, og så har man nogle mål, man gerne vil opnå i 2020. Det er derfor, man har den slags planer.

Jeg har ikke på noget tidspunkt hørt fru Lene Espersen eller Konservative være positive over for vores sociale 2020-plan. Jeg skal bare lige minde om, at alt det, vi har gjort for de mest socialt udsatte, ikke eksisterede. Vi har nu en fattigdomsgrænse, vi har en social 2020-plan, vi har afskaffet fattigdomsydelserne – bare for at give nogle få eksempler på, hvilken vej vi er gået, og hvad vi gerne vil. Så jeg tror ikke, at Det Konservative Folkeparti har noget som helst at lade regeringspartierne høre i den forbindelse.

I forhold til hvad vi går til valg på, kan jeg sige – jeg vil ikke sige, hvad vi går til valg på, vi er ikke dér, vi har et stort folketingsår foran os – at vi meget læner os op ad vores egen 2020-plan, og i den kan man jo se, hvordan vi tilrettelægger den økonomiske politik. Det, der er så spændende ved det, er, at der kan man rent faktisk se, at vi har budgetteret med, at man hvert år frem til 2020 kan bruge omkring 3 mia. kr. mere om året på velfærd. Og det, der er så underligt, også i dag, er, at vi ikke kan få at vide, hverken hvordan De Konservative vil tilrettelægge den økonomiske politik, eller hvordan det store parti Venstre vil. Det er det, der falder i øjnene i dag.

Kl. 21:30

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Fru Inger Støjberg for en kort bemærkning.

Kl. 21:30

Inger Støjberg (V):

Jeg vil gerne spørge lidt til udlændingepolitikken, for der kan ikke være meget tvivl om, at det sejler fuldstændig. Det vælter ind med asylansøgere, regeringen opjusterer forventningerne hele tiden – først var det 7.500 asylansøgere, man forventede, så blev det 10.000, og så lige pludselig forleden dag fordoblede regeringen skønnet over, hvor mange asylansøgere vi får til Danmark. Det fik så statsministeren til at annoncere i åbningstalen, at der ville komme et indgreb i familiesammenføringsreglerne, og man måtte ligesom forstå, at det var meget påtrængende, hvilket vi enige i i Venstre. Så kan det jo selvfølgelig undre noget, at det lader vente på sig; det bliver jo formodentlig ikke vedtaget på den her side af jul. Det er det ene. Det andet er, at det jo er alt for lidt. Så det, der kommer, er alt for sent og alt for lidt.

Men i dag er der så også blevet sat spørgsmålstejn ved, hvad det egentlig er, vi kan forvente af det indgreb i familiesammenføringsreglerne, der kommer. For hvis man hører på justitsministeren, er det et forslag om noget, der skal være permanent, altså det er noget, der skal fortsætte, men hvis man hører på Det Radikale Venstre, er det noget midlertidigt. Altså, mine pædagogiske evner rækker simpelt hen ikke til at mægle og finde ud af det her, så nu må statsministeren ligesom prøve at gribe ind, fordi det er trods alt statsministeren, der bestemmer.

Kl. 21:32

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Statsministeren.

Kl. 21:32

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg har lagt mærke til den her tendens hos Venstre, at vi hvis vi foreslår eller gør noget, der er godt, så er det faktisk Venstres egen politik. Sådan er det så også blevet med den her stramning i forhold til asylansøgere. Hvis vi skal være helt ærlige: Når vi kigger på, hvad Venstre egentlig foreslog, da de kom med deres udlændingeudspil her efter sommerferien, må vi konstatere, at der jo ikke var noget om det her. Der var ikke nogen forslag om, at man skulle stramme op i forhold til opholdstilladelse eller familiesammenføringer.

Så jeg er da glad for, at Venstre vil støtte, men bare så vi har det helt på rene: Venstre har ikke selv foreslået det. Og det store udlændingeudspil, som Venstre selv kom med, handlede mere om, hvordan man kunne få flere udlændinge hertil, hvilket ville sætte gang i noget social dumping, end om, hvordan man skulle stramme asylreglerne. Det er bare, så vi har det på det rene.

I forhold til det her med, hvornår loven kommer, vil jeg sige, at jeg synes, det er underligt, at man ikke ønsker en grundig behandling. Men jeg kan godt love, at vi kommer med den så hurtigt, vi overhovedet kan, og loven skal revideres om 3 år – det står der også i lovprogrammet, så man kan bare kigge i lovprogrammet se, hvad der står der.

Kl. 21:33

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Ordføreren.

Kl. 21:33

Inger Støjberg (V):

Altså, hvis regeringen havde undladt at lempe 31 gange på udlændingeområdet – og dermed også på forholdene for asylansøgere – havde vi jo ikke stået i den situation, vi står i nu. Så regeringen har selv bragt sig i den suppedas, som den står i, og vi har så absolut advaret, hver eneste gang der er blevet lempet på udlændingeområdet. Så den snak kan statsministeren godt lægge til side – det er simpelt hen noget af det mest utroværdige, jeg har hørt længe.

Men jeg fik jo ikke svar på mit spørgsmål. Det må ligesom blafre lidt i vinden, for det er så en revision, det ligesom må komme an på. Hvordan kan justitsministeren så sige så fuldstændig klart, at det her er en permanent stramning af familiesammenføringsreglerne? Så taler justitsministeren jo åbenbart ikke sandt.

Kl. 21:34

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Statsministeren.

Kl. 21:34

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg bemærker, at ordføreren ikke benyttede lejligheden til at sige mig imod, med hensyn til at Venstre, da de kom med deres store udlændingeudspil, ikke kom med et eneste forslag til at stramme asylreglerne. De prøver så nu at bilde os alle sammen ind, at det har de sådan set ment hele tiden, men det passer ikke. Det er os, der har foreslået det, der står i de forslag, vi er kommet med i den her uge – jeg er glad for, at Venstre er med, men de har ikke foreslået det selv.

Jeg vil bare lige gøre noget klart: Jeg kan godt se, at Venstre turnerer med de 31 punkter, og et af de punkter, som vedrører asylansøgere – det er jo langt fra dem alle, der gør det – drejer sig om, at man, hvis man i øvrigt samarbejder om sin egen hjemsendelse, kan få mulighed for at arbejde uden for asylcentrene. Det skulle så være det, der ifølge fru Inger Støjberg gør, at der kommer rigtig mange asylansøgere til Danmark, altså at man kan få lov til at arbejde. Det giver ganske enkelt ikke mening.

Hvad angår revisionen, så synes jeg, det er ganske, ganske enkelt: Om 3 år skal vi kigge på den her lovgivning igen. Det ligger i lovprogrammet, hvordan det skal fungere, og der er overhovedet ikke noget mystisk ved, at man kigger på lovgivningen igen om 3 år. Det kan så også, som den Radikale ordfører sagde, have tre udfald, nemlig at man kan stramme, man kan svække, eller man kan lade være med at ændre noget. Det er jo sådan, det er, når man reviderer en lov.

Kl. 21:35

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Så er det hr. Kristian Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 21:35

Kristian Jensen (V):

Jeg skal bare starte med at sige, at statsministeren siger så meget vrøvl om Venstres politik, at vi ikke har taletid til at gendrive det hele. Men jeg har noteret mig i løbet af dagen, at Socialdemokrater og nu også statsministeren har været glade for at læse citater op, bl.a. et citat af hr. Lars Løkke Rasmussen. Hvis statsministeren havde læst hele artiklen, hvorfra statsministeren citerer hr. Lars Løkke Rasmussen, ville statsministeren også kunne læse følgende:

Men regeringen har ansvar for at lede landet. Den forsøger at gøre enhver diskussion om landets økonomi til et spørgsmål om oppositionens synspunkter. Men der er behov for, at den selv fortæller, hvordan den har tænkt sig at bringe balance i økonomien.

Statsministeren kan måske gætte, hvem der kom med det citat. Jeg kan så sige, at det er den nuværende økonomi- og indenrigsminister, der mente, at regeringen selv havde et ansvar for at komme med et bud på at bringe landet i balance.

Jeg vil gerne tilbage til spørgsmålet om den faldende vækst, altså det faldende udgiftsniveau for kommunerne, og jeg vil gerne spørge statsministeren direkte: Hvor er det, at det kommunale velfærdsniveau er blevet mindre? Hvor er det, den kommunale velfærd er blevet dårligere på grund af den minusvækst, som regeringen har ført i de kommunale serviceudgifter?

Kl. 21:36

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Statsministeren.

Kl. 21:36

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Det er meget svært med Venstres politik, for Venstre vil ikke selv fortælle om, hvad planerne er, hverken når det vedrører nulvæksten, eller når det vedrører skattepolitikken. Og når vi andre så forsøger at gætte, ud fra hvad Venstre sådan set har gjort og sagt, så er det noget vrøvl. Men Venstre kunne løse den opgave ved rent faktisk bare at lægge en plan frem. Det kan jo ikke være så svært; det var det, der blev forlangt af os, da vi sad i opposition. Gør det dog, Venstre. Læg en plan frem, som fortæller, hvad det er for nogle skattelettelser, hvem de skal gives til, hvad det er for et nyt moderne kontanthjælpsystem, vi skal have, og hvordan det er, man udmønter nulvækst, ikke bare 1 år, men år for år for år. Hvorfor lægger Venstre ikke den plan frem? Man kan sige nok så mange gange, at det er helt urimeligt, og at vi andre ikke har forstået noget som helst, men kom dog med det, Venstre.

Så lige til spørgsmålet om væksten i kommunerne: Jeg tror ikke, der er nogen, der forstår, hvor Venstre kommer fra i den her sag. Venstre har lige lagt et finanslovsforslag frem, hvor de beder kommunerne om bare lige at åbne budgetterne og finde 1,5 mia. kr. Hvis det ikke føles som besparelser ude i kommunerne, så ved jeg ikke, hvad besparelser er.

Kl. 21:38

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Hr. Kristian Jensen.

Kl. 21:38

Kristian Jensen (V):

Hr. Lars Løkke Rasmussen har på Venstres vegne klart præsenteret, hvordan vores økonomi hænger sammen. Vi er enige i regeringens 2020-plan bortset fra det ene punkt, at vi ikke vil gøre en af verdens offentlige sektorer endnu større.

Statsministeren svarer til gengæld ikke på mit spørgsmål. Mit spørgsmål var: Hvor er det, at den kommunale velfærd er blevet dårligere i de år, hvor statsministeren har haft ansvaret, og kommuner-

nes udgifter til kommunal velfærd er blevet mindre – jævnfør det svar, som finansministeren, der sidder her i salen, har givet til hr. Jesper Petersen fra, i øjeblikket, statsministerens eget parti? Derfor vil jeg gerne spørge statsministeren: Hvor er det, den kommunale velfærd er blevet dårligere under statsministerens regeringstid?

Kl. 21:38

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Det er jo rigtigt, som hr. Kristian Jensen siger, at før i tiden sejlede det. Det sejlede jo ude i den offentlige sektor, man kunne ikke finde ud af at holde budgetterne; tingene skred i den offentlige sektor. Det har selvfølgelig betydet, at da der så kom en regering, som gjorde det til en tradition, at man gerne ville holde budgetterne, så måtte der ske en vis tilpasning ude i kommunerne. Det er der sket, og derfor ser vi selvfølgelig, at hvis man sammenligner, hvordan serviceudgifterne vokser nu, med før krisen, hvor tingene sejlede, så er der selvfølgelig en mindre stigning nu end før krisen. Det, regeringen har gjort, er jo at prioritere målrettede løft ude i kommunerne – målrettede løft af dagtilbuddene, de ældre har fået et løft.

Sidste gang vi mødtes i den her debat – det skal jeg lige minde om en gang til – havde vi et stort problem med at få overbevist Venstre om, at det rent faktisk er sådan, at der næste år er 300 mio. kr. ekstra til den kommunale service sammenlignet med i år. Sådan forholder det sig, og det bliver Venstre altså nødt til at huske på. Vi talte om det i juni, nu har vi talt om det her i oktober, og jeg håber, Venstre kan huske det, helt frem til vi skal debattere igen.

Kl. 21:40

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Så er det hr. Søren Espersen for en kort bemærkning.

Kl. 21:40

Søren Espersen (DF):

Min henvendelse drejer sig om sanktioner, og hvad de egentlig medfører. Det er sådan set ikke en diskussion om, hvorvidt vi gør det rigtige eller forkerte i forhold til Rusland, men hvad det medfører i Danmark og i dansk erhvervsliv, synes jeg er blevet sådan lidt forsumt.

Jeg synes, at man på en eller anden måde fra regeringens side skal forholde sig mere til, hvad man egentlig gør, når en stor del af vores eksport inden for fødevarer, af landbrugs- og fødevarer, hvor vi har en årlig eksport til Rusland på omkring 4,5 mia. kr., allerede nu, efter at de fra russisk side indførte sanktionerne den 7. august, måske drejer sig om 2-3 mia. kr. Det er jo virksomheder, der rammes, og jeg synes på en eller anden måde, man er for hurtig fra vores side, altså fra Folketingets side, til at sige, at vi sanktionerer, og så ikke tænker på, hvad der sker i den anden ende. Jeg forstår så på udviklingsministeren, at man har sat et mindre millionbeløb af – jeg tror, det er 5 mio. kr. – til at afbøde de værste problemer.

Men vil statsministeren ikke godt forholde sig til, at det kan være nemt at være politiker, når man skal gøre det rigtige, men at det kan være vanskeligt at være erhvervsliv?

Kl. 21:41

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Statsministeren.

Kl. 21:41

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg har ikke taget let på sanktionerne. Jeg har haft den her drøftelse med mine kolleger i Det Europæiske Råd ad flere omgange. Vi har også haft en god drøftelse om, hvordan vi skulle sikre, at vi opfører os solidarisk i forhold til hinanden. Vi har også hele tiden givet Rusland en chance for at komme tilbage, sådan at vi kunne komme tilbage til forhandlingsbordet.

Så jeg har bestemt ikke taget let på de her sanktioner, og jeg er fuldt ud klar over, at det rammer virksomheder i Danmark, og at det så selvfølgelig også risikerer at ramme arbejdspladser i Danmark. Så jeg har ikke taget let på det, og det er egentlig heller ikke mit indtryk, at andre i Folketinget har taget let på den her sag.

Kl. 21:42

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Ordføreren.

Kl. 21:42

Søren Espersen (DF):

Nej, men jeg tror, at vi måske kun har set toppen af isbjerget, med hensyn til hvad det i virkeligheden er, der måske er i vente for dansk erhvervsliv, hvis det her fortsætter. Altså, jeg forstår, at omkring 40 pct. af Carlsbergs hele indtjening ligger i Rusland. Jeg har også set, at JYSK Sengetøjslager har aflyst nogle planer om at lade opføre 40-50 butikker i Rusland. Så kan det altså lynhurtigt blive store penge, der er på spil, og hvor det også har en effekt på de danske finanser.

Så vil jeg spørge, om ikke man kunne forestille sig yderligere kompensation til specielt de små og mellemstore virksomheder, der er ramt; man har måske en eksport til Rusland af en eller anden lille nicheting, der gør, at det måske kan betyde firmaets lukning. Jeg er sikker på, at de store virksomheder vil kunne klare den slags bedre end de små og mellemstore.

Så altså, er der en mulighed for at give ekstra kompensation?

Kl. 21:43

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Statsministeren.

Kl. 21:43

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg tager den her sag meget alvorligt, og jeg har gjort det hele tiden. Det er jo dybest set derfor, at vi har eskaleret vores sanktioner på den måde, vi har, altså fordi vi skulle kunne følge med. Det skulle være proportionalt, og vi skulle kunne gøre noget i EU, hvor vi også holdt sammen om de ting, vi gjorde.

Så jeg tager ikke let på det. Jeg hører også om de konsekvenser, der er i øjeblikket, og det er også derfor, at Udenrigsministeriet har afsat en pulje – man kan altid kalde den mindre, men i hvert fald er det en pulje – sådan at man kan finde erstatningsmarkeder til de her virksomheder. Det er jo ikke erstatning, men det er erstatningsmarkeder, sådan at man kan sælge sin vare på nogle andre markeder end dem, man har haft hidtil.

Det er selvfølgelig mit håb – som jeg tror det er alle andres – at det kan lade sig gøre, og at man ikke bliver for økonomisk påvirket af det her. Men jeg tror ikke, at man skal gøre sig nogen forestillinger om, at det her kan gøres, uden at det også påvirker danske virksomheder.

Kl. 21:44

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Hr. Eigil Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 21:44

Eigil Andersen (SF):

Socialdemokraternes formand slog fast på partikongressen, at dagpengereformen er skidt, men at den består til efter et valg, og samtidig advarede statsministeren mod hr. Lars Løkke Rasmussen. Husk på, at Løkke er ligeglad, sagde statsministeren meget rigtigt i sin kongrestale. Er det så ikke at gamble med hele den danske model på arbejdsmarkedet og de tusindvis af mennesker, der har mistet deres dagpenge, når man udskyder en permanent løsning til efter et folke-

tingsvalg, hvor statsministeren jo netop kan hedde Lars Løkke Rasmussen?

Kl. 21:48

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Statsministeren.

Kl. 21:45

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Så er det hr. Finn Sørensen for en kort bemærkning.

Kl. 21:48

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Vi håber stadig, at statsministeren ikke hedder Lars Løkke Rasmussen, men at vi har mulighed for rent faktisk at få lov til at fortsætte det arbejde, hvor vi har fået Danmark ind på det rigtige spor, et trygt spor, hvor vi skaber arbejdspladser. Det håber vi jo stadig; det er op til vælgerne.

Men når det er sagt, tror jeg, at det er vigtigt, at den næste dagpengereform, vi laver, ikke bliver noget, vi laver i en eller anden nat-tetime ovre i Finansministeriet, hvor der bliver serveret en god flæskkesteg. Så tænker vi os grundigt om. Og mit håb er, at vi kan få en bred aftale her i Folketinget, sådan at vi får et nyt dagpengesystem, som er velforankret, fordi det bygger på en kommission, hvor arbejdsmarkedets parter i øvrigt deltager, som har bred opbakning her i Folketinget. For det er det, der skal give trygheden til den enkelte arbejdsløse. De skal kunne regne med de ting, vi beslutter her i Folketinget. Så det er altså min forhåbning i forhold til det.

Kl. 21:45

Kl. 21:46

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Hr. Eigil Andersen.

Kl. 21:46

Eigil Andersen (SF):

I SF håber vi heller ikke, at hr. Lars Løkke Rasmussen bliver statsminister. Så den del af det er vi enige om.

Men når Socialdemokraterne er imod dagpengeforringelserne, er der jo også med den kurs, som Dansk Folkeparti nu har ændret – og der må man jo tage dem på ordet – et bredt politisk flertal for at løse dagpengeproblemet og gøre noget ved det nu. Det er nu, de arbejdsløse har brug for det, fordi utrygheden er så enormt stor både på arbejdspladserne og blandt de arbejdsløse. Hvorfor er det så, at statsministeren vil risikere at overlade serveretten til hr. Lars Løkke Rasmussen – det var ham, der førte kniven mod dagpengesystemet – frem for at handle nu, hvor man selv sidder for bordenden?

Jeg tror godt, at der kan skrues en god løsning sammen også på nuværende tidspunkt, og jeg vil understrege, at der jo er et godt princip, der hedder, at man skal bruge magten, mens man har den. Det er jo noget tosset noget, at man satser på at bruge magten på et tidspunkt, hvor man måske har mistet den.

Kl. 21:47

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Tak. Så er det statsministeren.

Kl. 21:47

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg mener, at den her gang skal vi gøre det ordentligt. Vi skal lytte til den dagpengekommission, som SF jo selv har været med til at nedsætte. Vi skal lytte til, hvad de siger. Vi har arbejdsmarkedets parter i den dagpengekommission, og det ville ganske enkelt være forkert at ændre dagpengesystemet sådan nu, når vi netop har bedt en kommission om at kigge på det her for at gøre det grundigt. Så kan vi jo i mellemtiden glæde os over, at vi rent faktisk i fællesskab har mildnet den meget brutale indfasning af hr. Kristian Thulesen Dahls dagpengereform, sådan at vi rent faktisk har sikret forsørgelse til de mennesker, som har opbrugt deres dagpenget.

Finn Sørensen (EL):

Tak. Tak til statsministeren for svartalen, som jeg jo på mange måder synes var ganske udmærket. Jeg vil nu ikke bruge tiden på at nuancere nogen af bemærkningerne der, men tage et andet spørgsmål op, som jeg synes vi har været for lidt inde på.

Fagforbundet FOA offentliggjorde nogle tal i sommer, som viste, at kommunerne sammenlagt havde sparet næsten 1,4 mia. kr. på ældreområdet i 2014-budgetterne, altså i år. De havde så ganske vist fået 1 mia. kr. til et varigt løft af ældreplejen som resultat af finanslovsaftalen sidste år mellem regeringen og Venstre. Det ændrer jo ikke på, at resultatet er en nettonedgang i udgifterne til ældreområdet på knap 400 mio. kr. Vi har alle hørt om de grelle konsekvenser af nedskæringerne på det her område: ældre, der ligger med fyldte bleer, udbredt anvendelse af morfinplastre til de ældre på plejehjemmene og ugegamle madpakker til hjemmehjælpsmodtagere. Jeg tror og frygter, at det jo bare er toppen af isbjerget, og at konsekvenserne af nedskæringerne på dette område åbenbart fortsætter.

Mine spørgsmål er: Mener statsministeren, at disse ting er tilfredsstillende? Mener statsministeren, at det var det, der var meningen med ældremilliarden?

Kl. 21:49

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Det er ved at være lidt sent, men der er også lidt for meget talen i sidegemakkerne. Kan vi bede om lidt mere ro i salen?

Statsministeren.

Kl. 21:49

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Tak for det. Jeg kan ikke helt genkende FOA's tal, men det vil jeg ikke trætte med nu.

Jeg vil blot sige, at det er rigtig. Det er jo rigtigt, at der i kommunerne har været gennemført en større tilpasning af deres økonomi. Det vil jeg ikke lægge skjul på, men jeg tror, at det samtidig er vigtigt at huske på, at kommunernes økonomi i de senere år kun kan forstås på baggrund af de kraftige udgiftsskred, som der var i 00'erne. Det er jo kun sådan, man kan forstå, hvordan det egentlig har været i de senere år. Det, der var sagens kerne, var, at Venstre og Konservative helt havde mistet styringen af kommunernes økonomi. Den udvikling kulminerede i 2009, hvor kommunerne overskred budgetterne for deres serviceudgifter med 5 mia. kr. Det betyder, at man efter krisen har skullet tilpasse sin økonomi, og det har været hårdt rigtig mange steder. Men det er ikke holdbart i længden, at man ikke har styr på serviceudgifterne, og det har vi så også nu, hvorimod man under Venstre og Konservative helt havde opgivet at styre kommunernes økonomi.

Kl. 21:50

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 21:50

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jeg er nu ikke enig med statsministeren i, at det hele bare kan tilskrives V og K, og at man udelukkende kan placere ansvaret hos dem. De bærer en stor del af ansvaret, ingen tvivl om det – så det er jo ikke noget at sidde og smile af – det gør de, ingen tvivl om det, men denne regering har jo fortsat den stramme politik over for kommunerne. Denne regering har fortsat det budgettyranni og har oven i

købet selv vedtaget budgettyranniet i form af budgetloven, som alle partier i Folketinget undtagen Enhedslisten har tilsluttet sig. Men lad nu det ligge.

Mit spørgsmål var: Er det virkelig rimeligt, at disse økonomiske tilpasninger – hvis man skal bruge det neutrale ord, som statsministeren bruger – går ud over kernevelfærdsopgaver f.eks. på ældreområdet? Jeg kunne også tilføje daginstitutionsområdet og folkeskolen, men nu var det lige ældreområdet, jeg spurgte til. Er det virkelig rimeligt, og var det det, der var meningen med den ældremilliard, som man jo annoncerede gav penge til et varigt løft af ældreområdet? Det er jo ikke et varigt løft. Hvis FOA's tal holder vand – det forbehold er jeg enig i man skal tage – så er der jo stadig væk en nettonedgang i den sum penge, der bruges på ældreområdet, og med de konsekvenser, jeg har beskrevet.

Kl. 21:52

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak. Statsministeren, værsgo.

Kl. 21:52

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Hr. Finn Sørensen beskriver det som budgettyranni over for kommunerne. Jeg mener egentlig bare, at det er at have styr på budgetterne, at man har styr på, hvordan serviceudgifterne udvikler sig ude i kommunerne. Det er ikke godt for nogen, heller ikke de dårligst stillede i vores samfund, hvis man år efter år ikke har styr på serviceudgifternes udvikling ude i kommunerne. Det var jo det, Venstre ikke havde, da de sad i regering, og de tider skal vi da ikke tilbage til. Nu har vi styr på det.

Når det så er sagt, skal vi så ikke lige minde hinanden om fakta i den her sag, og det er, at kommunerne næste år har 300 mio. kr. ekstra til den kommunale service, hvis man sammenligner med året før. Det er bare, så vi lige husker, at der altså er tale om ekstra penge til kommunerne i forhold til året før.

Kl. 21:53

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Så er det fru Sophie Løhde for en kort bemærkning.

Kl. 21:53

Sophie Løhde (V):

Jeg tror ikke, at der er mange kommuner, der kan tale med om, at der er ekstra penge, men der er mange kommuner, der kan tale med om, at der nu har været minusvækst i kommunerne i den seneste årække.

Men tak til landets statsminister for at bruge hele sin taletid i dag på at forsøge at skabe myter om Venstres politik. Jeg tror måske, at der kan sidde en enkelt eller to derude, der har haft en eller anden forventning om, at landets statsminister også havde et eller andet at byde ind med på vegne af regeringen, men nej.

Statsministeren sagde utrolig mange ting om Venstres politik og også meget, som ikke har ret meget med fakta at gøre, men der var dog alligevel en ting, som statsministeren fik gengivet korrekt, nemlig at Venstre gerne vil bruge flere penge på sundhedsområdet. Det kan jeg bekræfte: Det er fuldstændig korrekt. Vi foreslår sådan set at bruge dobbelt så meget på sundhedsområdet, end regeringen foreslår. Man kan sige, at alene på kræftområdet foreslår vi at bruge 380 mio. kr. ekstra til næste år til glæde for danske kræftpatienter. Og lige præcis på kræftområdet kunne jeg godt tænke mig at spørge landets statsminister: Hvorfor er regeringen modstander af Venstres forslag om at lave en kræftplan IV?

Kl. 21:54

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Statsministeren.

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

For det første synes jeg, det er fint, at Venstre vil bruge flere penge på sundhed. Det, der så er lidt ærgerligt, er, at vi kun må se Venstres plan for et år ad gangen. Det er jo netop i de situationer, det ville være rigtig interessant at få at vide – hvis det nu er sådan, at Venstre gerne vil bruge flere penge på sundhed også i de kommende år og samtidig vil give de her meget store skattelettelser – hvor det så er, der ellers skal spares. Det er jo der, det begynder at blive interessant at diskutere med Venstre. Man kan godt lave en finanslov for et år – det kunne Venstres så alligvel ikke, for det var ikke helt finansieret – men i princippet kunne man godt lave en finanslov for et år. Men der, hvor det bliver svært at have nulvækst og samtidig investere i sundhed, er, når man skal lægge en plan frem år efter år efter år. Så kom, Venstre, kom med den plan!

Jeg er egentlig overbevist om, at man godt kunne finde løsninger, når det gælder kræftområdet. Vi har lagt vores plan frem, som er 5 mia. kr. over de næste 4 år – og jeg synes, det er en god plan – og som handler om kræft, men også om de mennesker, som lever med kroniske sygdomme. Det er jeg helt overbevist om vil hjælpe. Vi er kommet langt på kræftområdet, det vil jeg godt erkende, men vi skal nå endnu længere, sådan at muligheden for at overleve kræft i Danmark er lige så stor, som den er i landene omkring os. Så det skal vi arbejde målrettet på.

Så er jeg meget glad for, at Sophie Løhde har taget ordet her i dag, for så kan hun også benytte lejligheden til ligesom at få slået fast en gang for alle, hvordan det nu er med ventetiderne på operationer på sygehusene. Her har fru Sophie Løhde været lidt forvirret i den offentlige debat, så det er rigtig godt at få slået fast, at vi i dag har ventelister til operationer, der er kortere end nogen sinde før. Det er gået lidt træt med at få fru Sophie Løhde til at erkende det i den offentlige debat.

Kl. 21:56

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Fru Sophie Løhde, værsgo.

Kl. 21:56

Sophie Løhde (V):

Jamen jeg er da glad for, at jeg kan glæde statsministeren. Hvis der ikke skal mere til end det, at jeg tager ordet, skal jeg nok love at gøre det igen en anden gang.

Det siger sig selv, at Venstre ikke sådan har tænkt sig at tage et skridt frem på kræftområdet for derefter at tage to skridt tilbage. Det siger også sig selv, at Venstre ikke er det parti, der begår den samme, jeg vil kalde det fejl, som den, Socialdemokraterne og statsministeren begik, nemlig at sige en ting før valget, for at gøre det stik modsatte bagefter. Det, vi foreslår på kræftområdet, er selvfølgelig et varigt løft. Men statsministeren svarede ikke på det, jeg konkret spurgte om, nemlig hvorfor regeringen er modstander af Venstres forslag om at lave en kræftplan 4. Det drejer sig om en kræftplan 4 med fokus på kapacitet og kvalitet, så vi ikke begår den fejltagelse, man gjorde tilbage i 1990'erne, hvor man på grund af dårlig planlægning pludselig havnede i store kapacitetsproblemer med dårlig overlevelse og lange ventelister til følge.

Det er korrekt, at regeringen har fremlagt et sundhedsudspil, og det er vi sådan set glade for, for det er første gang, regeringen sådan er begyndt at interessere sig for sundhedsområdet, men der er jo ikke noget forslag om en kræftplan 4 i det sundhedsudspil.

Så vil statsministeren her i dag bekræfte, at regeringen så vil støtte op om Venstres forslag om en kræftplan 4, eller vil man fastholde, at man er modstander af en kræftplan 4?

Det må jo være ret simpelt at svare på. Det er ikke indeholdt i regeringens udspil, men hvad mener statsministeren?

Tredje næstformand (Lone Loklindt):
Statsministeren, værsgo.

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Nu blev jeg ret glad for, at fru Sophie Løhde tog ordet i dag, men jeg havde også håbet, at den vildfarelse, som fru Sophie Løhde har rejst rundt med i den offentlige debat om ventetiderne, kunne blive afklaret i det. Det ville simpelt hen være så dejligt, hvis fru Sophie Løhde helt klart og tydeligt ville sige, at ventelisterne på operationer er lavere, end de har været nogen sinde. Det har fru Sophie Løhde ikke rigtig villet anerkende i den offentlige debat, og det ville jo være spændende, hvis hun gjorde det.

Jeg er også meget glad for og vil gerne kvittere for, at fru Sophie Løhde er optaget af kræft. Det er vi jo også, og det burde kunne være muligt også at drøfte det her i fællesskab – alle ideer er velkomne. Men det, der jo stadig mangler hos Venstre og fru Sophie Løhde, er en langsigtet plan fra Venstre om, at hvis man vil bruge så og så mange penge på sundhed over de næste år, hvor er det så, man skal spare, når man også samtidig vil have nulvækst? Kom med planen, Venstre!

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak for det. Så er det hr. Jacob Jensen. Værsgo.

Jacob Jensen (V):

Det drejer sig om økonomien i kommunerne. Jeg vil bare spørge statsministeren, om statsministeren kan huske, hvad det var, statsministeren gik til valg på. Og hvis ikke statsministeren kan huske det, så kan jeg referere til et oplæg, der hed »En Fair Løsning«, helt præcist til side 13, hvor det fremgår, at Socialdemokraterne ønsker at øge det økonomiske råderum for kommunerne med 12 mia. kr. – 12 mia. kr.! Og så vil jeg blot spørge statsministeren, om hun for det første kan bekræfte det løfte, og om hun for det andet kan oplyse, hvor meget mere kommunerne så har brugt i 2013 i forhold til 2011.

Hvis statsministeren skulle være i tvivl om det svar, kan hun jo bare spørge sin finansminister, som har svaret Finansudvalget på spørgsmål nr. 349. Her fremgår svaret, men jeg synes alligevel, statsministeren skal lov til at svare på det, nemlig for det første hvor meget man har lovet kommunerne, om det er rigtigt, at det er 12 mia. kr. ekstra, som det fremgår af »En Fair Løsning«, om statsministeren bekræfte det, og for det andet hvor meget mere kommunerne har brugt i 2013 i forhold til 2011.

Formanden :
Statsministeren.

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

For det første har vi jo sikret, at der er 10 mia. kr. mere til den samlede offentlige service nu, end der var i 2011. 10 mia. kr. Det er alligevel mange penge, og det ville Venstre jo ikke kunne præstere med deres nulvækst. I forhold til hvordan serviceudgifterne har udviklet sig, kan jeg sige, at de har ligget nogenlunde konstant fra 2011 til 2013.

Så har vi jo tidligere haft en debat, der handlede om, hvad der så er sket i forhold til 2014 og i forhold til 2013. Den debat havde vi, sidste gang vi mødtes. Og der havde jeg meget, meget svært ved at overbevise både Venstres formand og andre, det var helt tilbage i juni, om, at kommunerne får et løft næste år. Det gør de faktisk. Så det

Kl. 21:57

ville også være rigtig rart, hvis hr. Jacob Jensen i dag kunne bekræfte det. Det er jo en god anledning til at få nogle af de myter væk, der er i debatten. Fru Sophie Løhde ville ikke rigtig hjælpe mig, men det kan være, hr. Jacob Jensen her vil hjælpe mig med at bekræfte, at kommunerne rent faktisk har fået 300 mio. kr. ekstra til den kommunale service sammenlignet med i år.

Kl. 21:57

Kl. 22:01

Formanden :

Hr. Jacob Jensen.

Kl. 22:01

Jacob Jensen (V):

Jo, jo, men vi hjælper gerne i Venstre statsministeren med at huske på statsministerens egne løfter, og vi vil også gerne hjælpe statsministeren med at huske på, hvor mange af de løfter der så egentlig er blevet indfriet. Og derfor noterer jeg mig egentlig med glæde og vil gerne kvittere for, at statsministeren her i dag, lige præcis i det svar, hun har givet her, faktisk indrømmer: Ja, løftet om, at kommunerne skulle have 12 mia. kr. ekstra, som jeg gik til valg på før 2011, har vi ikke indfriet. Det har vi ikke indfriet, siger statsministeren nu.

Økonomien har ligget nogenlunde konstant, var svaret. Kan man oversætte det til nulvækst, udgiftsstop? Nej, de facto er det minusvækst i kommunerne. Helt præcis kan statsministeren spørge 60 ud af 98 kommuner. Og det er ikke tal, jeg finder på. Det er tal, som finansministeren oplyste i Finansudvalget: 60 ud af 98 kommuner har oplevet, at de kan bruge færre penge i 2013, end de kunne i 2011. Der er immer væk et stykke vej op til de 12 mia. kr., som statsministeren lovede.

Kl. 22:02

Formanden :

Statsministeren.

Kl. 22:02

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Skal jeg forstå den her debat sådan, at Venstre forsøger at bilde danskerne ind, at Venstres nulvækst er bedre for kommunerne end vores vækst på 3 mia. kr. årligt? Skal jeg virkelig forstå det sådan? Tror Venstre virkelig, at befolkningen går på den? Og tror Venstre virkelig, at når man, bare i det finanslovsforslag, man lagde frem i år, har bedt kommunerne om at åbne deres budgetter og finde 1,5 mia. kr., så skulle kommunerne tro, at det nok skal blive bedre under en Venstreledet regering, hvis der skulle komme sådan en? Tror Venstre virkelig, at danskerne vil synes, at det lyder helt plausibelt? Det gør det ikke, det må Venstre altså længere ud på landet med.

Kl. 22:03

Formanden :

Så forstår jeg, at den aftalte taletid er løbet, så vi siger tak til statsministeren i dennerunde.

Så har jeg lidt brug for et overblik over, hvilke ordførere der ønsker ordet i andenrunde. Jeg har forstået, at fru Inger Støjberg nu er genopstået som ordfører for Venstre og gerne vil have ordet i andenrunde. Jeg har noteret hr. Uffe Elbæk, hr. Nikolaj Villumsen og fru Maja Panduro. Vil I så ikke lige trykke jer ind eller på anden måde melde jer? Jeg ikke sikker på, at jeg kan se alle hænderne.

Vi starter med fru Inger Støjberg som Venstres ordfører. Værsgo.

Kl. 22:03

(Ordfører)

Inger Støjberg (V):

Tak for en god debat i hvert fald så langt. Jeg synes, det har været en fornøjelse at følge den, især fordi jeg har kunnet konstatere, at der har samlet sig en enorm interesse for Venstres politik. Min egen for-

mand holdt en tale om vores mærkesager om, at det for fremtiden skal kunne betale sig at arbejde; at vi ønsker flere private arbejdspladser, at vi ønsker en udlændingepolitik, der åbner Danmark for dem, der kan og vil, og lukker det for dem, der ikke vil; at vi skal kunne være trygge både derhjemme og på gaden; og at vi skal have et endnu bedre sundhedsvæsen.

Så blev det Socialdemokraternes ordførers tur, og hun indtog talerstolen frisk og frejdig, og minsandten om ikke også hun brugte al sin talletid på at tale om Venstre. Jeg må godt nok indrømme, at indtrykket nede fra rækkerne var, at hr. Lars Løkke Rasmussen havde noget bedre fod på Venstres politik og udlægningen af den, men man kan ikke klandre fru Maja Panduro for mangel på interesse for Venstres politik.

Jeg forstår selvfølgelig godt fru Maja Panduros fascination af Venstre. Den deles af rigtig mange danskere, og godt for det. Men der var en tankevækkende mangel på fascination af fru Maja Panduros eget parti i hendes tale. For fru Maja Panduro fandt simpelt hen ikke anledning til at nævne sit eget parti med et eneste ord i talen – ikke et eneste ord. Og jeg har faktisk talt efter. Det kunne man jo hurtigt gøre, for det var der slet ikke. Men hvad der var mindst lige så underligt, synes jeg, var, at selv statsministeren blev fuldstændig forbigået i tavshed. Jeg er godt klar over, at der kan være ord, der kan være svære at tage i sin mund med et smil på læben, men det er dog alligevel paradoksalt, og man skulle næsten tro, at fru Maja Panduro havde taget fejl af, hvilken af regeringens partiledere der endte med at tage flugten til Bruxelles.

Men jeg synes for alvor, det blev interessant, da vi så fik anledning til at stille spørgsmål til fru Maja Panduro. Der er jo mange danskere og der er også mange her i salen, der gerne vil have svar på, hvordan regeringen egentlig har tænkt sig at finansiere det morads, som regeringen har været med til at skabe på asylområdet, hvor man nu lige pludselig forventer 20.000 asylansøgere i år. Det er en stigning, der kan udløse en ekstraregning på 2 mia. kr. Hvor skal pengene komme fra? spurgte vi. Så lød svaret: Derfra, hvor de plejer at komme. Da så hr. Kristian Thulesen Dahl på meget snusfornuftig vis, synes jeg, spurgte om, hvor det så lige var, lød svaret: Dem finder man normalt i Finansministeriet.

Her synes jeg måske nok det er på sin plads at rose ordføreren lidt for innovation, kan man sige, for før valget var det nemlig hr. Harald Børsting i LO, der skulle finansiere alting, og nu er det så åbenbart finansministeren, der har fået den opgave. Jeg må nok sige, at jeg synes, at finansieringskilden er lidt løs i fugerne – sagt på jysk. Men finansministeren har jo da heldigvis mulighed for at træde op på talerstolen senere og skabe klarhed. Fru Maja Panduro kunne i hvert fald ikke.

Så er der debatten om Venstres udgiftsstop. Jeg kan lige så godt tage den nu, for jeg ved, at I alligevel vil spørge. Jeg tror, at spørgsmålet vil lyde noget i retning af: Hvornår fremlægger I så en plan for, hvordan I vil bruge de penge, som I ikke har sagt at I vil bruge? Jeg tror måske lige så godt, jeg kan tage en lidt pædagogisk indgangsvinkel til at svare på spørgsmålet. Det er relativt umuligt at give et svar på et spørgsmål, der ikke giver nogen mening, men jeg prøver nu alligevel.

Regeringen har en ambition om at gøre en af verdens største offentlige sektorer endnu større. Det har vi ikke. Men vi har accepteret den 2020-plan, som regeringen har lagt frem. Hvert år giver den plan et lille overskud. Det lille overskud vil vi så lade gå til at sætte skatter og afgifter ned, så vi kan skabe flere danske arbejdspladser. Så vi har en plan. Den er faktisk næsten magen til regeringens plan, men med en afgørende forskel. De penge, som regeringen vil bruge til at gøre den offentlige sektor større, vil vi bruge til at sætte skatter og afgifter ned, så vi kan skabe flere danske arbejdspladser. Jeg synes jo egentlig ikke, det er så svært at forstå, men det kunne godt være,

fordi jeg har en lidt anden tilgang til det med pengene. Jeg synes faktisk, at de har det så godt i borgernes lommer.

Kl. 22:09

Formanden :

Jeg har noteret tre med korte bemærkninger: fru Camilla Hersom, hr. Per Clausen og fru Maja Panduro. Og vi starter med hr. Per Clausen.

Kl. 22:09

Per Clausen (EL):

Tak for det. Det er rart at komme først. Jeg vil bare spørge fru Inger Støjberg om en enkelt lille ting. Det er, fordi jeg kommer fra Aalborg, hvor vi diskuterede kommunalt budget. Der spurgte jeg de lokale Venstrefolk, om de i deres budget havde disponeret ud fra, at Venstre havde besluttet, at kommunen skulle have 30-40 mio. kr. mindre næste år. Jeg vil bare spørge fru Inger Støjberg, om det ikke er rigtigt opfattet, at Venstre faktisk den her gang gennem finanslovsforhandlingerne forventer at blive enig med regeringen om, at man skal have færre penge i kommunerne næste år, nærmere bestemt 1,5 mia. kr.

Kl. 22:10

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 22:10

Inger Støjberg (V):

Det er faktisk fuldstændig rigtigt, at vi vil gå ind på den front, f.eks. med konkurrenceudsættelse. Det mener jeg jo ikke er en umulig opgave for kommunalpolitikere. Jeg mener sådan set, at det ligger i det at være kommunalpolitiker, at man også skal kunne prioritere hen over året, og jeg mener godt – det kan så være i modsætning til hr. Per Clausen – at i hvert fald Venstres kommunalpolitikere kan tænke selv, at man kan være innovativ, at man kan have lyst til hele tiden at gøre den offentlige sektor bedre og få mere ud af pengene. Så derfor mener jeg ikke, og derfor mener Venstre ikke, at det er en urealistisk opgave for kommunerne.

Kl. 22:10

Formanden :

Hr. Per Clausen.

Kl. 22:10

Per Clausen (EL):

Det vil altså sige, at det, vi ved nu, er, at når det handler om kommunernes økonomi, er det rigtigt forstået, at Venstre, efter at regeringen har indgået en aftale med KL, ved finanslovsforhandlingerne vil gennemtrumfe, at kommunerne skal have 1,5 mia. kr. mindre. Det er den måde, KL ligesom skal sikre velfærden på næste år. Så er jeg måske en lille smule bekymret for, hvor galt det kan gå, når Venstre så får regeringsmagten.

Kl. 22:11

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 22:11

Inger Støjberg (V):

Sagt ligeud til hr. Per Clausen: Jeg ville sådan set hellere som kommunalpolitiker vide, hvad der venter mig, end hvad der ikke venter mig. Og hvis man nu var kommunalpolitiker i den her periode, havde man fået lovmot på 12 mia. kr. ekstra. Det blev det så søreme ikke lige til. Tværtimod er der blevet minusvækst i 60 ud af 98 kommuner. Det synes jeg da er et problem, som hr. Per Clausen med det politiske ståsted, han har, burde rejse.

Formanden :

Så er det fru Maja Panduro for en kort bemærkning.

Kl. 22:11

ældrene ikke er på arbejde. Og så er der jo også lige den ting at sige til det, at arbejdsløshed faktisk går i arv. Derfor kan man være med til at skabe et større problem end det, man står med i dag, og det gør Socialdemokraterne sig skyldige i lige nu.

Kl. 22:11

Kl. 22:14

Maja Panduro (S):

Tak for det. Man kunne jo fristes til at spørge fru Inger Støjberg: Hvad blev der af hr. Lars Løkke Rasmussen? Blev han for træt til at gå på igen eller hvad? Men i stedet for vælger jeg at benytte chancen og så håbe på, at vi kan få mere konkrete svar fra fru Inger Støjberg. Jeg har et ret simpelt spørgsmål: Hr. Lars Løkke Rasmussen sagde så sent som i september om Venstres forslag om et såkaldt nyt moderne kontanthjælpsloft, at, og jeg citerer: Vi vil vende tilbage med et helt konkret forslag, citat slut. Så skal jeg bare høre: Hvornår kommer det konkrete forslag fra Venstre?

Kl. 22:12

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 22:12

Inger Støjberg (V):

Altså, jeg har da egentlig forstået, at man også fra fru Maja Panduros side var meget glad for, at Venstres formand gik op på talerstolen. Det har jo været noget, man ivrigt har diskuteret, har jeg lagt mærke til, i kredsen herovre i den venstre side af Folketingssalen. Så det synes jeg nu ikke er så underligt.

Omkring kontanthjælpsloftet kan jeg bare sige, at jeg selv har det sådan, at jeg ønsker et samfund, hvor det altid kan betale sig at arbejde. Og det kan det bare ikke i dag, vil jeg sige til fru Maja Panduro. Der er alt for mange mennesker, for hvem det ikke kan betale sig at arbejde. Hvis vi tager et kontanthjælpsægtepar, skal man ud og tjene en startløn på omkring 35.000 kr., for at det overhovedet kan betale sig for den ene at arbejde. Det er da et skævt samfund, vi er ved at bygge op, vil jeg sige til fru Maja Panduro. Derfor skal vi have et kontanthjælpsloft. Vi har jo allerede defineret retningen i det her kontanthjælpsloft, og det er jo det, der er det væsentlige.

Kl. 22:13

Formanden :

Fru Maja Panduro.

Kl. 22:13

Maja Panduro (S):

Jeg spørger bare lige igen: Hvornår kommer det konkrete forslag, som vi er blevet lovet af Venstres formand? Hvornår?

Kl. 22:13

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 22:13

Inger Støjberg (V):

Altså, jeg hverken kan eller vil sætte dato på. Jeg holder jo meget af fru Maja Panduro og vil gerne servicere fru Maja Panduro med oplysninger alt det, jeg overhovedet kan, men det, der sådan set burde interessere fru Maja Panduro, er jo ikke en dato. Det, der burde interessere fru Maja Panduro med det store sociale engagement, som hun også lægger for dagen, må da være at skabe et samfund, hvor det kan betale sig at arbejde, hvor børn kommer hjem fra skole til forældre, der er ude på arbejdspladser, og som på den måde både er med til, kan man sige, at skabe noget i samfundet, men jo også er med til at samle inspiration til familien.

Det er da et reelt problem, at der er alt for mange børn, der vokser op i familier, hvor man jo netop skaber den skævhed, ved at for-

Formanden :

Den sidste korte bemærkning i denne runde er fra fru Camilla Hersom. Og bare for ikke at ulejlige medlemmerne for meget skal jeg lige repetere den nye regel om, at der kun er tre, der får en kort bemærkning til ordførerne i anden runde.

Fru Camilla Hersom.

Kl. 22:14

Camilla Hersom (RV):

Tak for det. Jeg forstår, at provenuet fra det moderne kontanthjælpsloft skal bruges til at sænke skatten i bunden, altså for de lavtlønnede. Kan ordføreren redegøre for, hvor meget skatten vil blive sænket i bunden?

Kl. 22:15

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 22:15

Inger Støjberg (V):

Det kan jeg selvsagt ikke, i og med at det moderne kontanthjælpsloft ikke er fuldstændig færdigt og endnu ikke er fremlagt. Så er det jo en kende svært.

Men det er fuldstændig korrekt, som fru Camilla Hersom siger, at skatten skal lettes i bunden for netop at gøre det endnu mere attraktivt for de lavestlønnede at komme ud på arbejdsmarkedet. Det synes jeg faktisk er en helt korrekt vej at gå, hvis man ønsker at skabe et samfund, hvor det altid kan betale sig at arbejde, og det ved jeg i øvrigt er en værdi, som også Det Radikale Venstre deler med os.

Kl. 22:15

Formanden :

Så siger jeg tak til Venstres ... (*Inger Støjberg (V):* Jeg tror måske nok, at hun har et enkelt spørgsmål mere). Nå ja, fru Camilla Hersom. (*Inger Støjberg (V):* Ret skal være ret). (*Munterhed*).

Kl. 22:15

Camilla Hersom (RV):

Kan vi i det mindste ikke få et svar på, på hvilket niveau de her skattelettelser vil være? Er der et minimumsniveau, før man er tilfreds fra Venstres side?

Kl. 22:16

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 22:16

Inger Støjberg (V):

Jamen altså, jeg har det sådan, at jeg jo ønsker at sænke skatter sådan helt generelt, og det ønsker jeg da helt klart også at gøre i bunden af skatteskalaen for netop at gøre det mere attraktivt at arbejde. Så nej, jeg kan jo ikke sætte et tal på. Vi vil da arbejde utrætteligt i Venstre på at sænke skatterne. Vi synes jo ikke, der er nogen skatter, der er for lave i Danmark, vi ønsker sådan set at sænke skatter.

Kl. 22:16

Formanden :

Så siger jeg tak til Venstres ordfører. Og så er det den socialdemokratiske ordfører, fru Maja Panduro, til anden runde.

(Ordfører)

Maja Panduro (S):

Altså, jeg var jo på en måde lidt overrasket over Venstres skift af ordfører. Jeg havde måske på en måde forventet, at når hr. Lars Løkke Rasmussen så åbenbart nu var færdig med sin gæsteoptræden her på talerstolen, var det måske den anden halvdel af Venstres formandskab, hr. Kristian Jensen, som vi skulle se heroppe. Man skulle tro, at når den ene halvdel så åbenbart blev for træt, trådte den anden til. Sådan tænker jeg at en arbejdsdeling normalt fungerer, men så langt rækker arbejdsdelingen åbenbart ikke i Venstres formandskab.

Så er det jo godt, at de har min dygtige kollega fru Inger Støjberg. Men desværre kom vi jo heller ikke her nærmere et ærligt svar. Heller ikke her fik vi svar på det om nulvæksten, og heller ikke for anden gang i dag kunne Venstre fortælle os, hvad det egentlig er, deres plan er. I stedet for har vi så i dag hørt hr. Lars Løkke Rasmussen sige, at Venstres plan er regeringens 2020-plan, at Venstre har en plan om at give skattelettelser for 60 øre, og at Venstre ikke har en plan, men til gengæld vil man følge den til punkt og prikke.

Altså, det er jo ikke engang en holdning, et standpunkt, en sigtelinje, en mærkesag, en retning eller et pejlemærke. Det er bare sort snak. Jeg synes, at hr. Lars Løkke Rasmussen skulle stoppe julelegene og søforklaringerne og komme med den plan.

Der er så dog én, der er kommet med et ærligt svar her i dag, og det er hr. Kristian Thulesen Dahl. »Vi peger på Lars Løkke Rasmussen som statsminister, og det gør vi uden forhåndskrav«, sagde han. Se, det er jo klar tale. Alle hr. Kristian Thulesen Dahls luftige løfter om guld og grønne skove betyder ikke noget, hvis bare hr. Lars Løkke Rasmussen bliver statsminister. Hr. Lars Løkke Rasmussen vil indføre nulvækst; DF er angiveligt imod, men altså, hr. Lars Løkke Rasmussen skal jo være statsminister. Hr. Lars Løkke Rasmussen vil indføre brugerbetaling ved lægen; DF er imod, siger de, men altså, hr. Lars Løkke Rasmussen skal jo være statsminister. Og hr. Lars Løkke Rasmussen vil give skattelettelser til de rigeste arvinger og olieselskaberne; DF siger, de er imod, men hr. Lars Løkke Rasmussen skal jo være statsminister.

Så hvad ved vi efter en hel dags debat? Hvad er konklusionen? Ja, konklusionen er, at Venstre ikke har nogen plan for deres politik, men til gengæld står de fast på den. Dansk Folkeparti har en politik, men den er egentlig fløjtende ligegyldig, hvis bare hr. Lars Løkke Rasmussen bliver statsminister. Jeg synes, oppositionen skulle spørge sig selv, om det er et ærligt svar til danskerne, og om danskerne har nogen anelse om og kan regne med, hvad det er, de får med Lars, Kristian, Anders og Søren. Jeg synes, det er på tide at fremlægge en konkret plan, en samlet og ansvarlig politik.

Kl. 22:20

Formanden :

Så er der tre indtegnet til korte bemærkninger. Først er det hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 22:20

Joachim B. Olsen (LA):

Nu har vi hele dagen hørt på Socialdemokratiets skræmmekampagne, i forhold til hvad nulvækst betyder for beskæftigelsen i Danmark. Når man spørger Finansministeriet, hvad nulvækst betyder, så er det rigtigt, at Finansministeriet svarer, at det koster beskæftigelse i den offentlige sektor svarende til minus 27.000 offentligt ansatte. Og det er Socialdemokratiet rigtig, rigtig glade for at fortælle. Socialdemokratiet burde måske i al fairness også fortælle, at Finansministeriet siger, at bruger man de her penge på at sænke skatten på arbejde, øger det beskæftigelse i den private sektor med 41.000. Det vil sige, at den samlede beskæftigelse i Danmark stiger med knap 14.000 personer. Set i lyset af at der er flere ansatte i den offentlige sektor i

dag, end da finanskrisen brød ud, og der stadig mangler 150.000 arbejdspladser, set i forhold til hvad beskæftigelsen i den private sektor var før finanskrisen, er det mest rationelle så ikke at fokusere på at øge beskæftigelsen i den private sektor?

Kl. 22:21

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 22:21

Maja Panduro (S):

Nu kan det godt være, at det er lidt utraditionelt at svare med et spørgsmål, men jeg gør det alligevel. Jeg står ikke med det finansministersvar heroppe, som hr. Joachim B. Olsen refererer til, men det kunne jeg forestille mig han gør, så derfor vil jeg bare spørge, om det er det samme finansministersvar, som forudsætter, at man ikke, som spørgeren refererer, bruger pengene på at lette skatten på arbejde, men at man målrettet bruger dem på at lette topskatten. Er det rigtigt husket eller forstået?

Kl. 22:22

Formanden :

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 22:22

Joachim B. Olsen (LA):

Nu er topskat jo også skat på arbejde. Men det er rigtigt, at man bruger pengene på at lette topskatten, og at man bruger dem på at lette bundskatten. Nulvækst giver mange flere penge, end det kræver at fjerne topskatten. Pointen er bare den, at bør man ikke i en situation, hvor man har tabt mange arbejdspladser i Danmark og man laver skræmmekampagner om, hvad nulvækst vil betyde for beskæftigelsen i Danmark, sige, at hvis målet er at øge den samlede beskæftigelse i Danmark, er det faktisk bedre ikke at lade verdens største offentlige sektor vokse, men i stedet lade pengene blive ude i den private sektor? For det vil faktisk øge den samlede beskæftigelse mere, det vil faktisk skabe nogle flere job, også til de mennesker, som falder ud af dagpengesystemet, altså til nogle af de 800.000 danskere, som i dag er uden for arbejdsmarkedet, og til de 150.000 arbejdsløse, der er. Det vil skabe flere arbejdspladser, flere muligheder for dem, end hvis man fortsætter med at lade den offentlige sektor vokse.

Kl. 22:23

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 22:23

Maja Panduro (S):

Nu er der jo netop, som vi også fik syn for her, lagt en masse forudsætninger ind i de her beregninger. Den ene af dem er, at man skal bruge pengene på at fjerne topskatten. Det er jeg ikke enig i er en rigtig politisk prioritering. Jeg anerkender fuldstændig, at lige præcis spørgerens parti sådan set er meget ærlig omkring, at det er et ønske, de har, og der kunne man jo på en måde ønske sig, at nogle af de andre partier, som peger på hr. Lars Løkke Rasmussen eller hr. Lars Løkke Rasmussens parti, ville være lige så ærlige selv. For de tal her har vi jo set mange af eksempelvis Venstres folketingsmedlemmer turnere rundt med i alle landets lokalaviser og på gader og stræder, men de har bare glemt at sige, at det forudsætter, at man vil fjerne topskatten. Hvis man skal tro på, hvad hr. Lars Løkke Rasmussen siger, er det jo ikke det, som er Venstres prioritering, og derfor kan man overhovedet heller ikke forvente, selv hvis man lægger alle de andre forudsætninger til grund, den samme gevinst.

Formanden :

Hr. Jacob Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 22:24

de har fået en minusvækst. De har ikke fået en check; de har fået et girokort.

Kl. 22:27

Kl. 22:24

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 22:27

Jacob Jensen (V):

Jeg står her med et svar fra finansministeren – endnu et af slagsen – det er svar på spørgsmål nr. 349, og det er afgivet den 30. juni 2014 til en af ordførerens partikolleger, nemlig hr. Jesper Petersen. Jeg forlanger sådan set ikke, at ordføreren kan indholdet, men jeg tillader mig alligevel at spørge, om ordføreren har en fornemmelse af, hvad indholdet kunne være, når jeg nu siger, at det drejer sig om udviklingen i serviceudgifterne for kommunerne fra 2011 til 2012 til 2013.

Jeg spørger: Er det ordførerens vurdering eller fornemmelse, at serviceudgifterne for kommunerne i deres regnskabstal, altså deres forbrug, fra 2011 til 2013 har udviklet sig i positiv retning, altså et merforbrug, eller i negativ retning, altså et mindre forbrug?

Kl. 22:25

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 22:25

Maja Panduro (S):

Det er alligevel sådan meget flot at spørge til min fornemmelse af et svar fra finansministeren, som man står med i hånden, men nuvel.

Det er jo ikke nogen hemmelighed – jeg tror faktisk også, at de fleste godt har kunnet mærke det – at det har været hårde tider ude i kommunerne. Det har faktisk været hårde tider i Danmark.

Men at vi skal opleve den bekymring, som man også kunne høre før i nogle af spørgsmålene til statsministeren, fra et parti, som ønsker nulvækst på ubestemt tid, og som, når de skal have en finanslov til at hænge sammen bare for næste år og det kniber en lille smule, frisk siger, at så kratter de bare 1,5 mia. kr. ekstra ind fra de kommuner, som allerede har aftalt deres budgetter, og som vi har lavet en kommuneaftale med – det kan man da sagtens – synes jeg i grunden er lidt flot. Det synes Venstres egne borgmestre jo også. Det er jo derfor, at borgmesteren i min hjemby, Randers, har sagt, at det ikke kan lade sig gøre, og det er også derfor, at Brønderslevs Venstre-borgmester kalder det for utopi. Det er mig bekendt ret store ord i en nordjysk Venstremands mund.

Kl. 22:26

Formanden :

Hr. Jacob Jensen.

Kl. 22:26

Jacob Jensen (V):

Pudsigt nok har de både i Randers og Brønderslev haft minusvækst i de sidste 3 år. Det fremgår af det svar, som finansministeren har givet. Og jeg kan bare citere fra finansministerens svar, og det er så på totalniveau, at serviceudgifterne i 2011 for kommunerne var 231,4 mia. kr., i 2012 var de 230,8 mia. kr., og i 2013 var de 231,1 mia. kr.; altså minusvækst totalt set.

Vi har så tilladt os at spørge, om vi kunne få en oversigt over, hvordan det ser ud pr. kommune. Det har vi så fået. Jeg tror, det var i går, at vi fik svaret. Heraf fremgår det, at 60 ud af 98 kommuner siden 2011 har oplevet at skulle bruge færre penge.

Det er blot derfor, at jeg henviser til det løfte, som jeg også spurgte statsministeren om. Og vil ordføreren her bekræfte, at Socialdemokraterne gik til valg på et løfte om at øge serviceniveauet med 12 mia. kr.? Fakta er, som vi nu har her fra finansministeren, at

Maja Panduro (S):

Jeg synes, man skal lytte meget nøje, når de her borgmestre – også borgmestrene fra Venstre – siger, at man ikke ønsker at have minusvækst i de kommende år. Man har sådan set syntes, at det har været stramt nok, at de også i kommunerne har været med til at betale den pris, der jo skulle betales efter den fest, der blev holdt, og for den uansvarlige økonomiske politik, som de borgerlige partier førte.

Vi har i de sidste 3 år ført en politik, hvor der været en positiv vækst i den offentlige sektor. De penge er så primært gået til, at vi faktisk har kunnet prioritere vores sundhedsvæsen, at vi har kunnet prioritere, at vi i dag uddanner flere unge mennesker, end vi mig bekendt har gjort nogen sinde før. Det koster penge.

Jeg synes, det ville klæde Venstre at være ærlige og sige, at hvis vi havde haft nulvækst i de sidste 3 år, og hvis vi skal have nulvækst på ubestemt tid fremover, vil det betyde meget voldsomme nedskæringer, eksempelvis i kommunerne, hvis man samtidig ønsker at prioritere f.eks. kræftbehandlingen, sådan som Venstre siger at de ønsker at gøre.

Kl. 22:28

Formanden :

Den sidste korte bemærkning er fra hr. Jonas Dahl.

Kl. 22:28

Jonas Dahl (SF):

Tak for det, formand. Jeg fik ikke noget klart svar fra statsministeren, så jeg vil gerne prøve at spørge den socialdemokratiske ordfører igen. Nu har vi jo gang på gang hørt, at Socialdemokraterne er enige med SF i, at dagpengereformen er noget bras, og det vil jeg gerne kvittere for. Men jeg har stadig væk ikke nogen klar fornemmelse af, hvad det er, Socialdemokraterne vil ændre. Man bliver ved med at henvise til den her kommission, men kan vi ikke i det mindste få et klart svar: Hvis Socialdemokraterne – og det vil vi sådan set gerne hjælpe til med fra SF's side – skulle genvinde regeringsmagten, hvad har man så tænkt sig at gøre efter et valg? Skal De Radikale fortsat stå fast på, at der ikke skal pilles ved dagpengereformen, eller hvad er det, Socialdemokraterne præcis vil med en dagpengereform efter valget? Kan vi ikke få et klart svar på det i dag?

Kl. 22:29

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 22:29

Maja Panduro (S):

Jeg har jo svaret på det, og det har statsministeren også, men jeg siger det gerne igen: Vi har nedsat en dagpengekommision, og det gjorde vi jo sammen med SF og med hr. Jonas Dahl. Jeg husker endda, at hr. Jonas Dahl skrev et i øvrigt udmærket læserbrev, hvor han skrev: Jeg og SF svinger med de røde faner over den her kommission. Det kan jeg godt forstå, for det er en dygtig kommission sammensat af gode folk, jo bl.a. arbejdsmarkedets parter, som vi plejer at have en fælles respekt for. I respekt for dem synes jeg faktisk også man skal lytte til deres anbefalinger og lade være med at foregribe dem, fordi man synes, at det kunne være frisk og godt.

Kl. 22:29

Kl. 22:32

Formanden :

Hr. Jonas Dahl.

Kl. 22:29

Jonas Dahl (SF):

At det kunne være frisk at gøre noget, bliver der har sagt. Med al respekt, 60.000 danskere står til at falde ud af dagpengesystemet inden udgangen af 2015, og så kaldes det frisk gerne at ville adressere det spørgsmål. Jeg synes, det er en lidt kæk bemærkning, fru Maja Panduro slynger ud her sidst på aftenen, og hvis hun endelig skal citere mig, må hun i det mindste gøre det fuldt ud.

For det her drejer sig bl.a. også om den arbejdsmarkedsydelse, som vi fra SF's side nu foreslår gøres permanent. Det var sådan set noget af det, vi fra SF's side var glade for vi fik kæmpet igennem i regeringen, så lad os da tage fat på den del. Det er jo faktisk også vores oplæg til regeringen i finanslovsforhandlingerne at permanent-gøre arbejdsmarkedsydelsen.

Men jeg mangler stadig væk et klart svar fra Socialdemokraterne på, hvad det er, Socialdemokraterne forestiller sig. Er det en længere dagpengeperiode, altså f.eks. en permanentgørelse af arbejdsmarkedsydelsen? Er det en kortere genoptjeningsperiode? Hvad er det, Socialdemokraterne regner med at vi kan gennemføre efter et valg? Det er dog immer væk interessant, hvis Socialdemokraterne har lyst til at sidde i regering efter et valg – og det går jeg ud fra de gerne vil – hvad det så er for en politik, de vil gå til valg på. Vi kan læse i pressen, at man gerne vil fortælle det inden et valg, men er det så ikke også rimeligt at fortælle os det her i dag? Hvad er det, Socialdemokraterne vil på dagpengeområdet?

Kl. 22:31

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 22:31

Maja Panduro (S):

Det, vi vil, er at lytte til de mennesker, som vi i fællesskab har spurgt, og som vi har stillet den opgave minutøst at gennemgå vores dagpengesystem, som trods alt er relativt gammelt og også sådan rimelig omfattende på mange måder, og så komme med forslag til os om, hvordan vi kan gøre det bedre. Jeg tror på – og det gør de folk, der sidder i kommissionen, bl.a. parterne på arbejdsmarkedet, heldigvis også – at vi rent faktisk kan indrette vores dagpengesystem på en bedre måde, end vi gør i dag.

Det afspejler sig på en måde ikke bare i, at vi netop stemte imod dagpengereformen dengang, hvor den blev lavet, men jo også i, at vi indtil nu har brugt 3,3 mia. kr. på at afbøde faldet, på at holde hånden under de mennesker, som ville være blevet ramt af hr. Kristian Thulesen Dahls meget brutale dagpengereform. Hvor er det godt, at vi i fællesskab har kunnet tage ansvar for at løfte dem. Det tror og håber jeg at hr. Jonas Dahl også glæder sig over. Det gør jeg i hvert fald, for sandheden er jo, at havde det stået til hr. Kristian Thulesen Dahl, som opfandt den dagpengereform, som blev indført, så havde mange af de her mennesker haft 0 kr. Dem har vi sikret en forsørgelse.

Kl. 22:32

Formanden :

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl som dansk Folkepartis ordfører i anden omgang.

(Ordfører)

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det, formand. Da jeg i tirsdags gik over til kirken til festgudstjeneste i anledning af Folketingets åbning, tikkede der en besked ind på min telefon om, at det var rygtedes på Christiansborg, at der skulle være folkeafstemning om retsforbeholdet.

Jeg satte mig ind i kirken og sideløbende med at høre en rigtig god prædiken, fik jeg sådan spekuleret mig frem til, at det jo egentlig gav rigtig god mening, fordi det er klart, at en regering, der sådan ikke har det helt store på programmet for det kommende folketingsår, og som godt vil have tiden til at gå, indtil der skal være folketingsvalg, jo skal være offensiv og have noget på tapetet, skal sætte noget frem for danskerne og sige: Nu gør vi noget offensivt. Så jeg tænkte, at på den måde giver det jo politisk meget god mening, at statsministeren i dag, altså i tirsdags, udskriver folkeafstemning om retsforbeholdet.

Man kan også sige, at for dem, der mener, at der er et stort problem i forhold til Europol, og som vil løse det ved hjælp af en ændring af retsforbeholdet, er der også en logik i det – selvfølgelig. Så jeg syntes, at brikkerne faldt lidt på plads, og jeg var i gang med at lave vores kampagne.

Så kommer jeg tilbage til Christiansborg efter kirketid for så at blive mødt af en journalist, der siger til mig: Er du klar over, at der bliver nedsat en analysegruppe? En analysegruppe, siger jeg. Ja, en analysegruppe, som nu skal sidde og vurdere konsekvenserne af en ændring af retsforbeholdet. Nå, sagde jeg. Hvor lang tid skal de så sidde og vurdere det? Ja, de skal sidde og vurdere det lige til den anden side af et folketingsvalg. Vil det sige, at det er ligesom med dagpengeområdet, hvor der også skal sidde en kommission, der lige skal vurdere tingene til efter et folketingsvalg? Ja, det er sådan set rigtigt. Og så fik jeg den der tanke: Jamen det er jo også rigtigt; der kommer en god løsning i morgen eller i næste måned eller måske efter næste valg, i hvert fald en god løsning for dem, der gerne vil have lavet om på de her ting. Og den offensiv, som jeg havde siddet og forberedt mig på, og som statsministeren havde lanceret her i tirsdags, udeblev.

Når man så gravede lidt videre i tingene omkring retsforbeholdet og det med Europol, er sagen, at regeringen jo faktisk gør noget ganske – synes jeg – nederdrægtigt over for den danske befolkning. For sagen er jo, at hvis man respekterer retsforbeholdet, kan man godt på et tidspunkt spørge danskerne, om de gerne vil lave det om, men så skal man gøre det ad fordøren og også på et tidspunkt, hvor danskerne har en mulighed for at sige: Nej tak, vi ønsker at løse udfordringerne med Europol på en anden måde, nemlig ved det, man kalder en parallelaftale med de andre lande.

Men med den måde, man nu laver det på fra regeringens side, ønsker man jo at køre tingene op i en spids, så danskerne bliver spurgt på et tidspunkt, hvor løbet for en parallelaftale er kørt, altså hvor den mulighed ikke eksisterer længere. Og hvorfor? Jo, for hvad i alverden skulle få de andre EU-lande til at forhandle en parallelaftale på plads med Danmark om et område, hvor Danmark selv har sagt til de andre lande at vi ordner det selv ved at lave retsforbeholdet om.

Så i virkeligheden har regeringen nu lavet det over for den danske befolkning, at man viser, at man ikke har respekt for det retsforbehold, at man ikke ønsker at give danskerne reelle valgmuligheder. Man ønsker at spørge danskerne på et tidspunkt, hvor danskerne bliver presset op mod en væg og får at vide, at der ikke er noget alternativ til at ændre retsforbeholdet, sådan som regeringen ønsker. Se, det er ikke en fair måde at drive politik på. Det er ikke respekt for danskerne, der ønskede retsforbeholdet. Det ikke en værdig måde at gøre det på.

Derfor ønskede jeg at bruge min anden runde, fordi jeg ikke havde tid i første – det stod på sedlen, men tiden var gået – til at under-

strege det her forhold og håbe, at vi kan få en debat om det, for jeg synes ikke, at det er en respektfuld måde at gøre det på over for den danske befolkning. Sagen er jo, at de, der måtte mene, der er et reelt problem i forhold til Europol, bør sætte sig i spidsen for at forhandle en parallelaftale, som det jo hedder, en aftale med de andre EU-lande om, at Danmark kan udveksle oplysninger også fremover i forhold til forbryderes grænseoverskridende adfærd.

Men så vidt jeg kan forstå, har der i månedsvis ikke været kontakt mellem regeringen og Kommissionen om det her spørgsmål. Det er ikke noget, man har forhandlet, og sandsynligvis er man i hvert fald stoppet med at overveje forhandlinger med Kommissionen nogenlunde på det tidspunkt, hvor man har besluttet sig for at prøve at løse det her ved en folkeafstemning i stedet for. Men havde man taget en folkeafstemning på et tidspunkt, hvor man kunne sige til den danske befolkning, at den reelt havde nogle valgmuligheder, var det egentlig mere respektfuldt end det, statsministeren nu begiver sig ud i over for den danske befolkning.

Så jeg skal dybt beklage den måde, man griber det an på. Jeg synes, at det er ærgerligt, men vi må tage diskussionen med den danske befolkning. Det er jo dem, der til syvende og sidst skal beslutte sig, og så må det stå klart for den danske befolkning, hvad det er for en metode, regeringen har valgt for at prøve at presse sine synspunkter igennem.

Kl. 22:37

Formanden :

Der er tre korte bemærkninger.

Jeg skal bede om, at samtalerne dæmpes lidt. Det er lidt generende heroppefra og også nedefra ikke at kunne høre det hele.

Først fru Ida Auken for en kort bemærkning.

Kl. 22:37

Ida Auken (RV):

Jeg står her med Dansk Folkepartis ældrefolder. Jeg kunne forstå tidligere i dag, at den milliard, som Dansk Folkeparti har sat af på deres finanslovsforslag, skulle bruges til plejekrævende ældre, og det står ikke her i folderen. Hvordan har man egentlig tænkt sig at finansiere, at f.eks. al offentlig transport til folkepensionister skal være gratis? Det kunne vi forstå det ikke skulle. Men er det så den højere ældrecheck til de dårligst stillede ældre, eller hvordan vil man gøre det, hvis man har brugt alle pengene på de plejekrævende ældre?

Kl. 22:38

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 22:38

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det kunne være, der var meget snak i salen før og under mit indlæg, fordi det ikke interesserede så meget med det her retsforbehold. Det kan være, der er så stor en forbrødring om, at det er en god måde at gøre det på over for den danske befolkning – jeg håber det ikke. Jeg håber, der kan komme en reel diskussion om det, statsministeren har sat i gang på det retlige område.

I forhold til spørgsmålet vil jeg sige, at vi jo også har drøftet det tidligere i dag. Og vi har aldrig lagt skjul på, at Dansk Folkeparti har en lang række ambitioner på de ældres vegne, i forhold til hvad der skal gøres, og det er jo ikke noget, man løser fra et år til det næste. Det, vi sikrer, er selvfølgelig, at når der er bestemte ting, som vi her i Folketingssalen eller i en finanslovsforhandling kæmper for at få igennem, så anviser vi også finansiering for det. Og det, vi har vurderet der er mest behov for i 2015, er midler til at sikre en bedre pleje, mere tid hos de plejekrævende ældre, og det er derfor, vi har fokuseret den ægte ældremilliard, vi har afsat for næste år, til netop det.

Kl. 22:39

Formanden :

Fru Ida Auken.

Kl. 22:39

Ida Auken (RV):

Det vil sige, at ud af de 11 ting, man lover de ældre, er der 0, man har prioriteret næste år og anvist finansiering til, sådan som man selvfølgelig lover at gøre til sine forslag. Er det rigtigt forstået, at det er 0 af de 11 forslag til de ældre i ældrefolderen, man vil bruge penge på næste år?

Kl. 22:39

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 22:39

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Man kan sige det på den måde, at hvis de penge, der var sat af i år – altså den milliard, som regeringen påstod der var sat af til at give de ældre bedre vilkår – rent faktisk ubeskåret var blevet brugt til de ældre, i stedet for at man, samtidig med man får 1 mia. kr., skærer 1,3 mia. kr. med den anden hånd, så der netto bliver færre penge til de ældre, så ville der måske have været mulighed for at bruge nogle af de her penge, altså dem, vi foreslår nu, til andre ting også. Men når vi skal forholde os til, konkret hvad der foregår ude i kommunerne, hvor mange hjemmehjælpstimer der er blevet skåret væk de seneste år, og at den ældremilliard, som regeringen kom med i år, altså med den anden hånd er blevet snuppet igen i kommunale besparelser, så må vi bare sige, at som vi så kan se det, og når vi diskuterer de her forhold, bl.a. med Ældre Sagen, er det, vi får at vide, at der er behov for, at der er mere tid til de plejekrævende ældre. Og så må man prioritere der, hvor behovet virker størst, og det er umiddelbart i forhold til de mest plejekrævende ældre, og derfor foreslår vi så og har anvist finansiering til, hvordan der kommer flere penge til netop det.

Kl. 22:40

Formanden :

Hr. Jonas Dahl for en kort bemærkning.

Kl. 22:40

Jonas Dahl (SF):

Hr. Kristian Thulesen Dahl sagde tilbage i august, og jeg citerer:

Dansk Folkeparti kommer ikke til at medvirke til en politik, hvor der er nulvækst i en længere årrække. Citat slut.

I dag begynder hr. Kristian Thulesen Dahl så at trække lidt i land, og nu ved formanden for Dansk Folkeparti så pludselig ikke længere, om der kommer flere penge til velfærd, hvis Dansk Folkepartis statsministerkandidat får magten. Er det virkelig rigtigt, at hr. Kristian Thulesen Dahl og Dansk Folkeparti ikke længere ved, om Dansk Folkeparti vil lægge stemmer til nulvækst?

Kl. 22:41

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 22:41

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nej, altså, man kan sige, at man får et deja vu nu i forhold til den debat, vi har haft tidligere. Det er vist de samme spørgsmål, der bliver læst op en gang til. Men det er også fair nok. Jeg forsøgte at få en debat om det retlige forbehold, og det kan være svært herinde i Folketingssalen, må man sige.

Vores politik bygger på, at der skal være flere penge til velfærd, at der skal være en realvækst i den offentlige sektor svarende til det,

vi gik til valg på i 2011, en realvækst på det her lidt tekniske tal 0,8 pct. frem til 2020. Det er det, man stemmer på, hvis man stemmer på Dansk Folkeparti. Og så vil vi kæmpe for at få vores politik igennem efter et valg.

Hvis der ligger det i spørgsmålet, som også har været gennemgående i løbet af dagen, om vi vil stille ultimative krav i forhold til et regeringsskifte, og hvilken politik der så skal føres, så er svaret nej – lige så lidt som jeg forestiller mig, at SF stiller ultimative politiske krav for at ville støtte statsministeren efter et folketingsvalg; jeg har i hvert fald ikke hørt det, ikke en eneste gang i løbet af dagen, men jeg kan blive klogere nu, hvor hr. Jonas Dahl jo får ordet igen, altså om SF opererer med ultimative politiske krav for at ville støtte fru Helle Thorning-Schmidt efter et folketingsvalg. Jeg vil meget gerne høre det, hvis det er tilfældet. Jeg har overhovedet ikke hørt noget om det, men det vil være nyt og spændende.

Kl. 22:42

Formanden :

Hr. Jonas Dahl.

Kl. 22:42

Jonas Dahl (SF):

Jeg vil gerne svare på spørgsmål, når jeg får lov til at stå på talerstolen. Men det er hr. Kristian Thulesen Dahl, der selv har startet debatten om ultimative krav. Og når han udtaler, at han ikke vil medvirke til nulvækst, er det vel også rimeligt, at vi tager den her diskussion op.

Men så lad mig spørge på en anden måde: Vil hr. Kristian Thulesen Dahl i det mindste lægge stemmer til vækst i den offentlige sektor, hvis der efter næste valg er et flertal i Folketinget for det?

Kl. 22:42

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 22:42

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vi går til valg på, at der skal være en realvækst i den offentlige sektor, og det slås vi for. Og hvis der er et flertal i Folketinget efter næste valg for en realvækst i den offentlige sektor, kan jeg da ikke forestille mig andet, end at så kommer der også en realvækst i den offentlige sektor. Altså, det er da en mærkelig måde at håndtere det på.

Jeg har jo også givet tilsagn i dagpengespørgsmålet. Der er et flertal, har jeg forstået, i det eksisterende Folketing – nej, det er der så ikke, medmindre Socialdemokratiet vil være med – og det er vel også det, SF bruger i forhold til efterårets finanslovsforhandlinger, altså at sige: Der er konstateret et flertal i Folketinget for at gøre noget. Og så bruger SF sin rolle til at presse regeringen til at være med til at ændre på nogle vilkår. Der er vel en rimelig sammenlignelig situation her.

Det, der så er spørgsmålet nu, er jo, om SF står fast, holder fast her i efteråret, eller om de er til fals for andre ting, som regeringen måtte byde ind med.

Kl. 22:43

Formanden :

Fru Karin Gaardsted for den sidste korte bemærkning i den her omgang.

Kl. 22:43

Karin Gaardsted (S):

Tak for det. Jeg står med folderen igen, og der er jo 11 rigtig gode ting i den. Jeg bliver simpelt hen bare så forvirret, når ordføreren står på talerstolen i dag og siger, at det ikke er nogen af de her løfter, som ordføreren vil gennemføre med den milliard, som Dansk Folke-

parti har tænkt sig at afsætte til de ældre. Det kan jeg ikke forstå. Men der står heri, at al transport for folkepensionister skal være gratis. Kan de ældre regne med det næste år?

Kl. 22:44

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 22:44

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg bliver nødt til lige at spørge Socialdemokratiet, om Dansk Folkeparti nu for alvor er lukket ind i varmen. For da vi var til sættemøde om finansloven så sent som i går, fik jeg ikke det indtryk på finansministeren, at vi var inde i et reelt forhandlingsforløb. Men hvis det forholder sig modsat, så vi virkelig kan få indflydelse også på ældreområdet, vil vi jo meget gerne. Så må vi jo se, hvor langt vi kan komme. Vi bliver selvfølgelig nødt til at tage udgangspunkt i den parlamentariske situation, som er, som den er, og regeringen har sagt, at man gør alt, hvad man kan, for at få en aftale med SF og Enhedslisten. Så må vi jo konstatere, at skal vi for alvor få indflydelse på dansk politik, direkte politisk indflydelse – det kan godt være, at vi har lidt indirekte indflydelse nu – så tror vi, at vi skal have et regeringsskifte.

Man kan jo se i 2001, at vi på tilsvarende vis som den her ældre-pjece havde en stribe ting, vi ønskede på ældreområdet, og som vi også lagde offentligt frem. Og hvis man så ser, hvad vi i løbet af 00'erne fik igennem, er der meget stor overensstemmelse mellem det, vi ønskede i 2001, og det, vi stille og roligt i løbet af årene fik gennemført. På nøjagtig tilsvarende vis vil man kende Dansk Folkeparti i fremtiden. Hvis vi kommer ind i en central rolle, vil man igen kunne se, at vi selvfølgelig område for område kan krydse de ting af, vi har ønsket, for dem får vi så igennem.

Kl. 22:45

Formanden :

Fru Karin Gaardsted.

Kl. 22:45

Karin Gaardsted (S):

Dansk Folkeparti uddeler jo stadig væk den her pjece med de 11 ting i. I dag har vi så fået område nr. 12, nemlig særlig pleje til de særligt plejekrævende. Hvad skal de ældre tro? Skal de regne med, at der næste gang, vi står i den her situation, så kommer løfte nr. 13 eller nr. 14? Altså, hvilken rækkefølge kan de ældre regne med at de får de her løfter opfyldt i?

Kl. 22:46

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 22:46

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg ved ikke, om spørgeren kan huske, at man på den socialdemokratiske kongres opererede med nogle forslag, der skulle forbedre vilkårene for børn. Og hr. Mogens Jensen, som var pennefører på det program, blev af en journalist spurgt, hvordan man ville finansiere de her ting. Så siger hr. Mogens Jensen – jeg har citeret det tidligere i dag, og jeg vil gerne gøre det igen:

»Nu er det her et arbejdsprogram med et længere sigte, og det skal ikke gennemføres inden for et finansår, men det er helt klart, at når vi lægger konkrete forslag frem på baggrund af programmet, vil vi selvfølgelig anviser finansiering.«

Se, den måde, vi arbejder på, og som Socialdemokratiet arbejder på, er såmænd ikke så forskellig, når det kommer til stykket. Vi har nogle visioner for, hvordan samfundet skal udvikle sig. Det har So-

cialdemokratiet også. Det lægger man en linje for, og når der så er konkrete forslag på baggrund af det, man lægger frem her i salen eller kommer med til en finanslovsforhandling, så har man også finansieringen med til det.

Kl. 22:47

Formanden :

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Så er det fru Camilla Hersom som radikal ordfører i anden omgang.

Kl. 22:47

(Ordfører)

Camilla Hersom (RV):

Folketinget er åbnet. Det har været en stor dag, også for Leonora, der fik nye rulleskøjter af oppositionens statsministerkandidat. Hvis hensigten var, at Radikale Venstre skulle miste fodfæstet og ikke længere stå fast, vil det mislykkes. Men alligevel: Tusinde tak – og tak for en god debat.

Det indtryk, jeg står tilbage med efter dagens debat, er, at der tegner sig to meget klare retninger for, hvor Danmark skal bevæge sig hen i fremtiden.

I diskussionen om økonomi er forskellene tydelige. Vi vil lade reformerne fortsætte, fordi det giver os mulighed for at prioritere og investere i uddannelse, i sundhed, i psykiatri, i velfærd. Det giver os mulighed for at skabe vækst og jobs, og det giver os mulighed for at hjælpe de allersvageste i vores samfund.

Alternativet skal findes et sted mellem hr. Kristian Thulesen Dahls gavebod og hr. Anders Samuelsens kartoffelkur, men vi ved ikke præcis hvor. Det kan og vil ingen fra blå blok svare på. Men med hr. Kristian Thulesen Dahl på bagsmækken kan vi i hvert fald være sikre på at det bliver fuldstændig reformfrit.

I diskussionerne på det sociale område er forskellene på det Danmark, vi drømmer om, og det Danmark, blå blok vil skabe, også tydelige. Vi vil investere massivt i at give vores børn muligheder i livet, ikke kun formelt, men reelt. Det Danmark, vi ønsker, er et Danmark med lige muligheder for alle.

Alternativet er så blå bloks Danmark med en genindførelse af fattigdomsydelser, flere fattige børn og straffe til 12-årige – et Danmark med en nulvækst, der ikke levner råd til at løfte Danmark fra bunden eller at investere i vores velfærd.

Når vi taler om det grønne, har jeg ikke hørt et eneste ord fra blå blok i dag om den grønne omstilling. Pyt med klimaforandringerne i morgen, så længe det bliver billigere at være dansker i dag, synes mottoet at være. Det er symptomatisk, det er skuffende.

Vi vil et grønnere Danmark. Vi bringer Danmark ud af kulalderen og ind i fremtiden. Det står efter i dag fuldstændig klart, at blå blok er helt uden visioner. Klimaet er tilsyneladende kun noget, man går op i, når der er international bevågenhed og man får lov til at banke med hamrene i Bella Center.

Meget af tiden her i salen i dag er gået med at diskutere vores forhold til omverdenen. Også her tegner der sig en tydelig forskel mellem det Danmark, vi drømmer om, og det Danmark, blå blok vil skabe. Vi byder de mennesker, der kommer, velkommen. Vi hjælper flest mulige bedst muligt. Vi tager de fornødne skridt til at integrere dem, der kommer til vores land, og vi giver dem vished for, hvornår deres familier kan komme herop.

I blå blok er der ingen velkomst. Her vil man vende flygtninge i lufthavnen og bede folk om at finde sig en lejr i Afrika, hvor de kan være, indtil de kan vende hjem til deres hjemland. Det er kolonialisme version 2.0. Men reaktionen er måske ikke så mærkelig, for hvis man ikke kan overskue indisk mad i kantinen, må mennesker på flugt fra fremmede lande være en stor mundfuld.

Efter dagens debat tegner der sig et ret klart billede af, hvor forskelligt Danmark kan udvikle sig under henholdsvis en socialdemokratisk ledet regering og en Venstreledet regering. Vi vil et tryggere,

grønnere og mere åbent Danmark. Blå blok er eksponent for et reformsvagt, sort og lukket Danmark. Jeg ved godt, hvad for et Danmark jeg tror på, håber på og drømmer om at Leonora skal fejre sine fremtidige fødselsdage i. Vi tror på fremtiden.

Kl. 22:52

Formanden :

Så har vi tre gange korte bemærkninger. Først fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 22:52

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Tak for det. FN er her til aften ude med en ret skarp, alvorlig kritik af Danmark og regeringens forslag om, at mennesker, der er på flugt fra Islamisk Stat i Syrien, ikke længere skal have ret til at få deres børn i sikkerhed med det samme her i Danmark. Og jeg vil gerne læse højt, hvad det er, UNHCR – FN's flygtningehøjkommissariat – siger her til aften. De siger:

»Hvis vi taler om syrere – hvor vi mener, at langt de fleste er flygtninge under den internationale konvention – og man ikke med det samme går i gang med at give familiesammenføring, så er man på kanten af international ret ...«

Der fortsættes:

»Danmark skal fortsat tage sit internationale ansvar og anerkende dem, som kommer til Danmark som flygtninge og se til, at de så hurtigt som muligt kommer ind i det danske samfund, og det betyder også, at de så hurtigt som muligt kan blive familiesammenført ...«

Det er en meget alvorlig kritik af Danmark og af regeringens forslag, FN kommer med her. Gør det indtryk på Det Radikale Venstre, og kan Det Radikale Venstre leve med et forslag, en politik, som kritiseres så voldsomt af FN?

Kl. 22:53

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 22:53

Camilla Hersom (RV):

Selvfølgelig gør det indtryk, og selvfølgelig vil vi tage den kritik dybt alvorligt og gå ind i den. Det er jo også derfor, at vi ikke, sådan som jeg gentagne gange har hørt opfordringer til i dag, vil haste lovforslaget igennem. Vi kommer jo til at fremsætte det, sende det i høring, tage bestik af de høringssvar, der kommer, og være i dialog med alle relevante parter.

Vi kommer ikke til at gøre noget, som er i strid med internationale konventioner. Det gør vi ikke.

Kl. 22:54

Formanden :

Fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 22:54

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Det gør indtryk. Jamen det er jeg glad for at høre. Fører det så også til handling? For FN er faktisk i de her udtalelser sjældent klare, de siger direkte: De her mennesker er flygtninge. Derfor skal de selvfølgelig også have de rettigheder, som flygtningekonventionen giver flygtninge. Og det betyder, at man har ret til at få sine børn i sikkerhed med det samme, ikke om 1 år, når det passer regeringen, men med det samme.

Hvorfor overhovedet kaste sig ud i at forsøge at lave et lovforslag, hvor man fratager flygtninge deres ret til med det samme at få deres børn i sikkerhed, når nu FN så fuldstændig klart fortæller os, at det er på kant med international ret?

Formanden :
Ordføreren.

Camilla Hersom (RV):

Jeg synes, jeg sagde meget klart, at vi ikke kommer til at gøre noget, som er i modstrid med internationale konventioner – selvsagt ikke.

Når det er sagt, er det jo lige så klart, at vi da nøje har overvejet, hvad indholdet er i det her lovforslag. Der har vi jo vurderet det i forhold til vores opfattelse af konventionerne, og hvad vi skal tilbyde flygtninge.

Mig bekendt – mig bekendt – kommer vi ikke til med det her forslag at ligge fjernt fra lande, vi normalt sammenligner os med. Men det er jo det, en høringsproces også skal bidrage til. Og jeg vil gerne gentage, hvis det ikke er blevet hørt, at vi ikke kommer til at gøre noget, som ikke er i overensstemmelse med de internationale konventioner, vi har tiltrådt – selvsagt ikke.

Formanden :

Hr. Jakob Engel-Schmidt for en kort bemærkning.

Jakob Engel-Schmidt (V):

Tak for det. Da den hengangne partileder Margrethe Vestager steg op i det sorte tårn og satte tænderne i »En Fair Løsning« og »Fair Forandring« og de facto blev regeringens leder, var der ingen tvivl om den radikale politik. Man stod fast på principper, man var klar i mælet.

For 2 uger siden fik vi i et samråd med integrationsministeren at vide, at der ikke kunne blive tale om at ændre på asylreglerne om familiesammenføring. Nogle uger tidligere diskuterede vi muligheden for at gribe ind over for de mange unge, der lader sig radikalisere og tager i krig mod ISIS. Dengang var det kognitiv familierapi, der skulle være med til at forebygge, senere var det så inddragelse af pas, straf og andre ting. Hvad er der dog sket i Det Radikale Venstre hen over de seneste uger? Er man blevet trængt op i et hjørne? Er man blevet sat på plads? Kan ordføreren komme med en forklaring?

Formanden :

Ordføreren.

Camilla Hersom (RV):

Jeg skal forsøge at være så pædagogisk som muligt. Det, der foregår netop nu overalt i verden, er jo, at verden bevæger sig i den forkerte retning med meget, meget voldsom fart. Vi er ikke det eneste land, der tager særlige skridt, når det handler om ISIL, langt fra, heller ikke i forhold til vores egne borgere, dem, der dybt forstyrret tager ned for at støtte noget, som jeg synes bedst kan betegnes som en terrorbevægelse. Det er vi jo ikke det eneste land der gør. Det, der er sket, er jo, at virkeligheden er gået fra ondt til værre, og det mener vi at vi er nødt til at reagere på.

Formanden :

Hr. Jakob Engel-Schmidt.

Jakob Engel-Schmidt (V):

Jamen det vil jeg gerne kvittere for, og jeg synes, det er dejligt, at De Radikale nu lever i den verden, vi andre også befolker. Jeg synes bare, det er imponerende, at principfasthed og den overbevisning,

Kl. 22:55

hvormed man tidligere har kommunikeret sin politik, så hurtigt har måttet vige pladsen for beslutninger, der indtil for nylig har stridt mod den radikale linje på området, både i forhold til hvordan man bekæmper danskere, der deltager under Islamisk Stats faner, og også på et så væsentligt område for De Radikale som asyl- og udlændingepolitikken.

Men når ordføreren siger, at man nu også lytter til virkeligheden, kan jeg jo kun glæde mig og vente, at De Radikale også vil skifte holdning på en lang række andre punkter i fremtiden.

Formanden :

Ordføreren.

Camilla Hersom (RV):

Jeg tror, det er for tidligt at glæde sig. Men må jeg ikke bare sige, at det at hævde, at vi har haft særlige principper, som vi har forfægtet i årevis, om, hvordan ISIL skal bekæmpes, synes jeg simpelt hen er noget sludder, for det er en forholdsvis ny bevægelse og det er et forholdsvis nyt fænomen, at vi også oplever vores egne statsborgere tage ned for at støtte en terrorbevægelse. Jeg synes også, det er meget naturligt, at man i sådan et forløb starter ét sted og er parat til at tage videre skridt, hvis det viser sig ikke at være tilstrækkeligt. Og det er desværre tilfældet på det her område.

Formanden :

De sidste korte bemærkninger i denne runde er fra hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak, formand. Det drejer sig sådan set også om de stramninger inden for asylreglerne, som kommer til debat, hvor jeg simpelt hen ikke lige kan forstå rækkevidden af det, fru Camilla Hersom her siger. Altså, man har vel i Justitsministeriet, i regeringen, vurderet, om det holder sig på den ene eller på den anden side af de internationale konventioner, og det med, at nogle udtaler, at noget går til kanten af en eller anden konvention, har vi jo hørt mange gange før, når der har været forslag oppe. Får det fru Camilla Hersom til at ryste og være nervøs for det her forslag? Altså, er vi nu i gang med at høre en radikal ordfører, der trækker i land i forhold til det, som regeringen har lagt frem i forhold til de stramninger, der er bebudet? For der er i løbet af de sidste to og en halv uge jo også sket en ændring. For to en og halv uge siden ville man jo ikke ændre på familiesammenføringsreglerne; direkte adspurgt svarede både socialministeren og integrationsministeren på pressemødet og justitsministeren efterfølgende skriftligt, at der ikke ville blive rørt ved familiesammenføringsreglerne. Men det har man efterfølgende og frem til åbningstalen i tirsdags jo så fundet ud af at man alligevel godt ville i forhold til den her gruppe. Sker det ikke på baggrund af, at der har været en reel regeringsdiskussion om de internationale konventioner, altså om det holder sig inden for dem eller det ikke gør?

Formanden :

Ordføreren.

Camilla Hersom (RV):

Jo, det var jo netop også, hvad jeg sagde i svaret til fru Johanne Schmidt-Nielsen, altså at man selvfølgelig ikke fremsætter noget, som ikke er blevet vurderet af de bedste jurister, vi har. Men jeg tror også, hr. Kristian Thulesen Dahl vil give mig ret i, at jura er gen-

stand for fortolkning, og derfor gør det da indtryk, når et FN-organ kommer med en udtalelse. Men det får os ikke til at trække lovforslaget tilbage; vi sender det i høring, sådan som vi har planlagt, og så tager vi de høringssvar ind, og så tager vi diskussionen på det grundlag. Det synes jeg da er god lovkvallitet; det er da sådan, man må gå til det. Så siger jeg bare helt stilfærdigt: Vi kommer ikke til at medvirke til noget, som er i strid med konventionerne – og hvis der er anklagepunkter, må vi jo have afklaret, om der er hold i det. Men det tror jeg ikke, for vi har selvfølgelig vurderet det på forhånd.

Kl. 23:01

Formanden :

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 23:01

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vi har jo haft den her type diskussioner massevis af gange før, og det er, som fru Camilla Hersom siger det, jo fuldstændig rigtigt, at der i de her sager ofte ikke er noget, der er stålsat, altså at man kan sige, at det præcis er sådan, det er, for det er jo op til en fortolkning. Men min pointe her er, at hvis det her er op til en fortolkning og det har været vurderet i Justitsministeriet, og hvis Justitsministeriet siger, at de her stramninger er i orden, vil det så være sådan, at et høringssvar fra Amnesty eller fra Dansk Flygtningehjælp eller fra et FN-organ, som siger, at det går til kanten, vil påvirke De Radikales mening, i forhold til om man skal gennemføre forslaget, nu, hvor Justitsministeriet ellers har sagt, at det er i orden?

Kl. 23:02

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 23:02

Camilla Hersom (RV):

Eftersom det her er mit sidste svar fra talerstolen i aften, vil jeg sige noget, der muligvis overrasker hr. Kristian Thulesen Dahl, og det er, at vi faktisk tager høringsprocessen alvorligt, uanset hvilket lovforslag der er tale om. Det er det, vi har den til. Regeringen fremsætter et lovforslag, og her gør man sit bedste, sit absolut bedste, for at opnå det, der er formålet med loven, og selvfølgelig sådan, at det holder sig inden for alt det, et lovforslag bør gøre i en retsstat – en retsstat, som også har tilsluttet sig internationale konventioner. Og hvis der kommer alvorlige kritikpunkter, ser vi da på det.

Så ja, det gør indtryk, hvis der er en anklage mod Danmark, det tager vi da dybt seriøst. Men jeg vil også sige, at vi da har gjort vores forarbejde så godt, vi kunne. Nu har vi så en høringsproces. Hvad angår det her lovforslag, kommer det til at gå den gang, det skal, for at det kan leve op til god lovkvallitet, fuldstændig ligesom alle lovforslag bør gøre det.

Kl. 23:03

Formanden :

Tak til den radikale ordfører. Er der en ordfører fra SF, der ønsker ordet? Hr. Jonas Dahl er blevet ordfører. Ja, værsgo.

Kl. 23:03

(Ordfører)

Jonas Dahl (SF):

Det med højden er åbenbart efterhånden et issue for mange af os herinde. Det har det nu ikke været tidligere, men det skal jeg gerne tage på mig.

Danmark er en succeshistorie, sagde fru Pia Olsen Dyhr i sin åbningstale herinde tidligere i dag. Det er vi netop blevet, fordi vi har løftet os i fællesskab. Det interessante i dag har været, at de borgerlige partier internt kæmper en brav kamp om, hvem der hurtigst kan

afvikle den succeshistorie. Det ser vi på dagpengeområdet, hvor man midt i en dyb økonomisk krise fordoblede straffen til de tusindvis af hårdtarbejdende danskere, som netop havde mistet deres arbejde, ved at forringe deres arbejdsløshedsforsikring markant. Det har i den grad rokket ved hele vores fleksible model på arbejdsmarkedet og dermed ved selve ryggraden i det danske samfund.

Nu kommer de borgerlige så med forslag om massive offentlige nedskæringer, hvor tusindvis af stillinger som sygeplejersker, lærere og pædagoger, social- og sundhedsassistenter bliver nedlagt. En ambitiøs klimaplan er sådan set også blevet afløst. Det mest interessante i dag har jo sådan set været – og det er måske tankevækkende nok – at det eneste, vi har kunnet få ud af Venstre, som er oppositionens største parti, i hvert fald endnu, har jo været et par rulleskøjter. Jeg synes, det er prisværdigt, at man giver gaver også til De Radikale, men med al respekt: Er det det, man kan komme med? Der er ingen politiske nyheder. Det er sådan set summeret op, og det kan man også se, når man læser diverse indlæg i medierne, i et par rulleskøjter. Vi har ikke kunnet få nogen markante nyheder, vi har ikke kunnet få svar på, hvad vi får med nulvæksten, vi har ikke kunnet få svar på, hvad indholdet er med nulvæksten. Hvem er det, der skal fyres, og hvorhenne? Nej, kort og godt har vi endnu en gang været vidne til det, man må sige er de borgerlige partiers taberstrategi.

Derfor synes jeg også, det er tankevækkende, at den taberstrategi skal være med til at rive det samfund, vi har opbygget i rigtig mange år, ned. For Danmark er ikke blevet et rigt samfund ved at have den laveste skat eller den dårligste velfærd eller de ringeste lønninger. Nej, tværtimod. Vi skal bygge videre på de værdier, vi har. Vi skal bygge videre på de styrker, vi har i Danmark. Det er jo netop det, der har skabt et unikt samfund, der forener økonomisk velstand, bæredygtig udvikling, personlig frihed og social tryghed. Jeg vil faktisk gerne her midtvejs også kvittere for en enkelt ting, som en borgerlig politiker sagde. Hr. Kristian Thulesen Dahl sagde tidligere fra talerstolen – det bed jeg mærke i – at nu bakker Dansk Folkeparti også efter et valg op, ikke bare om kravet til genoptjening, men også om, hvis der er flertal for det, den offentlige vækst efter valget. Det synes jeg faktisk var den eneste interessante nyhed, vi kunne få lokket ud af den borgerlige side i dag. Og tak for det.

Noget andet er jo også, at en vigtig del af den danske succes er vores fleksible arbejdsmarked. Det skaber tryghed for dem, der mister arbejdet. Vi har et socialt sikkerhedsnet, hvor virksomhederne til gengæld har let ved at omstille sig, hvis de får behov for at fyre eller at hyre. Det er krumtappen i det danske dagpengesystem, og det er vores sikkerhedsnet, hvis vi i perioder mister jobbet. Over 60.000 mennesker står til at miste retten til dagpenge inden udgangen af næste år. Det er også baggrunden for, at vi fra SF's side efterlyser handling nu.

Derfor vil jeg gerne endnu en gang opfordre regeringen til at indkalde til forhandlinger, så vi kan finde en løsning på dagpengeproblemet. Der er, hvis Socialdemokraterne vel at mærke vil være med, et flertal for eksempelvis at halvere genoptjeningskravet i stedet for at skyde det til hjørne i en kommission, for så risikerer vi jo i sidste ende at stå i en situation, hvor serveretten desværre igen, gud bedre det, skal overlades til hr. Lars Løkke Rasmussen. Det er vel at mærke manden, som gennemførte hele angrebet på dagpengemodellen. Derfor en opfordring til Socialdemokraterne: Lad os nu handle!

Fra SF's side er vi også optaget af en god folkeskole og gode daginstitutioner. Vi er optaget af at få flere pædagoger i daginstitutionerne, så børnene får den opmærksomhed, der er så vigtig. Vi er samtidig optaget af at sikre en bæredygtig udvikling, både herhjemme og globalt. Det kræver både god lovgivning og politisk handling. Derfor glæder jeg mig sådan set også til de finanslovsforhandlinger, som så småt er gået i gang, fordi vi har behov for både at prioritere vores børn, vores folkeskole, vores miljø og vores klima, fordi vi i sidste ende er nødt til også at tage ansvar, ikke bare for det samfund,

vi har, men også for de børn, der skal vokse op i fremtidens Danmark og fremtidens samfund.

Kl. 23:10

Danmark er et stærkt samfund, et samfund, der bringer det bedste frem i os alle, ikke mindst i vores virksomheder. Det skal vi også blive ved med at være. Men det kræver alt andet lige, at vi tør investere i vores børn, at vi tør investere også i en ny dagpengeløsning, men tør investere i folkeskolen, i vores planet og nye arbejdspladser. Derfor er opfordringen igen: Lad os løfte opgaven sammen. Det har vi gjort gennem mange generationer, det er der også behov for at den her generation gør.

Kl. 23:08

Formanden :

Så nåede vi igen op på tre korte bemærkninger. Først er det hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 23:08

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. Jeg har bare et meget enkelt spørgsmål til hr. Jonas Dahl, og det er sådan et ja-/nejspørgsmål. Det er jo altid dejligt på det her tidspunkt af døgnet, at det er enkle spørgsmål, hvor man kan få et enkelt svar. Vil SF i forbindelse med det kommende folketingsvalg stille politisk ultimative krav for at pege på fru Helle Thorning-Schmidt som statsminister?

Kl. 23:09

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 23:09

Jonas Dahl (SF):

Nej, vi har som udgangspunkt ikke ultimative krav. Vi har tænkt os at gå til valg på vores politik; det tror jeg ikke er nogen hemmelighed.

Kl. 23:09

Formanden :

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 23:09

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen det er jo præcis, som jeg forventede det. Det er jo egentlig også det, jeg har lagt ind i mine svar hele dagen, når jeg er blevet spurgt om mange ting. Men det er jo forunderligt, hvordan hr. Jonas Dahl så kunne stille mig spørgsmål tidligere. Vi havde en lille omgang her, da jeg var på talerstolen, der tog udgangspunkt i, at SF mente, at Dansk Folkeparti skulle stille nogle ultimative krav. Hvorfor mener hr. Jonas Dahl, at vi skal forholde os anderledes i forhold til en, vi peger på som statsminister, end SF skal? Altså, hvorfor skal der gælde forskellige konditioner?

Kl. 23:10

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 23:10

Jonas Dahl (SF):

Forskellen er jo, at hr. Kristian Thulesen Dahl har været ude at forholde sig til det. Han har været ude i dagspressen netop at sige, hvad det er for nogle krav, han gerne vil have. Jeg vil da gerne kvittere for det, hr. Kristian Thulesen Dahl sagde lidt tidligere på talerstolen, netop at Dansk Folkeparti gerne vil lægge stemmer til, hvis der efter et valg er et flertal for både en anden dagpengeløsning og en fortsat vækst i den offentlige sektor. Det synes jeg da sådan set er positivt. Det vil jeg da også gerne sige at vi også gerne vil fra SF's side.

Formanden :

Fru Lene Espersen, kort bemærkning.

Kl. 23:10

Lene Espersen (KF):

Nu er der ikke noget, der er nemmere, når der skal træffes vanskelige beslutninger, end at krybe i flyverskjul og så sige: Lad de andre gøre det beskidte arbejde, og så lad os få lov at bruge løs af pengene, når de ruller ind i kassen.

Hr. Jonas Dahl har brugt ganske meget tid her i anden runde i aften på at kritisere genopretningsaftalen fra 2010, som bidrager til de offentlige finanser med 22,8 mia. kr. – det er vel at mærke et tal, der er noget højere end de 20 mia. kr., regeringen selv praler med at have frem til 2020. Og mit enkle spørgsmål til hr. Jonas Dahl er: Hvordan vil SF finde de penge, hvis man er modstander af de reformer, som vi har gennemført? Hvad er SF's modsvar?

Kl. 23:11

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 23:11

Jonas Dahl (SF):

SF har to konkrete forslag til løsning af det, vi står over for lige nu i forhold til dagpengereformen. Det har vi jo lagt meget åbent frem, og jeg er da ked af, hvis fru Lene Espersen ikke har hørt det. Men jeg vil gerne gentage det for fru Lene Espersens skyld.

Vi har foreslået to ting:

1) At halvere genoptjeningsretten, altså genoptjeningskravet, det vil sige, hvor mange uger man skal arbejde for at genoptjene retten til dagpenge. Vi vil halvere det fra 52 uger til 26 uger.

2) At permanentgøre den arbejdsmarkedsydelse, som vi – da vi sad i regering – sammen med Enhedslisten fik indført for halvandet års tid siden; den foreslår vi at vi gør permanent i det tredje år, fordi det fra SF's side er vigtigt, at vi rent faktisk også sikrer nogle af de mennesker, der desværre ikke har fundet arbejde, lige meget hvor meget de har gjort for at finde en ny arbejdsplads. Vi må erkende, at der stadig væk er nogle, der ikke har kunnet finde et arbejde, fordi vi stadig væk er i en lavkonjunktur. Dem vil vi gerne være med til at tage ansvar for, og derfor lægger vi op til at forlænge den midlertidige arbejdsmarkedsydelse og gøre den permanent.

Kl. 23:12

Formanden :

Fru Lene Espersen.

Kl. 23:12

Lene Espersen (KF):

Jeg spurgte jo ikke hr. Jonas Dahl om, hvordan hr. Jonas Dahl kunne få lov at bruge endnu flere penge. Jeg spurgte hr. Jonas Dahl om, hvordan SF vil finde de 22,8 mia. kr., som SF ikke vil stå på mål for.

Det, som SF bevæger sig ud i – nu vil SF så bruge endnu flere penge – er jo sådan set at overtrumfe Liberal Alliance i negativ offentlig vækst, hvis tallene skal hænge sammen. Så jeg stiller spørgsmålet igen: Hvis SF ikke vil stå på mål for de mange, mange milliarder, som genopretningspakken bidrager med for at sikre, at der også kan gives penge til velfærdsstaten, hvordan skal de penge så findes? For jeg går ud fra, at SF ønsker at være et økonomisk ansvarligt parti.

Vi har brug for at få noget, der bidrager til holdbarheden af dansk økonomi – ikke noget, der forværrer den.

Formanden :
Ordføreren.

Jonas Dahl (SF):

Jeg har sådan set i al stilfærdighed lige foreslået de to ændringer, vi foreslår fra SF's side. Vi foreslår ikke en total tilbagerulning af dagpengereformen; vi foreslår ikke alle mulige andre ting. Vi foreslår to konkrete ting, og de to ting har vi sådan set finansieret i vores finanslovsforslag, som vi har lagt frem.

Jeg vil gerne oversende det igen, hvis det er sådan, at fru Lene Espersen har overset vores finanslovsforslag. Det er sådan set det, vi har sagt hele tiden. Og det er der plads til også at finansiere inden for det økonomiske råderum, som regeringen har lagt op til i de finanslovsforhandlinger, vi så småt er gået i gang med.

Så det her handler jo sådan set om, hvordan man vil vælge at bruge de midler, der er til rådighed. Jeg har da fuld forståelse for, at man hellere vil bruge dem til skattelettelser og alle mulige andre ting, men fra SF's side er vores prioritering bare, at vi gerne vil bruge pengene til at halvere genoptjeningskravet og permanentgøre den midlertidige arbejdsmarkedsydelse.

Formanden :

Nu ser det ikke ud, som om der er flere korte bemærkninger. Så jeg siger tak til SF's ordfører. Så må jeg forstå, at hr. Finn Sørensen er opstået som ordfører for Enhedslisten. Værsgo.

(Ordfører)

Finn Sørensen (EL):

Tak. Det er gavedag i dag, så jeg har taget en gave med til statsministeren. Det er en gave, som jeg for et års tid siden lovede at viderebringe til statsministeren, fra en anonym borger.

Jeg traf borgeren til premieren på den her film, som hedder »Vejen væk«. Det er klart, at ondsksfulde mennesker straks vil tro, at det er en eller anden manual til statsministeren om hendes fremtid, men sådan er det ikke. Det er en dybt alvorlig film, der handler om, hvad der sker i en lille familie – kone og mand – hvor manden bliver ramt af demens. En stærk og rørende film, men jo også skræmmende, når man ser på de vilkår, som den demente og den pårørende bliver omfattet af.

Egentlig var det jo meget godt, at tiden gik, for nu kan jeg jo i stedet for en påmindelse – for det var det, borgeren ville med det, altså at statsministeren skulle huske det her problem – overrække statsministeren sådan en lille velfortjent belønning, fordi statsministeren jo har taget et afsnit med om demens i sin åbningstale. Her foreslår statsministeren, at der bliver sat 100 millioner af, så mennesker med demens kan få en bedre hverdag, bedre boligindretning og bedre aflastning af de pårørende. Jeg er især glad for en sætning om, at vi ikke skal handle hen over hovedet på den ældre.

I den forbindelse vil jeg henlede alle folketingsmedlemmers opmærksomhed på det brev, vi modtog fra Alzheimerforeningen her i tirsdags – det lå i vores postkasse. Det er jo også skræmmende læsning, desværre, med skræmmende eksempler på omsorgssvigt på landets plejehjem, hvor vi jo alle ved, at hovedparten af beboerne er demente, og at der bliver mange flere af dem i årene fremover. Jeg håber, at alle har læst eller vil læse det brev.

Det får mig til at sige til statsministeren, at vi kommer altså til at bruge mere end de 100 millioner, som statsministeren har foreslået, hvis vi skal møde de udfordringer, som er på det her område. Derfor er Enhedslisten kommet med et bud på det her, som hedder »Husk demens«. Det var skrevet, før jeg opdagede, at statsministeren havde

Kl. 23:13 husket det, men derfor er det måske meget godt for os alle sammen med den overskrift.

Kl. 23:13

Vores hovedbudskab er det samme som i Alzheimerforeningen og som også diskuteres blandt en række organisationer, der er gået sammen i den såkaldte Demensalliance. Vi bliver simpelt hen nødt til at kigge på normeringerne på landets plejehjem. Vi er nødt til at sikre, at der er tilstrækkelig sundhedsfagligt personale til stede i alle døgnets 24 timer.

Situationen er jo ikke bedre på hjemmehjælpsområdet, det har jeg allerede nævnt nogle eksempler på tidligere på dagen. Som FOA har påpeget, fortsætter nedskæringerne, på trods af at kommunerne har fået den berømte ældremilliard. Det er jo fuldstændig uholdbart, at der bevilges en milliard til et varigt løft på ældreområdet, men den bliver så bare puttet ned i et stadig større nedskæringshul og rækker ikke en gang til at dække de besparelser og nedskæringer, der finder sted.

Derfor bliver vi også nødt til at diskutere bedre hjemmehjælp i finanslovsforhandlingerne. Vi er nødt til at finde en mekanisme, som sikrer, at hvis vi i Folketinget bevilger nogle penge til et varigt løft af et område – i dette tilfælde ældreområdet – så er det også det, der sker.

Der er også andre mekanismer, vi skal ændre på – noget lovgivning som en dom i Højesteret, som giver kommunerne ret til at skære ned på hjemmehjælp eller fratage borgeren hjemmehjælp, selv om der ikke er sket nogen forbedring af borgerens funktionsevne. Vi er nødt til at sikre, at rehabilitering, som alle går ind for, ikke bliver et redskab, et tvangsredskab for kommunerne til at spare på hjemmehjælpen. Så der er nogle vigtige temaer, vi kommer til at drøfte.

Vi er simpelt hen nødt til at sikre, at der bliver tale om et varigt løft af ældreplejen i forbindelse med årets finanslov. Vi kan ikke være bekendt at byde vore ældre medborgere de vilkår, de bliver udsat for i dag. De har krav på en værdig alderdom, en værdig behandling, når de rammes af demens og får en mindre funktionsevne.

Jeg frygter jo, at hvis man lavede en tilsvarende undersøgelse af de andre velfærdsområder, som FOA lavede i sommer på ældreområdet, så ville der tegne sig et lignende billede af, at nedskæringerne fortsætter, også i folkeskoler og i daginstitutioner. Det er selvfølgelig en konsekvens af den økonomiske politik, der er blevet ført af VK med støtte fra Dansk Folkeparti og videreføres af den nuværende regering. Vi er dybt uenige i den politik fra Enhedslistens side, men det fritager ikke nogen af os for forpligtelsen til at løse de konkrete problemer, der er, på det her område. Tak.

Kl. 23:19

Formanden :

Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 23:19

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak. Vi har jo i dag rigtig meget diskuteret, om partierne er enige eller uenige, og i hvilken grad de er enige, eller i hvilken grad de er uenige. Der bed jeg bare mærke i, at en af hr. Finn Sørensens sidste bemærkninger tidligere på dagen i forbindelse med det første ordførerindlæg var, at intet af det, regeringen har gjort, har gavnet væksten i Danmark. Jeg synes bare, at det virkelig viser, at der er et spænd mellem regeringen og det parlamentariske grundlag.

Men det, jeg så tog ordet for lige at spørge om, var egentlig for at følge op. For der har jo været lidt tid siden første runde, så nu har hr. Finn Sørensen også haft mulighed for at dykke ned og måske gøre sig lidt mere parat til at svare på lige præcis det spørgsmål. Altså, hvilken økonomisk vækst i den offentlige sektor, altså realvækst, går Enhedslistens politik ud på der skal være her i de kommende år, typisk frem til 2020, som jo er den tid, regeringens plan går på, og som andre partier også afkræves svar på? Så hvad er Enhedslistens plan for, hvordan den offentlige økonomi må udvikle sig frem til 2020?

Kl. 23:20

Kl. 23:23

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 23:20

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jeg tror, at hvis hr. Kristian Thulesen Dahl sætter sig ned og læser referaterne af, hvad jeg tidligere har sagt, når de kommer på skrift eller på tv, vil han ikke kunne finde den sætning, han citerede mig for. Jeg har ikke sagt, at intet af det, regeringen har gjort, har gavnet væksten. Jeg beskæftigede mig med det centrale spørgsmål om de økonomiske planer, som regeringen kører efter, og som jo til forveksling ligner dem, som oppositionen kører efter, bortset fra et vigtigt spænd mellem nulvækst og 0,6 pct.s vækst, nemlig at de bygger på de samme grundlæggende præmisser. Og det, der var min hovedpointe, er, at der ingen er af de planer, heller ikke den, som Kristian Thulesen Dahl støttede den tidligere borgerlige regering i, der fører til det, man påstår, nemlig øget beskæftigelse.

Hvad det andet spørgsmål angår, tror jeg ikke, at vi kommer længere i det, end vi var i eftermiddags. Enhedslisten har nogle principper. Vi giver ærlig talt ikke en tøddel for de der 2020-planer. Der er jo ikke nogen af dem, der virker efter hensigten. Og begge parter har jo nogle forklaringsproblemer, i forhold til hvor de vil skaffe finansieringen. Regeringen har jo også et problem i forhold til noget med 12 mia. kr. i effektiviseringer af den offentlige sektor. Hvor skal de komme fra? Det mangler vi stadig væk nogle svar på.

Vi beskæftiger os med konkrete initiativer, der gavner velfærd og beskæftigelse, og vi sørger for, at de er beskæftigede – undskyld, finansierede – når vi fremsætter dem. Ja, det er lidt sent, så undskyld, at jeg roder sprogligt.

Kl. 23:22

Formanden :

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 23:22

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu skal jeg jo ikke tage fra hr. Finn Sørensen at blive lidt mildere, sådan som dagen glider hen og bliver aften, og jeg skal meget gerne genlæse det konkrete citat, når det kommer på skrift. Det skal såmænd ikke skille os ad.

I forhold til den her vækst er det så en misforståelse, når nogle render rundt og tror, at Enhedslistens økonomiske politik frem til 2020 bygger på, at den offentlige sektor – det var sådan, jeg forstod hr. Finn Sørensen tidligere i dag; der kan jeg jo også have taget fejl – i hvert fald som minimum skal vokse med det samme som den almindelige velstandsudvikling i samfundet? Altså, at den offentlige sektor som minimum – sådan forstod jeg det i eftermiddags – skal vokse med det samme, som velstanden vokser i Danmark. Jeg tror, at det, der er lagt ind i 2020-vurderingerne, er 1,8 pct. eller 1,9 pct. i snit, og hvis det er det, så skal den offentlige sektor vokse med det samme. Så ville det jo bare betyde, at man, hvis man brugte de penge på at ansætte folk, så kunne ansætte – er det fuldstændig forkert antaget? – noget med 60.000-65.000 flere i den offentlige sektor frem til 2020 end det, regeringen forestiller sig. Det er bare for at prøve at finde ud af, hvad spændvidden egentlig er mellem det, Enhedslisten ønsker skal føres af økonomisk politik i Danmark de kommende år, og det, regeringen ønsker at føre af økonomisk politik.

Kl. 23:23

Formanden :
Ordføreren.

Finn Sørensen (EL):

Jeg har skam været mild hele dagen, hr. Kristian Thulesen Dahl. Det er ikke noget, som sådan kommer op ad dagen. Jeg fik også svaret på det spørgsmål tidligere. Enhedslisten lægger enorm vægt på, at vi skaber noget beskæftigelse, også i den private sektor. Hvis man f.eks. realiserede 3F's flotte plan for 50.000 grønne job, ja, så er det jo – hvis det er det regnestykke, vi skal ind i – ikke så forfærdelig mange offentligt ansatte. Men så vil jeg bare sige, at det nu ikke forskrækker Enhedslisten, hvis vi skulle gå hen og ansætte nogle i det offentlige. Det er der faktisk brug for.

Når vi kigger på den økonomiske politik, som Kristian Thulesen Dahl jo selv støttede den tidligere regering i – nedskæringsfelttoget over for velfærden i kommunerne – så startede det jo i 2009 under den tidligere regering med støtte fra Dansk Folkeparti. Derfor er det nogle gange, man kan føle en ganske let kvalme, når Dansk Folkeparti harcelerer over nedskæringerne på ældreområdet, for de har jo selv banet vejen for det ved at støtte den tidligere regerings økonomiske politik; ved at støtte den budgetlov, der i dag har lagt kommunerne i en stram økonomisk spændetrøje.

Kl. 23:24

Formanden :

Tak til Enhedslistens ordfører. Hr. Simon Emil Ammitzbøll som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 23:24

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg vil sådan set bare summere op. Jeg synes, det er tydeligt efter i dag, at vi har en regering, der er kørt fast, at vi har en regering, der er løbet tør for ideer, og at vi har en regering, der har givet op.

På den anden side har vi i Liberal Alliance gjort vores politik fuldstændig klar: Vi vil have en politik, der er på borgernes side; vi vil være de svagestes advokat i Folketinget; og vi vil have bedre forhold for erhvervslivet. Det er alment kendt, at et af vores store finansieringsmidler er mere effektivitet, og jeg vil gerne tage min egen medicin og gå foran og stoppe talen her.

Kl. 23:25

Formanden :

Mange tak til Liberal Alliances ordfører. Fru Lene Espersen som konservativ ordfører.

Kl. 23:25

(Ordfører)

Lene Espersen (KF):

Altså, jeg vil gerne understrege, at det ikke er noget, jeg har aftalt med hr. Simon Emil Ammitzbøll, men det passer jo perfekt med, at for 5 timer siden sagde jeg til hr. Finn Sørensen, at vi nok ikke var færdige før om 5 timer, i hvert fald mellem 4 eller 5 timer, og nu står jeg her så igen.

Jeg vil gøre det lidt længere end hr. Simon Emil Ammitzbøll. Jeg synes også, det på mange måder har været en debat, der har været meget præget af gentagelser og måske også af et meget forudsigeligt forløb, i forhold til hvordan den her type debatter går. Man kan sige, at nyskabelsen har været, at vi har fået lov at fejre Leonoras 5 års fødselsdag ad et par omgange, og det har faktisk også været meget underholdende. Jeg vælger egentlig at slutte af en lille smule tørt måske, men der bliver jo skrevet referat af det, vi siger her i Folketingssalen, og derfor synes jeg faktisk, det er vigtigt bare at få præciseret tre ting.

Vi har hørt såvel statsministeren som Socialdemokratiets ordfører, fru Maja Panduro, bombe løs på VK-regeringen om, hvor uan-

svarligt det hele var i VK-regeringens tid. Jeg vil bare bede dem, der følger debatten her i dag eller læser referatet i morgen, om at gå ind på Finansudvalgets besvarelse fra 2013-14 af spørgsmål nr. 388. Der fremgår det af finansministerens svar, at ud af de 52 mia. kr., der bidrager til, at vi har råd til at holde vores velfærdssamfund kørende frem mod 2020, og som kommer af reformer, bidrager VK-regeringens reformer sammen med Dansk Folkeparti og for nogles vedkommende naturligvis også sammen med Det Radikale Venstre med de 90 pct. De 10 pct. kommer fra fru Helle Thorning-Schmidts tid som statsminister.

Sådan er det, statsminister, selv om statsministeren sidder og kommenterer det. Statsministeren leverer godt 5 mia. kr., og vi leverer resten. Sådan er det.

Så begår hr. Jonas Dahl en fejl, og det kan jeg ikke dy mig for at sige her. Når man presser hr. Jonas Dahl ved at spørge til, hvordan hr. Jonas Dahl ville have gjort det anderledes end det, vi gjorde op igennem 00'erne, så ender det med, at vi får et forkølet svar om, at hr. Jonas Dahl sådan set står på mål for det hele, men bare ønsker genopretningsperioden ændret. Så som jeg hører hr. Jonas Dahl, står hr. Jonas Dahl nu også på mål for de 52 mia. kr., og det er sådan set hele pibetøjjet, også nedsættelsen af topskatten med 6 pct. og alt muligt andet. Det er da på en eller anden måde også en artig nyhed.

Det næste, jeg bare stilfærdigt vil sige her, er, at finansministeren også besvarede et andet spørgsmål den 30. juni 2014. Det var besvarelsen af spørgsmål nr. 349 fra hr. Jesper Petersen fra Socialdemokratiet. Grunden til, at jeg fremhæver det svar, er, at vi igennem hele dagen i dag har hørt fru Maja Panduro tale om nulvækst og tale om, hvor forfærdeligt det hele er. Og jeg må bare sige, at hvis man ser på besvarelsen og kigger i tabel 1, så får man bekræftet, at der lige nu, under den nuværende regering, er en minusvækst ude i kommunerne. Det er sådan, at hvis man ser på tallet for 2011, kan man se, at det tal er 300 mio. kr. større end det tal, som gælder for 2013. Det er bare for at sige, at hele diskussionen om nulvækst og minusvækst i den grad afspejler, at Socialdemokratiet ikke engang ved, hvad deres egen politik medfører ude i kommunerne.

Det tredje og sidste, jeg vil sige, er, at jeg synes, det er ganske tankevækkende, at hele dagen er blå bloks partier blevet afkrævet et detaljeret svar på, hvad vi vil i forhold til en 2020-plan. Jeg vil gerne sige til statsministeren, der efterlyste en sådan plan fra Det Konservative Folkeparti, at den ligger på nettet. Vi har lavet en 2020-plan og står helt på mål for de ting, vi beskriver der. Men jeg vil sige, at jeg så stillede statsministeren et spørgsmål, og det var, om statsministeren ville stå på mål for den 2020-plan, regeringen selv har. Det ville statsministeren ikke. Det synes jeg er helt utroligt, når man dagen igennem har bedt os andre om svar på, hvad vi vil. Jeg håber da, statsministeren kommer op igen og fortæller, om man går til valg på det.

Kl. 23:30

Formanden :

Tak. Så er der tre til korte bemærkninger, fru Ida Auken først.

Kl. 23:30

Ida Auken (RV):

Jeg har rent faktisk klikket mig ind på De Konservative hjemmeside, og her kan jeg læse om planloven, som man omtaler som en lov, der yder de mindre byer og det åbne land beskyttelse. Mener De Konservative det?

Kl. 23:30

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 23:30

Lene Espersen (KF):

Jeg vil sige, at vi mener, at der skal ske en dramatisk ændring af planloven. Den har desværre udviklet sig i en sådan retning, at det er umuligt for rigtig, rigtig mange af vores byer at udvikle sig på en hensigtsmæssig måde, så vi kan bevare arbejdspladser. Og vi taler ikke på nogen som helst måde om, at naturen skal smadres og alt skal ødelægges, men den er bare blevet for rigid.

Kl. 23:30

Formanden :

Fru Ida Auken.

Kl. 23:30

Ida Auken (RV):

Så vil jeg gerne høre: Er det kystbeskyttelsen, der skal ændres? Altså, er det de åbne kyster, som man ikke længere vil beskytte på samme måde? Er det de åbne kyster?

Kl. 23:31

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 23:31

Lene Espersen (KF):

Fru Ida Auken har jo været miljøminister, og jeg tror, fru Ida Auken så mener strandbeskyttelseslovgivningen, hvis det var det, vi skulle diskutere. Men nu spurgte fru Ida Auken til planloven, og der vil jeg da gerne komme med et eksempel. Nu har vi jo fejret Leonora i dag, og hvis det var sådan, at Leonora ikke var blevet 5 år, men var blevet ½ år, så var der måske nogen, der havde lyst til at give Leonora en babygave. Det er sådan, at planloven skaber så mange restriktioner i dag, at af to babybutikker, der ligger ved siden af hinanden i Odense, vil den ene af babybutikkerne kunne sende tremmesenge og stole og alt muligt andet. Men sutteflasker må man ikke sælge. Butikken lige ved siden af, der ligger i nr. 6 og nr. 8, må sælge det hele. Det er planloven, der sætter en restriktion der, og det synes jeg da er fuldstændig vanvittigt. Det er da helt oplagt, at den slags ting skal ændres.

Kl. 23:32

Formanden :

Hr. Jens Joel for en kort bemærkning.

Kl. 23:32

Jens Joel (S):

Jeg kan forstå, at De Konservative nu vil skrotte planloven, og at man vil have en anden. Så spørger jeg bare: Hvad skal der stå i den?

Kl. 23:32

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 23:32

Lene Espersen (KF):

Jamen det er jo til diskussion. Vi mener simpelt hen, at vi skal starte helt forfra og få nogle folk til at arbejde med et forslag, der giver kommunerne nogle større friheder til at sikre en dynamisk udvikling af lokalmiljøet, samtidig med at det sker på en bæredygtig måde.

Jeg vil sige til hr. Jens Joel, at det er mig fuldstændig ubegribeligt, at man kan have nogle regler, der betyder, at i én butik kan man sælge sutteflasker og i en anden kan man ikke. Så er planloven simpelt hen gået for vidt.

Formanden :

Hr. Jens Joel.

Kl. 23:32

lige så væsentlige hensyn, nemlig at vi beskytter butikkerne i de mindre byer. Fru Lene Espersen ved lige så godt som jeg, at der er rigtig mange steder, hvor de gerne vil have en stor butik, fordi de gerne ville kunne konkurrere med en anden stor by, også selv om de godt ved, at det fører til, at de små butikker i kommunen risikerer at lukke. Det kender vi fra fru Lene Espersens gamle hjemkommune, Hjørring, og kommunens forhold til Hirtshals. Altså, hvordan vil fru Lene Espersen sikre, at begge behov bliver tilgodeset?

Kl. 23:35

Jens Joel (S):

Hvordan ønsker Det Konservative Folkeparti, som jeg forstår er meget stolt af sin grønne profil, at sikre naturen i den planlov, som man ikke vil sige noget om hvad der skal stå i?

Kl. 23:33

Formanden :

Ordføreren.

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 23:35

Kl. 23:33

Lene Espersen (KF):

Nu har vi tilladt os at sige, at vi ikke mener, at al lovgivning herinde skal være hældt over med beton og aldrig kunne laves om. Det her er et område, hvor vi faktisk tror vi har behov for at gentænke det hele. Det, at vi kræver lovgivning, er jo sådan set også et signal om, at det hele ikke skal være det vilde vest, men der er alt for mange restriktioner i den måde, vores lovgivning i dag bliver administreret på.

Nu gav jeg før eksemplet med babybutikkerne i Odense, men et andet eksempel kunne jo være oppe fra Vesthimmerland Kommune, hvor en økologisk landmand, der ønsker at dyrke gulerødder og ærter i et højbed, ikke kan få tilladelse til det. Det virker altså på mig fuldstændig vanvittigt, at vi har fået en lovgivning, der lægger så mange begrænsninger på, hvad folk selv kan få lov til at gøre, uden at det generer vores skønne og smukke natur. Jeg tror simpelt hen, vi skal prøve om ikke at starte forfra, så i hvert fald at lave nogle ændringer, så fornuftige, initiativrige mennesker kan få lov til f.eks. at dyrke gulerødder og ærter.

Kl. 23:34

Formanden :

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 23:34

Per Clausen (EL):

Det er jo ikke mere end 2 år siden, at jeg havde fornøjelsen af sammen med Det Konservative Folkeparti at vedtage nogle ændringer til planloven. Dengang var Det Konservative Folkeparti meget optaget af, at man skulle sikre, at der også er mulighed for at have butikker i de små byer. Der opfattede man faktisk planloven som en beskyttelse. Mener Det Konservative Folkeparti stadig det, og skal det hensyn stadig væk tages, når man nu går i gang med at lave planloven om?

Kl. 23:34

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 23:34

Lene Espersen (KF):

Ja.

Kl. 23:34

Formanden :

Hr. Per Clausen.

Kl. 23:34

Per Clausen (EL):

Det er jeg jo meget glad for. Men hvad er det så konkret, der skal laves om på det her område? Man skal på den ene side løse dette væsentlige problem med, hvad man kan købe i to forskellige butikker i Odense, og samtidig skal man på den anden side sikre det vel mindst

Lene Espersen (KF):

Jamen det er faktisk et rigtig godt eksempel, hr. Per Clausen kommer med, for det, som jeg tror er rigtig vigtigt, hvis vi skal tage eksemplet med Hirtshals og Hjørring, er jo, at man stadig væk giver Hirtshals mulighed for at udvikle sig, og hvis planloven bliver en spændetrøje, så dør byen. Det, der jo er vores meget store bekymring, er faktisk, at der er meget af det, som vi så smukt benævner Vandskantsdanmark, der dør ud, hvis man ikke giver mulighed for udvikling.

Jeg vil gerne sige her, at jeg synes, det er rigtig godt, at hr. Per Clausen stillede mig det indledende spørgsmål om store butikscentre osv. Vi ønsker ikke at plastre hele Danmark til med dem, men vi kan bare se, at der er for mange eksempler – vores partiformand kom med en stribe på vores landsråd; jeg kræver ikke, at Folketinget har fulgt med i hele landsrådet – på, at vi laver spændetrøjer, og vi gør det især i de områder, der har mest brug for udvikling.

Kl. 23:36

Formanden :

Tak til den konservative ordfører. Så er det hr. Uffe Elbæk.

Kl. 23:36

(Privatist)**Uffe Elbæk (UFG):**

Jeg ved jo godt, at det er rigtig sent nu. Som privatist kommer man ind i talerrækken her til allersidst og med meget kort taletid, så jeg vil prøve at gøre det sådan rimelig principielt.

Altså, jeg har jo en politisk ambition, som jeg deler med nok alle her i salen: at vi ønsker, at Danmark skal det være det bedste land i verden. Men jeg har altså også en ambition om, at Danmark skal være det bedste land for verden. Og der har vi nogle udfordringer.

Vi har nogle udfordringer, når det gælder, hvor meget Danmark bruger af klodens ressourcer. Vi er et af de lande, der bruger aller mest, og vi overforbruger aller mest – kun overgået af tre oliestater.

Vi har også siden 2003 deltaget i en række krige rundt omkring i verden. Her forleden stemte vi om at sende F-16-fly til Irak, hvilket jo betyder, at det er den måde, vi udfolder vores udenrigspolitik på, at det er den måde, vi går ind i konflikterne på. Og igen vil jeg sige, at vi kan gøre det bedre.

Hvis vi kigger på europapolitikken, vil jeg sige, at vi har det meget ambivalent med den. Det er tydeligt, at holdningen er ambivalent her i salen, men den er også ambivalent ude i Danmark. Alle de her emner er nogle, som vi stort set ikke har snakket om i dag. Til gengæld oplever man, hvis man sidder dernede på bageste række og hører, hvad der bliver diskuteret, at regeringen og oppositionen konkurrerer om, hvem der er den bedste administrator for det velfærds-samfund, som vi kender i dag. Der er også en konkurrence om, hvem der har den strammeste flygtningepolitik.

Så bliver der snakket vækst, vækst og atter vækst, og alle ved jo godt, hvis man tænker sig om, at hvis vi fortsætter den vækststrategi, som vi har i dag, så kører vi jorden direkte ud over miljøkanten. Så

hvordan udvikler vi en ny økonomi, hvor vi ikke producerer mere, men producerer bedre? Der bliver man nødt til at løse den ligning: Hvordan får vi forbruget af knappe ressourcer ned, samtidig med at man øger livskvaliteten for borgerne og også sikrer, at samfundet stadig væk er et lige samfund?

Det er den politiske ligning, jeg har lyst til at løse sammen med dem, der har lyst til at løse den sammen med mig. Og det kræver selvfølgelig, at man har modet til at forestille sig en radikalt anden fremtid, altså lysten til at diskutere: Hvad er det for en økonomisk model, der sikrer det her? Jeg tror faktisk, at der er rigtig mange danskere, der er klar til det. Lige nu bliver der eksperimenteret med deleøkonomi. Der bliver eksperimenteret med, hvordan en virksomheds affald kan være en anden virksomheds ressource. Folk stopper med at eje og begynder at abonnere.

Det vil sige, at der lige for øjeblikket spirer en ny økonomi, og det er så det, vi som politikere kan være med til at understøtte eller lade være med at understøtte. Noget af det, som jeg er stolt af, er at vide, at vi faktisk har gjort det før i Danmark. Vi har faktisk turdet at have modet til den radikale forandring. Vi fejrer i år 200-året for folkeskolen. Hvornår var det, at vi besluttede os for en folkeskolereform? Det gjorde vi, året efter at Danmark gik bankerot, og alligevel var der politisk både motivationskraft og vilje til at investere i det fælles bedste. Og det er den samme form for både engagement, og man kan sige stærk iværksætterkultur, stærk social opfindsomhed, der skal være med til at gentænke samfundet, sådan som vi forstår det i dag, for hvis vi ikke gør det, så kører vi simpelt hen kloden lige ud over miljøkanten.

Så har jeg faktisk her til allersidst en forhåbning for den her folketingssamling, og det er at få lov til at opleve, at statsministeren på et tidspunkt siger til Lars Løkke Rasmussen: Det spørgsmål, du stiller, kan jeg godt forstå, det er et godt spørgsmål. Og jeg har også en forhåbning om til gengæld at opleve hr. Lars Løkke Rasmussen sige til vores statsminister: Det svar, jeg har fået, er et godt svar. Det kunne jeg godt tænke mig i stedet for at opleve den her evige konkurrence mellem de to blokke. Og jeg tror, der er rigtig mange danskere derude, som har fulgt den her debat, der ikke forstår, hvordan det kan være, at diskussionen foregår på det her niveau.

Så lad os have modet til at forestille os en radikalt anden fremtid, og lad os lave en anden form for politisk kultur, også her i lokalet.

Kl. 23:41

Formanden :

Tak til hr. Uffe Elbæk. Der er ikke nogen spørgsmål. Så er det hr. Nikolaj Villumsen som privatist.

Kl. 23:41

(Privatist)

Nikolaj Villumsen (EL):

Kære Folketing og kære statsminister. Jeg vil tillade mig at henlede jeres opmærksomhed på den tragiske katastrofe, som udspiller sig lige nu i den kurdiske by Kobani i det nordlige Syrien. Mens vi har siddet her og diskuteret i aften, har mange demonstreret udenfor og krævet støtte til Kobani. I Kobani kæmper kurdere og arabere, kristne og muslimer en samlet, men meget ensom kamp mod ekstremisterne fra ISIL. Siden befolkningen i de her områder smed Assadregimet på porten for 3 år siden, har man dannet et mangfoldigt, sekulært selvstyre, et demokrati, der ikke bare inkluderer den kurdiske majoritetsbefolkning i området, men også araberne, de kristne og andre minoriteter.

Nu står denne befolkning over for en massekrig, og Danmark hjælper ikke Kobani. I over 3 uger har ISIL med tunge våben angrebet Kobani, i 3 uger har verden set til. De amerikanske luftbombardementer er ikke nok. Det siger amerikanerne selv i deres egne udmeldinger. Og kurderne råber fortvivlet på hjælp efter de våben og den ammunition, der kan stoppe ISIL. De kurdiske, kristne og arabi-

ske styrker i det her område har kæmpet mod og bekæmpet ISIL i årevis, men de mangler de panserværnsraketter, som skal til for at ødelægge de tanks, der lige nu ruller frem og kæmper i gaderne i Kobani. Det har vi fra Enhedslistens side foreslået at Danmark skulle hjælpe med til. Senest har SF meldt ud, at de bakker op.

Vi så et samlet Folketing beslutte, at der skulle sendes våben til kurderne i Nordirak, men i forhold til det nordlige Syrien er det blevet afvist. Samtidig ser vi, hvordan Danmarks nære allierede, NATO-landet Tyrkiet, aktivt har modarbejdet kurderne ved at holde grænsen til Kobani lukket. De kurdere i Nordirak, som vi her i Folketinget har vedtaget at støtte med våben, har meldt ud, at de er parate til at sende deres soldater til Kobani for at hjælpe. De har anmodet Tyrkiet om lov til at transportere deres styrker igennem Tyrkiet, men Tyrkiet har tilsyneladende nægtet dem denne adgang. Den tyrkiske præsident, Erdogan, ser altså hellere, at det demokratiske og mangfoldige selvstyre i det nordlige Syrien knuses, end at ISIL bekæmpes.

Men det er ikke i Danmarks interesse, at Kobani falder. Det er ikke i Danmarks interesse, at den demokratiske modstand mod ISIL knuses. Statsministeren åbnede Folketinget tirsdags med at sige, at hvis vi ikke handler over for ISIL, så dukker vi os. Men hvorfor dukker statsministeren sig for ISIL's fremrykning i Kobani? Hvorfor dukker Folketinget sig for ISIL's fremrykning i Kobani? FN har opfordret til, at alle, der kan gøre noget, skal gøre noget for at beskytte civilbefolkningen i byen. Men hvorfor gør Danmark ingenting for at hjælpe de civile i byen Kobani?

Jeg frygter, at verden bliver vidne til et nyt Srebrenica, at tusinder af menneskeliv forsvinder, mens verden passivt ser til. Jeg synes, det er en ubærlig tanke. Jeg vil indtrængende bede Folketingets medlemmer om at arbejde for, at kurderne i Kobani får de våben og den ammunition, de har brug for; opfordre Folketinget til at lægge pres på Tyrkiet; opfordre Folketinget til ikke at dukke sig, men at rejse sig til støtte for de demokratiske kræfter i Kobani, der lige nu kæmper imod ekstremisterne fra ISIL.

Kl. 23:45

Formanden :

Tak til hr. Nikolaj Villumsen. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Hr. Kristian Jensen som privatist.

Kl. 23:46

(Privatist)

Kristian Jensen (V):

Jeg havde nær sagt: på kraftig opfordring fra fru Maja Panduro. Men da både statsministeren i tirsdags og den socialdemokratiske ordfører i dag har sunget med på den falske melodi om, at regeringen har overtaget et håndværkertilbud af en økonomi og efterfølgende været nødt til at rydde op i økonomien, er der et par ting at sætte på plads. Statsministeren påstod nærmest uden skam, at man ikke handlede på økonomien under VK-regeringen, og fru Maja Panduro er historieløs nok til at sige: Vi er jo sådan set dem, der har fået styr på økonomien i modsætning til den regering, vi havde før.

Men nu er finansministeren heldigvis underlagt ministeransvar, når der skal svares på spørgsmål fra Folketinget, og derfor er jeg for en enkelt gangs skyld rigtig glad for hr. Nikolaj Villumsen fra Enhedslisten, for hr. Nikolaj Villumsen spurgte den 14. august, om finansministeren ville redegøre for, hvor mange penge der var blevet frigjort gennem gennemførelse af reformer af velfærds- og skattesystemet siden 2008. Her får vi altså svaret på, hvem det er, der har taget ansvaret for at rette op på dansk økonomi og sikre, at de offentlige finanser er blevet styrket, sådan at vi har kunnet klare os, efter den internationale krise ramte os.

Hvad svarer finansministeren så? Jo, finansministeren svarer klart, at 90 pct. af den gennemførte genopretning af dansk økonomi kommer fra reformer, der blev aftalt og gennemført af og under VK-

regeringen. Det er det, som har rettet dansk økonomi op. Det er forårspakke 2.0, som var den store skattereform i 2009. Det, som har rettet dansk økonomi op, er genopretningspakken med dagpengereformen fra 2010. Det, som har rettet dansk økonomi op, er aftalen om senere tilbagetrækning fra 2011. De tre aftaler udgør med finansministerens vurdering 90 pct. af den genopretning, som den offentlige økonomi har været igennem siden 2008 – 90 pct. af genopretningen.

Hvad har yderligere kendetegnet de reformer, som har rettet dansk økonomi op? Det har, at statsministeren, fru Maja Panduro og Socialdemokraterne var imod dem alle. Ikke bare var de modstandere af reformerne, næh, de gik direkte til valg på, at man skulle afskaffe reformerne – de reformer, som VK-regeringen sammen med Dansk Folkeparti tog ansvaret for at gennemføre. Og nu prøver partierne så at fordreje historieskrivningen, så det ser ud, som om regeringen hele tiden har været bag de reformer. Men lad mig sige det ganske tydeligt: Uanset hvor mange gange I forsøger at fordreje historien, skal det ikke lykkes jer, for finansministeren skal holde sig til sandheden, og derfor kan man bare læne sig op ad finansministerens svar på, hvem der har gennemført reformerne.

Det giver sig selv, at når VK-regeringen stod for 90 pct. af genopretningen, ja, så har SR-regeringen jo kun stået – med og uden SF – for 10 pct. Men mere interessant er det – mere interessant er det faktisk – at mens SF og S ikke en eneste gang og Det Radikale Venstre kun en enkelt gang tog medansvar for svære beslutninger under VK-regeringen, så har Venstre hver eneste gang været med. Og vi har hver eneste gang trukket regeringen i en mere ambitiøs retning og gjort reformerne større og mere robuste – hver *eneste* gang.

Uanset hvor mange gange regeringen og dens ordførere forsøger at gøre sort til hvidt og tage æren for økonomiske reformer, som vi lovede at bortskaffe, vil det ikke lykkes jer. Venstre står ved, tager ansvaret for og er stolte over de reformer, som vi gennemførte, og de forbedringer af regeringens forslag, som vi har fået gennemført. Det er Venstres reformer, der giver Danmark styrken til at investere mere i private arbejdspladser.

Vi vil videre. Vi vil gennemføre en jobreform og sænke skatten på de små arbejdsindkomster, så det bedre kan betale sig at arbejde. Vi vil inden for udgiftsstoppet øge bevillingerne dobbelt så meget, som regeringen vil i 2015, til sundhed og kræftbehandling. Vi vil investere i private arbejdspladser ved at fjerne byrder og omkostninger, som gør det dyrere og mere besværligt at drive virksomhed, og derved kunne skabe nogle flere arbejdspladser her i Danmark. Det er vores politik. Det er vores plan, og den håber vi snart at få muligheden for at gennemføre efter et folketingsvalg.

Kl. 23:50

Formanden :

Der er tre gange korte bemærkninger. Først hr. Jonas Dahl.

Kl. 23:50

Jonas Dahl (SF):

Jamen velkommen til debatten. Det er jo fint, at der hele tiden kommer nye folk ind. Men jeg vil egentlig gerne spørge om noget helt konkret, for det går så på Venstres rigtige formand, som vi vel skal kalde ham, nemlig hr. Lars Løkke Rasmussen. Han udtalte bl.a. til Berlingske i maj – citat:

»Jeg vil ikke være statsminister for enhver pris. Hvis jeg skal være statsminister, skal jeg have plads til at føre min politik ud i livet,...«.

Det er lidt interessant. Nu har vi hørt hr. Kristian Thulesen Dahl sige i dag, at Dansk Folkeparti vil stemme for økonomisk vækst i den offentlige sektor, de vil stemme for dagpengeændringer efter et valg. Hvis der er flertal efter et valg for at have fortsat vækst i den offentlige sektor, lave ændringer på dagpengeområdet i form af at

halvere genoptjeningsretten, er det så noget, som Venstre også vil bakke op om efter et valg?

Kl. 23:51

Formanden :

Hr. Kristian Jensen.

Kl. 23:51

Kristian Jensen (V):

Først og fremmest kan jeg sige til hr. Jonas Dahl, at hvis det er glædeligt med friske folk, er der flere i Venstres rækker at tage af, så vi kan sagtens få debatten til at fortsætte, så lang tid hr. Jonas Dahl mangler at få svar på sine spørgsmål.

På spørgsmålet om, hvad Venstre vil, hvis vi får lov til at danne regering, er svaret, at vi tydeligt har sagt, at vores udgangspunkt er et offentligt udgangspunkt. Det siger vi, fordi vi mener, at en af verdens største offentlige sektorer er stor nok, og at det, der er behov for, også for at fremtidssikre vores velfærdssamfund, er, at vi satser på og investerer i flere private arbejdspladser; det er, at vi får skabt en situation, hvor danske virksomheder bedre kan konkurrere, så vi kan få nogle private arbejdspladser tilbage.

Det er de private arbejdspladser, der er grundlaget for de skatteindtægter, der gør, at vi har et velfærdssamfund i Danmark. Og regeringen gør jo, desværre støttet af SF, i det finanslovsudspil, vi har set, intet nyt – overhovedet intet nyt – for at få skabt nogle flere private arbejdspladser. Det vil vi gøre, hvis vi får lov.

Kl. 23:52

Formanden :

Hr. Jonas Dahl.

Kl. 23:52

Jonas Dahl (SF):

Det kan godt være, at spørgsmålet var formuleret uklart, det tror jeg nu ikke, men nu fik vi bare sådan en svada om alt det der, som Venstre gerne vil. Det er fint nok. Det var ikke det, jeg spurgte om, jeg spurgte ganske konkret. Hr. Lars Løkke Rasmussen har sagt:

»Jeg vil ikke være statsminister for enhver pris. Hvis jeg skal være statsminister, skal jeg have plads til at føre min politik ud i livet,...«.

Så spørger jeg Venstres næstformand, og det er fint, hvis der er endnu flere næstformænd i Venstre, der vil tage del i debatten, så skal de for min skyld være velkommen til det, men jeg spørger nu den nye ordfører i Venstre, og jeg vil gerne have et konkret svar.

Når Dansk Folkeparti nu siger, de vil have offentlig vækst efter et valg, de vil have dagpengeændringer efter et valg, så spørger jeg: Vil Venstre så også bakke op om det, eller er Venstre til salg? Jeg vil gerne have svar på, hvad Venstres indstilling er.

Hvis der også er et politisk flertal for at have offentlig vækst, for at gøre noget ved dagpenge systemet efter et valg, vil Venstre så bakke op om det, eller betyder det, at Venstres formand, hr. Lars Løkke Rasmussen, vil give afkald på statsministerposten?

Kl. 23:53

Formanden :

Hr. Kristian Jensen.

Kl. 23:53

Kristian Jensen (V):

Jamen jeg er da ked af, hvis hr. Jonas Dahl ikke hørte efter, og så skal jeg gerne gentage mit svar.

Vores udgangspunkt er et offentligt udgiftsstop. Det er vores udgangspunkt. Det har vi sagt fra starten. Vi ønsker, at den offentlige sektor ikke skal vokse yderligere. Men det er klart, at vi skal for-

handle med de partier, der vil pege på en borgerlig-liberal regering med hr. Lars Løkke Rasmussen som statsminister.

Vi vil ikke gennemføre det, som hr. Jonas Dahl og SF gjorde, nemlig at love et og gøre det stik modsatte efterfølgende. Vi vil ikke lave en kovending og begå løftebrud, ligesom Socialistisk Folkeparti og Socialdemokraterne gjorde, da de endelig fik regeringsmagten i 2011.

I forhold til dagpengespørgsmålet har vi ganske klart sagt, at vi gerne vil være med til at gøre dagpengesystemet bedre, hvis det kan gøres, uden at det bliver dyrere.

Kl. 23:54

Formanden :

Hr. Rasmus Prehn for en kort bemærkning.

Kl. 23:54

Rasmus Prehn (S):

Det kan hurtigt blive en meget lang aften, hvis hele Venstres formandskab skal på talerstolen og holde tale. Men nu, når hr. Kristian Jensen er gået talerstolen, vil jeg da gerne benytte lejligheden til at spørge ind til noget, som hr. Kristian Jensen gav udtryk for den 27. juni 2013 vedrørende spørgsmålet om brugerbetaling på sundhed. Hr. Kristian Jensen sagde, at »... hvis man skal have en åben og fordomsfri debat om brugerbetaling, kan man ikke på forhånd udelukke nogen områder«.

Så skal jeg høre: Kan hr. Kristian Jensen afvise, at Venstre vil opkræve penge for at gå til lægen?

Kl. 23:55

Formanden :

Hr. Kristian Jensen.

Kl. 23:55

Kristian Jensen (V):

Venstre har ikke noget forslag om brugerbetaling på lægebesøg. Vi har et forslag, der er ganske klart: Vi vil gerne have undersøgt, om man kan omlægge brugerbetalingen i sundhedsvæsenet – den brugerbetaling, vi allerede har i dag – så vi ville få en mere retfærdig brugerbetaling. Sagen er jo, at vi, hvor meget Socialdemokraterne end prøver at lukke øjnene for det, allerede i dag har brugerbetaling for ca. 13 pct. af de samlede sundhedsudgifter, men de er bare meget, meget skævt fordelt.

Så lad mig sige det helt klart, så hr. Rasmus Prehn forhåbentlig også kan forstå det: Venstre ønsker ikke mere brugerbetaling, men en mere retfærdig brugerbetaling, og vi har intet konkret forslag ud over en kommission, der skal undersøge, om det kan lade sig gøre at lave en mere konkret og retfærdig fordeling af den brugerbetaling, vi allerede har.

Kl. 23:56

Formanden :

Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 23:56

Rasmus Prehn (S):

Det var da så klart, så også jeg kunne forstå det: Venstre vil ikke udelukke, at vi skal have dankortet frem, når vi skal til vores familielæge.

Jeg kan forstå, at hr. Lars Løkke Rasmussen har givet udtryk for, at han sådan set personligt ikke ville have noget imod at skulle tage pengepungen frem, når han går til lægen. Har hr. Kristian Jensen det også sådan?

Kl. 23:56

Formanden :

Hr. Kristian Jensen.

Kristian Jensen (V):

Jeg har det sådan, at jeg ikke har taget stilling til noget som helst på det her område, andet end at jeg gerne vil have en mere retfærdig brugerbetaling. Jeg kan simpelt hen ikke forstå, hvorfor Socialdemokratiet, der faktisk for få år siden var klar til at støtte et radikalt forslag om at nedsætte en sådan kommission, er blevet så bange for deres egen skygge, at de nu render væk fra området. Socialdemokratiet støttede De Radikales forslag om at nedsætte en kommission med henblik på at omlægge brugerbetalingen. Det kan godt være, at vi skulle have grebet chancen dengang, hvor Socialdemokratiet var modige, for efter at de nu har set, at meningsmålingerne er så dårlige, anser de, at deres bedste chance for at komme tilbage er en skræmmekampagne med løse påstande.

Vi har i Venstre intet forslag om konkret at lægge brugerbetaling på lægebesøg; vi har et forslag, der går ud på, at vi gerne vil have en mere retfærdig brugerbetaling, og derfor vil vi gerne undersøge, om det kan lade sig gøre.

Kl. 23:57

Formanden :

Hr. Jesper Petersen for en kort bemærkning.

Kl. 23:57

Jesper Petersen (S):

Hr. Kristian Jensen sagde til Politiken den 8. september 2014 på et spørgsmål om nulvækst, og jeg har citeret med mig her:

»Ja, der vil være færre offentligt ansatte. Vi vil bare ikke sige, hvor mange.«

Kan hr. Kristian Jensen bekræfte det citat, altså at nulvækst vil betyde færre offentligt ansatte?

Kl. 23:57

Formanden :

Hr. Kristian Jensen.

Kl. 23:57

Kristian Jensen (V):

Hvis hr. Jesper Petersen også havde læst den rettelse og præcisering, Politiken efterfølgende bragte, vil hr. Jesper Petersen vide, at citatet går på en situation, hvor man hæver det offentlige forbrug, og ja, så er der selvfølgelig færre offentligt ansatte, hvis man *ikke* hæver det offentlige forbrug.

Det, der er vores politik, er, at vi lægger en økonomi frem, der gør, at man har mulighed for at bevare det samme antal offentligt ansatte og det samme varekøb, som man har i dag. Man kan altså bevare den samme offentlige service. Men vi dikterer ikke kommunerne, hvad de skal gøre. Jeg ved ikke, om hr. Jesper Petersen og Socialdemokratiet vil beslutte, hvordan hver enkelt kommune og hver region skal fordele deres midler mellem varekøb og løn. For medmindre hr. Jesper Petersen vil beslutte det, kan hr. Jesper Petersen heller ikke sige, hvor mange offentligt ansatte der vil være i kommuner og regioner, for det er noget, man træffer beslutning om decentralt. Vil man altså erstatte løn med varekøb, ved eksempelvis at udbyde en del af de offentlige opgaver? (*Formanden: Ja tak!*) Vil man tage ... nå, det bliver i anden omgang så.

Kl. 23:59

Formanden :

Hr. Jesper Petersen.

Kl. 23:59

Jesper Petersen (S):

Nu har Venstres folketingsmedlemmer brugt en stor del af dagen på at vifte med finansministerielle svar, og så kunne jeg egentlig godt

bare tænke mig at høre, om anerkendelsen og begejstringen for finansministerielle svar ikke også gælder på det her område, eftersom hr. Kristian Jensen så lige vil have talt imod indholdet i de finansministerielle svar, hvoraf det fremgår, af det jo vil føre til færre offentligt ansatte, hvis man indfører nulvækst, en påstand, der er blevet bekræftet af den serie af økonomer, som Berlingske spurgte i fravær af at kunne få svar fra Venstre. Man spurgte man så en række uafhængige økonomer, der alle sammen gav Finansministeriet ret i det svar, der var lagt frem, som hr. Kristian Jensen åbenbart også i første omgang har holdt sig til, da han gav citat til Politiken, men måske så fandt ud af, at det ikke var så smart at løfte for meget på sløret for den plan, vi stadig væk ikke har fået lov at se. Spørgsmålet er: Anerkender hr. Kristian Jensen også på det her punkt de finansministerielle svar, som han ellers lige har stået og modsagt?

Kl. 00:00

Formanden :

Hr. Kristian Jensen.

Kl. 00:00

Kristian Jensen (V):

Finansministeriet svarer ud fra de forudsætninger, der bliver lagt ind, og hvis man lægger skæve forudsætninger ind, får man skæve svar. Lad mig derfor svare på noget af det, som hr. Jesper Petersen påstod her til sidst, nemlig at Venstre ikke har en plan. Det har hr. Lars Løkke Rasmussen svaret tydeligt på, men det må åbenbart være glemt i løbet af dagen. Så lad mig svare på det.

Venstres støtter regeringens 2020-plan bortset fra et punkt. Det vil sige, at vi altså er enige om de langsigtede målsætninger i dansk økonomi bortset fra et punkt. Hvor hr. Jesper Petersen og regeringen ønsker, at den offentlige sektor skal blive endnu større, at der skal være vækst i den offentlige sektor, en realvækst på 0,6 pct. om året, mener vi bare, at de 0,6 pct. skal bruges til noget andet, nemlig at investere i private arbejdspladser. Det er altså reelt den eneste forskel. Så lige så konkret som regeringens 2020-plan er, lige så konkret er Venstres plan, for det er den samme bortset fra et punkt. Vi er nemlig uenige i, hvorvidt man skal investere i at gøre en af verdens største offentlige sektorer endnu større, eller man skal investere i private arbejdspladser. Venstre vælger det sidste.

Kl. 00:01

Formanden :

Tak til hr. Kristian Jensen. Så har hr. Jacob Jensen bedt om ordet som privatist.

Kl. 00:01

(Privatist)

Jacob Jensen (V):

Jeg kan høre kække bemærkninger fra salen, men jeg vil nu starte i det positive hjørne og sige, henvendt til statsministeren, at jeg faktisk sad hernede på min plads i tirsdags og nød statsministerens tale. Det gjorde jeg faktisk. Hun gjorde det aldeles glimrende i sin fremførelse. Der var flotte ordspil, en stærk indlevelse, en god performance. Men – og der er selvfølgelig et men – indholdet lod jo en del tilbage at mangle. Det meste var et tilbageblik på historien, vel at mærke den del af historien, som statsministeren i øvrigt fandt det oportunt at fremhæve, og vel at mærke en historieskrivning, hvor statsministeren førte pennen, og hvor statsministerens afhandling næppe kan leve op til folkeskolens afgangsprøves krav om kildekritik.

Statsministeren konkluderede bl.a. i sin tale, og jeg citerer: De gode tider løb løbsk i 00'erne – underforstået, må man forstå, at der blev brugt for mange penge. Men var det ikke statsministerens parti, der i 00'erne foreslog at øge de offentlige lønninger med ekstra 5 mia. kr., vel at mærke under et overenskomstforløb? Var det ikke

statsministerens parti, der foreslog at hæve ulandsbistanden med yderligere 3 mia. kr.? Var det ikke statsministerens parti, der foreslog, at der skulle bruges ekstra 1,3 mia. kr. til at gøre den kollektive trafik billigere? Var det ikke statsministerens parti, der foreslog, at der skulle være to lærere i hver klasse, et løfte til 4,5 mia. kr.? Og var det ikke også statsministerens parti, der foreslog, at kommunernes økonomiske ramme skulle hæves med yderligere 12 mia. kr.? Og var det mon ikke også statsministerens parti, der foreslog øremærket barsel til mænd? Og for resten var det vel også statsministerens parti, der foreslog, at der maksimalt skulle være 24 elever i folkeskoleklasserne. Og var det ikke også statsministerens parti, der foreslog at hæve alle overførselsindkomster med 2.000 kr.?

Svaret er jo. Jo, det var det. Og så har jeg i øvrigt glemt løftet om betalingsringen, men det løser sig jo nok i morgen.

Fælles for disse mange løfter er, at ingen af dem er blevet gennemført – ingen. Men det klandrer jeg sådan set ikke statsministeren for, for det har jo sådan set været godt for Danmark og for dansk økonomi, men det er særdeles skidt for tilliden mellem befolkningen og politikerstanden.

Jeg bemærker nu, at der fremsættes nye løfter fra statsministeren og hendes parti, og spørgsmålet er jo så derfor, hvorfor danskerne skal stole på statsministeren denne gang. Før sidste valg lovede statsministeren, at dagpengereformen skulle ruller tilbage. Sandheden er, at dagpengereformen står endnu. Nu lover statsministeren så igen at rulle dagpengereformen tilbage. Hvorfor skal danskerne stole på statsministeren denne gang?

Før sidste valg lovede statsministeren, at der skulle skabes vækst med en kickstart af dansk økonomi. Sandheden er, at økonomien er gået i stå, vækstprognoserne nedjusteres igen og igen. Nu lover statsministeren så at skabe vækst i økonomien. Hvorfor skal danskerne stole på statsministeren nu?

Før sidste valg lovede statsministeren, at kommunernes økonomiske ramme skulle øges med 12 mia. kr. Sandheden er, at kommunerne bruger færre penge i dag end i 2011. Nu lover statsministeren så flere penge til velfærd. Jeg spørger: Hvorfor skal danskerne stole på statsministeren nu?

Jeg vil derfor godt spørge statsministeren, hvornår alle disse nye løfter egentlig vil blive indfriet. Står de i kø efter de tidligere løfter, som stadig ikke er indfriet, eller visker statsministeren nu løftetavlen ren og starter på en frisk løfteliste?

Som jeg ser det, er det nærmest et demokratisk problem og en demokratisk udfordring, at der med så stor tydelighed og på så markante punkter er en kæmpe forskel mellem de afgivne løfter og det, man rent faktisk gennemfører – ikke bare i tempoet, hvormed løfterne bliver gennemført, men simpelt hen i forhold til retningen på det, man lovede før valget, og det, man nu gør efter valget.

Jeg tror ikke på nulvækst, udtalte statsministeren i sin nytårstale. Det er muligt, men danskerne tror ikke på statsministeren.

Kl. 00:06

Formanden :

Tak til hr. Jacob Jensen. Der er ikke flere, der har bedt om ordet ... Var der lige pludselig nu en for en kort bemærkning? Ja. Man må gerne melde sig lidt før! Ja, det må man gerne.

Fru Johanne Schmidt-Nielsen får så en kort bemærkning.

Kl. 00:06

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Det er, fordi hr. Jacob Jensen siger, at danskerne ikke tror på statsministeren, men er det ikke korrekt, at når man spørger danskerne, hvem de tror mest på: statsministeren eller hr. Lars Løkke Rasmussen, er der trods alt flere danskere, der tror på statsministeren?

Formanden :

Hr. Jacob Jensen.

Kl. 00:06 Det næste punkt på dagsordenen er:
2) 1. behandling af lovforslag nr. L 1:
Forslag til finanslov for finansåret 2015.

Kl. 00:06 Af finansministeren (Bjarne Corydon).
 (Fremsættelse 07.10.2014).

Jacob Jensen (V):

I Venstre beskæftiger vi os ikke med meningsmålinger. (*Munterhed*).

Kl. 00:06 Sammen med dette punkt foretages:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 2:
Forslag til lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2018.

Kl. 00:07 Af finansministeren (Bjarne Corydon).
 (Fremsættelse 07.10.2014).

Formanden :

Fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 00:07 **4) 1. behandling af lovforslag nr. L 3:**
Forslag til lov om ændring af lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansårene 2014-2017.
(Konsekvenser af Aftaler om Vækstpakke 2014 m.v.).

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Man behøver næsten ikke at følge op ... Gør man ikke det?

Kl. 00:07 Af finansministeren (Bjarne Corydon).
 (Fremsættelse 07.10.2014).

Kl. 00:08

Formanden :

Er der flere, der vil bede om ordet? Der er da mange temaer, der ikke har været nævnt.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet, og vi skal stemme om forslag til vedtagelse.

Forhandling**Formanden :**

Forhandlingen er åbnet, og der er 10 minutters taletid. Ønsker nogen ordet?

Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen sluttet.

Kl. 00:07

Afstemning**Formanden :**

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 2 af Maja Panduro (S), Camilla Hersom (RV), Pia Olsen Dyhr (SF) og Finn Sørensen (EL), og der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 00:09

For stemte 55 (S, RV, SF og EL), imod stemte 50 (V, DF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 2 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 1 af Lars Løkke Rasmussen (V), Kristian Thulesen Dahl (DF), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Lene Espersen (KF) bortfaldet.

Hermed er redegørelsen afsluttet.

Meddelelser fra formanden**Formanden :**

Med Tingets samtykke og efter ønske fra forslagsstillerne foreslår jeg, at beslutningsforslag nr. B 3 om halvering af genoptjeningsperioden for arbejdsløshedsdagpenge henvises til direkte udvalgsbehandling i Beskæftigelsesudvalget.

Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Så er der ikke mere at foretage i dette møde. Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 10. oktober, kl. 10.

Jeg henviser til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet er hævet. (Kl. 00:10).